KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.6.2021 r.
COM(2021) 321 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego decyzji wykonawczej Rady

w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Portugalii

{SWD(2021) 146 final}

ZAŁĄCZNIK

SEKCJA 1: REFORMY I INWESTYCJE W RAMACH PLANU ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI

1. Opis reform i inwestycji

A. KOMPONENT 1: Krajowa służba zdrowia

Ten komponent portugalskiego planu odbudowy i zwiększania odporności uwzględnia szereg wyzwań, przed którymi stoi obecnie portugalski system opieki zdrowotnej w odniesieniu do obecnych i zmieniających się potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej i związanych z tym kosztów. Po pierwsze, niekorzystne tendencje demograficzne w Portugalii - charakteryzujące się przyspieszonym starzeniem się społeczeństwa i wynikającymi z niego potrzebami w zakresie opieki długoterminowej - zbiegają się w czasie ze zmieniającymi się schematami chorób, rosnącym obciążeniem chorób przewlekłych i zwyrodnieniowych, a także stopniowo wzrastać wielozachorowność. Po drugie, w Portugalii nadal występuje znaczna śmiertelność, której można było uniknąć, oraz stosunkowo niska liczba lat zdrowego życia w wieku 65 lat. Po trzecie, istnieje możliwość położenia większego nacisku na promocję zdrowia i profilaktykę chorób, w połączeniu z rozwiązaniem problemu fragmentacji usług opieki zdrowotnej i luk w dostępie do opieki zdrowotnej. Po czwarte, opłaty własne za opiekę zdrowotną należą do najwyższych w UE, a zgłoszone obciążenie finansowe związane z opieką medyczną jest stosunkowo wysokie. Wreszcie, Portugalska Krajowa Służba Zdrowia od wielu lat boryka się z trudną sytuacją finansową. W szczególności Portugalia osiąga dobre wyniki w zakresie powtarzających się akcji ratunkowych dla szpitali publicznych ze strony rządu, które nie zdołały uniknąć systematycznego cyklu zadłużenia szpitali, co miało wpływ na stosunki między łańcuchami dostaw.

Głównym celem tego komponentu jest wzmocnienie zdolności reagowania Portugalskiej Krajowej Służby Zdrowia, aby reagować na zmiany demograficzne i epidemiologiczne w kraju, na innowacje terapeutyczne i technologiczne oraz na tendencję wzrostu popytu na opiekę zdrowotną i związane z tym koszty. W tym celu komponent ten ma na celu wzmocnienie kluczowej roli podstawowych usług opieki zdrowotnej w ramach ogólnej struktury krajowej służby zdrowia, zwiększenie skali usług opieki długoterminowej i opieki w zakresie zdrowia psychicznego oraz zwiększenie efektywności poprzez dokończenie reformy modelu zarządzania szpitalami publicznymi i przyspieszenie cyfryzacji usług opieki zdrowotnej.

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie wzmocnienia ogólnej kontroli wydatków, efektywności kosztowej i odpowiedniego budżetowania, ze szczególnym uwzględnieniem trwałego zmniejszenia zaległości płatniczych w szpitalach (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2019), a także zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie wzmocnienia odporności systemu opieki zdrowotnej i zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej (zalecenie krajowe 1 2020). Komponent ten przyczynia się również do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego skoncentrowania inwestycji na transformacji ekologicznej i cyfrowej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

A.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma RE-r01: Reforma podstawowej opieki zdrowotnej

Nadrzędnym celem reformy jest wzmocnienie kluczowej roli podstawowych usług opieki zdrowotnej w reagowaniu na potrzeby zdrowotne ludności w ramach ogólnej struktury krajowej służby zdrowia. W tym celu reforma ma na celu realizację sześciu priorytetów: (i) zwiększenie zdolności w zakresie badań przesiewowych i wczesnej diagnostyki, a mianowicie najczęstszych patologii; (ii) wzmocnienie zdolności reagowania podstawowej opieki zdrowotnej poprzez tworzenie bardziej proaktywnych ośrodków opieki zdrowotnej o rozszerzonym portfelu usług i obszarach interwencji, a także bardziej zintegrowanych z innymi poziomami opieki, a także poprzez dostosowanie procesów do indywidualnych cech każdego użytkownika i związanej z nimi ścieżki życia, zmniejszenie dużej zmienności praktyk klinicznych (w tym pod względem przepisywania leków ambulatoryjnych), poprawę skierowania klinicznego między różnymi poziomami opieki zdrowotnej oraz dążenie do zwiększenia wydajności poprzez ograniczenie powielania usług lub zapewnianie opieki nieskutecznej, nieodpowiedniej lub niskiej jakości; (iii) korygowanie regionalnych i lokalnych asymetrii pod względem obiektów i sprzętu dostępnych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej; (iv) Wspieranie działań na poziomie społeczności lokalnych i tworzenie programów wsparcia dla użytkowników i ich rodzin, większe zaangażowanie obywateli i społeczności, w tym poprzez zakończenie przekazywania obowiązków w zakresie zdrowia z administracji centralnej na samorządy lokalne; (v) podnoszenie umiejętności pracowników służby zdrowia, wzmacnianie wielodyscyplinarnej pracy zespołowej i zwiększanie liczby specjalistów, w tym specjalistów; oraz vi) przeprowadzenie cyfrowej transformacji państwowej służby zdrowia i wykorzystanie jej potencjału w zakresie modernizacji i uproszczenia korzystania z usług opieki zdrowotnej. W ten sposób reforma ta zapewni lepsze warunki ramowe dla powiązanych inwestycji w podstawowe usługi opieki zdrowotnej.

Reforma polega na wdrożeniu szeregu środków ustawodawczych i regulacyjnych w celu: (i) rozszerzenie zakresu odpowiedzialności i zakresu interwencji grup ośrodków zdrowia, a także typologii tworzących je jednostek funkcjonalnych; (ii) przegląd systemu prawnego organizacji i funkcjonowania jednostek funkcjonalnych, a także systemu zachęt przyznawanych elementom, które stanowią te jednostki; (iii) opracowanie instrumentu stratyfikacji ryzyka w celu wspierania zarządzania klinicznego w jednostkach funkcjonalnych grup ośrodków zdrowia; oraz (iv) zakończenie przekazywania obowiązków w dziedzinie zdrowia z administracji centralnej na samorządy lokalne.

Kamienie milowe i wartości docelowe związane z wdrożeniem reformy zostaną ukończone do dnia 31 grudnia 2023 r.

Reforma RE-r02: Reforma zdrowia psychicznego

Nadrzędnym celem tej reformy jest poprawa zdrowia psychicznego w Portugalii. W tym celu reforma opiera się na pięciu osiach interwencji: (i) deinstytucjonalizacja pacjentów mieszkających w szpitalach psychiatrycznych lub w instytucjach sektora społecznego; (ii) uzupełnianie krajowego zasięgu lokalnych usług w zakresie zdrowia psychicznego w

obszarach opieki szpitalnej, ambulatoryjnej i środowiskowej; (iii) rozszerzenie krajowej sieci zintegrowanej opieki ciągłej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego; (iv) reorganizacja usług psychiatrycznych kryminalistycznych; oraz (v) wdrożenie regionalnych planów zdrowotnych dotyczących demencji.

Konkretnie rzecz ujmując, reforma polega na przeglądzie obowiązującego prawa o zdrowiu psychicznym, które ustanawia ogólne zasady polityki w zakresie zdrowia psychicznego w Portugalii i reguluje kwestię obowiązkowego zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz dekretu z mocą ustawy o zdrowiu psychicznym, które określają zasady przewodnie organizacji, zarządzania i oceny usług w zakresie zdrowia psychicznego. W tych przepisach prawnych wprowadza się między innymi następujące zmiany: (i) włączenie do prawodawstwa zasad Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych; oraz (ii) zwiększenie autonomii lokalnych usług w zakresie zdrowia psychicznego i należytego zarządzania nimi poprzez utworzenie zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności. W ten sposób reforma ta zapewni lepsze warunki ramowe dla powiązanych inwestycji w opiekę w zakresie zdrowia psychicznego.

Kamienie milowe związane z wdrożeniem reformy zostaną zakończone do dnia 31 marca 2023 r.

Reforma RE-r03: Zakończenie reformy modelu zarządzania szpitalami publicznymi

Nadrzędnym celem reformy jest zwiększenie wydajności szpitali Państwowej Służby Zdrowia. W tym celu ma on na celu: (i) reforma organizacji szpitali publicznych i zarządzania nimi; (ii) rekonfiguracja sieci szpitali zgodnie z planowaniem przepustowości pod względem zapotrzebowania na usługi oraz podaży zasobów ludzkich i infrastruktury; (iii) poprawa powiązań z innymi elementami krajowej służby zdrowia, a mianowicie z podstawowymi i psychicznymi usługami zdrowotnymi, a także z paliatywnymi i zintegrowanymi sieciami stałej opieki; (iv) zaangażowanie pracowników służby zdrowia i struktur pośrednich w zarządzanie szpitalami publicznymi; oraz (v) skoncentrowanie działań na rzeczywistych potrzebach obywateli w zakresie zdrowia i dobrostanu.

Obiektywne wskaźniki oceny wyników kierowników szpitali są włączane do umów o zarządzanie, oceniając zarówno jakość usług, jak i sytuację finansową szpitali publicznych. Przyczyni się to do zapewnienia spójności z priorytetami polityki zdrowotnej rządu oraz do bardziej przewidywalnego zarządzania zasobami szpitalnymi, przy jednoczesnym połączeniu autonomii ze zwiększonym monitorowaniem i odpowiedzialnością. Wdrażanie zmienionych umów o zarządzanie będzie stopniowe i traktowane priorytetowo w zależności od poziomu skuteczności, wymiaru i rozmieszczenia geograficznego szpitali publicznych. Ponadto należy wzmocnić rolę monitorującą ministerstw zdrowia i finansów w celu zapewnienia zintegrowanego i spójnego podejścia do oceny wyników szpitali i korygowania w odpowiednim czasie odstępstw od zatwierdzonych budżetów.

Ponadto należy wzmocnić scentralizowane zakupy w celu osiągnięcia dalszych oszczędności w zakresie efektywności, w szczególności poprzez uwzględnienie zaleceń wynikających z niedawnej niezależnej oceny. W szczególności scentralizowane zakupy mają zostać rozszerzone na sprzęt i wyroby medyczne. Ponadto planuje się poprawę wewnętrznego zarządzania szpitalami publicznymi, w szczególności poprzez utworzenie zintegrowanych centrów odpowiedzialności i wdrożenie opartych na wynikach systemów wynagrodzeń mających zastosowanie do jednostek powiązanych z takimi ośrodkami. W związku z tym wejdzie w życie system pełnego zaangażowania pracowników służby zdrowia na rzecz Krajowej Służby Zdrowia.

Ponadto środek ten obejmuje inicjatywy mające na celu przeprojektowanie sieci szpitali w celu zapewnienia lepszego powiązania między usługami. W szczególności należy dalej rozwijać działania w zakresie hospitalizacji w domu pacjenta, aby zapewnić opiekę szpitalną w domu pacjenta, w ścisłym powiązaniu z podstawowymi usługami opieki zdrowotnej, krajową siecią zintegrowanych usług opieki ciągłej, sektorem społecznym i społecznościami lokalnymi. Ponadto należy zwiększyć możliwości laboratoryjne Krajowej Służby Zdrowia w zakresie diagnozowania chorób zakaźnych oraz zwiększyć jej możliwości w zakresie intensywnej opieki medycznej.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C01-i01: Usługi podstawowej opieki zdrowotnej z większą liczbą odpowiedzi

Celem tej inwestycji jest rozszerzenie usług podstawowej opieki zdrowotnej i wzmocnienie kluczowej roli podstawowych usług opieki zdrowotnej w reagowaniu na potrzeby zdrowotne ludności w ramach ogólnej struktury krajowej służby zdrowia. Inwestycja opiera się na reformie podstawowych usług opieki zdrowotnej.

Inwestycja obejmuje następujące inicjatywy:

- Po pierwsze, kilka podinwestycji poprawi dostęp do podstawowych usług opieki zdrowotnej, ich jakość i skuteczność, przyczyniając się w ten sposób do uzupełnienia krajowego zakresu programów badań przesiewowych i zwiększenia zdolności wczesnej diagnostyki. Należą do nich: (i) rozszerzenie badań przesiewowych w kierunku raka na wszystkie ośrodki zdrowia, w tym na raka jelita grubego i szyjki macicy; (ii) rozszerzenie badań przesiewowych w kierunku retinopatii cukrzycy na wszystkie ośrodki zdrowia; (iii) zapewnienie wszystkim ośrodkom opieki zdrowotnej możliwości mierzenia białek reaktywnych C; (iv) wyposażenie grup ośrodków zdrowia w spirometry do wczesnego diagnozowania, monitorowania i leczenia astmy, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc i palenia; (v) zapewnienie placówkom opieki zdrowotnej sprzętu Holter i monitorowania ciśnienia krwi po ambulatoryjnej; (vi) rozszerzenie konsultacji ze stopami diabetycznymi na wszystkie grupy ośrodków opieki zdrowotnej; (vii) przyjęcie indywidualnych planów opieki nad pacjentami złożonymi i wielozakaźnymi; (viii) określenie protokołów skierowań w najbardziej poszukiwanych obszarach opieki, takich jak okulista, otorynolaryngologia, ortopedia i urologia; oraz ix) ukończenie zintegrowanego systemu informacyjnego, który ułatwia kierowanie pacjentów do różnych poziomów opieki zdrowotnej.

- Po drugie, inne subinwestycje mają na celu rozszerzenie obszarów interwencji grup ośrodków zdrowia, a tym samym zwiększenie zdolności reagowania tego poziomu opieki zdrowotnej i wzmocnienie oferty specjalizacji medycznych poprzez wzmocnienie wyspecjalizowanej i zespołowej pracy w jednostkach służby zdrowia. Obejmują one w szczególności: (i) instalowanie gabinetów dentystycznych w ośrodkach opieki zdrowotnej; (ii) tworzenie zintegrowanych ośrodków diagnostycznych (w tym przynajmniej badań rentgenowskich i analiz klinicznych) w grupach ośrodków zdrowia; (iii) tworzenie usług rehabilitacyjnych w ośrodkach zdrowia (odpowiednie pomieszczenia fizyczne i rehabilitacja, zespoły multidyscyplinarne i interdyscyplinarne); (iv) zapewnienie wszystkim ośrodkom opieki zdrowotnej sprzętu (bag Emergency Emergency, defibrylator i monitor znaków istotnych) do kwalifikowanego reagowania kryzysowego (podstawowe wsparcie na życie); oraz (v) zwiększenie tempa realizacji programu na rzecz ograniczenia

niewłaściwego i/lub możliwego do uniknięcia korzystania z usług opieki zdrowotnej w nagłych wypadkach.

- Po trzecie, dalsze subinwestycje przewidują modernizację obiektów i wyposażenia ośrodków zdrowia, zwiększenie efektywności energetycznej, zapewnienie warunków dostępności, jakości, komfortu i bezpieczeństwa pacjentom i pracownikom służby zdrowia oraz dostosowanie ich do nowych modeli świadczenia opieki zdrowotnej. W szczególności obejmują one m.in.: (i) budowę 100 nowych ośrodków opieki zdrowotnej; (ii) renowacja lub dostosowanie 326 placówek opieki zdrowotnej w celu zwiększenia efektywności energetycznej, zgodności z planami awaryjnymi oraz zapewnienia dostępności, bezpieczeństwa sanitarnego i komfortu; oraz (iii) modernizacji sprzętu medycznego.

- Po czwarte, dodatkowe subinwestycje skupiają się na poprawie reakcji na bliskość, ze szczególnym uwzględnieniem opieki domowej i środowiskowej, interweniują w grupach najbardziej zagrożonych oraz promują deinstytucjonalizację i opiekę ambulatoryjną. Obejmują one w szczególności: (i) zapewnienie placówkom opieki zdrowotnej pojazdów elektrycznych w celu wspierania opieki w domu; (ii) rozszerzenie liczby mobilnych jednostek na regiony o niskiej gęstości zaludnienia; (iii) zapewnienie w ośrodkach zdrowia warunków technicznych umożliwiających telekonsultacje i telemonitorowanie chorób przewlekłych, takich jak niewydolność serca; (iv) wzmocnienie jednostek opieki społecznej i zespołów zintegrowanej opieki ciągłej; (v) tworzenie lokalnych zespołów wspierających opiekę paliatywną w grupach ośrodków zdrowia; oraz vi) tworzenie programów interwencji psychospołecznej w zakresie powszechnych chorób psychicznych (depresji i lęku) w grupach ośrodków zdrowia.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja RE-C01-i02: Krajowa sieć zintegrowanej opieki ciągłej i krajowa sieć opieki Paliatywnej

Celem inwestycji jest rozbudowa krajowych sieci opieki paliatywnej i zintegrowanej opieki stałej, zarówno w zakresie leczenia szpitalnego, jak i opieki ambulatoryjnej, a także opieki domowej. Inwestycja opiera się na reformie krajowej strategii na rzecz integracji osób niepełnosprawnych przedstawionej w komponencie 3 dotyczącym reakcji społecznych i stanowi część portugalskiej strategii deinstytucjonalizacji, a także ogólne dążenie do zajęcia się niekorzystnymi tendencjami demograficznymi, z którymi boryka się kraj.

Inwestycja składa się z ustrukturyzowanego i etapowego programu mającego na celu zapewnienie wsparcia finansowego promotorom z sektora publicznego, społecznego lub prywatnego w celu: (i) rozbudowa krajowej sieci zintegrowanej opieki ciągłej o 5 500 łóżek poprzez budowę 275 nowych modułów 20 łóżek (w istniejących lub nowych jednostkach); (ii) stworzenie 20-dniowych jednostek w celu promowania autonomii w celu monitorowania 500 pacjentów ambulatoryjnych; (iii) utworzenie 50 zespołów domowych zajmujących się stałą opieką zintegrowaną w celu udzielenia pomocy 1000 pacjentom w domu (w tym sprzęt i pojazdy elektryczne); (iv) rozszerzenie zintegrowanych działań w zakresie zdrowia psychicznego w 1000 miejsc, w 50 rezydencjach i jednostkach społeczno-zawodowych (wsparcie w tworzeniu nowych rozwiązań lub rozszerzaniu istniejących reakcji); (v) utworzenie do 100 miejsc w 10 zespołach wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego w domu (wsparcie w nabywaniu niezbędnych zasobów materialnych i pojazdów elektrycznych na

potrzeby działalności zespołów); (vi) rozszerzenie krajowej sieci opieki paliatywnej o 20 szpitalnych oddziałów opieki paliatywnej w celu udzielenia pomocy 400 pacjentom; oraz (viii) stworzenie do 100 miejsc w 10 gminnych zespołach opieki paliatywnej (wsparcie w nabywaniu niezbędnych zasobów materialnych i pojazdów elektrycznych na potrzeby działalności zespołów).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C01-i03: Zakończenie reformy zdrowia psychicznego i wdrożenie strategii demencji

Celem inwestycji jest wsparcie realizacji reformy usług w zakresie zdrowia psychicznego, przyczyniając się w ten sposób do poszerzenia i wzmocnienia zdolności reagowania Krajowej Służby Zdrowia w dziedzinie zdrowia psychicznego.

Inwestycja obejmuje uzupełniające subinwestycje w instrumenty, struktury i zasoby ludzkie, a mianowicie: (i) tworzenie usług mieszkaniowych w społeczności, które umożliwiają deinstytucjonalizację pacjentów mieszkających w szpitalach psychiatrycznych lub w sektorze socjalnym, którzy nie korzystają z oferty krajowej sieci zintegrowanej opieki ciągłej, w tym zwiększenie liczby miejsc opieki w zakresie zdrowia psychicznego o 500 w krajowej sieci zintegrowanej opieki stałej w dziedzinie zdrowia psychicznego; (ii) budowę czterech placówek szpitalnych w szpitalach ogólnych, eliminując zakwaterowanie ostre w szpitalach psychiatrycznych; (iii) utworzenie 15 zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności w celu pokonania przeszkód w świadczeniu opieki pozaszpitalnej przy zachowaniu większej autonomii i odpowiedzialności; (iv) renowacja 20 istniejących obiektów lokalnych usług w zakresie zdrowia psychicznego; (v) utworzenie 40 zespołów ds. zdrowia psychicznego; (vi) przeprojektowanie, rozbudowę i remont psychiatrii sądowej; oraz vii) opracowywanie działań uświadamiających i szkoleniowych na rzecz „budowania ścieżek pacjentów” w kontekście demencji.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C01-i04: Wyposażenie nowych szpitali w Seixal, Sintra i wschodniej Lizbonie

Celem inwestycji jest wyposażenie planowanych nowych szpitali w Seixal, Sintra i Wschodnia Lizbona, a tym samym wzmocnienie sieci szpitali i podaży opieki szpitalnej w wysoce zaludnionym regionie, w którym zapotrzebowanie na usługi zdrowotne jest znaczne. Ma to na celu zapewnienie lepszego dostępu do opieki zdrowotnej znacznej części ludności oraz przyczynienie się do zmniejszenia nierówności i do spójności społecznej w regionie.

Inwestycja polega na zakupie sprzętu, który ma zostać zainstalowany w nowych szpitalach w Seixal, Sintra i wschodniej Lizbonie, w tym: (i) sprzęt kliniczny, medyczny i zaawansowane technologicznie; (ii) wyposażenie ogólne, w tym meble specjalistyczne; oraz (iii) sprzęt komputerowy.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja RE-C01-i05-RAM: Wzmocnienie regionalnej służby zdrowia Madery

Celem tej inwestycji jest wdrożenie strategicznego planu dla regionalnego systemu opieki zdrowotnej Autonomicznego Regionu Madery oraz regionalnej strategii na rzecz promocji zdrowia psychicznego.

Inwestycja składa się z dwóch podinwestycji. Po pierwsze, obejmuje on subinwestycję w rozwój, rozwój i poprawę regionalnej sieci zintegrowanej opieki ciągłej, w tym poprzez

zwiększenie liczby miejsc we wszystkich typologiach zgodnie z zasadą deinstytucjonalizacji, we współpracy z sektorem prywatnym i społecznym oraz na obszarach charakteryzujących się bardziej dotkliwym starzeniem się społeczeństwa lub mniejszą instalacją mocy. Po drugie, obejmuje on również subinwestycję mającą na celu wzmocnienie zdolności reagowania w dziedzinie zdrowia psychicznego i demencji związanych ze starzeniem się, w tym modernizację infrastruktury i sprzętu w placówkach opieki szpitalnej i podstawowej, zapewnienie nowych miejsc na potrzeby hospitalizacji w domu i codziennych usług szpitalnych oraz utworzenie lokalnych zespołów ds. zdrowia psychicznego.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja RE-C01-i06: Transformacja cyfrowa w dziedzinie zdrowia

Celem inwestycji jest wyeliminowanie wąskich gardeł utrudniających transformację cyfrową w państwowej służbie zdrowia, w tym brak odpowiedniego sprzętu i oprogramowania do dyspozycji pracowników służby zdrowia, wzmocnienie standaryzacji systemów informacyjnych w Krajowej Służbie Zdrowia oraz poprawa doświadczenia użytkowników i dostępu do danych.

Inwestycja składa się z czterech podinwestycji. Po pierwsze, należy wzmocnić sieć danych dotyczących zdrowia w celu poprawy jakości usług i odporności systemów komputerowych dostępnych w Krajowej Służbie Zdrowia, ułatwienia wykorzystywania danych w systemach wspomagania decyzji, zapewnienia interoperacyjności różnych systemów informacyjnych i zgodności z odpowiednimi zasadami bezpieczeństwa. Po drugie, komunikacja między obywatelami a jednostkami zdrowia zostanie uproszczona, znormalizowana i zdigitalizowana za pomocą narzędzi elektronicznych, takich jak platforma ukierunkowana na obywatela i narzędzia telemedyczne w celu zwiększenia dostępu do opieki zdrowotnej. Po trzecie, zmodernizowane i interoperacyjne narzędzia dostępne dla pracowników służby zdrowia (np. platformy telemonitorowania i telerehabilitacji oraz systemy zwiększające możliwość przenoszenia danych między placówkami podstawowej opieki zdrowotnej, szpitalnymi i zintegrowanymi placówkami opieki ciągłej) oraz odpowiednie szkolenia w zakresie umiejętności cyfrowych. Po czwarte, wspiera się cyfryzację dokumentacji klinicznej w celu prowadzenia działań mających na celu monitorowanie funkcjonowania krajowej służby zdrowia.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2024 r.

Inwestycja RE-C01-i07-RAM: Cyfryzacja regionalnej służby zdrowia Madery

Celem tej inwestycji jest wspieranie cyfryzacji regionalnej służby zdrowia na Maderze poprzez zastosowanie technologii cyfrowych w celu wspierania jakości i efektywności usług opieki zdrowotnej oraz wzmocnienie pozycji pracowników służby zdrowia i obywateli.

Inwestycja składa się z kilku podinwestycji, w tym: (i) wdrażanie technologii cyfrowych w celu wsparcia monitorowania pacjentów, intensyfikacja wizyt w ramach telemedycyny i telemonitorowanie sytuacji zdrowotnej obywateli; (ii) wzmocnienie technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji na potrzeby nadzoru epidemiologicznego; (iii) zwiększenie digitalizacji zdrowia i poprawa interoperacyjności systemów informacyjnych; (iv) poprawa dostępu obywateli do informacji i usług zdrowotnych za pomocą środków cyfrowych; oraz (v) szkolenie obywateli i zainteresowanych stron w zakresie korzystania z cyfrowych zasobów opieki zdrowotnej w dziedzinie zdrowia.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2024 r.

Inwestycja RE-C01-i08-RAA: Szpital cyfrowy na Azorach

Celem inwestycji jest zwiększenie podaży opieki zdrowotnej i zapewnienie lepszego dostępu do opieki zdrowotnej na Azorach poprzez cyfryzację regionalnej służby zdrowia.

Inwestycja polega na stworzeniu elektronicznej dokumentacji medycznej dla każdego obywatela, zwiększeniu interoperacyjności systemów informacyjnych w celu umożliwienia wymiany informacji klinicznych między pracownikami służby zdrowia, zwiększeniu dostępności opieki zdrowotnej na najbardziej odizolowanych wyspach bez szpitala poprzez prowadzenie konsultacji telemedycznych oraz zapewnieniu niezbędnego sprzętu, oprogramowania i systemów informacyjnych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 września 2025 r.

Inwestycja RE-C01-i09: Powszechny system aktywnego wsparcia życia

Celem inwestycji jest promowanie dobrego samopoczucia fizycznego i emocjonalnego w Portugalii poprzez zwiększenie niskiego poziomu aktywności fizycznej w tym kraju oraz przyczynienie się do lepszego zapobiegania chorobom i zarządzania obciążeniem chorobami niezakaźnymi.

Inwestycja obejmuje: (i) krajową kampanię i platformę technologiczną promującą aktywność fizyczną, poszerzającą wiedzę obywateli na temat korzyści płynących z regularnej aktywności fizycznej w każdym wieku, przepisywanie ćwiczeń w zależności od ich zdolności oraz zachęcanie do przyjmowania zdrowszego trybu życia; (ii) rozszerzenie sportu szkolnego na społeczność poprzez promowanie aktywnej mobilności od najmłodszych lat i przez całe życie oraz sport w rodzinie jako środek promowania sukcesu uczniów i zdrowszego stylu życia; oraz (iii) zachęcanie do uprawiania aktywności fizycznej w miejscu pracy, promowanie wdrażania środków i programów, a także zapewnienie przestrzeni i sprzętu do wykonywania aktywności fizycznej.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 września 2025 r.

A.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
1.1	RE-C01-r01	M	Wejście w życie aktów prawnych w dziedzinie podstawowej opieki zdrowotnej	Wejście w życie zmienionych aktów prawnych				Q2	2023	Przegląd aktów prawnych w dziedzinie podstawowej opieki zdrowotnej, a mianowicie: (i) przepisy stanowiące podstawę jednostek funkcjonalnych ośrodków podstawowej opieki zdrowotnej (w tym dekret z mocą ustawy nr 73/2017 w odniesieniu do jednostek opieki zdrowotnej model B, dekret rządowy nr 1368/2007, regulamin i model wynagradzania rodzinnych jednostek opieki zdrowotnej i powiązany z nimi akt prawny, a także akty prawne stanowiące podstawę funkcjonowania innych rodzajów podstawowej opieki zdrowotnej); oraz (ii) przepisy stanowiące podstawę grup ośrodków zdrowia (w tym akty prawne stanowiące podstawę grup ośrodków zdrowia, a mianowicie dekret z mocą ustawy nr 28/2008).
1.2	RE-C01-r01	T	Zapewnienie dostępu do instrumentu stratyfikacji ryzyka w celu wspierania zarządzania klinicznego w jednostkach funkcjonalnych grup ośrodków zdrowia		Numer	0	1 000	Q4	2023	Liczba jednostek funkcjonalnych ośrodków zdrowia uzyskujących dostęp do informacji z instrumentu stratyfikacji ryzyka obejmującego zarejestrowanych użytkowników. Instrument stratyfikacji ryzyka umożliwia proaktywną interwencję w populacjach o podwyższonym ryzyku klinicznym i podatność na zagrożenia społeczne, zapewniając oparte na populacji programy badań przesiewowych i wczesnej diagnostyki w całym kraju, a także terminowe leczenie i odpowiednie działania następcze u użytkowników cierpiących na najczęściej występujące choroby (kardiowa, cukrzyca, rak, drogi oddechowe, psychiczna i osteoartukularna).

1.3	RE-C01-r01	T	Zakończenie procesu decentralizacji odpowiedzialności w dziedzinie zdrowia w gminach		Numer	0	201	Q4	2022	Liczba nowych gmin, w których zakończono proces decentralizacji odpowiedzialności w dziedzinie zdrowia, zgodnie z dekretem z mocą ustawy nr 23/2019 z dnia 30 stycznia, poprzez podpisanie zawiadomienia o przeniesieniu przez Ministerstwo Zdrowia, regionalne administracje zdrowia i gminy. Przekazanie obowiązków obejmuje w szczególności: (i) udział gmin w planowaniu, zarządzaniu i decyzjach inwestycyjnych jednostek podstawowej opieki zdrowotnej oraz podziałów interwencji w zachowania uzależniające i zależności, w szczególności w zakresie ich budowy, wyposażenia i utrzymania; (ii) zarządzanie, konserwacja i konserwacja innego sprzętu związanego z podstawową opieką zdrowotną; (iii) zarządzanie pracownikami służby zdrowia w kategorii asystentów operacyjnych jednostek funkcjonalnych grup ośrodków zdrowia i działów interwencji w zachowania uzależniające i zależności, które integrują krajową służbę zdrowia; (iv) zarządzanie usługami wsparcia logistycznego grup ośrodków zdrowia; (v) partnerstwo strategiczne w ramach programów zapobiegania chorobom, ze szczególnym naciskiem na promowanie zdrowego stylu życia i aktywnego starzenia się.
1.4	RE-C01-r02	M	Wejście w życie nowego dekretu z mocą ustawy o zdrowiu psychicznym, który określa zasady organizacji usług w zakresie zdrowia psychicznego	Wejście w życie nowego dekretu z mocą ustawy o zdrowiu psychicznym				Q4	2021	Nowy dekret z mocą ustawy odzwierciedla propozycje zmian przedstawione przez grupę roboczą powołaną na mocy dekretu rządowego nr 6324/2020 z dnia 15 czerwca, zmienionego zarządzeniem rządu nr 11485/2020 z dnia 20 listopada, w celu określenia zasad organizacji usług w zakresie zdrowia psychicznego.
1.5	RE-C01-r02	M	Wejście w życie nowej ustawy o zdrowiu psychicznym, która określa zasady dotyczące praw osób cierpiących na chorobę psychiczną i reguluje obowiązkową hospitalizację lub leczenie	Wejście w życie nowej ustawy o zdrowiu psychicznym				Q1	2023	Nowe prawo o zdrowiu psychicznym odzwierciedla propozycje zmian przedstawione przez grupę roboczą powołaną na mocy dekretu rządowego nr 6324/2020 z dnia 15 czerwca, zmienionego zarządzeniem rządu nr 11485/2020 z dnia 20 listopada, w celu określenia zasad dotyczących praw osób cierpiących na chorobę psychiczną oraz uregulowania obowiązku hospitalizacji lub leczenia.

1.6	RE-C01-r03	M	Wejście w życie nowego wzoru umowy o zarządzanie	Wejście w życie nowego wzoru umowy o zarządzanie				Q2	2022	Wejście w życie, poprzez wspólne zatwierdzenie przez Ministerstwo Zdrowia i Finansów, nowego wzoru umowy o zarządzanie. Nowy wzór powinien być przestrzegany we wszystkich przyszłych umowach o zarządzanie, które mają być podpisywane przez wszystkie publiczne podmioty zarządzające przedsiębiorstwami państwowymi w systemie opieki zdrowotnej, aby zwiększyć rozliczalność i zachęcić do stosowania praktyk zarządzania opartych na wynikach.
1.7	RE-C01-r03	M	Wejście w życie nowego planu rachunkowości zarządczej Krajowej Służby Zdrowia	Wejście w życie nowego planu rachunkowości zarządczej				Q1	2024	Opracowanie planu rachunkowości zarządczej dla Państwowej Służby Zdrowia w celu zebrania na poziomie krajowym informacji na temat kosztów, dochodów i wyników usług szpitalnych, a tym samym poprawy alokacji zasobów w Krajowej Służbie Zdrowia, analizy porównawczej i określenia obszarów wymagających poprawy wydajności operacyjnej jednostek służby zdrowia. Nowy plan rachunkowości zarządczej jest rozpowszechniany za pośrednictwem okólnika normatywnego przez centralną administrację systemu opieki zdrowotnej.
1.8	RE-C01-r03	T	Utworzenie nowych zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności w szpitalach Krajowej Służby Zdrowia		Numer	0	10	Q4	2022	Utworzenie nowych zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności w szpitalach Krajowej Służby Zdrowia w celu: (i) poprawa dostępu do usług opieki zdrowotnej oraz poprawa ich jakości i skuteczności; (ii) wzmocnienie zarządzania klinicznego, autonomii i rozliczalności usług opieki zdrowotnej; (iii) zachęcanie pracowników służby zdrowia do kontynuowania pracy w szpitalach publicznych; (iv) podziału ryzyka i korzyści między służby zdrowia i szpitale; (v) doceniają misję każdej służby zdrowia i szpitala w regionalnym i krajowym kontekście krajowej służby zdrowia.
1.9	RE-C01-r03	T	Utworzenie nowych zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności w szpitalach Krajowej Służby Zdrowia		Numer	10	25	Q4	2025	Utworzenie nowych zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności w szpitalach Krajowej Służby Zdrowia w celu: (i) poprawa dostępu do usług opieki zdrowotnej oraz poprawa ich jakości i skuteczności; (ii) wzmocnienie zarządzania klinicznego, autonomii i rozliczalności usług opieki zdrowotnej; (iii) zachęcanie pracowników służby zdrowia do kontynuowania pracy w szpitalach publicznych; (iv) podziału ryzyka i korzyści między służby zdrowia i szpitale; (v) doceniają misję każdej służby zdrowia i szpitala w regionalnym i krajowym kontekście krajowej służby zdrowia.

1.10	RE-C01-r03	T	Wzmocnienie działań w zakresie hospitalizacji w domu w szpitalach państwowej służby zdrowia		Numer	0	5 000	Q4	2024	Zwiększenie zdolności reagowania w przypadku hospitalizacji w domu poprzez umożliwienie świadczenia w domu usług opieki zdrowotnej z różnicą, złożonością i intensywnością na poziomie szpitala przez ograniczony okres, w ścisłym powiązaniu z podstawowymi usługami opieki zdrowotnej, krajową siecią zintegrowanej opieki kontynuowanej, sektorem społecznym i szerszą społecznością, mierzonej liczbą nowych przypadków hospitalizacji w domu (zdefiniowanych jako zestaw opieki świadczonej w okresie, w którym pacjent ponosi odpowiedzialność za hospitalizację w domu, z wyjątkiem daty wypisu).
1.11	RE-C01-r03	M	Wejście w życie planu działania na rzecz wzmocnienia scentralizowanych mechanizmów zakupu leków	Wejście w życie planu działania na rzecz wzmocnienia scentralizowanych mechanizmów zakupu leków				Q2	2024	Wejście w życie planu działania na rzecz wzmocnienia scentralizowanych mechanizmów zakupu leków w celu wdrożenia zaleceń niezależnej oceny scentralizowanych zamówień na leki w Portugalii, przeprowadzonej przez austriacki Krajowy Instytut Zdrowia Publicznego w ramach Programu wspierania reform strukturalnych.
1.12	RE-C01-r03	M	Wejście w życie nowego systemu wyłączności pracy w Krajowej Służbie Zdrowia	Wejście w życie nowego systemu wyłączności pracy				Q1	2023	Nowy system wyłączności dla pracowników służby zdrowia w Krajowej Służbie Zdrowia, obejmujący odpowiednie mechanizmy organizacji czasu pracy i tabel wynagrodzeń.
1.13	RE-C01-i01	M	Wejście w życie warunków odnoszących się do odnoszenia do przypadków nagłych prześwietlonych w kolorze białym, niebieskim lub zielonym w szpitalnych służbach ratunkowych w odniesieniu do innych rodzajów usług opieki zdrowotnej, w tym usług podstawowej opieki zdrowotnej	Wejście w życie warunków odnoszących się do przypadków nadzwyczajnych				Q1	2022	Wejście w życie procedur i przepisów administracyjnych dotyczących procedury kierowania do innych rodzajów opieki zdrowotnej, a mianowicie usług związanych z podstawową opieką zdrowotną, a mianowicie usług podstawowej opieki zdrowotnej, z bezpośrednim harmonogramem spotkań.
1.14	RE-C01-i01	T	Budowa nowych działów opieki zdrowotnej		Numer	0	20	Q4	2023	Liczba nowych jednostek opieki zdrowotnej zbudowanych w celu zastąpienia nieodpowiednich budynków, zapewnienia dostępności, jakości, komfortu i bezpieczeństwa dla użytkowników i pracowników służby zdrowia oraz dostosowania ich do nowych modeli opieki

										zdrowotnej. Nowe jednostki muszą być zbudowane w celu zastąpienia niewłaściwych budynków, a zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków musi być o co najmniej 20 % niższe od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
1.15	RE-C01-i01	T	Budowa nowych działów opieki zdrowotnej		Numer	20	100	Q2	2026	Liczba nowych jednostek opieki zdrowotnej zbudowanych w celu zastąpienia nieodpowiednich budynków, zapewnienia dostępności, jakości, komfortu i bezpieczeństwa dla użytkowników i pracowników służby zdrowia oraz dostosowania ich do nowych modeli opieki zdrowotnej. Nowe jednostki muszą być zbudowane w celu zastąpienia niewłaściwych budynków, a zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków musi być o co najmniej 20 % niższe od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
1.16	RE-C01-i01	M	Ukończenie krajowych programów badań przesiewowych i wczesnej diagnostyki w podstawowej opiece zdrowotnej	Sprawozdanie w sprawie ukończenia programów badań przesiewowych i wczesnej diagnostyki w podstawowej opiece zdrowotnej				Q1	2026	Realizacja tego kamienia milowego obejmuje: (i) wprowadzenie badań przesiewowych szyjki macicy w ośrodkach zdrowia; (ii) wprowadzenie badań przesiewowych okrężnic i odbytnicy w ośrodkach zdrowia; (iii) wprowadzenie badań przesiewowych w kierunku retinopatii cukrzycy w 300 ośrodkach zdrowia; (iv) wprowadzenie egzaminów Holtera i monitorowania ambulatoryjnego ciśnienia krwi w jednostkach funkcjonalnych; (v) wprowadzenie narzędzi diagnozowania i leczenia astmy, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc i palenia (spirometrów) w ośrodkach zdrowia; oraz vi) wprowadzenie dozowania białka C-reaktywnego w ośrodkach zdrowia.
1.17	RE-C01-i01	M	Zwiększenie zdolności reagowania ośrodków podstawowej opieki zdrowotnej i rozszerzenie ich obszarów interwencji	Sprawozdanie w sprawie zwiększenia zdolności reagowania w ośrodkach podstawowej opieki zdrowotnej i rozszerzenia ich obszarów interwencji				Q2	2026	Realizacja tego kamienia milowego obejmuje: (i) rozszerzenie konsultacji na stopy cukrzycy na grupy ośrodków opieki zdrowotnej; (ii) tworzenie placówek dentystycznych w ośrodkach opieki zdrowotnej; (iii) tworzenie zintegrowanych ośrodków diagnostycznych (o słabo złożonych uzupełniających środkach diagnozowania i terapii, badań rentgenowskich i analiz klinicznych) w grupach ośrodków zdrowia; (iv) tworzenie biur ruchu i rehabilitacji w grupach ośrodków zdrowia; (v) zapewnienie sprzętu (worku ratunkowego, defibrylatora i niezbędnego monitorowania znaków) do celów kwalifikowanej reakcji w nagłych sytuacjach (podstawowe wsparcie życia) w ośrodkach zdrowia.

1.18	RE-C01-i01	M	Modernizacja placówek opieki zdrowotnej i wyposażenia medycznego w celu zapewnienia dostępności, jakości i warunków bezpieczeństwa w ośrodkach podstawowej opieki zdrowotnej	Sprawozdanie w sprawie remontu placówek opieki zdrowotnej i wyposażenia medycznego				Q2	2026	Realizacja tego kamienia milowego obejmuje: (i) budowę 100 placówek opieki zdrowotnej ze wsparciem w wysokości 154841862 EUR w celu zastąpienia nieodpowiednich budynków; te nowe budynki muszą mieć zapotrzebowanie na energię pierwotną o co najmniej 20 % niższe od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii; (ii) renowacja lub dostosowanie 326 placówek opieki zdrowotnej w celu zwiększenia efektywności energetycznej, zapewnienia zgodności z planami awaryjnymi lub zapewnienia dostępności, bezpieczeństwa i komfortu dla użytkowników i pracowników służby zdrowia, z czego wsparcie w wysokości 133509208 EUR odnosi się do renowacji zwiększającej efektywność energetyczną, a wsparcie w wysokości 11322.726 EUR odnosi się do renowacji zwiększającej efektywność energetyczną w celu osiągnięcia średnio przynajmniej średniej gruntownej renowacji, jak określono w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786 (wymogi dotyczące poprawy charakterystyki energetycznej budynków muszą być zawarte w procedurach przetargowych; oraz (iii) modernizacji sprzętu (w tym m.in. podstawowego sprzętu klinicznego, sprzętu technologii informacyjno-komunikacyjnych, sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną i sprzętu bezpieczeństwa).
1.19	RE-C01-i01	MT	Wzmocnienie opieki środowiskowej, działań domowych i środowiskowych	Sprawozdanie w sprawie wzmocnienia opieki środowiskowej, interwencji domowych i środowiskowych				Q2	2026	Realizacja tego kamienia milowego obejmuje: (i) zapewnienie co najmniej 770 pojazdów elektrycznych w celu wsparcia opieki domowej świadczonej przez ośrodki zdrowia; oraz (ii) zwiększenie liczby nowych mobilnych jednostek o co najmniej 34 dodatkowe, aby objąć nimi regiony o niskiej gęstości zaludnienia.
1.20	RE-C01-i02	M	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie przyznawania wsparcia finansowego przez regionalne organy ds. zdrowia	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie przyznawania wsparcia finansowego				Q1	2022	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie przyznawania wsparcia finansowego przez regionalne organy ds. zdrowia, które określa model zarządzania programem i odpowiednie wymogi wnioskodawców.

1.21	RE-C01-i02	T	Wzmocnienie zdolności reagowania krajowych sieci zintegrowanych usług w zakresie stałej opieki i opieki paliatywnej w zakresie opieki szpitalnej i ambulatoryjnej		Numer	0	7 400	Q4	2025	Wzmocnienie zdolności reagowania krajowych sieci zintegrowanych usług opieki ciągłej i opieki paliatywnej w zakresie opieki szpitalnej i ambulatoryjnej poprzez stworzenie następujących nowych miejsc: (i) 5 500 nowych łóżek szpitalnych w krajowej sieci zintegrowanych usług opieki ciągłej w ramach ogólnej sieci; (ii) 500 nowych miejsc w samodzielnych działach codziennej promocji w ramach krajowej sieci zintegrowanych usług w zakresie stałej opieki; (iii) nowe 1000 miejsc w zintegrowanych usługach w zakresie stałej opieki nad zdrowiem psychicznym; oraz iv) 400 nowych łóżek szpitalnych o niskiej złożoności w krajowej sieci usług opieki paliatywnej. Obejmuje to wykorzystanie dotacji w wysokości 198337500 EUR na budowę nowej infrastruktury zdrowotnej. Te nowe budynki muszą mieć zapotrzebowanie na energię pierwotną o co najmniej 20 % niższe od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
1.22	RE-C01-i02	T	Wzmocnienie zdolności reagowania krajowych sieci zintegrowanych usług w zakresie stałej opieki i opieki paliatywnej w opiece domowej		Numer	0	1 200	Q4	2023	Wzmocnienie zdolności reagowania krajowych sieci zintegrowanych usług opieki ciągłej i opieki paliatywnej w opiece domowej poprzez stworzenie następujących nowych miejsc: (i) 1 000 nowych miejsc w zintegrowanych zespołach stałej opieki domowej; (ii) 100 nowych miejsc w zespołach wsparcia domów zdrowia psychicznego w ramach krajowej sieci zintegrowanych usług w zakresie stałej opieki; oraz (iii) 100 nowych miejsc w lokalnych zespołach wsparcia opieki paliatywnej.
1.23	RE-C01-i03	T	Renowacja psychiatrii sądowej i wyposażenia psychiatrii sądowej		Numer	0	3	Q4	2025	Budowa nowego wydziału psychiatrii sądowej (Sobral Cid) oraz modernizacja dwóch innych jednostek (szpitala psychiatrycznego w Lizbonie i szpitala w Magalhães Lemos) w celu zapewnienia warunków zgodnych z poszanowaniem praw człowieka, w szczególności prywatności, wygody i humanizacji przestrzeni, bez zaniedbywania warunków bezpieczeństwa nieodłącznie związanych z wykonywaniem nakazów sądowych, co uniemożliwi dalsze skazanie Republiki Portugalskiej przez organizacje międzynarodowe (europejskie organizacje ds. zapobiegania torturom).
1.24	RE-C01-i03	M	Opracowanie działań uświadamiających i szkoleniowych na rzecz „budowania ścieżek pacjentów” w kontekście demencji	Sprawozdanie na temat wdrażania nowych działań uświadamiających i szkoleniowych oraz ich				Q4	2022	Działania uświadamiające i szkoleniowe na temat demencji, z myślą o wspieraniu reform w zakresie usług socjalnych i zdrowotnych, skierowane do pracowników służb socjalnych i opieki zdrowotnej lub innych podmiotów, które współpracują z obywatelami w dziedzinie polityki społecznej i zdrowotnej, a także do osób korzystających z usług socjalnych i opieki zdrowotnej.

				rozwoju						
1.25	RE-C01-i03	M	Zakończenie prac nad wzmocnieniem sieci opieki nad zdrowiem psychicznym	Sprawozdanie w sprawie zakończenia wszystkich opisanych inicjatyw mających na celu wzmocnienie sieci opieki nad zdrowiem psychicznym				Q4	2025	Zakończenie wszystkich interwencji określonych w celu wzmocnienia sieci opieki nad zdrowiem psychicznym, w tym: (i) utworzenie czterech nowych jednostek do celów hospitalizacji w szpitalach ogólnych; (ii) utworzenie 15 zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności odpowiedzialnych za usługi w zakresie zdrowia psychicznego; (iii) renowacja 20 istniejących lokalnych usług w zakresie zdrowia psychicznego; (iv) stworzenie 500 odpowiedzi na potrzeby zinstytucjonalizowanych osób cierpiących na przewlekłą chorobę psychiczną; (v) modernizacja trzech placówek i wyposażenia psychiatrii sądowej; (vi) budowę trzech kryminalistycznych jednostek przejściowych do celów mieszkaniowych; oraz (vii) opracowanie działań szkoleniowych na rzecz „budowania ścieżek pacjentów" w kontekście demencji. Obejmuje to wykorzystanie dotacji w wysokości 58507675 EUR na renowację zwiększającą efektywność energetyczną, aby przeprowadzić średnio przynajmniej renowację na średnim poziomie, jak określono w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786. Wymogi dotyczące poprawy charakterystyki energetycznej budynków są zawarte w procedurach udzielania zamówień publicznych i są zapewniane w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
1.26	RE-C01-i04	M	Zakup sprzętu dla szpitali w Lizbonie Wschodniej, Seixal i Sintra	Zakup sprzętu dla szpitali w Lizbonie w Wschodzie, Seixal i Sintra, na łączną kwotę 178740000 EUR wsparcia w formie dotacji				Q2	2026	Zakup sprzętu, który ma zostać zainstalowany w nowych szpitalach w Lizbonie, Seixal i Sintra, na łączną kwotę 178740000 EUR dofinansowania, tj. sprzętu klinicznego/medycznego i zaawansowanego technologicznie; wyposażenie ogólne, obejmujące meble dostosowane do zadań wykonywanych w różnych pomieszczeniach, łatwe do czyszczenia i zaprojektowane ergonomie; oraz sprzęt komputerowy.
1.27	RE-C01-i05-RAM	T	Zwiększenie liczby dostępnych miejsc w krajowym systemie hospitalizacji regionalnej służby zdrowia na Maderze		Numer	0	1 500	Q2	2026	Wzmocnienie zdolności reagowania regionalnej służby zdrowia na Maderze poprzez zwiększenie liczby dostępnych miejsc w systemie hospitalizacji w domu, umożliwiając w ten sposób świadczenie w domu usług opieki zdrowotnej o zróżnicowaniu, złożoności i intensywności na poziomie szpitala przez ograniczony okres, w ścisłym powiązaniu z podstawową opieką zdrowotną i innymi usługami.

1.28	RE-C01-i05-RAM	T	Utworzenie wspólnotowych zespołów ds. zdrowia psychicznego w ramach regionalnej służby zdrowia na Maderze		Numer	0	11	Q2	2026	Wzmocnienie zdolności reagowania regionalnej służby zdrowia Madery w dziedzinie zdrowia psychicznego i demencji związanych ze starzeniem się poprzez utworzenie wspólnotowych zespołów ds. zdrowia psychicznego.
1.29	RE-C01-i05-RAM	M	Wdrożenie systemu klasyfikacji, profilu funkcjonalnego i systemu odsyłania użytkowników w odniesieniu do regionalnego modelu zintegrowanych usług opieki ciągłej na Maderze	Sprawozdanie z wdrożenia systemu klasyfikacji, profilu funkcjonalnego i systemu nadzoru użytkowników				Q4	2021	Wdrożenie systemu klasyfikacji, profilu funkcjonalnego i systemu odsyłania użytkowników w celu wzmocnienia regionalnego modelu zintegrowanych usług opieki ciągłej na Maderze, a także koordynacji i zarządzania technicznego.
1.30	RE-C01-i05-RAM	T	Zwiększenie liczby miejsc w zintegrowanych usługach w zakresie stałej opieki w ramach regionalnej służby zdrowia na Maderze		Numer	0	1 080	Q4	2025	Liczba miejsc utworzonych w ramach zintegrowanych usług w zakresie stałej opieki w regionalnej służbie zdrowia na Maderze, mierzona według nowych łóżek, w ogólnym zakresie (w tym w jednostkach resocjalizacyjnych, średniookresowych i rehabilitacyjnych oraz w jednostce długoterminowej i konserwacyjnej), usługach w zakresie zdrowia psychicznego i pediatrycznym. Obejmuje to wykorzystanie dotacji: (i) w wysokości 44700000 EUR na budowę nowej infrastruktury zdrowotnej; zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii; oraz ii) 23300000 EUR na renowację zwiększającą efektywność energetyczną.
1.31	RE-C01-i05-RAM	T	Renowacja podstawowych usług opieki zdrowotnej w regionalnej służbie zdrowia na Maderze		Numer	0	15	Q2	2026	Liczba wyremontowanych placówek podstawowej opieki zdrowotnej w regionalnej służbie zdrowia Madery.
1.32	RE-C01-i06	T	Modernizacja lokalnych sieci informatycznych		%	0	90	Q4	2022	Odsetek zmodernizowanych lokalnych sieci informatycznych w Krajowej Służbie Zdrowia, zorganizowanych i wdrożonych przez jednostkę ds. wspólnych usług Ministerstwa Zdrowia, która w ten sposób będzie mogła działać w ramach nowego modelu łączności ujednoliconej (Voice over Internet Protocol).
1.33	RE-C01-i06	T	Wdrożenie funkcji w zakresie telemedycyny i telemonitorowania		%	0	15	Q4	2022	Odsetek użytkowników mających dostęp do nowych funkcji z zakresu telemedycyny i telemonitorowania, umożliwiających świadczenie usług zdalnej opieki

										zdrowotnej, zwiększając tym samym poziom dostępu do opieki zdrowotnej i udziału obywateli w procesie zdalnego gromadzenia i leczenia informacji.
1.34	RE-C01-i06	T	Wdrażanie modułów administracyjnych technologii informacyjnych, podstawowych modułów klinicznych i modułów klinicznych w nagłych przypadkach		%	0	15	Q4	2024	Odsetek pracowników służby zdrowia mających dostęp do zintegrowanych modułów technologii informacyjnej, podstawowych modułów klinicznych i interwencyjnych modułów klinicznych dla: (i) rejestrowanie i konsultowanie informacji klinicznych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, szpitalnej i ciągłej opieki zdrowotnej w celu zapewnienia dostępności i integracji informacji dotyczących zdrowia, a także zapewnienia większego bezpieczeństwa użytkownikom i pracownikom służby zdrowia; oraz (ii) w nagłych wypadkach, rejestr pielęgniarski i telemonitorowanie usług opieki zdrowotnej.
1.35	RE-C01-i07-RAM	T	Nowy sprzęt komputerowy dla regionalnej służby zdrowia Madery		Numer	0	3 600	Q4	2024	Liczba nowych urządzeń komputerowych dla regionalnej służby zdrowia Madery w celu monitorowania i zapewnienia większej bliskości do użytkowników regionalnej służby zdrowia na Maderze, promowania zmniejszenia ryzyka błędów, a także wspierania skuteczności i szybkiego dostępu do danych użytkowników.
1.36	RE-C01-i08-RAA	T	Zwiększony dostęp do portalu dla użytkowników regionalnej służby zdrowia Azorów		Numer	0	25 000	Q3	2025	Liczba dodatkowych użytkowników indywidualnych, którzy uzyskali dostęp do portalu dla użytkowników regionalnej służby zdrowia Azorów dzięki poszerzeniu dostępnych w nim cyfrowych usług zdrowotnych i informacji medycznych.
1.37	RE-C01-i08-RAA	T	Wprowadzenie rezerwacji telemedycyny w regionalnej służbie zdrowia Azorów		Numer	0	1 000	Q3	2024	Liczba dorocznych wizyt telemedycznych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz u specjalistów medycznych w regionalnej służbie zdrowia Azorów.
1.38	RE-C01-i09	T	Zakończenie realizacji w szkołach programów „Szkoła Sportowa” i „Szkoła Sportowa na kółkach”		Numer	0	1 980	Q3	2025	Liczba szkół drugiego cyklu, w których dostarczono rowery różnej wielkości w celu nauczania roweru uczniom, a także szkół publicznych, w których dostarczono rowery dla dorosłych w ramach programu „Szkoła Sportowa”.
1.39	RE-C01-i09	M	Uruchomienie krajowej kampanii na rzecz powszechnego systemu wspierania aktywnego życia i powiązanej z nią platformy technologicznej	Uruchomione nowe kanały komunikacji i platforma na potrzeby krajowej kampanii na rzecz				Q3	2025	Rozpoczęcie krajowej kampanii na rzecz powszechnego systemu wspierania aktywnego życia i powiązanej z nią platformy technologicznej w celu zwiększenia wiedzy obywateli na temat korzyści płynących z regularnej aktywności fizycznej, w każdym wieku i w zależności od ich zdolności, w celu zachęcenia do przyjmowania zdrowszego trybu życia.

				powszechnego systemu wspierania aktywnego życia						

B. KOMPONENT 2: Mieszkalnictwo

Ten komponent portugalskiego planu odbudowy i zwiększania odporności jest odpowiedzią na wyzwania związane z niedoborem strukturalnym trwałych i tymczasowych rozwiązań mieszkaniowych dla grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, zarówno w Portugalii kontynentalnej, jak i w autonomicznych regionach Azorów i Madery, a jednocześnie pośrednio przyczynia się do wzmocnienia systemu ochrony socjalnej. Mieszkalnictwo publiczne stanowi jedynie 2 % ogółu zasobów w Portugalii i uznaje się je za niewystarczające do zaspokojenia potrzeb osób najbardziej potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Główne cele polityki są następujące: (i) zwiększenie oferty mieszkań socjalnych i przystępnych cenowo (w tym zaspokojenie innych powiązanych potrzeb, takich jak brak podstawowej infrastruktury i sprzętu, niezdrowe i niepewne miejsca zamieszkania, niepewność lub brak więzi umownych, przeludnienie lub niedostosowanie mieszkań do specjalnych potrzeb mieszkańców niepełnosprawnych lub o ograniczonej sprawności ruchowej); (ii) stworzenie krajowej odpowiedzi publicznej na pilne i tymczasowe potrzeby w zakresie zakwaterowania wynikające z nieprzewidzianych lub nieprzewidywalnych zdarzeń, takich jak klęski żywiołowe, pożary, pandemie, ruchy migracyjne, wnioski o azyl lub sytuacje bezpośredniego zagrożenia, takie jak przemoc domowa, handel ludźmi, ryzyko eksmisji i inne; oraz (iii) zwiększenie oferty zakwaterowania dla studentów po przystępnych cenach. Inwestycje w ten składnik obejmują budowę nowych mieszkań i renowację istniejących.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów wydanych Portugalii w ramach europejskiego semestru w latach 2019 i 2020, w szczególności: Poprawa skuteczności i adekwatności siatki bezpieczeństwa socjalnego (zalecenie szczegółowe dla poszczególnych krajów 2 2019); Zagwarantowanie wystarczającej i skutecznej ochrony socjalnej i wsparcia dochodu (zalecenie szczegółowe 2 2020); oraz zwiększenie liczby absolwentów szkół wyższych, w szczególności w dziedzinie nauk ścisłych i technologii informacyjnych (poprzez inwestycje w budynki mieszkalne dla studentów) (zalecenie szczegółowe 2 2019). Komponent ten przyczynia się również do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego transformacji klimatycznej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020). Komponent ten przyczynia się również do wdrożenia kilku zasad Europejskiego filaru praw socjalnych, takich jak: „Należy zapewnić osobom potrzebującym dostęp do mieszkań socjalnych lub pomocy mieszkaniowej dobrej jakości” (EPSR 19.a); „Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji mają prawo do odpowiedniej pomocy i ochrony przed przymusową eksmisją” (EPSR 19.b); „Osoby bezdomne otrzymują odpowiednie schronienie oraz świadczone są na ich rzecz usługi służące promowaniu ich integracji społecznej” (EPSR 19.c); „Ochrona socjalna” (EPSR 12); „Integracja osób niepełnosprawnych” (EPSR 17); „Dostęp do podstawowych usług” (EPSR 20); Kształcenie, szkolenie i uczenie się przez całe życie: „Każda osoba ma prawo do edukacji włączającej, charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą jej w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy” (EPSR 1). Uwzględnia się również wymiar środowiskowy, w szczególności poprzez promowanie nowych budowli o wysokich standardach efektywności energetycznej.

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

B.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma RE-r04: Krajowy plan w zakresie pilnych i tymczasowych warunków mieszkaniowych

Celem reformy jest stworzenie krajowej sieci publicznej w celu zaspokojenia pilnych i tymczasowych potrzeb mieszkaniowych w ramach odnowienia polityki mieszkaniowej w Portugalii, w celu ochrony i wzmocnienia pozycji określonych grup docelowych oraz wspierania włączenia społecznego i zwalczania nierówności.

Reforma obejmuje stworzenie ustrukturyzowanej i przekrojowej reakcji na potrzeby osób potrzebujących rozwiązań w zakresie zakwaterowania awaryjnego lub tymczasowego oraz opracowanie niezbędnych ram prawnych i regulacyjnych w celu ustanowienia modelu zarządzania inwestycją RE-C02-i02 (krajowe dotacje na zakwaterowanie i tymczasowe zakwaterowanie) oraz ustanawia metody wskazywania miejsc zakwaterowania i kierowania do nich oraz pomocy społecznej dla osób otrzymujących wsparcie.

Wdrożenie reformy miało zostać zakończone do dnia 31 czerwca 2021 r.

Inwestycja RE-C02-i01: Program wsparcia na rzecz dostępu do mieszkalnictwa

Celem inwestycji jest zapewnienie godziwych i odpowiednich warunków mieszkaniowych dla rodzin o największych potrzebach oraz dla grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

Inwestycja polega głównie na zapewnieniu mieszkań socjalnych, ale również na zapewnieniu wsparcia finansowego na renowację lub budowę określonym grupom docelowym, które do 2026 r. nie posiadają zdolności finansowej do zapewnienia odpowiedniego mieszkania dla co najmniej 26 000 gospodarstw domowych. Inwestycje obejmują budowę nowych budynków lub remont istniejących mieszkań, a także, w razie potrzeby, nabycie nowych budynków lub dzierżawę budynków podnajmu.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja RE-C02-i02: Krajowe dotacje na zakwaterowanie w sytuacjach nadzwyczajnych i na czas określony

Celem tej inwestycji jest zapewnienie tymczasowego lub awaryjnego zakwaterowania słabszym grupom ludności w Portugalii kontynentalnej. Inwestycja ta ma na celu wdrożenie reformy Krajowego Planu Urgentowego i Tymczasowego Mieszkalnictwa zawartego w tym komponencie. Następujące zagrożenia lub sytuacje nadzwyczajne o charakterze społecznym określają ramy planowanych interwencji: nieprzewidywalne lub wyjątkowe wydarzenia, konieczność pilnego zakwaterowania i wzmocnienia pozycji osób tymczasowo pozbawionych mieszkania, w tym ofiar przemocy domowej, ofiar handlu ludźmi, osób objętych ochroną międzynarodową, osób bezdomnych; nadzwyczajne i należycie uzasadnione potrzeby w zakresie pilnego i tymczasowego zakwaterowania osób, w przypadku których istnieje bezpośrednie i faktyczne ryzyko pozostawienia ich bez zakwaterowania lub będących w trakcie deinstytucjonalizacji; potrzeby w zakresie zakwaterowania, tymczasowe i niezbędne dla interesu publicznego, urzędników i pracowników państwowych.

Inwestycja polega na utworzeniu 2000 miejsc zakwaterowania w nagłych wypadkach, jak również 473 lokali mieszkalnych, trzech bloków i pięciu ośrodków tymczasowego

zakwaterowania dla sił bezpieczeństwa (w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja RE-C02-i03-RAM: Zwiększenie podaży mieszkań socjalnych w Autonomicznym Regionie Madery

Celem tej inwestycji jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych rodzin żyjących w trudnych warunkach i nieposiadających zdolności finansowej do pokrycia kosztów dostępu do odpowiednich mieszkań w Autonomicznym Regionie Madery.

Inwestycja polega na budowie lub zakupie mieszkań socjalnych dla 1 121 gospodarstw domowych (inwestycje obejmują również badania, projekty, nabycie i budowę gruntów), wsparcie renowacji 325 prywatnych mieszkań (w tym poprawa efektywności energetycznej). Inwestycja przewiduje również zamówienia na usługi na rzecz rozwoju systemów informacyjnych i rozwiązań w zakresie administracji elektronicznej w sektorze mieszkaniowym.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja RE-02-i04-RAA: Poprawa warunków mieszkaniowych w zasobach mieszkaniowych Autonomicznego Regionu Azorów

Celem inwestycji jest wzmocnienie oferty mieszkaniowej na różnych poziomach w związku z zauważalnym pogorszeniem się degradacji budynków w Autonomicznym Regionie Azorów oraz zmniejszeniem podaży na rynku nieruchomości.

Inwestycja obejmuje, na różnych wyspach:

- budowę 277 budynków;
- sfinalizowanie 77 mieszkań; oraz
- renowacja budynków (głęboka renowacja 106 budynków, średnia renowacja 252 budynków i niewielka interwencja w 116 budynkach) w sumie 551 interwencji.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

B.2. Kamienie milowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
2.1	RE-C02-i01	T	Program wsparcia na rzecz dostępu do mieszkań - podpisane porozumienia o współpracy lub finansowaniu		Numer	0	75	Q3	2022	Podpisanie ustaleń dotyczących współpracy lub finansowania. Lokalne strategie zakwaterowania prezentowane są przez gminy. Strategie te określają 1) wszystkie potrzeby kwalifikowalne w ramach tego programu (określone w dekrecie z mocą ustawy nr 37/2018 z dnia 4 czerwca 2018 r.) oraz 2) podmioty promujące rozwiązania mieszkaniowe. Po zatwierdzeniu przez IHRU (Instytut Mieszkalnictwa i Rehabilitacji Miejskiej) zgodności lokalnych strategii mieszkaniowych z programem, podpisywane są umowy o współpracy z gminami lub umowy o finansowaniu z innymi beneficjentami określające konkretne inwestycje, które mają być promowane, oraz określa się termin ich realizacji.
2.2	RE-C02-i01	T	Program wsparcia na rzecz dostępu do mieszkań - Zakupowane, zbudowane (wysoka efektywność energetyczna) lub renowacja (z poprawą charakterystyki energetycznej) mieszkań dostarczanych gospodarstwom domowym		Numer	0	3 000	Q3	2023	Dostawa zakontraktowanej liczby mieszkań do gospodarstw domowych uprzednio określonych w lokalnych strategiach zakwaterowania przedstawionych przez gminy. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii (z wyjątkiem projektów realizowanych i ujętych w budżecie na lata 2021 i 2022, co stanowi 70000000 EUR całkowitej alokacji na ten środek). W przypadku remontu jednostka referencyjna przypadająca na mieszkanie wynosi 73 m², dla nowych budowli 95 metrów kwadratowych.
2.3	RE-C02-i01	T	Program wsparcia na rzecz dostępu do mieszkań -		Numer	3 000	26 000	Q2	2026	Dostawa zakontraktowanej liczby mieszkań do gospodarstw domowych uprzednio określonych w lokalnych strategiach zakwaterowania przedstawionych

			Zakupowane, zbudowane (wysoka efektywność energetyczna) lub renowacja (z poprawą charakterystyki energetycznej) mieszkań dostarczanych gospodarstwom domowym							przez gminy. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii (z wyjątkiem projektów realizowanych i ujętych w budżecie na lata 2021 i 2022, co stanowi 70000000 EUR całkowitej alokacji na ten środek). W przypadku remontu jednostka referencyjna przypadająca na mieszkanie wynosi 73 m², dla nowych budowli 95 metrów kwadratowych.
2.4	RE-C02-i02		Krajowa dotacja na zakwaterowanie na wypadek sytuacji wyjątkowej i tymczasowej - Podpisanie umów o finansowanie zakwaterowania w sytuacjach nadzwyczajnych i zakwaterowania przejściowego		Numer	0	500	Q3	2022	Liczba mieszkań, w odniesieniu do których podpisano umowy o dofinansowanie. Podmioty składają wnioski o finansowanie w ramach zaproszenia do składania ofert ogłoszonego przez IHRU (Instytut Mieszkalnictwa i Rehabilitacji Miejskiej), który po dokonaniu oceny i zasięgnięciu opinii ISS (Instytutu Ubezpieczeń Społecznych) na temat ważności i wykonalności złożonych wniosków, zamawia finansowanie i wyznacza termin jego realizacji. Zakwaterowanie oznacza część lub całość budynku z niezależnym dostępem składający się z co najmniej jednego przedziału mieszkalnego i dodatkowych pomieszczeń prywatnych lub lokali mieszkalnych dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego.
2.5	RE-C02-i02	T	Krajowa dotacja na zakwaterowanie na wypadek sytuacji wyjątkowej i tymczasowej - Podpisanie umów o finansowanie zakwaterowania w sytuacjach nadzwyczajnych i zakwaterowania przejściowego		Numer	500	1 000	Q3	2024	Liczba mieszkań, w odniesieniu do których podpisano umowy o dofinansowanie. Podmioty składają wnioski o finansowanie w ramach zaproszenia do składania ofert ogłoszonego przez IHRU (Instytut Mieszkalnictwa i Rehabilitacji Miejskiej), który po dokonaniu oceny i zasięgnięciu opinii ISS (Instytutu Ubezpieczeń Społecznych) na temat ważności i wykonalności złożonych wniosków, zamawia finansowanie i wyznacza termin jego realizacji. Zakwaterowanie oznacza część lub całość budynku z niezależnym dostępem składający się z co najmniej jednego przedziału mieszkalnego i dodatkowych pomieszczeń prywatnych lub lokali mieszkalnych dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego.

2.6	RE-C02-i02	T	Krajowe dotacje na zakwaterowanie awaryjne i tymczasowe - Budownictwo, w którym rozpoczęto prace budowlane w zakresie zakwaterowania awaryjnego i przejściowego (które mają być zbudowane zgodnie ze standardem efektywności energetycznej lub zmodernizowane przy lepszej charakterystyce energetycznej)		Numer	0	700	Q3	2023	Budynki mieszkalne, dla których rozpoczęto prace budowlane. Po zakontraktowaniu finansowania kwota ta jest przekazywana podmiotom w zależności od wykonania umowy. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii (z wyjątkiem projektów realizowanych i ujętych w budżecie na lata 2021 i 2022, co stanowi 14800000 EUR całkowitej alokacji na ten środek). Jednostka referencyjna na mieszkanie wynosi 73 m².
2.7	RE-C02-i02	T	Krajowa dotacja na zakwaterowanie awaryjne i tymczasowe - utworzone miejsca zakwaterowania w sytuacjach nadzwyczajnych i w okresie przejściowym (zbudowane zgodnie ze standardem efektywności energetycznej lub zmodernizowane przy lepszej charakterystyce energetycznej) i dostarczone deweloperom		Numer	0	2 000	Q2	2026	Zapewnienie zakwaterowania instytucjom sponsorującym. Zakwaterowanie oznacza część lub całość budynku z niezależnym dostępem składający się z co najmniej jednego przedziału mieszkalnego i dodatkowych pomieszczeń prywatnych lub lokali mieszkalnych dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków musi być o co najmniej 20 % niższe od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii (z wyjątkiem projektów realizowanych i ujętych w budżecie na lata 2021 i 2022, co stanowi 14800000 EUR całkowitego przydziału środków na ten środek). Jednostka referencyjna na mieszkanie wynosi 73 m².
2.8	RE-C02-i02	T	Zakwaterowanie dostarczone deweloperom sił bezpieczeństwa		Numer	0	473	Q2	2026	Liczba mieszkań dostarczonych siłom bezpieczeństwa (SSGNR - Usługi Socjalne dla Gwardii Narodowej; SSPSP - Usługi socjalne dla policji bezpieczeństwa publicznego) na potrzeby tymczasowego zakwaterowania, w tym trzy bloki i pięć ośrodków tymczasowego zakwaterowania dla

										sił bezpieczeństwa (w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym). Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
2.9	RE-C02-i03-RAM	T	Wspierane mieszkalnictwo w Autonomicznym Regionie Madery		Numer	0	190	Q4	2022	Liczba mieszkań przypisanych kwalifikującym się gospodarstwom domowym w związku z budową mieszkań socjalnych lub zakupem lokali mieszkalnych dla objętych wsparciem mieszkań socjalnych. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Jednostką referencyjną na mieszkanie jest 90 metrów kwadratowych.
2.10	RE-C02-i03-RAM	T	Wspierane mieszkalnictwo w Autonomicznym Regionie Madery		Numer	190	590	Q4	2024	Liczba mieszkań przypisanych kwalifikującym się gospodarstwom domowym w związku z budową mieszkań socjalnych lub zakupem lokali mieszkalnych dla objętych wsparciem mieszkań socjalnych. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Jednostką referencyjną na mieszkanie jest 90 metrów kwadratowych.
2.11	RE-C02-i03-RAM	T	Wspierane mieszkalnictwo w Autonomicznym Regionie Madery		Numer	590	1 121	Q2	2026	Liczba mieszkań przypisanych kwalifikującym się gospodarstwom domowym w związku z budową mieszkań socjalnych lub zakupem lokali mieszkalnych dla objętych wsparciem mieszkań socjalnych. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Jednostką referencyjną na mieszkanie jest 90 metrów kwadratowych.

2.12	RE-C02-i03-RAM	T	Liczba odnowionych mieszkań prywatnych właścicieli prywatnych, w tym poprawa efektywności energetycznej		Numer	0	325	Q2	2026	Liczba prywatnych lokali mieszkalnych zajmowanych przez właścicieli odbudowanych dla grup docelowych, które nie posiadają środków finansowych na przeprowadzenie prac remontowych.
2.13	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów		Numer	0	24	Q4	2021	Liczba interwencji, w tym w razie potrzeby urbanizacja gruntów, wraz z zakończeniem prac mających na celu zwiększenie zasobów mieszkań socjalnych. W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Budynki mieszkalne mają średni rozmiar około 120 metrów kwadratowych.
2.14	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - renowacja		Numer	0	40	Q4	2021	Inwestycja obejmuje renowację lub finalizację budynków i mieszkań, mierzoną liczbą interwencji. Działania te obejmują: - przekształcanie budynków publicznych niemieszkalnych w budownictwo mieszkaniowe, - Wsparcie finansowe na przebudowę zdegradowanych budynków socjalnych (Bairros Sociais) - renowacja budynków mieszkalnych w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami mieszkaniowymi, głównie wymogami w zakresie efektywności energetycznej. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786. Przeciętna powierzchnia lokalu mieszkalnego wynosi około 100 metrów kwadratowych.
2.15	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - budowa budynków		Numer	24	70	Q4	2023	Liczba interwencji, w tym w razie potrzeby urbanizacja gruntów, wraz z zakończeniem prac mających na celu zwiększenie zasobów mieszkań socjalnych. W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Budynki mieszkalne mają średni rozmiar około 120 metrów kwadratowych.

2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - renowacja		Numer	40	318	Q4	2023	Inwestycja obejmuje renowację lub finalizację budynków i mieszkań, mierzony liczbą interwencji, wraz z zakończeniem prac. Działania te obejmują: - przekształcanie budynków publicznych niemieszkalnych w budownictwo mieszkaniowe, - Wsparcie finansowe na przebudowę zdegradowanych budynków socjalnych (Bairros Sociais) - Renowacja budynków mieszkalnych w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami mieszkaniowymi, głównie wymogami w zakresie efektywności energetycznej. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786 Przeciętna powierzchnia lokalu mieszkalnego wynosi około 100 metrów kwadratowych.
2.17	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - budowa budynków		Numer	70	277	Q4	2025	Liczba interwencji, w tym w razie potrzeby urbanizacja gruntów, wraz z zakończeniem prac mających na celu zwiększenie zasobów mieszkań socjalnych. W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Budynki mieszkalne mają średni rozmiar około 120 metrów kwadratowych.
2.18	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - renowacja		Numer	318	551	Q4	2025	Inwestycja obejmuje renowację lub finalizację budynków i mieszkań, mierzoną liczbą interwencji. Działania te obejmują: - przekształcanie budynków publicznych niemieszkalnych w budownictwo mieszkaniowe, - uruchomienie planu promowania wynajmu młodzieży (np. przekształcenie lokalnego zakwaterowania - Alojamento Local- w długoterminowy wynajem, renowacja ośrodków miejskich); - Wsparcie finansowe na przebudowę zdegradowanych budynków socjalnych (Bairros Sociais) - renowacja budynków mieszkalnych w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami mieszkaniowymi,

										głównie wymogami w zakresie efektywności energetycznej. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786 Budynki mieszkalne, o których mowa, mają przeciętną wielkość około 100 metrów kwadratowych.
2.19	RE-C02-r04	M	Wejście w życie dekretu z mocą ustawy zatwierdzającego ramy prawne Krajowego Planu Urgentowego i Tymczasowego Mieszkalnictwa	Wejście w życie dekretu z mocą ustawy				Q2	2021	W dekrecie z mocą ustawy określa się strukturę planu i zasoby mieszkaniowe, w szczególności w odniesieniu do kwalifikujących się beneficjentów, rozwiązań mieszkaniowych i modelu finansowania. Wraz z ramami prawnymi rząd przedstawia i zatwierdza krajowy plan mieszkalnictwa, który obejmuje planowanie strategiczne rozwiązań mieszkaniowych, które mają być promowane, oraz niezbędne wsparcie w tym zakresie, w zależności od lokalnych potrzeb i specyfiki oraz spójności społeczno-terytorialnej.

B.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

Inwestycja RE-C02-i05: Zasoby mieszkań publicznych po przystępnych cenach

Celem inwestycji jest zareagowanie na obecną dynamikę cen nieruchomości mieszkaniowych w stosunku do poziomu dochodów portugalskich gospodarstw domowych, zwłaszcza w dużych środowiskach miejskich, poprzez zapewnienie publicznych zasobów domów, które mogą być wynajmowane po przystępnych cenach dla konkretnych grup docelowych.

Inwestycja obejmuje budowę, w tym nabycie, nowych budynków i remont mieszkań publicznych w celu zapewnienia 6 800 mieszkań, a następnie wynajem po przystępnych cenach dla określonych grup docelowych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja RE-C02-i06: Mieszkania studenckie po przystępnych cenach

Celem tej inwestycji jest zwiększenie krajowej podaży przystępnych cenowo mieszkań dla studentów, ponieważ pozostaje to jedną z największych barier w dostępie do szkolnictwa wyższego. Miejsca te przyczyniają się do zmniejszenia bezpośrednich kosztów ponoszonych przez studentów i ich rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społecznej i ekonomicznej. Obecna podaż wspiera jedynie niewielki odsetek (około 10 %) studentów potrzebujących zakwaterowania w związku ze znacznym wzrostem kosztów mieszkaniowych, zwłaszcza w największych ośrodkach miejskich, w których skoncentrowane są instytucje szkolnictwa wyższego.

Inwestycja polega na zapewnieniu dodatkowych 15 000 łóżek dla studentów poprzez budowę nowych budynków, remont istniejących budynków oraz modernizację i rozbudowę istniejących lokali mieszkalnych dla studentów.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

B.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
2.20	RE-C02-i05	T	Zasoby mieszkań publicznych po przystępnych cenach - mieszkalnictwo z rozpoczętą pracą (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)		Numer	0	520	Q3	2022	Liczba mieszkań, w przypadku których prace rozpoczynają się w wyniku procedury przetargowej i podpisania umowy. W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
2.21	RE-C02-i05	T	Zasoby mieszkań publicznych po przystępnych cenach - mieszkalnictwo z rozpoczętą pracą (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)		Numer	520	4 100	Q3	2024	Liczba mieszkań, w przypadku których prace rozpoczynają się w wyniku procedury przetargowej i podpisania umowy. W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.

2.22	RE-C02-i05	T	Zasoby mieszkań publicznych w przystępnej cenie - Domy mieszkalne przeznaczone na określony cel (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)		Numer	0	1 700	Q3	2024	Liczba mieszkań dostarczonych do kwalifikujących się gospodarstw domowych za pośrednictwem wymiany mieszkaniowej po przystępnej cenie (DL 82/2020 z dnia 2 października) lub w ramach programu gminnego. Przystępne cenowo mieszkania definiuje się jako udostępniony zgodnie z programem „Access Lease", ustanowionym dekretem z mocą ustawy nr 68/2019 z dnia 22 maja 1999 r., programu najmu wspieranego na mocy ustawy nr 81/2014 z dnia 19 grudnia 2006 r. ze zmianami, systemu warunkowego najmu, ustanowionego ustawą nr 80/2014 z dnia 19 grudnia 2006 r., systemu kosztów kontrolowanych, regulowanego rozporządzeniem wykonawczym nr 65/2019 z dnia 19 lutego 2006 r., lub specjalnych programów gminnych. W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
2.23	RE-C02-i05	T	Zasoby mieszkań publicznych w przystępnej cenie - Domy mieszkalne przeznaczone na określony cel (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)		Numer	1 700	3 970	Q3	2025	Liczba mieszkań dostarczonych do kwalifikujących się gospodarstw domowych za pośrednictwem wymiany mieszkaniowej po przystępnej cenie (DL 82/2020 z dnia 2 października) lub w ramach programu gminnego. Przystępne cenowo mieszkania definiuje się jako udostępniony zgodnie z programem „Access Lease", ustanowionym dekretem z mocą ustawy nr 68/2019 z dnia 22 maja 1999 r., programu najmu wspieranego na mocy ustawy nr 81/2014 z dnia 19 grudnia 2006 r. ze zmianami, systemu warunkowego najmu, ustanowionego ustawą nr 80/2014 z dnia 19 grudnia 2006 r., systemu kosztów kontrolowanych, regulowanego rozporządzeniem wykonawczym nr 65/2019 z dnia 19 lutego 2006 r., lub specjalnych programów gminnych. W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
2.24	RE-C02-i05	T	Zasoby mieszkań publicznych w przystępnej cenie - Domy mieszkalne przeznaczone na określony cel		Numer	3 970	6 800	Q2	2026	Liczba mieszkań dostarczonych do kwalifikujących się gospodarstw domowych za pośrednictwem wymiany mieszkaniowej po przystępnej cenie (DL 82/2020 z dnia 2 października) lub w ramach programu gminnego. Przystępne cenowo mieszkania definiuje się jako udostępniony zgodnie z programem „Access Lease",

			(budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)							ustanowionym dekretem z mocą ustawy nr 68/2019 z dnia 22 maja 1999 r., programu najmu wspieranego na mocy ustawy nr 81/2014 z dnia 19 grudnia 2006 r. ze zmianami, systemu warunkowego najmu, ustanowionego ustawą nr 80/2014 z dnia 19 grudnia 2006 r., systemu kosztów kontrolowanych, regulowanego rozporządzeniem wykonawczym nr 65/2019 z dnia 19 lutego 2006 r., lub specjalnych programów gminnych. W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
2.25	RE-C02-i06	T	Zakwaterowanie studentów po przystępnych cenach - liczba miejsc zakwaterowania dla studentów z otwartymi przetargami		Numer	0	7000	Q3	2022	Liczba miejsc zakwaterowania dla studentów szkół wyższych, w odniesieniu do których ogłoszono przetargi publiczne. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.
2.26	RE-C02-i06	T	Zakwaterowanie studentów po przystępnych cenach		Numer	0	7 000	Q3	2023	Liczba dodatkowych miejsc udostępnionych studentom szkół wyższych w budynkach miejskich lub mieszanych przeznaczonych, w całości lub w części, na tymczasowe zakwaterowanie studentów, którzy studiują w innym miejscu niż ich miejsce zamieszkania i potrzebują zakwaterowania w celu podjęcia studiów wyższych, w tym siedzib studenckich w szkolnictwie wyższym, obejmujących w sposób konieczny sypialnie, łazienki, kuchnie i posiłki, oraz może obejmować miejsca nauki i zakwaterowania, parkingi i wyposażenie; Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786
2.27	RE-C02-i06	T	Zakwaterowanie studentów po przystępnych cenach		Numer	7 000	12 500	Q3	2024	Liczba dodatkowych miejsc udostępnionych studentom szkół wyższych w budynkach miejskich lub mieszanych przeznaczonych, w całości lub w części, na tymczasowe zakwaterowanie studentów, którzy studiują w innym

										miejscu niż ich miejsce zamieszkania i potrzebują zakwaterowania w celu podjęcia studiów wyższych, w tym siedzib studenckich w szkolnictwie wyższym, obejmujących w sposób konieczny sypialnie, łazienki, kuchnie i posiłki, oraz może obejmować miejsca nauki i zakwaterowania, parkingi i wyposażenie; Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786
2.28	RE-C02-i06	T	Zakwaterowanie studentów po przystępnych cenach		Numer	12 500	15 000	Q1	2026	Liczba dodatkowych miejsc udostępnionych studentom szkół wyższych w budynkach miejskich lub mieszanych przeznaczonych, w całości lub w części, na tymczasowe zakwaterowanie studentów, którzy studiują w innym miejscu niż ich miejsce zamieszkania i potrzebują zakwaterowania w celu podjęcia studiów wyższych, w tym siedzib studenckich w szkolnictwie wyższym, obejmujących w sposób konieczny sypialnie, łazienki, kuchnie i posiłki, oraz może obejmować miejsca nauki i zakwaterowania, parkingi i wyposażenie; Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786

C. KOMPONENT 3: Działania społeczne

Portugalia od wielu lat boryka się z poważnymi wyzwaniami demograficznymi i społeczno-gospodarczymi, które zostały spotęgowane pandemią COVID-19. Ten komponent portugalskiego planu odbudowy i zwiększania odporności podejmuje następujące wyzwania: starzenie się społeczeństwa, prawa osób niepełnosprawnych i innych osób niesamodzielnych oraz znajdujących się w sytuacji ubóstwa i wykluczenia społecznego wśród społeczności i grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

W tym kontekście komponent ten uwzględnia wyzwania strukturalne związane z polityką społeczną oraz niedobory usług społecznych dla ludności/regionów w potrzebie, zarówno w Portugalii kontynentalnej, jak i w Autonomicznych Regionach Azorów i Madery.

Główne cele polityki są następujące: (i) poprawa infrastruktury opieki społecznej i zapewnienie lepszego zasięgu terytorialnego; (ii) wzmocnienie i rozszerzenie sieci reakcji społecznych dzięki innowacyjnym rozwiązaniom oraz projektom i interwencjom pilotażowym; (iii) opracowywanie nowatorskich działań wspierających na poziomie społeczności lokalnych, przyczyniających się do promowania samodzielnego życia, zapobiegania zależności i opracowywania reakcji na nieinstytucjonalizację zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; (iv) zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do życia sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym; oraz (v) wspieranie eliminacji ubóstwa poprzez opracowanie kompleksowej strategii krajowej skupiającej się na społecznościach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie wzmocnienia odporności systemu opieki zdrowotnej i zapewnienia równego dostępu do dobrej jakości opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2020). Ponadto przyczynia się on do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie poprawy skuteczności i adekwatności siatki bezpieczeństwa socjalnego oraz poprawy poziomu umiejętności ludności (zalecenie dla poszczególnych krajów 2 2019), a także do zagwarantowania wystarczającej ochrony socjalnej i wsparcia dochodu oraz zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia (zalecenie dla poszczególnych krajów 2 2020). Komponent ten pośrednio wspiera również realizację zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego skoncentrowania inwestycji na transformacji ekologicznej i cyfrowej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

Oczekuje się, że komponent ten przyczyni się zarówno do transformacji ekologicznej, jak i cyfrowej. Projekty związane z budową, rozbudową i renowacją infrastruktury pomocy społecznej koncentrują się na efektywności energetycznej, wykorzystaniu energii ze źródeł odnawialnych do konsumpcji własnej oraz na obniżeniu kosztów energii i paliwa. Włącza się wymiar środowiskowy poprzez promowanie nowych budynków o wysokich standardach efektywności energetycznej. Ponadto zaangażowane podmioty muszą być wyposażone w bezemisyjne pojazdy lekkie. Wreszcie komponent ten obejmuje środki zwiększające wykorzystanie narzędzi cyfrowych, w szczególności przez usługi socjalne, które zapewniają wsparcie osobom starszym, oraz przez rząd poprzez tworzenie narzędzi ICT i e-usług skierowanych do osób niepełnosprawnych.

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

C.1 Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma RE-r05: Reforma zaopatrzenia w infrastrukturę i odpowiedzi społeczne

Celem tego środka jest rozbudowa, modernizacja i renowacja sieci usług socjalnych oraz infrastruktury świadczonej przez publiczne i prywatne instytucje społeczne. Środek ten jest skierowany do grup szczególnie wrażliwych pod względem gospodarczym, społecznym i zdrowotnym, takich jak osoby i rodziny żyjące w ubóstwie lub o niskich dochodach, osoby starsze i osoby znajdujące się w sytuacji zależności, osoby niepełnosprawne oraz dzieci i młodzież. Ponadto zintegrowane interwencje zdrowotne i społeczne przewidziane w tym środku promują autonomię osób zależnych poprzez ich rehabilitację i reintegrację społeczną zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych[1] i europejską strategią na rzecz praw osób niepełnosprawnych na lata 2021-2030[2] oraz zieloną księgą w sprawie starzenia się - wspieranie solidarności i odpowiedzialności między pokoleniami[3].

Reforma ta polega na uruchomieniu programu nowej generacji sprzętu i reagowania społecznego poprzez wejście w życie uproszczenia systemu instalowania sprzętu socjalnego. Program koncentruje się na takich środkach jak:

- Poprawa opieki społecznej i zindywidualizowanych usług świadczonych w domach opieki dla osób starszych (ERPI) po dokonaniu oceny potrzeb;
- Promowanie licencjonowania i/regulacji ERPI poza oficjalnym systemem;
- Przegląd ram prawnych dotyczących udzielania licencji na usługi socjalne,
- Promowanie innowacyjnych rozwiązań społecznych, takich jak mieszkalnictwo oparte na współpracy na małą skalę;
- Opracowanie innowacyjnego modelu wsparcia domów;
- Wzmocnienie wsparcia społecznego dla osób znajdujących się w sytuacji izolacji społecznej poprzez utworzenie multidyscyplinarnych zespołów i mechanizmu mapowania i monitorowania sytuacji w trudnej sytuacji społecznej (Radar Social Project);
- Zwiększenie poziomu siły roboczej i jakości usług w zakresie reagowania społecznego, głównie na obszarach o niskim poziomie zasięgu;
- Wzmocnienie usług socjalnych i wsparcia skierowanego do osób niepełnosprawnych lub niesamodzielnych oraz promowanie ich autonomii i samodzielnego życia.

Inwestycja RE-C03-i01 - Nowa generacja sprzętu i działania społeczne przyczyniają się do realizacji reformy.

Kamień milowy związany z wdrożeniem reformy zostanie zakończony do dnia 31 grudnia 2021 r.

Reforma RE-r06: Krajowa strategia integracji osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025

[1] https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.
[2] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes
[3] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

Celem tego środka jest ułatwienie i pogłębienie integracji osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia, promowanie ich autonomii, niezależności i samostanowienia, a także zapewnienie równych szans wszystkim obywatelom, bez względu na ich możliwości.

Reforma ta polega na przyjęciu krajowej strategii na rzecz integracji osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025. Strategia odzwierciedla zobowiązania wynikające z Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych[4] i umożliwia wprowadzenie zestawu środków, takich jak:

- W razie potrzeby przeformułowanie obecnych ram regulacyjnych;
- Przeformułowanie systemu oceny i certyfikacji niepełnosprawności;
- Kompleksowej diagnozy osób niepełnosprawnych poprzez opracowanie systemów gromadzenia danych i wskaźników monitorowania wspierających podejmowanie decyzji;
- Interwencje w przestrzeni publicznej w celu ułatwienia dostępu osobom niepełnosprawnym;
- Dostosowanie systemów szkolenia, zatrudnienia i kwalifikacji osób niepełnosprawnych;
- Rozwój innowacyjnych usług społecznych i podejścia opartego na społecznościach lokalnych;
- Udział osób niepełnosprawnych w zajęciach sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych.
- Rozszerzenie modelu wsparcia na rzecz samodzielnego życia, który zapewnia pomoc osobistą osobom niepełnosprawnym;

Inwestycje RE-C03-i02: Dostępność 360° i RE-C03-i05: Platforma i dostęp, a także inwestycje RE-C01-i02: Krajowa sieć zintegrowanej opieki ciągłej i krajowa sieć opieki Paliatywnej przyczyniają się do realizacji reformy.

Kamień milowy związany z wdrożeniem reformy zostanie zakończony do dnia 31 grudnia 2021 r.

Reforma RE-r07: Zawieranie umów dotyczących zintegrowanych programów wsparcia dla społeczności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na obszarach metropolitalnych

Celem tego środka jest zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego w gminach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na obszarach metropolitalnych Lizbony i Porto.

Reforma ta obejmuje zestaw zintegrowanych działań pilotażowych, które zostaną opracowane po dokonaniu oceny i określeniu szczególnych potrzeb społeczności. Po zakończeniu fazy diagnozy zintegrowane interwencje są projektowane i skupiają się na dwóch obszarach:

- Interwencje w przestrzeni publicznej i infrastrukturach społecznych, takich jak żłobki i szkoły podstawowe, placówki opieki zdrowotnej i obiekty na potrzeby imprez społecznych i kulturalnych, warsztaty lub kursy szkoleniowe; oraz
- Działania o charakterze niematerialnym mające na celu promowanie spójności społecznej, takie jak aktywne angażowanie społeczności w opracowywanie i wdrażanie, promowanie przedsiębiorczości małych lokalnych przedsiębiorstw, opracowywanie projektów mających na celu zwalczanie niepowodzeń w szkole i przedwczesnego kończenia nauki, oferowanie szkoleń zawodowych i promowanie sportu.

[4] https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

Reforma ta będzie oparta na podstawach i strukturach zgodnych z pierwszą w Portugalii krajową strategią walki z ubóstwem (ENCP) oraz interwencjami tematycznymi dla określonych grup w niej określonych.

Reformę wdraża się poprzez inwestycję RE-C03-i06 - Zintegrowane działania w społecznościach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na obszarach metropolitalnych Lizbony i Porto.

Kamień milowy związany z wdrożeniem reformy zostanie zakończony do dnia 31 grudnia 2021 r.

Reforma RE-r08: Krajowa strategia walki z ubóstwem

Celem tego środka jest zwalczanie ubóstwa poprzez opracowanie wielowymiarowego, zintegrowanego, średnio- i długoterminowego podejścia.

Reforma polega na przyjęciu krajowej strategii walki z ubóstwem (ENCP). Strategia zapewnia ramy dla interwencji tematycznych ukierunkowanych na konkretne grupy, od dzieci po osoby starsze, w tym grupy znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji. Określa ona warunki opracowywania i wdrażania zintegrowanych polityk, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki wykluczenia społecznego i ubóstwa na szczeblu lokalnym. Ponadto upoważnia ona również do utworzenia jednolitych ram monitorowania wskaźników związanych z ubóstwem.

InvestmentRE-C03-i06 - Zintegrowane działania w społecznościach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na obszarach metropolitalnych Lizbony i Porto przyczyniają się do realizacji reformy.

Kamień milowy związany z wdrożeniem reformy zostanie zakończony do dnia 30 września 2021 r.

Inwestycja RE-C03-i01: Nowa generacja sprzętu i reakcje społeczne

Celem tego środka jest modernizacja i rozbudowa sieci usług opieki społecznej w celu opracowania skuteczniejszych metod świadczenia usług, uzyskania szerszego zasięgu terytorialnego na szczeblu krajowym oraz poprawy warunków pracy specjalistów w tych strukturach oraz jakości opieki świadczonej użytkownikom.

Inwestycja ta obejmuje:

- renowacja i rozbudowa istniejących obiektów socjalnych oraz budowa nowych, takich jak żłobki, domy opieki dla osób starszych (ERPI) oraz ośrodki działalności i upodmiotowienia na rzecz włączenia społecznego (CACIS);
- rozwój sieci reagowania społecznego w ramach rezydencji autonomicznych (ReTVAI) i usług wsparcia domów, poprzez zwiększenie liczby użytkowników, którzy mogliby zostać objęci pomocą;
- rozszerzenie sieci reagowania społecznego o nowe typologie, takie jak współmieszkanie;
- zakup sprzętu technicznego i cyfrowego, w tym zakup pojazdów elektrycznych; oraz
- uruchomienie projektu pilotażowego o nazwie „Radar Social", którego celem jest przetestowanie na szczeblu krajowym niemal proaktywnego i innowacyjnego modelu zintegrowanego wsparcia społecznego. Model ten został już przetestowany w gminie Lizbona, obejmując tylko jedną grupę docelową (osoby starsze), a obecnie ma on objąć całą część kontynentalną o szerszym zakresie w odniesieniu do grupy docelowej (każda osoba zagrożona wykluczeniem społecznym, przy niewystarczającym wsparciu społecznym lub rodzinnym). Projekt obejmuje identyfikację i mapowanie potrzeb, promowanie aktywności obywatelskiej, promowanie korzystania z narzędzi

cyfrowych i informatycznych w celu uzyskania dostępu do podstawowych usług społecznych oraz promowanie sportu. W tym celu w gminach kontynentalnej Portugalii zostanie utworzonych 278 zespołów interwencji społecznej. Zespoły są odpowiedzialne za identyfikację osób starszych i innych osób znajdujących się w trudnej sytuacji zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz za udzielanie wsparcia w zależności od ich indywidualnych potrzeb.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

Inwestycja RE-C03-i02: Dostępność 360°

Celem tego środka jest poprawa warunków dostępności dla osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej, budynkach użyteczności publicznej i mieszkaniach na całym terytorium.

Inwestycja ta jest w pełni zgodna z europejską strategią na rzecz praw osób niepełnosprawnych na lata 2021-2030[5] i składa się z trzech komponentów:

- program interwencji publicznej na lata 2021-2025 (PIVP), który obejmuje działania i prace budowlane w przestrzeni publicznej o powierzchni co najmniej 200000 m², takiej jak boki i parki;
- program interwencji w zakresie budynków publicznych na lata 2021-2025 (PiEP), który obejmuje działania i roboty budowlane w co najmniej 1 500 budynkach użyteczności publicznej; oraz
- program interwencji w zakresie mieszkalnictwa na lata 2021-2025 (PIH), który obejmuje prace remontowe i budowlane w co najmniej 1 000 istniejących lokali mieszkalnych osób niepełnosprawnych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C03-i03-RAM: Wzmocnienie działań społecznych w Autonomicznym Regionie Madery (ARM)

Celem tego środka jest wzmocnienie sieci usług socjalnych w Autonomicznym Regionie Madery.

Inwestycja ta obejmuje interwencje w domach opieki społecznej dla osób starszych (ERPI) oraz rozwój struktur wsparcia społecznego dla osób bezdomnych. Działania te obejmują budowę nowych oraz renowację i modernizację istniejących obiektów oraz zakup niezbędnego sprzętu technicznego, cyfrowego i informatycznego, w tym zakup pojazdów elektrycznych w celu ułatwienia i poprawy zasięgu osób zawodowo zajmujących się usługami socjalnymi na obszarach oddalonych.

Interwencje obejmują renowację i rozbudowę obiektów mieszkalnych dla osób starszych, które są przeznaczone na mieszkanie osób w wieku co najmniej 65 lat, które nie są w stanie pozostać w swoim miejscu zamieszkania. Mogą również przyjmować osoby dorosłe poniżej 65 roku życia, w należycie uzasadnionych wyjątkowych sytuacjach.

Interwencje skierowane do osób bezdomnych obejmują tworzenie nocnych przyjęć w celu reagowania na sytuacje nadzwyczajne i zapewnienie zakwaterowania, tworzenie łazienek i pralni w celu promowania higieny osobistej, renowację przestrzeni w celu zapewnienia posiłków i działań warsztatowych w celu rozwijania umiejętności i kompetencji społecznych wśród beneficjentów.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 września 2025 r.

[5] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes

Inwestycja RE-C03-i04-RAA: Wdrażanie Regionalnej Strategii Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym - Sieci Wsparcia Społecznego (ARA)

Celem tego środka jest realizacja priorytetów regionalnej strategii walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym na lata 2018-2028 (ERCPES) Autonomicznego Regionu Azorów. W strategii określono cztery wzajemnie uzupełniające się priorytety strategiczne:

- P1 - Zapewnienie pełnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu procesu rozwoju wszystkich dzieci i młodzieży od początku życia;
- P2 - Wzmocnienie spójności społecznej w regionie;
- P3 - Promowanie interwencji terytorialnej; oraz
- P4 - Zapewnienie odpowiedniej wiedzy na temat zjawiska ubóstwa w regionie.

Inwestycja ta obejmuje zestaw interwencji, które zwiększają dostęp dzieci i młodzieży do usług społecznych i edukacyjnych oraz wzmacniają spójność społeczną poprzez wspieranie rodzin w potrzebie i osób niepełnosprawnych w integracji społecznej i na rynku pracy. Obejmują one co najmniej utworzenie punktów wsparcia w zakresie nauki w celu zwalczania przedwczesnego kończenia nauki, dotacje dla gospodarstw domowych o niskich dochodach jako zachętę do promowania uczestnictwa w przedszkolach i przedszkolach, budowę dwóch żłobków oraz tworzenie dodatkowych (fizycznych) miejsc w żłobkach i ośrodkach opieki dziennej, tworzenie nowych miejsc dla osób niepełnosprawnych w ośrodkach aktywności zawodowej, umożliwienie im nabycia samochodów w celu wymiany samochodów przez Instituições Particulares de Solidaries de Solidari.

Ponadto inwestycja ta obejmuje również uruchomienie programu pilotażowego pod nazwą „Stosowanie się osób starszych", którego celem jest promowanie nieinstytucjonalnej opieki nad osobami starszymi lub niepełnosprawnymi.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C03-i05: Platforma + dostęp

Celem tego środka jest wspieranie integracji osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie zestawu cyfrowych narzędzi i usług informacyjnych, aby ułatwić im zaspokojenie ich potrzeb i ułatwić im udział w życiu społecznym.

Inwestycja składa się z pięciu programów:

- Georeferencje dotyczące lokalizacji i warunków dostępności budynków publicznych;
- Globalne systemy informacji i pozycjonowania (GPS) dla dużych budynków publicznych i umożliwiające włączenie budynków prywatnych;
- Georeferencyjne miejsca parkingowe dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się;
- Cyfrowa platforma informacyjna;
- Utworzenie centrum obsługi telefonicznej do tłumaczenia portugalskiego języka migowego.

Programy te mają na celu zapewnienie rozwiązań georeferencyjnych w zakresie warunków dostępności na drogach publicznych, budynkach publicznych i prywatnych oraz miejscach parkingowych dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się, stworzenie cyfrowej platformy informacyjnej, która gromadzi i upraszcza informacje na temat odpowiednich przepisów i wspiera zasoby dla osób niepełnosprawnych, a także zapewnia osobom niesłyszącym dostęp do centrum obsługi telefonicznej gwarantującego w czasie rzeczywistym tłumaczenie języka migowego w Portugalii (LGP) w całej administracji publicznej.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C03-i06: Zintegrowane działania w społecznościach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na obszarach metropolitalnych Lizbony i Porto

Celem tego szeroko zakrojonego i innowacyjnego środka pilotażowego jest zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego w gminach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na obszarach metropolitalnych Lizbony i Porto. Pod warunkiem, że interwencje okażą się skuteczne, mogą one zostać zwiększone.

Inwestycja ta obejmuje szereg działań związanych ze szczególnymi potrzebami tych gmin. Działania te obejmują wzmocnienie pozycji społeczności, opracowanie nowych i innowacyjnych podejść do spójności społecznej oraz interwencje w przestrzeni publicznej, infrastrukturze społecznej i sportowej oraz mieszkaniach. Główne cele tych działań są następujące:

- Promowanie zdrowia i jakości życia społeczności poprzez wspieranie projektów przedstawianych przez stowarzyszenia władz lokalnych, organizacje pozarządowe, ruchy obywatelskie i organizacje mieszkańców, organy ds. zdrowia lub inne podmioty publiczne;
- Fizyczną modernizację przestrzeni publicznej oraz infrastruktury społecznej, zdrowotnej, mieszkaniowej lub sportowej;
- Rewitalizacja obszarów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej, promowanie spójności społecznej na obszarach metropolitalnych;
- Zachęcanie małych przedsiębiorstw lokalnych do przedsiębiorczości;
- Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej i zwalczanie zależności;
- Opracowywanie programów aktywnego starzenia się w dobrym zdrowiu;
- Opracowywanie projektów mających na celu przeciwdziałanie niepowodzeniom w szkole i przedwczesnemu kończeniu nauki;
- Poprawa kwalifikacji osób dorosłych i poświadczanie ich umiejętności;
- Diagnozowanie potrzeb ludności i rozwój umiejętności czytania i pisania wśród dorosłych, naukę języka portugalskiego i programy włączenia cyfrowego;
- Szkolenia zawodowe i polityki promujące szanse na zatrudnienie dostosowane do lokalnych realiów i dynamiki;
- Dostęp do kultury i kreatywności oraz waloryzacja międzykulturowego charakteru;
- Zachęcanie społeczności do udziału w zarządzaniu samym programem;
- Wzmocnienie pozycji podmiotów lokalnych w sieciach partnerskich;
- Rozwiązania służące zwalczaniu ubóstwa i wykluczenia społecznego;
- Promowanie sportu jako jednego z instrumentów społecznych skupiających członków społeczności, promujących wartości i zwalczających nierówności społeczne;
- Obywatelstwo, dostęp do praw i aktywność obywatelska.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[6]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów

6 Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01).

cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[7]; (iii) Działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[8] i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów[9]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

7 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

8 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

9 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

C.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
3.1	RE-C03-i01	T	Dostawa pojazdów elektrycznych		Numer	0	2 500	Q1	2026	Dostarczanie podmiotom świadczącym usługi socjalne i wsparcie domowe Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS) lub podobnym kwalifikującym się podmiotom świadczącym usługi społeczne nowych pojazdów elektrycznych przystosowanych do pomocy domowej lub transportu osób o ograniczonej sprawności ruchowej.
3.2	RE-C03-i01	T	Utworzenie zespołów interwencji społecznej (Radar Social)		Numer	0	278	Q4	2024	Utworzenie 278 zespołów interwencji społecznej w gminach kontynentalnej Portugalii.
3.3	RE-C03-i01	M	Udzielanie zamówień na wsparcie dla podmiotów promujących tworzenie i rozwój sieci placówek socjalnych/działań społecznych.	Udzielanie zamówień na wsparcie podmiotom promującym sieć infrastruktury socjalnej/odpowiedzi				Q2	2022	Udzielenie zamówienia na wsparcie podmiotom promocyjnym, które ubiegały się o udział w konkursie na utworzenie i rozbudowę sieci placówek socjalnych/działań społecznych (obejmujących dzieci, osoby starsze, osoby niepełnosprawne i inne) i które uznano za zgodne z określonym rozporządzeniem, w ramach dostępnej puli środków. W przypadku budowy nowych budynków procedura przetargowa zapewnia, aby nowe budynki charakteryzowały się zapotrzebowaniem na energię pierwotną o co najmniej 20 % niższym od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.

3.4	RE-C03-i01	T	Tworzenie nowych miejsc i renowacja istniejących miejsc w obiektach socjalnych		Numer	0	28 000	Q1	2026	Utworzenie co najmniej 15 000 nowych miejsc i renowacja pozostałych miejsc dla dzieci, osób starszych, osób niepełnosprawnych i innych osób znajdujących się w trudnej sytuacji w żłobkach, domach opieki mieszkaniowej dla osób starszych (ERPI), domach wsparcia domowego (DAS), ośrodkach działań i upodmiotowieniu na rzecz włączenia społecznego (CACIS) oraz rezydencjach autonomicznych (ReTVAI). W przypadku budowy nowych budynków zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków jest niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
3.5	RE-C03-i01	T	Użytkownicy usług wsparcia domowego oraz pracownicy otrzymujący tablety, sprzęt pomocy technicznej lub dostęp do szkoleń.		Numer	0	35 400	Q1	2026	Liczba użytkowników lub pracowników służb wsparcia wewnętrznego, którzy otrzymali co najmniej tablet, sprzęt pomocy technicznej lub szkolenie.
3.6	RE-C03-i02		Mieszkania o zwiększonej dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się		Numer	0	190	Q2	2023	Liczba mieszkań (o średniej powierzchni 40 m²) korzystających z interwencji mających na celu poprawę warunków dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się.
3.7	RE-C03-i02	T	Mieszkania o zwiększonej dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się		Numer	190	1 000	Q4	2025	Liczba mieszkań (o średniej powierzchni 40 m²) korzystających z interwencji mających na celu poprawę warunków dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się.
3.8	RE-C03-i02	T	Przestrzeń publiczna z większą dostępnością dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się		Numer	0	200 000	Q4	2025	Powierzchnia przestrzeni publicznej (kwadraty, chodniki itp.) w metrach kwadratowych korzystających z interwencji (głównie wyrównywanie chodników, przejazd przez tory, regulacja ruchu, zmiana położenia infrastruktury i ulic, poprawa dostępu do budynków) w celu poprawy warunków dostępu dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się.
3.9	RE-C03-i02	T	Usługi publiczne o zwiększonej dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się		Numer	0	1 500	Q4	2025	Liczba obiektów infrastruktury usług publicznych korzystających z interwencji (głównie rampy i drzwi dostępu do budynków, stanowisk i urządzeń sanitarnych przyjętych dla osób niepełnosprawnych) w celu poprawy warunków dostępu dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się.

3.10	RE-C03-i03-RAM	T	Nowe miejsca w domach opieki mieszkaniowej		Numer	0	910	Q3	2025	Liczba nowych miejsc dostępnych w domach opieki mieszkaniowej w Autonomicznym Regionie Madery. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii, a budynki wymagają poprawy charakterystyki energetycznej.
3.11	RE-C03-i03-RAM	T	Ukończone projekty na rzecz integracji osób bezdomnych.		Numer	0	20	Q4	2022	Liczba ukończonych projektów integracyjnych dla osób bezdomnych, obejmujących łącznie 90 miejsc.
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Szkolenie rodzin objętych dochodem z włączenia społecznego		Numer	0	13 000	Q4	2025	Liczba rodzin objętych dochodem z włączenia społecznego, odbywających szkolenie, aby umożliwić im wejście na rynek pracy.
3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Nowe miejsca dla osób niepełnosprawnych w centrach działań zawodowych (CAO)		Numer	0	207	Q4	2024	Liczba nowych miejsc dla osób niepełnosprawnych w centrach działań zawodowych (CAO). Obejmuje to budowę czterech budynków i adaptację trzech innych budynków. W przypadku nowych budowli zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków musi być o co najmniej 20 % niższe od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Pojazdy zakupione na rzecz Instituições Particulares de Solidariedade Social		Numer	0	100	Q4	2025	Liczba nowych pojazdów elektrycznych dostarczonych do parku samochodowego Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS).
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Projekt dotyczący starzenia się społeczeństwa		Numer	0	250	Q4	2025	Liczba osób starszych lub niepełnosprawnych objętych projektem Aging w Autonomicznym Regionie Azorów.
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Środki mające na celu zwalczanie przedwczesnego kończenia nauki przez dzieci i młodzież.		Numer	0	11 561	Q4	2025	Dzieci i młodzież objęte działaniami mającymi na celu zwalczanie zjawiska przedwczesnego kończenia nauki oraz promowanie uczestnictwa w szkolnictwie wyższym poprzez: (i) dotacje dla gospodarstw domowych o niskich dochodach jako zachętę do uczęszczania do szkółek; (ii) ustanowienie punktów wsparcia badań; (iii) wypłacanie

										studentom opłat za studia wyższe dla rodzin o niskich dochodach; (iv) utworzenie nowych miejsc dla dzieci w żłobkach i ośrodkach opieki dziennej.
3.17	RE-C03-i05	M	Publikacja oferty na „Budowanie infrastruktury cyfrowej na potrzeby dostępności 360°”	Publikacja ogłoszenia o przetargu na nabycie infrastruktury cyfrowej o dostępności 360° w Dzienniku Urzędowym - Diario da Republica				Q4	2021	Ogłoszenie zaproszenia do składania ofert na budowę infrastruktury cyfrowej obejmujące i) informacje georeferencyjne na temat budynków publicznych i prywatnych, ii) globalne systemy informacji i pozycjonowania (GPS), iii) georeferencyjne oznaczenia miejsc parkingowych.
3.18	RE-C03-i05	M	Cyfrowa platforma informacyjna dla osób niepełnosprawnych	Uruchomienie platformy				Q4	2024	Uruchomienie cyfrowej platformy informacyjnej, która gromadzi i upraszcza informacje na temat odpowiedniego prawodawstwa oraz zapewnia wsparcie osobom niepełnosprawnym.
3.19	RE-C03-i05	M	Call-centrum dla portugalskiego języka migowego	Rozpoczęcie obsługi portugalskiego języka migowego w centrum obsługi telefonicznej				Q4	2025	Uruchomienie centrum telefonicznego zapewniającego osobom niesłyszącym gwarantowane tłumaczenie w czasie rzeczywistym na portugalski język migowy (LGP) w całej administracji publicznej.
3.20	RE-C03-r08	M	Przyjęcie krajowej strategii walki z ubóstwem	Przyjęcie krajowej strategii walki z ubóstwem				Q3	2021	Krajowa strategia zwalczania ubóstwa (ENCP) zapewnia ramy dla interwencji tematycznych dla określonych grup, od dzieciństwa do wieku podeszłego, w tym grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Określono w nim warunki opracowywania i wdrażania zintegrowanych polityk koncentrujących się na specyfice wykluczenia społecznego i ubóstwa na szczeblu lokalnym. Ponadto upoważnia ona również do utworzenia jednolitych ram monitorowania wskaźników związanych z ubóstwem.
3.21	RE-C03-r06	M	Przyjęcie krajowej strategii integracji osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025	Przyjęcie krajowej strategii integracji osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025				Q4	2021	Krajowa strategia integracji osób niepełnosprawnych stwarza warunki do: • nowy system oceny i certyfikacji niepełnosprawności; • nowy system gromadzenia i

										przetwarzania danych oraz organizacji informacji dotyczących niepełnosprawności w celu wsparcia procesu decyzyjnego; • kwalifikacji interwencji w przestrzeni publicznej; • włączenie osób niepełnosprawnych do głównego nurtu decyzji, środków, programów i projektów; • rozszerzenie modelu wsparcia na rzecz samodzielnego życia, który zapewnia pomoc osobistą osobom niepełnosprawnym; • dostosowanie systemu szkoleń, zatrudnienia i kwalifikacji osób niepełnosprawnych.
3.22	RE-C03-r05	M	Wejście w życie uproszczonego systemu instalowania sprzętu socjalnego	Wejście w życie uproszczonego systemu instalowania sprzętu socjalnego				Q4	2021	Wejście w życie systemu instalacji uproszczonego sprzętu socjalnego o następujących cechach charakterystycznych • Określenie wymogów licencyjnych i legalizacyjnych w odniesieniu do struktury mieszkaniowej osób starszych, które działają nielegalnie; • Wprowadzenie kryteriów jakości do świadczonych usług i opieki społecznej; • Stworzenie ram dla wprowadzania nowych rodzajów rozwiązań społecznych, takich jak wspólne mieszkalnictwo i nowe modele wsparcia w domu w celu zaspokojenia różnych potrzeb osób starszych.
3.23	RE-C03-r07	M	Zatwierdzenie planów działania dla społeczności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na obszarach metropolitalnych Lizbony i Porto	Zatwierdzenie planów działania dla społeczności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na obszarach metropolitalnych Lizbony i Porto dla danych				Q4	2021	Zatwierdzenie planów działania dla społeczności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji przez obszary metropolitalne Lizbony i Porto. Plany działania koncentrują się na dwóch głównych obszarach: (i) interwencje w przestrzeni publicznej i infrastrukturze społecznej, takiej jak żłobki i szkoły podstawowe, placówki opieki zdrowotnej i obiekty związane z wydarzeniami kulturalnymi, warsztatami lub szkoleniami; (ii) interwencje o charakterze niematerialnym mające na celu promowanie spójności społecznej, takie jak aktywne angażowanie społeczności w opracowywanie i wdrażanie, promowanie przedsiębiorczości małych przedsiębiorstw

				terytoriów.						lokalnych, opracowywanie projektów mających na celu zwalczanie niepowodzeń w szkole i przedwczesnego kończenia nauki, oferowanie szkoleń zawodowych i promowanie sportu. Należy wprowadzić model zarządzania oparty na zasadach wielopoziomowego sprawowania rządów i angażujący różne podmioty, od instytucji rządowych na szczeblu centralnym po lokalne obszary/sąsiedztwo. Jednocześnie powinny istnieć lokalne jednostki techniczne, które są operacyjnymi liderami tego modelu w celu promowania własności i bliskości w zarządzaniu umowami i ich realizacji.
3.24	RE-C03-i06	M	Podpisanie umów między gminami Lizbona/Porto a lokalnymi jednostkami technicznymi określających zakres środków, które mają być wspierane.	Podpisanie porozumień w sprawie planów dotyczących 12 obszarów interwencji				Q1	2022	Podpisanie umów między obszarami metropolitalnymi Porto i Lizbona a lokalnymi jednostkami technicznymi odpowiedzialnymi za każdy z 12 obszarów interwencji (tj. dzielnic), określających zakres środków, które mają być wspierane, harmonogram ich realizacji, wsparcie budżetowe w wysokości 225 mln EUR oraz wybrane wskaźniki wykonania. Wspierane środki należą do następujących kategorii: • Promowanie zdrowia i jakości życia społeczności • Fizyczna modernizacja przestrzeni publicznej lub wzmocnienie infrastruktury społecznej, zdrowotnej, mieszkaniowej lub sportowej. • Rewitalizacja gospodarcza obszarów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej • Przedsiębiorczość małych, lokalnych przedsiębiorstw • Dostęp do opieki zdrowotnej, rozwój zdrowia społeczności i zwalczanie zależności • Programy aktywnego starzenia się w dobrym zdrowiu • Projekty mające na celu zwalczanie niepowodzeń szkolnych i przedwczesnego kończenia nauki • Kwalifikacje dorosłych i certyfikacja umiejętności • Diagnozowanie potrzeb ludności i rozwój umiejętności czytania i pisania wśród dorosłych, naukę języka portugalskiego i programy włączenia cyfrowego; • Kształcenie zawodowe i polityka • Dostęp do kultury i kreatywności

										• Udział Wspólnoty w zarządzaniu programem • Wzmocnienie pozycji podmiotów lokalnych w sieciach partnerskich • Rozwiązania w walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym • Promowanie sportu • Obywatelstwo, dostęp do praw i aktywność obywatelska Zakres wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów obejmuje kryteria kwalifikowalności gwarantujące, że wybrane projekty są zgodne z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczonych oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
3.25	RE-C03-i06	M	Publikacja sprawozdania monitorującego obszarów metropolitalnych Porto i Lizbony w sprawie środków podjętych w każdym z 12 obszarów interwencji.	Publikacja sprawozdania monitorującego przez obszary metropolitalne Porto i Lizbona				Q2	2024	Publikacja sprawozdania z monitoringu obszarów metropolitalnych Porto i Lizbony opisującego postępy poczynione we wdrażaniu środków finansowanych w ramach programu w każdym obszarze interwencji, w tym wykonanie budżetu i wyniki w odniesieniu do wskaźników wybranych dla każdego środka.
3.26	RE-C03-i06	T	Pełne wdrożenie co najmniej 90 % środków		%	0	90	Q4	2025	Pełne wdrożenie co najmniej 90 % środków uzgodnionych w podpisanych umowach w odniesieniu do 12 obszarów interwencji, przy wykonaniu budżetu w wysokości co najmniej 225000000 EUR.

D. KOMPONENT 4: Kultura

Komponent ten dotyczy zarówno wyzwań związanych ze skutkami pandemii COVID-19, jak i problemów związanych ze spuścizną, wynikających z chronicznego braku zasobów na utrzymanie, remont i modernizację obiektów i sprzętu kulturowego.

Główne cele komponentu „Kultura" to renowacja budynków i zabytków narodowych; ochronę technik i zawodów rzemieślniczych; modernizację infrastruktury technologicznej i obiektów kulturalnych; cyfryzacja dzieł sztuki i dziedzictwa kulturowego; oraz umiędzynarodowienie, modernizacja i transformacja cyfrowa księgarni i wydawnictw.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów w celu podjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu skutecznego przeciwdziałania pandemii, utrzymania gospodarki i wspierania jej odbudowy (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2020); oraz wspieranie wykorzystania technologii cyfrowych w celu zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw (zalecenie szczegółowe 2 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

D.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Inwestycja RE-C04-i01: Sieci kulturalne i transformacja cyfrowa

Celem środka jest modernizacja infrastruktury technologicznej publicznych obiektów kultury sprzyjającej ich transformacji cyfrowej. Dotyczy to w szczególności przyszłej ochrony dzieł sztuki i dziedzictwa kulturowego; poprawa doświadczeń kulturowych; zwiększanie popytu na działalność kulturalną i docieranie do nowych odbiorców, zwłaszcza do nowych pokoleń. Oczekuje się, że odporność sektora wzrośnie dzięki promowaniu nowych modeli biznesowych, takich jak subskrypcja i transmisja strumieniowa; oraz wsparcie dla obszarów kultury o silnym technice, takich jak produkcja filmów 3D.

Inwestycja ta obejmuje następujące interwencje:

- modernizacja infrastruktury technologicznej obiektów kulturalnych
    - zakup sprzętu informatycznego, stworzenie mobilnych bibliotek internetowych, systemów informatycznych i zintegrowanych katalogów dla 239 bibliotek publicznych;
    - Instalacja wifi w 50 muzeach, pałacach i zabytkach;
    - zakup sprzętu do projekcji cyfrowych i wideo dla 155 teatrów i publicznych centrów sztuki współczesnej;
    - modernizacja technologiczna i utrzymanie laboratoriów publicznych;
    - modernizacja technologiczna Krajowego Archiwum Moving Images (ANIM);
    - instalacja narodowego archiwum Sound.
- cyfryzacja i wirtualizacja zbiorów Dyrekcji Generalnej ds. Książek, Archiwów i Biblioteki (DGLAB), Portugalskiej Biblioteki Narodowej, Biblioteki Publicznej Évora, kinematografii, zbiorów zarządzanych przez Dyrekcję Generalną ds. Dziedzictwa Kulturowego (DGPC) i regionalne dyrekcje kultury:
    - digitalizacja i wirtualizacja zbiorów bibliotek publicznych (20 000 000 obrazów);

- cyfryzacja i wirtualizacja zbiorów archiwów krajowych (19 5 00 000 dokumentów);
- digitalizacja 59 500 rejestrów muzeów publicznych;
- wirtualne zwiedzanie muzeów; oraz
- digitalizacja 1000 filmów (Cinematheque).
- Umiędzynarodowienie, modernizacja i transformacja cyfrowa książek i autorów:
- wsparcie w tłumaczeniu książek na języki obce.
- wspieranie tłumaczeń i redagowania dzieł literackich, w tym audiobooków i e-booków;
- wsparcie modernizacji i transformacji cyfrowej księgarni w celu zakupu sprzętu i technologii.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C04-i02: Dziedzictwo kulturowe

Celem tego środka jest renowacja obiektów kultury sklasyfikowanych jako dziedzictwo kulturowe. Jednym z głównych celów jest dostosowanie tych instalacji do nowych norm środowiskowych. Wiąże się to z takimi środkami, jak ograniczenie zużycia energii pierwotnej przez budynki, wraz z interwencją w historycznych parkach zielonych o unikalnej florze i faunie w celu promowania przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków poprzez efektywne ponowne wykorzystanie wody do nawadniania.

Inwestycja ta obejmuje następujące interwencje:

- stworzenie repozytorium informacji i dokumentacji na temat krajowej produkcji rzemieślniczej, identyfikacji i mapowania surowców;
- Instalacja laboratoriów i tras w ramach inicjatywy” Saber Fazer „"Centrum Technologiczne" (ochrona technik i zawodów rzemieślniczych), w tym wprowadzanie produktów do obrotu;
- Stworzenie katalogu działań (pedagogicznych i informacyjnych dotyczących tradycyjnych technik) prowadzonych w Ośrodku Technologicznym „Saber Fazer”;
- ukończenie prac w muzeach, zabytkach, pałacach państwowych i teatrach narodowych, obejmujące renowację lub przekwalifikowanie.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

D.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
4.1	RE-C04-i01	M	Specyfikacje techniczne sieci obiektów kulturalnych	Sprawozdanie w sprawie specyfikacji technicznych sieci obiektów kulturalnych				Q2	2022	Szczegółowe określenie specyfikacji technicznych sieci obiektów kulturalnych
4.2	RE-C04-i01	T	Wsparcie finansowe na rzecz cyfrowej transformacji księgarni		Numer	0	200	Q4	2025	Liczba księgarni otrzymało wsparcie finansowe na transformację cyfrową księgarni, dotując 60 % kosztu koszyka sprzętu i usług technologicznych na książkę (np. skaner książek, sieci Wi-fi i VPN, strona internetowa księgarni, zintegrowany system rachunkowości itp.)
4.3	RE-C04-i01	M	Cyfryzacja i wirtualizacja zbiorów publicznych	Cyfryzacja i wirtualizacja zbiorów publicznych				Q4	2025	Cyfryzacja i wirtualizacja zbiorów: • Dyrekcja Generalna ds. Książek, Archiwów i Biblioteki; • Portugalska Biblioteka Narodowa, • biblioteka publiczna Évora, • Cinemateca i muzea (pod kierownictwem DGPC i regionalnych dyrekcji kultury) • Biblioteki publiczne (20 000 000 obrazów) • Archiwa narodowe (19 500 000 dokumentów) • Muzea publiczne (59 500 zapisów)

										• Wirtualne zwiedzanie muzeów (65 muzeów) • Kinematografia (1000 filmów)
4.4	RE-C04-i01	M	Budowa zmodernizowanej infrastruktury technologicznej dla sieci obiektów kulturalnych	Dostarczenie zmodernizowanej infrastruktury technologicznej dla obiektów kulturalnych				Q4	2024	Dostawa sprzętu komputerowego oraz zintegrowanych systemów informacyjnych i katalogowych dla 239 bibliotek publicznych; transmisja Wi-F w 50 muzeach, pałacach i zabytkach; zakup sprzętu wideo i kinowego dla 155 kin i publicznych centrów sztuki współczesnej.
4.5	RE-C04-i01	T	Wsparcie finansowe na tłumaczenie i edycję dzieł literackich		Numer		5 200	Q4	2025	Liczba utworów literackich, które otrzymały wsparcie finansowe na tłumaczenie dzieł literackich oraz e-booków i e-booków poprzez finansowanie 60-70 % kosztów tłumaczeń i publikacji.
4.6	RE-C04-i02	M	Utworzenie sieci „Saber Fazer”	Utworzenie repozytorium informacji i dokumentacji na temat krajowej produkcji rzemieślniczej, identyfikacji i mapowania surowców				Q4	2022	Utworzenie sieci „Saber Fazer”: utworzenie repozytorium informacji i dokumentacji na temat krajowej produkcji rzemieślniczej; Oraz identyfikacja i mapowanie surowców wykorzystywanych w produkcji rzemieślniczej.
4.7	RE-C04-i02	T	Podpisane umowy na remont i konserwację budynków dziedzictwa kulturowego i teatrów narodowych	Podpisane umowy	Numer	0	49	Q3	2023	Liczba obiektów kultury, w odniesieniu do których podpisano umowy na remont i konserwację muzeów, zabytków, pałaców państwowych i teatrów narodowych.

4.8	RE-C04-i02	T	Ukończono prace remontowe i konserwacyjne obiektów dziedzictwa kulturowego i teatrów narodowych	Zakończenie prac	Numer	0	49	Q4	2025	Liczba obiektów kultury, w przypadku których zakończono prace związane z odbudową i konserwacją muzeów, zabytków, pałaców państwowych i teatrów narodowych.

E. KOMPONENT 5: Inwestycje i innowacje

Ten komponent portugalskiego planu odbudowy i zwiększania odporności jest odpowiedzią na wyzwania związane ze stosunkowo niskim poziomem badań naukowych i innowacji, w szczególności poprzez wspieranie powiązań między biznesem a nauką, ze szczególnym naciskiem na innowacje w zakresie zielonej transformacji, a także wyzwania związane z chronicznym niedokapitalizowaniem portugalskiego sektora biznesu, który uległ dalszemu pogorszeniu w wyniku pandemii COVID-19.

Celem tego komponentu jest zwiększenie konkurencyjności i odporności portugalskiej gospodarki poprzez środki mające na celu wzmocnienie badań naukowych poprzez wspieranie transferu ich wyników do sektora przedsiębiorstw, a tym samym promowanie innowacji i inwestycji. Część komponentu dotycząca badań naukowych i innowacji ma na celu poprawę współpracy między środowiskiem akademickim a przedsiębiorstwami, wzmocnienie potencjału naukowego i technologicznego Portugalii oraz wsparcie realizacji ambitnych i kompleksowych programów badań naukowych i innowacji dotyczących głównych wyzwań społeczno-gospodarczych i środowiskowych. Oczekuje się, że zostanie to osiągnięte poprzez zwiększenie i zwiększenie skuteczności inwestycji w badania iampanie; rozwój i innowacje, ukierunkowane wsparcie na rzecz lepszego przekładania wyników badań na inwestycje, dywersyfikację i specjalizację struktury produkcyjnej, wykorzystanie rzeczywistego potencjału w zakresie konkurencyjnego potwierdzania istniejących sektorów przemysłu i obszarów wschodzących oraz wkład w dwutorową transformację. W szczególności komponent ten ma na celu zwiększenie eksportu towarów i usług o wysokiej wartości dodanej, zwiększenie inwestycji w badania iampanie; rozwój (zarówno poprzez tworzenie nowych miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji, jak i zwiększenie wydatków przedsiębiorstw na badania i rozwój), a także przyczynienie się do zmniejszenia emisji CO2.

Zgodnie z potrzebą wspierania wypłacalności systemu produkcyjnego i wyeliminowania niedoskonałości rynku w dostępie do finansowania komponent ten obejmuje reformę i inwestycje, które przyczyniają się do poprawy portugalskiego rynku finansowania przedsiębiorstw poprzez utworzenie i wzmocnienie kapitału Narodowego Banku Prorozwojowego, Banco Português de Fomento oraz opracowanie nowych instrumentów finansowych. Komponent ten wprowadza również reformy rynku kapitałowego mające na celu wzmocnienie rynków kapitałowych w Portugalii w perspektywie długoterminowej poprzez rewizję istniejących ram prawnych i przyjęcie nowych ustaw, ze szczególnym naciskiem na spółki inwestowania w papiery wartościowe na rzecz rozwoju gospodarki (SIMFE), przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania oraz zmianę kodeksu papierów wartościowych.

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie inwestycji w transformację klimatyczną (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 2020), zalecenie dla poszczególnych krajów dotyczące skoncentrowania polityki gospodarczej związanej z inwestycjami w innowacje (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 2019) oraz zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 2020 (skoncentrowanie inwestycji na transformacji ekologicznej i cyfrowej). Komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie wdrażania tymczasowych środków mających na celu zapewnienie przedsiębiorstwom, w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom, dostępu do płynności oraz promowanie inwestycji prywatnych w celu pobudzenia ożywienia gospodarczego (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

E.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma RE-r09: Promowanie badań iamp;I&D i innowacyjne inwestycje w przedsiębiorstwa

Celem reformy jest wspieranie inwestycji w badania i rozwój, w szczególności poprzez zapewnienie sprzyjających warunków ramowych dla zwiększenia efektywności i skuteczności publicznych i prywatnych inwestycji w badania i rozwój. Reforma jest częścią aktualizacji strategii na rzecz innowacji w dziedzinie technologii i przedsiębiorczości na lata 2018-2030. Niniejsza aktualizacja ma na celu ułatwienie finansowania i operacjonalizacji partnerstw publiczno-prywatnych wspierających ambitne programy w zakresie badań naukowych i innowacji. Celem reformy jest uproszczenie dostępu do instrumentów finansowania działań badawczo-rozwojowych oraz przyczynienie się do zwiększenia przewidywalności i stabilności finansowania poprzez ustanowienie wieloletnich ram programowania publicznych inwestycji w badania i rozwój przy wsparciu niezależnego systemu monitorowania inwestycji w badania i rozwój. Inwestycje, które mają zostać zrealizowane w związku z tą reformą, to RE-C05-i01.01 oraz RE-C05-i01.02.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2021 r.

Reforma RE-r11: Rozszerzenie i konsolidacja sieci instytucji pośredniczących.

Celem reformy jest poprawa powiązań między środowiskiem akademickim a przedsiębiorstwami w celu zwiększenia przepływu wiedzy i transferu technologii.

Reforma obejmuje przegląd i standaryzację ram prawnych i regulacyjnych systemu interfejsów technologicznych, w szczególności centrów technologicznych i centrów INTERFACE utworzonych w ramach programu INTERFACE. Centra technologiczne i centra INTERFACE łączą organizacje badawcze (w tym instytucje szkolnictwa wyższego) i przedsiębiorstwa w celu wspierania transferu wiedzy i technologii. Reforma określa proces tworzenia tych podmiotów oraz ich model zarządzania i finansowania.

Za przygotowanie wniosku ustawodawczego odpowiada powołana przez rząd grupa robocza ds. rozwoju infrastruktury technologicznej.

Inwestycje, które mają zostać zrealizowane w związku z tą reformą, to RE-C05-i01.01 oraz RE-C05-i01.02.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2021 r.

Reforma RE-r12: Program badań naukowych i innowacji na rzecz zrównoważonego rolnictwa, żywności i przemysłu rolnego.

Celem reformy jest wzmocnienie sektora rolnego w Portugalii oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, przyczynienie się do poprawy zdrowia i dobrostanu, poprawa zarządzania obszarami wiejskimi, dalsza ochrona różnorodności biologicznej, przeciwdziałanie skutkom zmiany klimatu, wraz z niezbędnymi dostosowaniami i wkładem w łagodzenie ich skutków, a także pobudzanie innych rodzajów działalności gospodarczej, takich jak m.in. usługi rolnicze, a nawet usługi gastronomiczne i turystyka.

Reforma wspiera realizację planu innowacji dla rolnictwa 20|30. Polega ona na zapewnieniu środków niezbędnych do aktualizacji i przygotowania istniejącej infrastruktury, jak również na promowaniu funkcjonalnych sojuszy w całym łańcuchu rolno-spożywczym, przedsiębiorstwach i badaniach naukowych w celu promowania rozwoju i integracji badań i innowacji ukierunkowanych na potrzeby sektora rolnego z myślą o transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Wdrożenie reformy miało się zakończyć do dnia 31 grudnia 2020 r.

Inwestycja RE-C05-i01.01: Mobilizacja programów/przymierze na rzecz innowacji w biznesie.

Celem tej inwestycji jest zmobilizowanie i wzmocnienie potencjału naukowego i technologicznego Portugalii poprzez wdrożenie ambitnych programów badań naukowych i innowacji opartych na konsorcjach między przedsiębiorstwami a uczelniami wyższymi.

Inwestycja polega przede wszystkim na dotacjach na realizację Programów Mobilising Agendas/Alliances for Business Innovation za pomocą dwóch wzajemnie uzupełniających się instrumentów: (i) pakty na rzecz innowacji, które promują współpracę i prowadzą do rozwoju projektów innowacyjnych oraz (ii) uruchamianie projektów mających na celu badania iampanie; D i ich przekształcanie w nowe towary i usługi poprzez inwestycje. Programy Mobilising są wybierane w drodze otwartych, konkurencyjnych zaproszeń do składania wniosków dotyczących planów strategicznych, które mają zostać zaproponowane przez konsorcja przedsiębiorców i uczelni wyższych. Inwestycja ta opiera się na strategicznych ramach, które mają zostać wdrożone w ramach RE-r09, i wzmacnia rolę instytucji łącznikowych i konsolidację tej sieci.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[10]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[11]; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[12] i zakładami mechaniczno-biologicznego

10 Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01).

11 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

12 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

przetwarzania odpadów[13]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C05-i01.02: Zielone programy/przymierze na rzecz innowacji w przedsiębiorstwach

Celem tej inwestycji jest wdrożenie takich samych instrumentów jak w RE-C05-i01.01, jednak specjalizacja w zakresie ograniczonego zestawu zielonych programów za pośrednictwem konsorcjów między światem biznesu a środowiskiem akademickim w celu wspierania innowacji (z naciskiem na transformację ekologiczną, pole 022 załącznika do rozporządzenia w sprawie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności).

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[14]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[15]; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[16] i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów[17]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe

13 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

14 Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01).

15 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

16 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

17 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej

unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C05-i02: Misja interfejsowa - odnowienie sieci wsparcia naukowego i technicznego oraz wytyczne dotyczące tkanki produkcyjnej

Celem inwestycji jest wzmocnienie i wzmocnienie krajowego systemu naukowego i technologicznego oraz poprawa powiązań środowisk biznesowych w celu zapewnienia skutecznego transferu technologii i przełożenia wyników badań na innowacje. Inwestycja polega na konsolidacji nowego modelu finansowania centrów systemów interfejsów technologicznych i wspólnych laboratoriów COLAB prywatnych niekomercyjnych stowarzyszeń lub firm, które mają na celu tworzenie miejsc pracy wykwalifikowanych, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez realizację programów badań naukowych i innowacji) w oparciu o strukturę 1/3 finansowania podstawowego, 1/3 finansowania konkurencyjnego i 1/3 finansowania rynkowego, poprzez zapewnienie 1/3 podstawowego finansowania misji interfejsowej. Inwestycja obejmuje dotarcie do 500 firm korzystających z tego programu oraz usług świadczonych przez podmioty INTERFACE. Oczekuje się, że połączone działanie w ramach reformy RE-r11 i inwestycji RE-C05-i02 pozwoli osiągnąć wyżej wymienione cele.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[18]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[19]; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[20] i zakładami mechaniczno-biologicznego

bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

18 Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01).

19 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

20 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

przetwarzania odpadów[21]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C05-i03: Program badań naukowych i innowacji na rzecz zrównoważonego rolnictwa, żywności i przemysłu rolnego [program na rzecz innowacji w rolnictwie 20 30].

Celem tej inwestycji jest pobudzenie badań naukowych i innowacji w celu osiągnięcia bardziej zrównoważonego rolnictwa.

Inwestycja obejmuje dotacje dla podmiotów publicznych i prywatnych w celu wsparcia planu innowacji dla rolnictwa 20|30. Agenda składa się z 15 inicjatyw przewodnich wspierających badania naukowe iampanie oraz projekty w zakresie innowacji. Te projekty w zakresie badań naukowych i innowacji odpowiadają potrzebom określonym w portugalskim planie strategicznym wspólnej polityki rolnej. Różne inicjatywy obejmują działania na rzecz biogospodarki o obiegu zamkniętym i rolnictwa precyzyjnego. Przy wyborze projektów uwzględnia się różne systemy i sektory produkcji. Oczekuje się, że wsparcie otrzyma 100 projektów w zakresie badań naukowych i innowacji. Ponadto inwestycja obejmuje przywrócenie i modernizację obiektów naukowych i wyposażenia 24 eksperymentalnych gospodarstw i laboratoriów (centrów innowacji).

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[22]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[23]; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[24] i zakładami mechaniczno-biologicznego

[21] Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

[22] Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01).

[23] W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

[24] Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych

przetwarzania odpadów[25]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C05-i04-RAA: Dokapitalizowanie systemu biznesowego Azorów

Celem środka jest rozwiązanie problemu strukturalnego niedokapitalizowania przedsiębiorstw w Regionie Autonomicznym Azorów.

Inwestycja ta polega na utworzeniu spółki celowej (podmiotu specjalnego przeznaczenia), która następnie zainwestuje 125000000 EUR w rentowne przedsiębiorstwa Azorean, głównie w formie kapitału własnego. Inwestycja stanowi uzupełnienie krajowych inwestycji mających na celu kapitalizację przedsiębiorstw za pomocą regionalnej puli środków finansowych oraz specjalnych instrumentów, które odpowiadają specyfice struktury biznesowej regionu autonomicznego. Ponadto inwestycja ta opiera się na zapewnieniu kapitału z elementem wymienialnym na bezzwrotne dotacje. Przekształcenie w bezzwrotną dotację jest uzależnione od opracowania instrumentów służących dokapitalizowaniu przez Banco Português de Fomento, wyników przedsiębiorstw będących beneficjentami oraz powiązanych programów pomocy państwa.

Wszystkie projekty są realizowane w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). Ponadto Portugalia zobowiązała się, że dokument dotyczący polityki inwestycyjnej związany z instrumentem o wartości 125000000 EUR, który zostanie przyjęty przez Banco Português de Fomento jako organ zarządzający spółki celowej (podmiotu specjalnego przeznaczenia), zawiera szczegółowe kryteria wyboru/kwalifikowalności w odniesieniu do wspieranych przedsiębiorstw, zapewniając przestrzeganie wymogów w zakresie klimatu i ochrony środowiska w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, w tym zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01) w odniesieniu do wspieranych aktywów/działań lub przedsiębiorstw oraz określając cele inwestycyjne i ukierunkowane zwroty. Aby spełnić wymogi wytycznych technicznych DNSH (2021/C58/01) wspieranych przedsiębiorstw, polityka inwestycyjna wymaga:

- stosowanie kontroli zrównoważonego rozwoju,
- wykaz wyłączeń zawierający następujące elementy:
    - Działalność związana z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[26];

---

do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

[25] Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

[26] Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny,

- Działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[27];
- Działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[28] i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów[29];
- Działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może spowodować długotrwałe szkody dla środowiska, takie jak odpady jądrowe; oraz
- R&D&Wyznaczony na powyższe aktywa i działania.

- Obowiązkowe kontrole zgodności prawnej za pośrednictwem Banco Português de Fomento lub wybranych przez niego pośredników finansowych w odniesieniu do transakcji zwolnionych z wymogu zapewnienia zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju, oraz
- beneficjenci wsparcia kapitałowego, którzy uzyskują co najmniej 50 % swoich przychodów z działań wymienionych w wykazie wyłączeń, przyjmują i publikują plany transformacji ekologicznej.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C05-i05-RAA: Ożywienie gospodarcze rolnictwa azorskiego

Celem inwestycji jest pobudzenie rolnictwa na Azorach, ze szczególnym naciskiem na zrównoważony rozwój, a także promowanie lokalnej produkcji. Rolnictwo na Azorach ma duże znaczenie gospodarcze, społeczne i terytorialne dla spójności regionalnej, biorąc pod uwagę rozdrobnienie terytorium regionalnego charakteryzującego się wyspami o szczególnych cechach. Inwestycje te mają na celu: (i) przyczynienie się do odporności i trwałego wzrostu regionalnego potencjału produkcyjnego, (ii) złagodzenie gospodarczych i społecznych skutków kryzysu dla sektora rolnego i rolno-spożywczego na Azorach oraz (iii)

---

które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01).

27 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

28 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

29 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

przyczynienie się do dwojakiej transformacji klimatycznej i cyfrowej w sektorze rolnym i rolno-spożywczym na Azorach.

Inwestycja obejmuje: (i) wsparcie projektów inwestycyjnych w zakresie innowacji produktów i procesów produkcyjnych dla regionalnych przedsiębiorstw rolnych, (ii) inwestycje publiczne w innowacje i bliźniaczą transformację (w tym program poprawy umiejętności rolników w zakresie podwójnej transformacji i zrównoważonej konsumpcji, w tym certyfikaty) oraz (iii) inwestycje publiczne w restrukturyzację, w tym inwestycje w innowacje w procesach produkcyjnych oraz w ekologiczną transformację regionalnej sieci uboju i certyfikację jakości mleka.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

E.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
5.1	RE-C05-r09	M	Aktualizacja wytycznych dotyczących strategii na rzecz innowacji technologicznych i biznesowych dla Portugalii do 2030 r.	Publikacja zaktualizowanych wytycznych dotyczących strategii na rzecz innowacji technologicznych i biznesowych dla Portugalii do 2030 r.				Q4	2021	Aktualizacja decyzji Rady Ministrów zatwierdzającej wytyczne dotyczące strategii innowacji technologicznych i biznesowych dla Portugalii na lata 2018-2030, z uwzględnieniem niedawno przyjętej strategii Portugalii 2030 oraz nowych wyzwań związanych z ożywieniem gospodarczym.
5.2	RE-C05-r11	T	Rozbudowa sieci uznanych laboratoriów współpracy		Numer	26	35	Q1	2021	Uznawanie i przyznawanie kwalifikacji nowym laboratoriom współpracy - rozszerzenie sieci laboratoriów współpracy poprzez uznawanie i przyznawanie tytułów nowym podmiotom, wynikające z procesu składania wniosków i oceny przez niezależny panel oceniający ekspertów o uznanych międzynarodowych osiągnięciach mianowanych przez Radę Zarządzającą FCT, I.P (Fundacja Nauki i Technologii)
5.3	RE-C05-r11	M	Wejście w życie nowego systemu prawnego dla centrów technologii i innowacji	Wejście w życie nowego systemu prawnego dla centrów technologii i innowacji				Q4	2021	Prawodawstwo dokonuje przeglądu i standaryzacji ram prawnych i regulacyjnych podmiotów wchodzących w skład Systemu Naukowo-Technologicznego, określając jego model finansowania i oceny.

5.4	RE-C05-r12	M	Zatwierdzenie planu innowacji dla rolnictwa	Zatwierdzenie planu innowacji dla rolnictwa				Q4	2020	Publikacja decyzji Rady Ministrów zatwierdzającej plan innowacji dla rolnictwa. Decyzja Rady Ministrów opublikowana 15/10/2020
5.5	RE-C05-i01.01	T	Zawieranie umów w celu opracowania nowych towarów i usług w odpowiednich obszarach strategicznych (programy innowacji).		Numer	0	6	Q4	2022	Zawarcie sześciu umów (paktów innowacji lub uruchamiania projektów) z konsorcjami, które obejmują: • Określenie jednostek wchodzących w skład konsorcjum; • Biznesplan/inwestycja; • kwota finansowania; • Cele, do których beneficjent jest zobowiązany; • Formy monitorowania. Umowy wspierają łącznie co najmniej 60 projektów. Zakres wymagań i obowiązków obejmuje kryteria kwalifikowalności zapewniające zgodność wybranych projektów z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczonych oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
5.6	RE-C05-i01.01	T	Zakończenie realizacji 6 umów (pakt na rzecz innowacji lub uruchomienie projektów)		Numer	0	6	Q4	2025	Zakończenie realizacji produktów, procesów lub usług w odpowiednich obszarach strategicznych, wynikających z realizacji sześciu umów (paktów innowacji lub uruchamiania projektów) zawartych z konsorcjami.
5.7	RE-C05-i01.02	T	Zawieranie umów w celu opracowania nowych towarów i usług w strategicznych obszarach istotnych dla gospodarki niskoemisyjnej, odporności i przystosowania się do		Numer	0	4	Q4	2022	Zawarcie czterech umów (paktów innowacji lub uruchamiania projektów) z konsorcjami, które obejmują: • Określenie jednostek wchodzących w skład konsorcjum; • Biznesplan/inwestycja; • kwota finansowania; • Cele, do których beneficjent jest zobowiązany; • Formy monitorowania.

			zmiany klimatu.							Umowy wspierają łącznie co najmniej 40 projektów i odzwierciedlają dostosowanie do obszaru interwencji 022 (procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki niskoemisyjnej oraz odporności i przystosowania się do zmiany klimatu). Zakres wymagań i obowiązków obejmuje kryteria kwalifikowalności zapewniające zgodność wybranych projektów z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczonych oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
5.8	RE-C05-i01.02	T	Produkty, procesy lub usługi ukończone w odniesieniu do gospodarki niskoemisyjnej, odporności i przystosowania się do zmiany klimatu		Numer	0	4	Q4	2025	Zakończenie realizacji produktów, procesów lub usług wynikających z realizacji czterech umów (paktów innowacji lub uruchamiania projektów) zawartych z konsorcjami, odzwierciedlających dostosowanie do obszaru interwencji 022 (procesy badań naukowych i innowacji, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki niskoemisyjnej i odporności oraz przystosowania się do zmiany klimatu).
5.9	RE-C05-i02	T	Umowy z podmiotami pośredniczącymi, w tym laboratoriami współpracującymi - CoLAB, zawarte		Numer	0	20	Q4	2022	W następstwie zaproszenia do składania ofert wybór podmiotów, które otrzymają wsparcie. Niniejsze zaproszenie jest ograniczone do wnioskodawców uznawanych za podmioty „interfejsowe" lub jako laboratoria współpracy. Umowy odzwierciedlają dostosowanie do dziedzin interwencji 021 (transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczymi i sektorem edukacji) oraz 022 (procesy wyszukiwania i innowacji, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki niskoemisyjnej i odporności oraz przystosowania się do zmiany klimatu). Zakres wymagań i obowiązków obejmuje kryteria kwalifikowalności zapewniające zgodność wybranych projektów z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy

										wykluczonych oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
5.10	RE-C05-i02	T	Przedsiębiorstwa korzystające z usług świadczonych przez jednostki interfejsu, w tym wspólne Laboratoria-Colabs		Numer	0	500	Q4	2025	Sprawozdania z realizacji, które mają być składane corocznie przez jednostki interfejsu, umożliwiają pomiar postępów ilościowych w stosunku do celów szczegółowych przyjętych przy przydziale finansowania podstawowego, w szczególności liczby przedsiębiorstw korzystających ze świadczonych usług.
5.11	RE-C05-i03	M	Procedura przetargowa na projekty w zakresie badań naukowych i innowacji	Publikacja ogłoszenia o otwarciu procedury przetargowej na projekty w zakresie badań naukowych i innowacji				Q3	2021	Ogłoszenie przetargu na programy/projekty w zakresie badań naukowych i innowacji, które mają być finansowane w ramach inicjatyw programu na rzecz innowacji na rzecz rolnictwa 2030. Zakres wymagań i obowiązków obejmuje kryteria kwalifikowalności zapewniające zgodność wybranych projektów z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczonych oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska. Kryteria wyboru zapewniają, aby projekty koncentrowały się na: - w sprawie gospodarki niskoemisyjnej, odporności i przystosowania się do zmiany klimatu poprzez redukcję emisji, zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla lub wzmocnienie odporności i przystosowania się do zmiany klimatu, zgodnie z wymogami obszaru interwencji 022, jak wskazano w załączniku VI do rozporządzenia w sprawie regionalnych ram odniesienia.

										- lub projekty dotyczące cyfryzacji B& projekty w zakresie rozwoju, takie jak jednolity portal rolny, przejście na nadawanie cyfrowe i badania naukowe iampanie; projekty dotyczące łańcuchów wartości odzwierciedlające wymogi w obszarze interwencji 009.
5.12	RE-C05-i03	T	Zakończenie projektów w zakresie innowacji i badań naukowych koncentrujących się na ekologicznych aspektach planu działań na rzecz innowacji na rzecz rolnictwa do roku 2030		Numer	0	100	Q3	2025	Łącznie 100 projektów R&I sfinansowano i ukończono. Wspieranie projektów i programów w zakresie badań naukowych i innowacji przyczyniających się do realizacji co najmniej jednej z 15 inicjatyw w ramach planu innowacji i koncentrujących się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowywaniu się do zmiany klimatu.
5.13	RE-C05-i03	T	Zakończenie projektów w zakresie innowacji i badań naukowych koncentrujących się na cyfrowych aspektach agendy innowacji na rzecz rolnictwa 2030		Numer	0	5	Q3	2025	Łącznie 5 finansowanych i ukończonych projektów w zakresie innowacyjnej struktury. Wspieranie projektów innowacyjnych przyczyniających się do realizacji co najmniej jednej z 15 inicjatyw przewidzianych w planie innowacji i koncentrujących się na cyfryzacji.
5.14	RE-C05-i03	T	Odnowienie/udoskonalenie centrów innowacji w rolnictwie		Numer	0	24	Q4	2025	Utworzenie Krajowej Sieci Innowacji na rzecz Rolnictwa, Żywności i Rozwoju Obszarów Wiejskich poprzez modernizację 24 centrów innowacji. Inwestycja ta obejmuje głównie remont infrastruktury i zakup laboratoryjnego sprzętu naukowego.

5.15	RE-C05-i04-RAA	M	Przyjęcie rozporządzenia w sprawie instrumentu dokapitalizowania przedsiębiorstw na Azorach	Przyjęcie przez rząd regionalny Azorów rozporządzenia ustanawiającego środek dokapitalizowania i upoważniającego Banco Portugues de Fomento do przyjęcia polityki inwestycyjnej				Q3	2021	Przyjęcie przez rząd regionalny Azorów rozporządzenia ustanawiającego środek dokapitalizowania i upoważniającego Banco Portugues de Fomento do przyjęcia polityki inwestycyjnej określającej między innymi kryteria kwalifikowalności i wyboru przedsiębiorstw będących beneficjentami dla każdego rodzaju instrumentów finansowych. W rozporządzeniu wymaga się, aby polityka inwestycyjna zawierała kryteria wyboru/kwalifikowalności do celów zgodności z DNSH Technical Guidance (2021/C58/01) wspieranych przedsiębiorstw, które wymagają: - stosowanie kontroli zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju, - wykaz wyłączeń zawierający następujące elementy: - Inwestycje związane z paliwami kopalnymi (w tym zastosowaniami niższego szczebla), z wyjątkiem energii cieplnej/energii elektrycznej opartej na gazie ziemnym zgodnej z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych DNSH - Działania w ramach ETS, w których prognozowane emisje ekwiwalentu CO2 nie są niższe niż odpowiednie poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień. - Inwestycje w instalacje do unieszkodliwiania odpadów na składowiskach, w zakłady mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBT) oraz spalarnie do przetwarzania odpadów. Wykaz wyłączeń nie ma zastosowania do zakładów zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu; do istniejących obiektów, w których inwestycja ma na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzysk materiałów z popiołów spalania, pod warunkiem że inwestycje takie nie prowadzą do zwiększenia

										zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektu. - Działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może spowodować długotrwałe szkody dla środowiska (np. odpady jądrowe). — R&D&Wyznaczony na powyższe aktywa i działania. - obowiązkowe kontrole zgodności z prawem za pośrednictwem BPF lub wybranych przez niego pośredników finansowych w odniesieniu do transakcji zwolnionych z wymogu zapewnienia zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju - beneficjenci wsparcia kapitałowego, którzy uzyskują co najmniej 50 % swoich przychodów z działań wymienionych w wykazie wyłączeń, przyjmują i publikują plany transformacji ekologicznej.
5.16	RE-C05-i04-RAA	M	Przyjęcie polityki inwestycyjnej w odniesieniu do instrumentu dokapitalizowania przedsiębiorstw na Azorach	Przyjęcie przez BPF polityki inwestycyjnej obejmującej wszystkie instrumenty finansowe przewidziane w tym środku.				Q3	2021	Przyjęcie przez BPF polityki inwestycyjnej obejmującej wszystkie instrumenty finansowe przewidziane w tym środku. Polityka inwestycyjna jest opracowywana i przyjmowana przez BPF jako podmiot zarządzający przedsiębiorstwem posiadającym udziały, wynikającym z instrumentów finansowych wdrożonych w celu wsparcia przedsiębiorstw wybranych jako beneficjenci. Polityka inwestycyjna odzwierciedla kryteria wyboru/kwalifikowalności oraz mające zastosowanie zobowiązania/cele określone w rozporządzeniu dotyczącym instrumentu dokapitalizowania przedsiębiorstw na Azorach.
5.17	RE-C05-i04-RAA	T	Dostarczenie ogółem 125000000 EUR przedsiębiorstwom niefinansowym regionu w formie wsparcia		EUR	0	125 000 000	Q4	2025	Dostarczenie ogółem 125000000 EUR przedsiębiorstwom niefinansowym regionu w ramach wsparcia kapitałowego i quasi-kapitałowego, zgodnie z polityką inwestycyjną przyjętą w odniesieniu do instrumentu dokapitalizowania przedsiębiorstw na Azorach. Banco Portugues de Fomento jest odpowiedzialny za składanie sprawozdań z

			kapitałowego i quasi-kapitałowego, zgodnie z polityką inwestycyjną instrumentu. Orientacyjnie szacuje się, że co najmniej 300 przedsiębiorstw otrzyma wsparcie w realizacji planu.							przeprowadzonych operacji. W sprawozdaniu tym, oprócz przepływów finansowych, publikowany jest wykaz przedsiębiorstw będących beneficjentami, ich NIP i CAE, data zamówienia, przyznane finansowanie oraz rodzaj zaangażowanego podmiotu finansowego.
5.18	RE-C05-i05-RAA	M	Publikacja programu innowacji i cyfryzacji rolnictwa na Azorach	Publikacja programu innowacji i cyfryzacji rolnictwa na Azorach				Q2	2022	Publikacja programu na rzecz innowacji i cyfryzacji rolnictwa na Azorach, w tym planu rozwoju sieci monitorowania i komunikatów rolniczych na poziomie wysp, a także planu przejścia na rzeczywistość cyfrową i rolnictwo precyzyjne.
5.19	RE-C05-i05-RAA	T	Nowe (w celu zastąpienia przestarzałych struktur) lub przekwalifikowane struktury odpowiedzialne za ubój zwierząt oraz certyfikacja jakości mleka i bezpieczeństwa żywności		Numer	0	3	Q2	2024	Zakończenie prac nad nowymi (w celu zastąpienia przestarzałych struktur) lub przekwalifikowanymi strukturami odpowiedzialnymi za ubój zwierząt, certyfikację jakości mleka i bezpieczeństwo żywności, aby reagować na zmiany i rosnące potrzeby rynków, włączając inwestycje w innowacje w procesach produkcji i organizacji, w transformację ekologiczną, transformację cyfrową i dobrostan zwierząt.
5.20	RE-C05-i05-RAA	T	Projekty wspierane w ramach systemów wsparcia restrukturyzacji przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa i wprowadzania do obrotu		Numer	0	9	Q4	2025	Projekty zatwierdzone i zakontraktowane w ramach systemów wsparcia na rzecz innowacji w zakresie produktów i procesów produkcji i organizacji, transformacji ekologicznej i transformacji cyfrowej, mające na celu restrukturyzację przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa rolnego i wprowadzania do obrotu produktów rolnych.
5.21	RE-C05-i05-RAA	T	Projekty wspierane w ramach systemów wsparcia restrukturyzacji gospodarstw rolnych		Numer	0	200	Q4	2025	Projekty zatwierdzone i zakontraktowane w ramach systemów wsparcia na rzecz innowacji w zakresie produktów i procesów produkcji i organizacji, transformacji ekologicznej i transformacji cyfrowej, mające na celu restrukturyzację gospodarstw.
5.22	RE-C05-i05-RAA	T	Gospodarstwa korzystające ze		Numer	0	2 000	Q4	2025	Gospodarstwa rolne korzystające ze specjalistycznego wsparcia technicznego w ramach działań prowadzonych

			specjalistycznego wsparcia technicznego w ramach programu wzmocnienia pozycji rolników							w ramach Programu Upodmiotowienia Rolników.

E.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

Reforma RE-r10: Utworzenie i rozwój Banco Português de Fomento.

Celem środka jest ułatwienie portugalskim przedsiębiorstwom dostępu do finansowania poprzez zmniejszenie złożoności wspieranych ze środków publicznych produktów finansowania przedsiębiorstw oraz poprzez umożliwienie realizacji projektów o strategicznym znaczeniu krajowym. W tym celu Banco Português de Fomento został utworzony w dniu 7 września 2020 r. i rozpoczął działalność w listopadzie 2020 r. jako państwowy krajowy bank prorozwojowy. Oprócz swojej podstawowej i trwałej misji bank jest kluczowym podmiotem w procesie wznowienia działalności gospodarczej po pandemii COVID-19, w szczególności dzięki umożliwieniu portugalskim przedsiębiorstwom czerpania korzyści z krajowych i europejskich działań strategicznych na rzecz naprawy gospodarczej.

Reforma polega na prawnym utworzeniu Banco Português de Fomento.

Wdrożenie reformy zakończono do dnia 31 grudnia 2020 r.

Reforma RE-r13: Rozwój rynku kapitałowego i wspieranie kapitalizacji przedsiębiorstw niefinansowych

Celem środka jest pobudzenie portugalskiego rynku kapitałowego i wspieranie kapitalizacji spółek, ze szczególnym naciskiem na spółki inwestowania w papiery wartościowe na rzecz rozwoju gospodarki (SIMFE), przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania i zmianę kodeksu papierów wartościowych.

Reforma ta polega na zmianie istniejących ram prawnych i przyjęciu nowych ustaw, które będą częścią holistycznego podejścia rządu w celu stworzenia korzystniejszego otoczenia biznesowego i stworzenia rzeczywistych zachęt do inwestowania, kapitalizacji przedsiębiorstw i konsolidacji sektorowej. Wdrożenie tej reformy obejmuje następujące środki:

- rozwój rynków kapitałowych;
- pobudzanie inwestycji w papiery wartościowe na rzecz rozwoju gospodarki (SIMFE);
- uproszczenie przepisów i procedur administracyjnych;
- przegląd ram prawnych dla przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania; oraz
- zachęty do kapitalizacji (odliczenie zysków zatrzymanych i reinwestowanych).

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

Inwestycja RE-C05-i06: Kapitalizacja przedsiębiorstw i odporność finansowa/Banco Português de Fomento

Celem środka jest rozwiązanie strukturalnego problemu niedokapitalizowania przedsiębiorstw. Inwestycja zapewnia Banco Português de Fomento, który ma stać się partnerem wykonawczym InvestEU, bufor kapitałowy w wysokości 250000000 EUR. Ponadto tworzy się spółkę celową, która następnie inwestuje 1300000000 EUR w rentowne portugalskie przedsiębiorstwa w formie kapitału własnego i quasi-kapitału własnego.

Portugalia zobowiązała się, że dokument dotyczący polityki inwestycyjnej związany z instrumentem o wartości 1300000000 EUR, który zostanie przyjęty przez Banco Português de Fomento jako organ zarządzający spółki celowej (podmiotu specjalnego przeznaczenia), zawiera szczegółowe kryteria wyboru/kwalifikowalności dla wspieranych przedsiębiorstw, zapewniając przestrzeganie wymogów w zakresie klimatu i ochrony środowiska w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, w tym zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01) w odniesieniu do wspieranych aktywów/działań lub

przedsiębiorstw oraz określając cele inwestycyjne i ukierunkowane zyski. Aby spełnić wymogi wytycznych technicznych DNSH (2021/C58/01) wspieranych przedsiębiorstw, polityka inwestycyjna wymaga:

- stosowanie kontroli zrównoważonego rozwoju,
- wykaz wyłączeń zawierający następujące elementy:
  - Działalność związana z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[30];
  - Działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[31];
  - Działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[32] i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów[33];
  - Działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może spowodować długotrwałe szkody dla środowiska, takie jak odpady jądrowe; oraz
  - R&D&Wyznaczony na powyższe aktywa i działania.
- Obowiązkowe kontrole zgodności prawnej za pośrednictwem Banco Português de Fomento lub wybranych przez niego pośredników finansowych w odniesieniu do transakcji zwolnionych z wymogu zapewnienia zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju; oraz
- beneficjenci wsparcia kapitałowego, którzy uzyskują co najmniej 50 % swoich przychodów z działań wymienionych w wykazie wyłączeń, przyjmują i publikują plany transformacji ekologicznej.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

---

30 Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01).

31 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

32 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

33 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

E.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
5.23	RE-C05-r10	M	Wejście w życie rozporządzenia ustanawiającego działalność i statut Banco Português de Fomento (BPF)	Wejście w życie dekretu z mocą ustawy nr 63/2020 określającego działalność i statut BPF				Q4	2020	Publikacja przez rząd Republiki Portugalskiej i wejście w życie dekretu z mocą ustawy nr 63/2020, który reguluje działalność i funkcjonowanie BPF oraz zatwierdza jego statut.
5.24	RE-C05-r13	M	Wejście w życie przeglądu ram prawnych dotyczących przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania	Wejście w życie przeglądu ram prawnych dotyczących przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania				Q3	2022	Wejście w życie ustawy po przyjęciu ustawy przez Zgromadzenie Republiki. Dokonuje przeglądu ram prawnych dla przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w celu uproszczenia przepisów i procedur administracyjnych.
5.25	RE-C05-r13	M	Wejście w życie nowelizacji ustawy o papierach wartościowych	Wejście w życie nowelizacji ustawy o papierach wartościowych				Q3	2022	Wejście w życie ustawy po przyjęciu ustawy przez Zgromadzenie Republiki. Zmiana kodeksu papierów wartościowych ma na celu uproszczenie przepisów i procedur administracyjnych w celu dostosowania ram krajowych do prawa Unii w odniesieniu do celu, jakim jest zwiększenie konkurencyjności portugalskiego rynku kapitałowego.
5.26	RE-C05-r13	M	Rozwój rynku kapitałowego - wejście w życie przepisów	Wejście w życie przepisów dotyczących rozwoju rynku kapitałowego				Q4	2023	Po wkładzie uczestników rynku wejście w życie przepisów dotyczących rozwoju rynku kapitałowego. Zachowując swobodę pracy grupy zadaniowej ds. wzmocnienia rynku kapitałowego (utworzonej przez Ministerstwo Gospodarki i Transformacji Cyfrowej oraz sekretarza stanu ds. finansów), przewiduje się, że przepisy te będą koncentrować się na tworzeniu zachęt do, między innymi, (i) dostępu do kapitału własnego za pośrednictwem rynku kapitałowego, (ii) tworzenia otoczenia sprzyjającego wzrostowi działalności gospodarczej, (iii) finansowania dłużnego na rynku, (iv) udziału inwestorów.

5.27	RE-C05-i06	M	Wejście w życie dekretu z mocą ustawy regulującego środek dokapitalizowania BPF	Wejście w życie dekretu z mocą ustawy regulującego środek dokapitalizowania BPF				Q3	2021	Wejście w życie dekretu z mocą ustawy regulującego środek kapitalizacji, w którym określono potrzebę ustanowienia polityki inwestycyjnej określającej między innymi kryteria kwalifikowalności i wyboru przedsiębiorstw będących beneficjentami
5.28	RE-C05-i06	M	Rozwój polityki inwestycyjnej (kapitalizacja) i przyjęcie przez zarządcę infrastruktury	Polityka inwestycyjna (kapitalizacja), opracowana przez BPF i przyjęta przez podmiot utworzony w celu zarządzania holdingami, wynikający z wdrożonych instrumentów finansowych				Q3	2021	Opracowanie polityki inwestycyjnej (kapitalizacja) i przyjęcie przez zarządcę infrastruktury. Polityka inwestycyjna jest opracowywana i przyjmowana przez BPF jako organ zarządzający przedsiębiorstwem utworzonym w celu zarządzania holdingami wynikającymi z instrumentów finansowych wdrażanych w celu wsparcia przedsiębiorstw wybranych jako beneficjenci i zawiera szczegółowe informacje na temat kryteriów wyboru/kwalifikowalności dla wspieranych przedsiębiorstw, zapewniając przestrzeganie wymogów RRF w zakresie klimatu i środowiska, w tym zgodność z DNSH Technical Guidance (2021/C58/01) dotyczącymi wspieranych aktywów/działań lub przedsiębiorstw oraz określając cele inwestycyjne i ukierunkowane zyski. Aby spełnić wymogi wytycznych technicznych DNSH (2021/C58/01) wspieranych przedsiębiorstw, polityka inwestycyjna wymaga: - stosowanie kontroli zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju, - wykaz wyłączeń zawierający następujące elementy: Inwestycje związane z paliwami kopalnymi (w tym zastosowaniami niższego szczebla), z wyjątkiem energii cieplnej/energii elektrycznej opartej na gazie ziemnym zgodnej z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych DNSH Działania w ramach ETS, w których prognozowane emisje ekwiwalentu CO2 nie są niższe niż odpowiednie poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień.

										Inwestycje w instalacje do unieszkodliwiania odpadów na składowiskach, w zakłady mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBT) oraz spalarnie do przetwarzania odpadów. Wykaz wyłączeń nie ma zastosowania do zakładów zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu; do istniejących obiektów, w których inwestycja ma na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzysk materiałów z popiołów spalania, pod warunkiem że inwestycje takie nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektu. Działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może spowodować długotrwałe szkody dla środowiska (np. odpady jądrowe). R&D&Wyznaczony na powyższe aktywa i działania. - obowiązkowe kontrole zgodności z prawem za pośrednictwem BPF lub wybranych przez niego pośredników finansowych w odniesieniu do transakcji zwolnionych z wymogu zapewnienia zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju - beneficjenci wsparcia kapitałowego, którzy uzyskują co najmniej 50 % swoich przychodów z działań wymienionych w wykazie wyłączeń, przyjmują i publikują plany transformacji ekologicznej
5.29	RE-C05-i06	T	Dostarczenie przez instrument kapitalizacji łącznej kwoty 1300000000 EUR na rzecz portugalskich przedsiębiorstw niefinansowych w formie wsparcia		EUR	0	1 300 000 000	Q4	2023	Dostarczenie ogółem 1300000000 EUR portugalskim przedsiębiorstwom niefinansowym w formie wsparcia kapitałowego i quasi-kapitałowego, zgodnie z wcześniej określoną polityką inwestycyjną opracowaną przez BPF i przyjętą przez podmiot utworzony w celu zarządzania udziałami wynikającymi z wdrożonych instrumentów finansowych. Orientacyjnie szacuje się, że realizacja planu zapewni wsparcie 1300 przedsiębiorstw.

			kapitałowego i quasi-kapitałowego, zgodnie z jego polityką inwestycyjną							
5.30	RE-C05-i06	M	Powiadomienie Komisji Europejskiej o pozytywnym przejściu oceny spełnienia wymogów dotyczących filarów w odniesieniu do BPF	Powiadomienie Komisji Europejskiej o pozytywnym przejściu oceny spełnienia wymogów dotyczących filarów w odniesieniu do BPF				Q1	2022	Powiadomienie Komisji Europejskiej o pozytywnym przejściu oceny spełnienia wymogów dotyczących filarów w odniesieniu do BPF
5.31	RE-C05-i06	M	Transfer kapitału w wysokości 250000000 EUR z rządu portugalskiego do BPF i przyjęcie polityki inwestycyjnej BPF	Podwyższenie kapitału i opracowanie polityki inwestycyjnej BPF w celu wdrożenia InvestEU, ustanowienie zestawu kryteriów kwalifikowalności w celu zapewnienia realizacji celów RRF				Q1	2022	Transfer kapitału w wysokości 250000000 EUR z rządu portugalskiego do BPF oraz przyjęcie polityki inwestycyjnej BPF w celu wdrożenia InvestEU, ustanowienie zestawu kryteriów kwalifikowalności zgodnie z celami RRF, w tym z zasadą DNSH, w kontekście podpisania „umowy gwarancji InvestEU”.
5.32	RE-C05-i06	T	Podpisano 100 % gwarancji udostępnionych w wyniku podwyższenia kapitału.		%	0	100	Q4	2025	Podpisano 100 % gwarancji udostępnionych w wyniku podwyższenia kapitału.

F. KOMPONENT 6: Kwalifikacje i umiejętności

W Portugalii w 2020 r. 44,5 % ludności w wieku 25-64 lat miało niski poziom wykształcenia, znacznie powyżej średniej UE wynoszącej 25,0 %. Ponadto odsetek ludności, która posiada podstawowe umiejętności cyfrowe lub nigdy nie korzystała z internetu, jest bardzo wysoka. Podobnie segmentacja rynku pracy i nierównowaga płci pod względem płac i możliwości kariery pozostają wysokie zgodnie z normami UE.

Komponent ten dotyczy wielu wyzwań związanych ze stosunkowo niskim poziomem wykształcenia i kwalifikacji, udziałem w uczeniu się przez całe życie, segmentacją rynku pracy, usuwaniem barier administracyjnych w obszarze zawodów wysoce regulowanych, przygotowaniem na wyzwania związane z przyszłością pracy oraz równouprawnieniem płci i równością szans.

Cele tego komponentu są szerokie i obejmują umiejętności i podnoszenie kwalifikacji, pewne wąskie gardła w otoczeniu biznesowym, segmentację rynku pracy, równowagę płci i równość szans. Jeśli chodzi o potencjał produkcyjny, komponent ten koncentruje się na środkach mających na celu podniesienie niskiego poziomu kwalifikacji i poprawę uczestnictwa w procesie uczenia się przez całe życie poprzez reformę systemów kształcenia i szkolenia zawodowego, wspieranie transferu wiedzy między uniwersytetami/publicznymi organizacjami badawczymi i przedsiębiorstwami oraz ograniczenie ograniczeń w zawodach wysoce regulowanych, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności w świadczeniu usług dla przedsiębiorstw. W części tej przedstawiono również środki mające na celu uwzględnienie różnych zasad Europejskiego filaru praw socjalnych, takich jak stosunki pracy i prawa dostępu pracowników zatrudnionych na nietypowych umowach o pracę, wsparcie finansowe na rzecz integracji osób bezrobotnych posiadających stałe miejsca pracy wysokiej jakości oraz opracowanie portugalskiej normy dotyczącej systemu zarządzania równym wynagrodzeniem.

Komponent ten jest zgodny z głównymi inicjatywami politycznymi UE, takimi jak europejski program na rzecz umiejętności, zalecenie Rady w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: Nowe możliwości dla dorosłych" (zalecenie Rady 2016/C 484/01), zalecenie Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (zalecenie Rady 2020/C 417/01), wzmocniona gwarancja dla młodzieży oraz inicjatywy w ramach europejskiego obszaru edukacji i europejskiej przestrzeni badawczej.

Komponent ten jest odpowiedzią na zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące podjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu skutecznego przeciwdziałania pandemii, utrzymania gospodarki i wsparcia odbudowy gospodarczej (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2020); przyjęcie środków mających na celu rozwiązanie problemu segmentacji rynku pracy (zalecenie dla poszczególnych krajów 2 2019); podnoszenie poziomu umiejętności ludności, w szczególności umiejętności cyfrowych, w tym poprzez lepsze dostosowanie kształcenia dorosłych do potrzeb rynku pracy (zalecenie szczegółowe 2 2019); zwiększenie liczby absolwentów szkół wyższych, w szczególności w dziedzinie nauk ścisłych i technologii informacyjnych (zalecenie szczegółowe 2 2019 r.); wspieranie wykorzystania technologii cyfrowych w celu zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia (zalecenie szczegółowe 2 2020); zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw (zalecenie szczegółowe 2 2020); skoncentrowanie się na inwestycyjnej polityce gospodarczej w dziedzinie badań naukowych i innowacji (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2019); oraz opracowanie planu działania na rzecz ograniczenia ograniczeń w zawodach wysoce regulowanych (zalecenie szczegółowe nr 4 2019).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

F.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma RE-r14: Reforma kształcenia i szkolenia zawodowego.

Celem tej reformy jest modernizacja systemów edukacji i kształcenia i szkolenia zawodowego w celu poprawy niskiego poziomu wykształcenia i kwalifikacji oraz dużej liczby pracowników nieposiadających umiejętności podstawowych i cyfrowych, dostosowania oferty umiejętności do obecnych i przyszłych potrzeb rynku pracy oraz poszerzenia możliwości kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie.

Reforma obejmuje działania mające na celu:

- wzmocnienie ogólnej koordynacji polityki w dziedzinie edukacji i kształcenia i szkolenia zawodowego;
- unowocześnienie oferty kształcenia i szkolenia zawodowego regulowanej krajowym katalogiem kwalifikacji (CNQ) w oparciu o system przewidywania potrzeb w zakresie kwalifikacji, przyszłą diagnozę wspierającą aktualizację CNQ i usprawnienie sektorowych rad kwalifikacji;
- uwzględnienie potrzeb rynku pracy i pojawianie się nowych umiejętności/zawodów;
- poprawa perspektyw dla osób o niskich kwalifikacjach poprzez opracowanie oferty szkoleniowej ukierunkowanej na umiejętność czytania i pisania wśród dorosłych;
- wspieranie rozwoju lokalnego i spójności terytorialnej oraz zmniejszanie nierówności społeczno-gospodarczych poprzez redystrybucję sieci kształcenia i szkolenia zawodowego.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Reforma RE-r15: Reforma współpracy między szkolnictwem wyższym a administracją publiczną i przedsiębiorstwami

Celem tej reformy jest zachęcanie do publiczno-prywatnej współpracy w programach kształcenia i szkolenia w celu zaspokojenia potrzeb rynku pracy i podwójnego przejścia, w tym rozwoju studiów podyplomowych o zakresie zawodowym (dyplom ukończenia studiów magisterskich) wyłącznie dla studentów z wcześniejszym doświadczeniem zawodowym oraz oferowania krótkoterminowych studiów wyższych w dziedzinie politechniki (zwanych wyższymi zawodowymi kursami technicznymi).

Reforma obejmuje:

- akt ustawodawczy przewidujący specjalne konkursy na studia wyższe dla posiadaczy kształcenia dwutorowego i specjalistycznego kształcenia artystycznego;
- przegląd ram prawnych i instytucjonalnych regulujących współpracę instytucji szkolnictwa wyższego z administracją publiczną i przedsiębiorstwami, w tym działania mające na celu:
    - wspieranie współpracy międzyinstytucjonalnej między instytucjami szkolnictwa wyższego a przedsiębiorstwami, a także przyciąganie dorosłych studentów i rozszerzanie zasięgu na obszary śródlądowe;

- partnerstwa oparte na współpracy zachęcające do szerokiej oferty kursów szkolnictwa wyższego, w tym krótkich kursów szkoleniowych, studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich;
- zwiększenie oferty krótkoterminowych kursów zawodowych na wysokim poziomie zarządzanych przez politechniczne instytucje szkolnictwa wyższego, w ścisłej współpracy z podmiotami publicznymi i prywatnymi;
- dalsze rozszerzenie bazy wsparcia szkolnictwa wyższego poprzez ułatwienie dostępu do instytucji szkolnictwa wyższego dla uczniów szkół średnich z obszarów zawodowych i artystycznych;
- zwiększyć uczestnictwo w kursach szkolnictwa wyższego w obszarach cyfrowych, w szczególności za pośrednictwem programu Portugal Digital InCoDe2030, w ścisłej współpracy z podmiotami publicznymi i prywatnymi;
- stymulowanie szkolenia modułowego promującego ciągłe uczenie się i nabywanie nowych umiejętności z mikrodyplomami/mikrodyplomami, w ścisłej współpracy z podmiotami publicznymi i prywatnymi;
- rozszerzać współpracę między instytucjami szkolnictwa wyższego i laboratoriami oraz centrami interfejsów technologicznych;
- zmiana statusu prawnego w celu wyjaśnienia warunków, na jakich zewnętrzny specjalista może wykonywać obowiązki dydaktyczne lub kierownicze w instytucjach szkolnictwa wyższego w celu promowania mobilności między środowiskiem akademickim a światem biznesu; oraz
- wzmocnienie ram prawnych konsorcjów objętych zarządzaniem dzielonym między instytucjami szkolnictwa wyższego a przedsiębiorstwami.

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2021 r.

Reforma RE-r16: Ograniczenie ograniczeń w zawodach wysoce regulowanych

Celem tej reformy jest ograniczenie ograniczeń w zawodach wysoce regulowanych, głównie w celu wspierania konkurencji w zakresie świadczenia usług dla przedsiębiorstw.

W 2018 r. OECD, we współpracy z portugalskim organem ds. konkurencji (AdC), przeprowadziła ocenę ograniczonej liczby zawodów podlegających samoregulacji, takich jak prawnicy, radcy prawni, inżynierowie, architekci, audytorzy, księgowi, ekonomiści, farmaceuci i dietetycy. Na podstawie przeprowadzonej oceny sporządzono wykaz zaleceń. W ramach tej reformy Portugalia uwzględni zalecenia OECD i AdC.

Reforma musi co najmniej: (i) rozdzielenie funkcji regulacyjnych i reprezentacyjnych w stowarzyszeniach zawodowych; (ii) ograniczenie wykazu zawodów zastrzeżonych (dostęp do zawodów może być ograniczony wyłącznie w celu ochrony interesów konstytucyjnych, zgodnie z zasadami konieczności i proporcjonalności); (iii) zakończenie ograniczeń w zakresie własności i zarządzania firmami świadczącymi usługi biznesowe, pod warunkiem że kierownicy przestrzegają systemu prawnego zapobiegającego „konflikcie interesów”; oraz (iv) umożliwienie interdyscyplinarnym firmom świadczącym usługi biznesowe.

Biuro AdC jest również zobowiązane do przedstawienia sprawozdania na temat skuteczności nowej ustawy o zawodach regulowanych.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

Reforma RE-r17: Program działań na rzecz godnej pracy

Celem tej reformy jest wykorzystanie środków przyjętych w ostatnich latach (takich jak środki dotyczące segmentacji rynku pracy i wspierania rokowań zbiorowych) w celu ochrony praw pracowniczych.

Rząd zlecił publikację zielonej księgi na temat przyszłości pracy w celu określenia głównych wyzwań związanych z technologią, środowiskiem, przemianami społecznymi i gospodarczymi prowadzącymi do nowych form zatrudnienia i ustaleń umownych. Celem jest określenie możliwych kierunków działania i kierunków polityki publicznej, zwłaszcza w odniesieniu do organizacji pracy i stosunków pracy, takich jak telepraca i prawo do rozłączenia się, rozszerzenie ochrony socjalnej na nowe formy pracy, w tym pracę na platformach, wzmocnienie reprezentacji pracowników i dialogu społecznego, bezpieczeństwo i higiena pracy oraz nowe zagrożenia psychospołeczne, a także godzenie życia zawodowego i rodzinnego.

Po przedstawieniu zielonej księgi reforma ta obejmuje akt ustawodawczy regulujący pracę za pośrednictwem platform internetowych w celu sprostania nowym wyzwaniom związanym z nietypowymi stosunkami pracy, zgodnie z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych. Poprawia jakość stosunków pracy oraz poprawia dostęp do praw i ochrony socjalnej.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 marca 2023 r.

Reforma RE-r18: Zwalczanie nierówności między kobietami i mężczyznami

Celem tej reformy jest promowanie równości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn, równych szans kariery zawodowej oraz przeciwdziałanie stereotypom związanym z płcią i segregacji w wyborze kariery zawodowej. Opiera się on w szerokim zakresie na obowiązujących przepisach, w szczególności na zasadzie równości wynagrodzeń (ustawa nr 60/2018) oraz na zrównoważonej reprezentacji w zarządach (ustawy nr 62/2017 i nr 26/2019).

Przepisy dotyczące równości wynagrodzeń stworzyły mechanizmy wdrażania zasady równości wynagrodzeń za taką samą pracę lub pracę tej samej wartości, zmuszając przedsiębiorstwa do prowadzenia przejrzystej polityki wynagrodzeń. Od 2021 r. departament ministerstwa zatrudnienia i zabezpieczenia społecznego sporządza sprawozdanie na temat różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn w odniesieniu do każdego przedsiębiorstwa zatrudniającego ponad 50 pracowników, obejmujące różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn. Począwszy od 2025 r. przedsiębiorstwa zatrudniające ponad 50 pracowników, które wykazują znaczne różnice w poziomie wynagrodzenia ze względu na płeć za te same stanowiska, mają obowiązek przedłożenia Dyrekcji Inspekcji Pracy planu działania w celu wyeliminowania tych różnic poprzez wdrożenie planu działania.

Reforma obejmuje również dobrowolny system oparty na islandzkiej normie ÍST 85: 2012 r., zapewnienie publicznego uznania przedsiębiorstwom, które skutecznie wdrożyły politykę równości wynagrodzeń. Zaświadczenie ma na celu potwierdzenie, że przy podejmowaniu decyzji w sprawie wynagrodzenia są one całkowicie oparte na istotnych przesłankach.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2024 r.

Inwestycja RE-C06-i01: Modernizacja instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego

Celem tej inwestycji jest zainstalowanie i modernizacja wyspecjalizowanych ośrodków technologicznych w publicznych szkołach średnich z kursami zawodowymi i szkołami zawodowymi. Ponadto cele obejmują rozszerzenie i modernizację sieci ośrodków szkolenia zawodowego publicznych służb zatrudnienia (IEFP), tak aby szkolenia były bardziej adekwatne do potrzeb rynku i dostosowane do potrzeb przemysłu 4.0.

Inwestycja ta obejmuje:

- instalacja i modernizacja 365 wyspecjalizowanych centrów technologii w szkołach średnich oferujących kursy zawodowe i szkoły zawodowe, w tym 115 (ośrodki przemysłowe), 30 (Centra Energii Odnawialnej), 195 (Centra nauki informatycznej) i 25 (ośrodki cyfrowe i multimedialne). Centrami wyspecjalizowanych technologii zarządzają dyrektorzy publicznych szkół sieciowych lub podmioty prywatne. Inwestycja ta obejmuje modernizację i renowację istniejących obiektów i infrastruktury oraz pozyskanie technologicznych zasobów edukacyjnych (sprzętu). Oczekuje się, że w każdym ośrodku technologicznym znajdą się dwie klasy, każda licząca do 25 uczniów, co umożliwi coroczną pracę 20 000 stażystów;
- rozszerzenie i modernizacja sieci ośrodków szkolenia zawodowego publicznych służb zatrudnienia (IEFP), zarządzanych bezpośrednio lub w drodze koncesji. Dwie trzecie całości podinwestycji przeznacza się na budowę lub modernizację obiektów i jedną trzecią na zakup sprzętu dla warsztatów, laboratoriów i innych obszarów szkoleniowych. Wydatki na infrastrukturę podzielono odpowiednio 17 % i 83 % na nowe budynki i remonty. Plan modernizacji urządzeń sieci ośrodków szkolenia zawodowego IEFP obejmuje zakup następujących rodzajów sprzętu, a mianowicie: (i) energia odnawialna; (ii) cyfryzacja przemysłu; (ii) aeronautyka; (iv) cyfryzacja handlu; oraz v) symulatory „lądowe”. Oczekuje się, że ta podinwestycja umożliwi modernizację 22 000 miejsc szkoleniowych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C06-i02: Zobowiązanie do trwałego zatrudnienia

Celem tej inwestycji jest stworzenie stałych i wysokiej jakości umów o pracę w ramach programu zobowiązań na rzecz trwałego zatrudnienia oraz ograniczenie segmentacji rynku pracy wśród wszystkich grup, w tym młodzieży.

Aby przyspieszyć powrót do zatrudnienia, pracodawcy otrzymują tymczasowe dotacje w zamian za oferowanie umów na czas nieokreślony, wypłacających odpowiednie wynagrodzenie. Pracodawca otrzymuje co najmniej 5266 EUR (12-krotność wskaźnika wsparcia socjalnego, który służy za punkt odniesienia przy obliczaniu różnych świadczeń z zabezpieczenia społecznego) za każdą stworzoną pracę, która może zostać zwiększona o 25 % w dwóch okolicznościach: zatrudnianie pracowników poniżej 35 roku życia oraz praca, która płaci co najmniej dwukrotność płacy minimalnej (665 EUR w 2021 r.). Ponadto można by zwiększyć wsparcie finansowe na zatrudnienie osoby należącej do niedostatecznie reprezentowanej płci w tym zawodzie. Dopłaty mają charakter kumulacyjny. Ponadto pracodawcy otrzymują wsparcie w wysokości 50 % składki na ubezpieczenie społeczne w okresie jednego roku (14 miesięcy). Oczekuje się, że środek ten przyczyni się do utworzenia 30 000 stałych miejsc pracy. Oczekuje się, że środek ten będzie trwał jeden rok, ale może zostać przedłużony o dodatkowy rok. Biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia udziału sektora prywatnego w programie, jego wdrażanie rozpoczyna się w momencie ożywienia gospodarczego.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

Inwestycja RE-C06-i03: Zachęty dla dorosłych

Celem tej inwestycji jest wdrożenie podejścia wielopłaszczyznowego w celu podniesienia kwalifikacji osób dorosłych w wieku co najmniej 23 lat, w tym: (i) promowanie uczenia się dorosłych poprzez zwiększenie skali krajowego planu na rzecz umiejętności czytania i pisania

dorosłych w celu poprawy podstawowych umiejętności czytania i pisania, umiejętności rozumowania matematycznego i umiejętności cyfrowych; (ii) zwiększenie udziału i odsetka osób dorosłych w procesach uznawania, walidacji i poświadczania kompetencji (RVCC); oraz (iii) rozwijanie ofert szkolnictwa wyższego dla dorosłych, takich jak kursy krótkoterminowe.

Inwestycja ta obejmuje:

- W ramach programu Qualifica — zwiększenie skali Krajowego Planu Umiejętności Umiejętności Osób Dorosłych poprzez realizację 225 lokalnych projektów prowadzących do poziomów B1/B2/B3. Środkiem tym zarządza Krajowa Agencja Kwalifikacji oraz Kształcenia i Szkolenia Zawodowego (ANQEP). Każdy projekt może otworzyć 100 wolnych miejsc pracy, co daje łączną liczbę uczestników wynoszącą około 22 500 osób. Oprócz zakupu sprzętu pedagogicznego i materiałów pedagogicznych oraz wynagrodzenia personelu szkoleniowego ta podinwestycja zapewnia, w razie potrzeby, pewne dotacje dla uczestników, ich pracodawców i mediatorów społecznych;
- W ramach programu Qualifica Acelerador Qualifica jest nowym środkiem zapewniającym wsparcie finansowe osobom dorosłym na zaawansowanym etapie ich procesów RVCC. Środkiem tym zarządza Krajowa Agencja Kwalifikacji oraz Kształcenia i Szkolenia Zawodowego (ANQEP). Każda osoba dorosła uczestnicząca w programie otrzymuje wsparcie finansowe do 1,25 Służby Audytu Wewnętrznego (548,5 EUR w 2021 r.). Całkowitą liczbę uczestników procesów RVCC szacuje się na 100 000 osób;
- wspieranie sieci współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego, przedsiębiorstwami i innymi zainteresowanymi stronami poprzez wspieranie nowych szkół podyplomowych/programów/allików w postaci wspólnych programów współpracy obejmujących działania w zakresie edukacji, badań naukowych i innowacji oraz inicjatywy na rzecz opracowania krótkoterminowych kursów szkolnictwa wyższego mających na celu poprawę uczenia się przez całe życie (przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji). Inwestycja obejmuje dotacje na realizację zintegrowanych programów obejmujących łącznie 23 000 studentów w latach 2021-2025, obejmujące koszty instalacji i wyposażenia, wsparcie studentów oraz wydatki instytucji szkolnictwa wyższego związane z prowadzeniem kursów. Konsorcja są wybierane w drodze otwartego konkursu.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C06-i04: Impuls dla młodzieży - STEAM

Celem tej inwestycji jest:

- podniesienie wskaźnika skolaryzacji w kursach z zakresu nauk ścisłych, technologii, inżynierii, sztuki i matematyki (STEAM), w tym w kursach informatycznych; oraz
- zapewnienie odpowiednich udogodnień w szkołach pozapodstawowych na potrzeby edukacji naukowej w celu zwiększenia zainteresowania przedmiotami związanymi z nauką.

Środek ten jest skierowany do instytucji szkolnictwa wyższego (zarówno uniwersytetów, jak i politechniki). Przydział środków finansowych wynika z otwartego konkursu. Inwestycja ta obejmuje:

- wdrażanie programów przez instytucje szkolnictwa wyższego we współpracy z pracodawcami publicznymi lub prywatnymi oraz innymi zainteresowanymi

stronami, w tym ze szkołami średnimi. Mogą one przybierać formę szkół/programów/allików, w ramach wspólnych programów współpracy obejmujących działania i inicjatywy w zakresie edukacji, badań naukowych i innowacji, mające na celu zwiększenie poziomu szkolnictwa wyższego i zwiększenie liczby absolwentów STEAM, poprzez oferowanie kursów podyplomowych i innych studiów wyższych (np. wyższe techniczne kursy zawodowe w przypadku politechniki). Programy obejmują modernizację i powiększenie infrastruktury w celu dostosowania do wzrostu liczby studentów, zachęty dla studentów oraz inne wydatki instytucji szkolnictwa wyższego związane z prowadzeniem kursów:

- zapewnienie rocznego stypendium w wysokości 697 EUR na studenta dla 10 000 studentów w trzyletnim okresie trwania studiów STEAM. Wsparcie finansowe dla studentów uczestniczących w kursach STEAM może zostać zwiększone dla studentów z regionów śródlądowych, obszarów interwencji o priorytetowym znaczeniu społecznym oraz dla kobiet;
- Instytucje szkolnictwa wyższego otrzymają 7900 EUR na nowego studenta biorącego udział w kursach STEAM, aby częściowo pokryć koszty modernizacji i rozbudowy infrastruktury w celu dostosowania się do wzrostu liczby studentów; oraz
- o poprawę umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki poprzez rozszerzenie sieci klubów „Ciência Viva", klubów w szkołach (od szkół podstawowych do średnich), koncentrując się głównie na obszarach STEAM, treściach i materiałach cyfrowych; wspieranie partnerstw między szkołami a społeczeństwem obywatelskim, uniwersytetami i ośrodkami badawczymi oraz organizowanie seminariów i warsztatów. Oczekuje się, że będzie on wspierał co najmniej 650 projektów.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C06-i05-RAA: Kwalifikacje dorosłych i uczenie się przez całe życie (ARA)

Celem tej inwestycji jest rozwiązanie poważnego problemu niskich kwalifikacji w Autonomicznym Regionie Azorów w porównaniu zarówno z Portugalią jako całością, jak i z Unią Europejską. Niski poziom kwalifikacji stanowi poważne wąskie gardło dla powstawania i dywersyfikacji nowych przedsiębiorstw oraz dla zrównoważonego rozwoju, co wiąże się z niską wydajnością i niskimi płacami oraz brakiem odporności w czasie kryzysu gospodarczego. Inwestycje mające na celu zaspokojenie szczególnych potrzeb edukacyjnych i szkoleniowych w Autonomicznym Regionie Azorów uzupełniają działania w ramach EFS+, co zostanie odzwierciedlone w odpowiednim negocjowanym programie operacyjnym dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2021-2027.

Inwestycja obejmuje:

- wzrost liczby osób dorosłych kształcących się na poziomie pomaturalnym i wyższym, w tym szacowana łączna liczba 200 nowych uczestników rocznie; oraz
- modernizacja 17 szkół zawodowych wyposażonych w struktury i wyposażenie zgodne z rozwojem technologicznym w celu renowacji warsztatów, laboratoriów i sal komputerowych, a tym samym umożliwienia dostosowania do potrzeb rynku pracy i dalszego wzrostu liczby stażystów.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

F.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
6.1	RE-C06-i01	T	Wyremontowane lub zbudowane specjalistyczne ośrodki technologiczne		Numer	0	310	Q1	2025	Liczba wyremontowanych lub zbudowanych specjalistycznych ośrodków technologicznych na potrzeby kursów zawodowych w szkolnictwie średnim, w tym finansowanie sprzętu, infrastruktury technologicznej i ewentualnej zmiany kwalifikacji przestrzeni i warsztatów w celu dostosowania ich do nowych kursów.
6.2	RE-C06-i01	T	Wyremontowane lub zbudowane specjalistyczne ośrodki technologiczne		Numer	310	365	Q4	2025	Liczba wyremontowanych lub zbudowanych specjalistycznych centrów technologii na potrzeby kursów zawodowych w szkolnictwie średnim, w tym finansowanie sprzętu, infrastruktury technologicznej i ewentualnej zmiany kwalifikacji przestrzeni i warsztatów w celu dostosowania ich do nowych kursów
6.3	RE-C06-i01	T	Zmodernizowane stacje szkoleniowe		Numer	0	14 100	Q4	2023	Liczba odnowionych lub zbudowanych stacji szkolenia zawodowego w ramach sieci publicznych służb zatrudnienia (zarządzanej bezpośrednio lub na podstawie koncesji). Obejmuje on renowację i budowę nowych budynków oraz zakup różnego rodzaju sprzętu do celów szkoleniowych. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.

6.4	RE-C06-i01	T	Zmodernizowane stacje szkoleniowe		Numer	14 100	22 000	Q4	2025	Liczba odnowionych lub zbudowanych stacji szkolenia zawodowego sieci publicznych służb zatrudnienia (zarządzanej bezpośrednio lub w ramach koncesji). Obejmuje on renowację i budowę nowych budynków oraz zakup różnego rodzaju sprzętu do celów szkoleniowych. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786
6.5	RE-C06-i02	T	Wsparcie finansowe na umowy na czas nieokreślony		Numer		30 000	Q4	2023	Liczba umów wspieranych przez wsparcie finansowe udzielone pracodawcom w zamian za oferowanie umów na czas nieokreślony, wypłacających odpowiednie wynagrodzenia na rynku pracy w ramach środka dotyczącego zobowiązania do trwałego zatrudnienia.
6.6	RE-C06-i03	T	Dodatkowi uczestnicy działań wspierających podnoszenie kwalifikacji dorosłych		Numer	0	145 500	Q4	2025	Dodatkowa liczba dorosłych uczestników (23+) biorących udział w jednym z następujących kursów: (i) podstawowe kursy kształcenia i szkolenia dla dorosłych na poziomie B1/B2/B3, prowadzone w ramach lokalnych projektów korzystających ze skali Krajowego Planu na rzecz Umiejętności Umiejętności Osób Dorosłych; (ii) ścieżki szkolenia w zakresie uznawania, walidacji i certyfikacji kompetencji osób dorosłych o niskich kwalifikacjach (RVCC); oraz (iii) krótkotrwałych kursów szkolnictwa wyższego organizowanych przez konsorcja instytucji szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstw.
6.7	RE-C06-i04	T	Dodatkowe kluby Ciência Viva		Numer	0	650	Q3	2025	Liczba nowych klubów dodanych do sieci klubów Ciência Viva, koncentrujących się na obszarach STEAM, które mają na celu rozpowszechnianie wartości naukowych w sieci szkół średnich, między innymi poprzez partnerstwa z uniwersytetami i ośrodkami badawczymi oraz organizację seminariów i warsztatów.
6.8	RE-C06-i04	T	Dodatkowa liczba studentów, którzy ukończyli studia wyższe w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i		Numer	0	7500	Q1	2025	Dodatkowa liczba absolwentów szkół wyższych w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii, sztuki i matematyki (tj. nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki): studia licencjackie i krótkoterminowe (1 i 2 lata) w porównaniu z 2020 r.

			matematyki							
6.9	RE-C06-i04	T	Dodatkowa liczba studentów, którzy ukończyli studia wyższe w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki		Numer	7 500	10 000	Q4	2025	Dodatkowa liczba absolwentów szkół wyższych w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii, sztuki i matematyki (tj. nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki): studia licencjackie i krótkoterminowe (1 i 2 lata) w porównaniu z 2020 r.
6.10	RE-C06-i05-RAA	T	Dodatkowa liczba dorosłych zapisanych do szkół policealnych i wyższych w Autonomicznym Regionie Azorów		Numer	0	1 145	Q4	2025	Dodatkowa liczba dorosłych zapisanych do szkół policealnych i wyższych w Autonomicznym Regionie Azorów.
6.11	RE-C06-i05-RAA	T	Zmodernizowane szkoły zawodowe w Autonomicznym Regionie Azorów		Numer	0	17	Q4	2025	Liczba szkół zawodowych, które skorzystały z remontu warsztatów, laboratoriów i pomieszczeń komputerowych oraz zakupu nowego sprzętu zgodnie z postępem technologicznym. Jeżeli modernizacja infrastruktury wiąże się z renowacją budynków, renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą prowadzić średnio co najmniej średnio dogłębną renowację zgodnie z zaleceniem Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.
6.12	RE-C06-r14	M	Otwieranie ofert szkoleniowych		Numer	0	20 000	Q4	2025	Liczba nowych wakatów otwartych na kursy zawodowe w następstwie aktualizacji krajowego katalogu kwalifikacji (CNQ) w nowych obszarach w oparciu o diagnozę przewidywania umiejętności (SANQ).
6.13	RE-C06-r15	M	Wejście w życie ustawy o konkursach specjalnych w celu dopuszczenia do szkolnictwa wyższego	Wejście w życie ustawy o konkursach specjalnych w celu dopuszczenia do szkolnictwa wyższego				Q2	2020	Wejście w życie ustawy o konkursach specjalnych w celu dopuszczenia do szkolnictwa wyższego dla studentów, którzy ukończyli kształcenie średnie za pośrednictwem kanałów zawodowych i specjalistycznych kursów artystycznych.

6.14	RE-C06-r15	M	Wejście w życie nowych ram prawnych regulujących współpracę instytucji szkolnictwa wyższego z administracją publiczną i przedsiębiorstwami	Wejście w życie nowych ram prawnych regulujących współpracę instytucji szkolnictwa wyższego z administracją publiczną i przedsiębiorstwami				Q2	2021	Wejście w życie nowych ram prawnych regulujących współpracę instytucji szkolnictwa wyższego z administracją publiczną i przedsiębiorstwami, w tym: (i) tworzenie sieci współpracy instytucji szkolnictwa wyższego we współpracy z pracodawcami, między innymi promowanie szkolnictwa wyższego, innowacyjnych projektów i usług dla przedsiębiorstw, (ii) zmiana statusu prawnego w celu wyjaśnienia warunków, na jakich zewnętrzny specjalista może wykonywać obowiązki w zakresie nauczania lub zarządzania w instytucjach szkolnictwa wyższego, w celu promowania mobilności między środowiskiem akademickim a światem biznesu; (iii) wzmocnienie konsorcjów o zarządzaniu dzielonym między instytucjami szkolnictwa wyższego a przedsiębiorstwami.
6.15	RE-C06-r16	M	Wejście w życie ustawy o zawodach regulowanych	Wejście w życie ustawy o zawodach regulowanych				Q4	2022	Wejście w życie ustawy mającej na celu między innymi: (i) rozdzielenie funkcji regulacyjnych i reprezentacyjnych w stowarzyszeniach zawodowych; (ii) ograniczenie wykazu zawodów zastrzeżonych. Dostęp do zawodów może być ograniczony jedynie w celu ochrony interesów konstytucyjnych, zgodnie z zasadami konieczności i proporcjonalności; (iii) zakończenie ograniczeń w zakresie własności i zarządzania firmami świadczącymi usługi biznesowe, pod warunkiem że kierownicy przestrzegają systemu prawnego zapobiegającego „konflikcie interesów”; oraz (iv) umożliwienie multidyscyplinarnych usług biznesowych.
6.16	RE-C06-r17	M	Wejście w życie ustawy regulującej pracę za pośrednictwem platform internetowych	Wejście w życie ustawy regulującej pracę za pośrednictwem platform internetowych				Q1	2023	Wejście w życie ustawy regulującej pracę za pośrednictwem platform internetowych w celu sprostania nowym wyzwaniom związanym z nietypowymi stosunkami pracy, zgodnie z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych. Ma ona na celu wzmocnienie stosunków pracy i dostępu do praw.
6.17	RE-C06-r18	M	Ustanowienie portugalskiej normy dotyczącej systemu zarządzania równymi wynagrodzeniami.	Publikacja normy				Q4	2024	Normą jest dobrowolny system oparty na islandzkiej normie ÍST 85: 2012 r., zapewnienie publicznego uznania przedsiębiorstwom, które skutecznie wdrożyły politykę równości wynagrodzeń. Certyfikaty są wydawane w celu potwierdzenia, że przy podejmowaniu decyzji w sprawie wynagrodzenia są one całkowicie oparte na istotnych przesłankach.

6.18	RE-C06-r18	M	Powiadamianie przedsiębiorstw zatrudniających ponad 50 pracowników, które wykazują znaczne różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn	Powiadamianie przedsiębiorstw zatrudniających ponad 50 pracowników, które wykazują znaczne różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn				Q4	2024	Powiadomienie przedsiębiorstw zatrudniających ponad 50 pracowników, które mają znaczne różnice w poziomie wynagrodzenia ze względu na płeć za te same stanowiska, o obowiązku przedłożenia Dyrekcji Inspekcji Pracy planu działania w celu wyeliminowania różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn poprzez wdrożenie planu działania

G. KOMPONENT 7: Infrastruktura

Ten komponent portugalskiego planu odbudowy i zwiększania odporności jest odpowiedzią na wyzwanie związane z niską spójnością terytorialną i niską konkurencyjnością przedsiębiorstw w regionach śródlądowych, wynikającą z niewystarczających połączeń z siecią drogową. Prowadzi to do ponoszenia przez przedsiębiorstwa kosztów związanych z kontekstem, takich jak koszty transportu wynikające z niskiej łączności drogowej lub trudności w przyciągnięciu wykwalifikowanych pracowników. Kolejnym wyzwaniem jest konieczność ograniczenia emisji w sektorze transportu i w parkach biznesowych.

Celem komponentu jest zwiększenie spójności terytorialnej i poprawa konkurencyjności w celu wspierania rozwoju gospodarczego regionów śródlądowych. Poprzez wdrożenie stacji ładowania ma ona na celu promowanie dekarbonizacji transportu drogowego.

W tym celu celem komponentu jest uczynienie parków biznesowych bardziej zrównoważonymi i bardziej cyfrowymi oraz zapewnienie im lepszego dostępu do sieci drogowej. Ma ona również na celu poprawę połączeń w transporcie drogowym poprzez rozbudowę sieci drogowej, np. poprzez zajęcie się problemem brakujących połączeń, w tym na Azorach, oraz zapewnienie czterech połączeń transgranicznych. Oczekuje się, że przyspieszenie rozbudowy sieci publicznie dostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych przyczyni się do zmniejszenia śladu węglowego sektora transportu drogowego w Portugalii i uczyni go bardziej zrównoważonym. Inwestycja ta stanowi środek wspomagający rozbudowę infrastruktury drogowej, zgodnie z wytycznymi technicznymi Komisji DNSH (2021/C58/01).

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego skoncentrowania inwestycji na transformacji ekologicznej, z uwzględnieniem różnic regionalnych (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2019 r. i zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3-2020) oraz wspieranie wykorzystania technologii cyfrowych w celu zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw (zalecenie dla poszczególnych krajów 2-2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

G.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Inwestycja RE-C07-i00: Rozbudowa sieci ładowania pojazdów elektrycznych

Celem środka jest przyspieszenie dekarbonizacji transportu drogowego poprzez promowanie elektromobilności.

Inwestycja polega na zapewnieniu, aby w Portugalii działa 15 000 publicznie dostępnych punktów ładowania. Jest to środek towarzyszący inwestycjom w infrastrukturę drogową w obszarach C07-I02, I03, I04 i I05 w celu zapewnienia zgodności z zasadą DNSH w odniesieniu do celów łagodzenia zmiany klimatu oraz zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli. Podmioty prywatne stały się głównymi uczestnikami rozwoju sieci. Państwo portugalskie koncentruje swoją inwestycję na platformie zarządzania siecią Mobi.E oraz na korygowaniu niedoskonałości rynku poprzez wspieranie inwestycji w regionach, w których sektor prywatny nie zapewnia niezbędnego zasięgu.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona w dniu 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C07-i01: Obszary odbioru działalności gospodarczej

Celem środka jest modernizacja obszarów recepcyjnych dla przedsiębiorstw, które stanowią teren położony na terenie biur, fabryk i innych przedsiębiorstw. Modernizacja parków biznesowych została również określona jako potrzeba inwestycyjna w portugalskim krajowym planie infrastruktury na 2030 r. (PNI 2030).

Inwestycja obejmuje interwencje w wybranych parkach biznesowych, które obejmują promowanie systemów produkcji i magazynowania energii ze źródeł odnawialnych, pilotażowe interwencje mające na celu poprawę stabilności energetycznej, instalację stacji ładowania pojazdów elektrycznych i wodorowych, zwiększenie zasięgu 5G oraz aktywne środki zapobiegania pożarom. Te interwencje na rzecz zrównoważenia środowiskowego i cyfryzacji przeprowadza się w 10 obszarach przyjmowania przedsiębiorstw, wybranych w drodze przetargu publicznego.

Oczekuje się, że realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C07-i02: Brakujące połączenia i zwiększenie przepustowości sieci

Celem środka jest poprawa spójności terytorialnej i konkurencyjności poprzez rozwiązanie problemu brakujących połączeń w sieci drogowej. Te brakujące połączenia zmniejszają wydajność sieci drogowej i prowadzą do utraty konkurencyjności przez przedsiębiorstwa. Celem inwestycji jest również rozwiązanie problemu zatorów komunikacyjnych, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i jakości powietrza oraz ograniczenie hałasu w pobliżu dróg.

Inwestycja polega na budowie i modernizacji dróg. Interwencje obejmują eliminację przejazdów miejskich i zapewnienie odpowiedniej przepustowości torów, zwiększenie dostępności głównych korytarzy transportowych i interfejsów multimodalnych. Interwencje obejmują modernizację dróg należących do sieci TEN-T, takich jak wschodnia obwodnica Évora IP2 lub inwestycje w IP8.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). W szczególności zgodność z DNSH zapewniana jest poprzez inwestycję C07-I0 (Rozbudowa sieci ładowania pojazdów elektrycznych) jako środek towarzyszący. Każdy projekt drogowy, który potencjalnie może mieć znaczący negatywny wpływ na środowisko, podlega ocenie oddziaływania na środowisko (OOŚ) zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE w celu zapewnienia zgodności z zasadą DNSH w projekcie i jest ściśle przestrzegany na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury.

Łącznie należy zbudować lub zmodernizować 111 km dróg. Planowane są następujące interwencje drogowe:

- EN14: połączenie drogowe z koleją w Trofa/Santana, w tym nowy most nad rzeką Ave;
- EN14: Maia (Via Diagonal)/droga/kolej w Trofie;
- EN4: Obwodnica Atalaia;
- IC35 : Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: Rans/Entre-os Rios;
- IP2: Wschodnia obwodnica Évora;
- Połączenie między Baião a mostem Ermida;
- Oś drogi Aveiro - Águeda;
- EN344: km 67 do 75 - Pampilhosa da Serra;

- EN125: Wschodnia obwodnica Olhão;
- IC2 (EN1): Meirinhas (136 km)/Pombal (148 km);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, w tym obwodnica Beringel;
- IP8 (EN259): Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, w tym obwodnica Figueira de Cavaleiros;
- IP8 (A26): Zwiększenie przepustowości połączenia między Sines a A2;
- EN211 - obwodnica Quintã/Mesquinhata.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C07-i03: Połączenia transgraniczne

Celem środka jest pobudzenie rozwoju mobilności transgranicznej i poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw, np. poprzez wspieranie mobilności pracowników. Wzmocnienie korytarzy o dużej przepustowości ma również na celu umożliwienie wspólnego korzystania z infrastruktury, takiej jak linia kolejowa kolei dużych prędkości w Sanabrii lub lotnisko Bragança, oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Inwestycja polega na stworzeniu i modernizacji infrastruktury drogowej w celu wzmocnienia połączeń transgranicznych z Hiszpanią.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). W szczególności zgodność z DNSH zapewniana jest poprzez inwestycję C07-I0 (Rozbudowa sieci ładowania pojazdów elektrycznych) jako środek towarzyszący. Każdy projekt drogowy, który potencjalnie może mieć znaczący negatywny wpływ na środowisko, podlega ocenie oddziaływania na środowisko (OOŚ) zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE w celu zapewnienia zgodności z zasadą DNSH w projekcie i jest ściśle przestrzegany na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury. Łącznie należy zbudować lub zmodernizować 30 km dróg. Planowane są następujące interwencje drogowe:

- EN103: Vinhais/Bragança (obwodnica);
- Połączenie z Bragançą do Puebla de Sanabria (Hiszpania);
- Międzynarodowy most nad rzeką Sever;
- Most Alcoutim - Saluncar de Guadiana (Hiszpania).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C07-i04: Biznesowe obszary odbioru - Dostęp do dróg

Celem środków jest poprawa konkurencyjności parków biznesowych poprzez poprawę ich połączeń z siecią dróg, co przyczyni się do reindustrializacji obszarów wiejskich.

Inwestycja obejmuje inwestycje w rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej. Jest to uzupełnienie inwestycji RE-CCT-C7-I1, której celem jest modernizacja parków biznesowych.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). W szczególności zgodność z DNSH zapewniana jest poprzez inwestycję C07-I0 (Rozbudowa sieci ładowania pojazdów elektrycznych) jako środek towarzyszący. Każdy projekt drogowy, który potencjalnie może mieć znaczący negatywny wpływ na środowisko, podlega ocenie oddziaływania na środowisko (OOŚ) zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE w celu zapewnienia zgodności z zasadą DNSH w projekcie i jest

ściśle przestrzegany na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury. Łącznie należy zbudować lub zmodernizować 42 km dróg. Planowane są następujące interwencje drogowe:

- Połączenie z parkiem przemysłowym Mundão: usunięcie ograniczeń w normie EN 229 Viseu/Sátão;
- Połączenie z parkiem przemysłowym Mundão: EN229 - ex-IP5/Mundão park przemysłowy;
- Dostępność do strefy przemysłowej Riachos;
- Dostęp IC8 (Ansião) do parku biznesowego Camporês;
- EN10-4 : Setúbal/Mitrena;
- Połączenie z parkiem przemysłowym Fontiscos i renowacja węzła Ermidy (Santo Tirso);
- Połączenie A8 z parkiem przemysłowym Palhagueiras w Torres Vedras;
- Połączenie A11 ze strefą przemysłową Cabeça de Porca (Felgueiras);
- Połączenie EN114 ze strefą przemysłową Rio Maior;
- Lepszy dostęp do obszaru lokalizacji przedsiębiorstw w Lavagueiras (Castelo de Paiva);
- Poprawa dostępności do obszaru przemysłowego Campo Maior;
- EN 248 (Arruda dos Vinhos) obwodnica;
- Obwodnica Aljustrel - poprawa dostępu do obszaru górniczego i obszaru działalności;
- VIa through do Tâmega of EN210 (Celorico de Basto) obwodnica;
- Połączenie IC2 z parkiem przemysłowym Casarão;
- Nowe skrzyżowanie Rio Limy między EN 203 - Deocriste a EN202 - Nogueira;
- Ronda w EN246 w celu uzyskania dostępu do strefy przemysłowej Portalegre;
- Dostęp do Avepark - Park Naukowo-Techniczny Taipas (Guimarães);
- Dostęp do strefy przemysłowej Vale do Neiva w węźle A28.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C07-i05-RAA: Okręgi logistyczne - regionalna sieć Azorów

Celem środka jest stworzenie warunków dla bardziej zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez promowanie podmiotów gospodarczych poza głównymi ośrodkami miejskimi. Interwencje mają również na celu ograniczenie odległości, czasu podróży i zatorów komunikacyjnych.

Inwestycja polega na rozbudowie i modernizacji infrastruktury drogowej na Azorach. Jego celem jest poprawa dostępności ośrodków zaludnienia i centrów działalności gospodarczej oraz głównej infrastruktury wejścia na każdą wyspę. Ma ona również na celu ingerencję w budowę dróg okrężnych do głównych ośrodków miejskich, z ograniczeniem przejazdów miejskich.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). W szczególności zgodność z DNSH zapewniana jest poprzez inwestycję C07-I0 (Rozbudowa sieci ładowania pojazdów elektrycznych) jako środek towarzyszący. Każdy projekt drogowy, który potencjalnie może mieć znaczący negatywny wpływ na środowisko, podlega ocenie oddziaływania na środowisko (OOŚ) zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE w celu zapewnienia zgodności z zasadą DNSH w projekcie i jest ściśle przestrzegany na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury. Łącznie należy zbudować lub zmodernizować 34 km dróg. Planowane są następujące interwencje drogowe:

- Ilha de Santa Maria

    - Obwodnica Vila do Porto
- Ilha de São Miguel
    - Furnas/Povoação - 1. etap: Obwodnica Furnas
    - Obwodnica Capelas
    - Obwodnica São Roque
    - Portal do obwodnicy Vento
- Ilha Terceira
    - Promowanie dostępności, mobilności i warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego - połączenie Via Vitorino Nemésio z okólnikiem Angra
- Ilha Graciosa
    - Połączenie między E.R. 3-2ª i E.R. 4-2ª
- Ilha de São Jorge
    - Promowanie dostępności, mobilności i warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego - połączenie północ-południe
- Ilha do Pico
    - Budowa drogi kołowej do Vila da Madalena
- Ilha do Faial
    - Budowa drugiego etapu obwodnicy Cidade da Horta

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

G.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy- Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
7.1	RE-C07-i00	T	Dodatkowe publicznie dostępne stacje ładowania pojazdów elektrycznych		Numer	3 520	5 250	Q4	2022	Liczba publicznie dostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych (w porównaniu z poziomem bazowym IV kw. 2021 r.)
7.2	RE-C07-i00	T	Dodatkowe publicznie dostępne stacje ładowania pojazdów elektrycznych		Numer	5 250	10 450	Q4	2024	Liczba publicznie dostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych (w porównaniu z poziomem bazowym 4. kwartału 2022 r.)
7.3	RE-C07-i00	T	Dodatkowe publicznie dostępne stacje ładowania pojazdów elektrycznych		Numer	10 450	15 000	Q4	2025	Liczba publicznie dostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych (w porównaniu z poziomem bazowym IV kw. 2024 r.)
7.4	RE-C07-i01	M	Wybór obszarów przyjmowania przedsiębiorstw do interwencji mających na celu poprawę zrównoważenia środowiskowego i cyfryzacji	Podpisanie protokołu publicznego potwierdzającego wybór Business Reception Areas				Q2	2021	Obszary odbioru przedsiębiorstw są wybierane w drodze konkurencyjnej procedury przetargowej. Komisji przedkłada się podpisany protokół publiczny, w którym potwierdza się, że zakończono wybór Business Reception Areas, oraz wskazuje się wybrane biznesowe obszary przyjmowania.
7.5	RE-C07-i01	T	Zakończenie interwencji w wybranych obszarach przyjmowania przedsiębiorstw		Numer	0	10	Q4	2025	Liczba ośrodków recepcyjnych dla przedsiębiorstw, w których zakończono prace mające na celu poprawę ich zrównoważenia środowiskowego i cyfryzacji. Obszary przyjmowania przedsiębiorstw do interwencji wybrane w procedurze przetargowej.
7.6	RE-C07-i02	M	Podpisano umowę na 1 projekt drogowy	Umowa podpisana z wykonawcą projektu drogowego				Q4	2021	Podpisanie przez strony dokumentu regulującego ich zobowiązania w związku z realizacją robót, w wyniku przetargu publicznego.

7.7	RE-C07-i02	M	Podpisano umowę dotyczącą 2 projektów drogowych	Umowa podpisana z wykonawcą projektów drogowych				Q3	2022	Podpisanie przez strony dokumentu regulującego ich zobowiązania w związku z realizacją robót, w wyniku przetargu publicznego.
7.8	RE-C07-i02	T	Drogi zbudowane lub odbudowane		km	0	111	Q4	2025	Km dróg zbudowanych lub odnowionych zgodnie ze specyfikacjami technicznymi przetargu, w pełni uwzględniających wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko.
7.9	RE-C07-i03	M	Zakończono pierwszą ocenę oddziaływania na środowisko	Zakończenie oceny oddziaływania na środowisko				Q3	2022	Zakończono ocenę oddziaływania na środowisko jednego przedsięwzięcia drogowego.
7.10	RE-C07-i03	T	Drogi zbudowane lub odbudowane		km	0	30	Q4	2025	Km dróg zbudowanych lub odnowionych zgodnie ze specyfikacjami technicznymi przetargu, w pełni uwzględniających wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko.
7.11	RE-C07-i04	M	Podpisano umowę dotyczącą 10 projektów drogowych	Umowa podpisana z wykonawcą projektów drogowych				Q2	2023	Podpisanie przez strony dokumentu regulującego ich obowiązki związane z wykonaniem robót, po cenie, w wyniku przetargu publicznego.
7.12	RE-C07-i04	T	Drogi zbudowane lub odbudowane		km	0	42	Q4	2025	Km dróg zbudowanych lub odnowionych zgodnie ze specyfikacjami technicznymi przetargu, w pełni uwzględniających wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko.
7.13	RE-C07-i05-RAA	M	Podpisano umowę dotyczącą 2 projektów drogowych	Umowa podpisana z wykonawcą projektów drogowych				Q4	2021	Podpisanie przez strony dokumentu regulującego ich obowiązki związane z wykonaniem robót, po cenie, w wyniku przetargu publicznego.
7.14	RE-C07-i05-RAA	M	Podpisano umowę dotyczącą 8 projektów drogowych	Umowa podpisana z wykonawcą projektów drogowych				Q2	2023	Podpisanie przez strony dokumentu regulującego ich obowiązki związane z wykonaniem robót, po cenie, w wyniku przetargu publicznego.

7.15	RE-C07-i05-RAA	T	Drogi zbudowane lub odbudowane		km	0	34.38	Q4	2025	Km dróg zbudowanych lub odnowionych zgodnie ze specyfikacjami technicznymi przetargu, w pełni uwzględniających wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko.

H. KOMPONENT 8: Lasy

Komponent ten dotyczy następujących wyzwań: pogorszenie sytuacji społeczno-gospodarczej i demograficznej na obszarach wiejskich, istnienie rozległych obszarów bez aktywnego zarządzania w celu zapobiegania pożarom lub ochrony różnorodności biologicznej oraz bardzo rozdrobniona prywatna własność gruntów. Odpływ ludności do głównych ośrodków miejskich i postępujące starzenie się ludności wiejskiej doprowadziły do porzucenia obszarów wiejskich i tradycyjnych podstawowych sektorów gospodarki. Doprowadziło to do stopniowej rozbudowy obszarów leśnych, nieplanowanych i niekontrolowanych oraz charakteryzujących się wysokim stężeniem ładunku paliwa. Obszary te są w dużym stopniu narażone na ryzyko pożarów na obszarach wiejskich, które mogą prowadzić do ofiar śmiertelnych, rozległych szkód w ziemi i własności oraz zniszczenia lasów oraz produkowanych przez nie towarów i usług. Portugalia jest krajem w południowej Europie, z największym odsetkiem obszarów spalonych na obszarach wiejskich i największą średnią liczbą pożarów. Według Europejskiego Systemu Informacji o Pożarach Lasów (EFFIS) w latach 2015-2019 średnio spalono około 169 000 hektarów rocznie.

Cele tego komponentu obejmują:

- wspieranie aktywnego planowania i zarządzania gruntami rolnymi i leśnymi o wysokiej wartości przyrodniczej;
- ochrona różnorodności biologicznej poprzez wspieranie odbudowy ekosystemów rolniczych i leśnych, zwłaszcza na obszarach spalonych;
- przyczynianie się do spójności terytorialnej i tworzenia miejsc pracy poprzez ożywienie działalności gospodarczej obszarów wiejskich; oraz
- zwiększenie odporności tych terytoriów poprzez zmniejszenie ryzyka pożarów dzięki skutecznemu i wydajnemu zapobieganiu pożarom oraz, w przypadku pożarów, poprzez ograniczenie szkód poprzez skuteczne i wydajne zwalczanie pożarów.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie poprawy jakości finansów publicznych poprzez nadanie priorytetu wydatkom pobudzającym wzrost gospodarczy (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2019). Wydatki publiczne związane z modernizacją rejestru nieruchomości wiejskich sprzyjałyby odpowiedniemu zarządzaniu nimi i mogły zwiększyć dynamikę działalności gospodarczej na obszarach wiejskich. Ponadto komponent ten wnosi istotny wkład w realizację zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczących skoncentrowania inwestycji na transformacji ekologicznej i cyfrowej, z uwzględnieniem różnic regionalnych (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2019 r. i zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

Oczekuje się, że komponent ten przyczyni się zarówno do transformacji ekologicznej, jak i cyfrowej. Jeśli chodzi o wymiar ekologiczny, komponent przyczynia się bezpośrednio do przystosowania się do zmiany klimatu, ponieważ ma na celu zwiększenie odporności obszarów wiejskich na pożary. Ponadto aktywna zrównoważona gospodarka tymi obszarami przyczynia się do zapobiegania erozji gleby, kontroli gatunków inwazyjnych i szkodników oraz do sekwestracji dwutlenku węgla przez lasy. Wreszcie, jeśli chodzi o wymiar cyfrowy, podkreśla się planowane środki dotyczące systemu katastru własności gruntów, systemu monitorowania pokrycia terenu (SMOS), w tym LiDAR (Light Detection and Ranging) oraz obrazów satelitarnych wysokiej rozdzielczości, ponieważ promują one e-administrację i cyfrowe usługi publiczne.

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis

środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

H.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma RE-r19: Transformacja krajobrazu na obszarach leśnych podatnych na zagrożenia

Celem tego środka jest przekształcenie krajobrazu wrażliwych obszarów leśnych na rozległe obszary niekontrolowanych monokultur i wysokie ryzyko pożarów, aby zapobiec pożarom na obszarach wiejskich oraz zwiększyć odporność klimatyczną i gospodarczą.

Reforma ta zostanie wdrożona za pośrednictwem inwestycji RE-C08-i01 (Transformacja krajobrazu na obszarach leśnych podatnych na zagrożenia). Reforma składa się z czterech wzajemnie uzupełniających się środków, które opisano poniżej:

- programy planowania i zarządzania (PRGP);
- zintegrowany obszar zarządzania krajobrazem (AIGP);
- zintegrowany program wsparcia dla wsi położonych na obszarach leśnych (wspólnota wsi); oraz
- Program Emparcelar para Ordenar.

Reforma opiera się na programie transformacji krajobrazu (Programa de Transformação da paisagem - PTP) i wspiera ten program, zapewniając niezbędne ramy prawne. Te ramy prawne obejmują co najmniej przepisy dotyczące przekształcania krajobrazów za pomocą programów planowania krajobrazu i zarządzania nimi (PRGP) oraz zintegrowanych obszarów zarządzania krajobrazem (AIGP), przepisy mające na celu zatwierdzenie wytyczenia obszarów wrażliwych, do których mogą mieć zastosowanie programy planowania krajobrazu i zarządzania krajobrazem oraz zintegrowane obszary zarządzania krajobrazem, a także przepisy dotyczące obowiązkowego posiadania gruntów rolnych na obszarach leśnych.

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 września 2021 r.

Reforma RE-r20: Reorganizacja systemu ewidencji nieruchomości i systemu monitorowania pokrycia terenu

Celem tego środka jest rozwiązanie problemu braku wielofunkcyjnego rejestru gruntów poprzez wprowadzenie i rozwój systemu określania i weryfikacji granic własności gruntów, a następnie rejestrację własności gruntów. Pozwoli to na spójny, aktualny i całościowy obraz terytorium, który zwiększy wartość gruntów dla właścicieli i umożliwi państwu opracowanie konkretnych, zrównoważonych i wielosektorowych polityk publicznych.

Reforma obejmuje projekt pilotażowy mający na celu stworzenie uproszczonego krajowego systemu informacji katastralnej, który określa strukturę gruntów i własność gruntów na obszarach wiejskich, uruchomienie systemu monitorowania pokrycia terenu (SMOS) oraz rozwój platformy BUPI (Digital Land Area Registry) - fizycznego i wirtualnego licznika z informacjami georeferencyjnymi dotyczącymi nieruchomości, który gromadzi informacje niezbędne do ich rejestracji i ułatwia obywatelom kontakt z administracją publiczną w ramach rejestru gruntów. Reforma ustanawia również niezbędne ramy prawne w celu uruchomienia inwestycji RE-C08-i02: Rejestr nieruchomości wiejskich i system monitorowania pokrycia terenu. Reforma obejmuje:

- przyjęcie ustawy ustanawiającej strukturę misji na potrzeby rozbudowy uproszczonego systemu informacji katastralnej - podmiotu publicznego, który

monitoruje rozwój uproszczonego krajowego systemu informacji katastralnej oraz rozwój platformy BUPI;
- przyjęcie aktu ustanawiającego system obsługi i finansowania modelu organizacji i rozwoju uproszczonego systemu informacji katastralnej;
- przyjęcie ustawy zatwierdzającej system prawny rejestru nieruchomości, ustanawiającej krajowy system informacji katastralnej, połączonej z uproszczonym systemem informacji katastralnej i zawierającej Kartę katastralną jako krajową mapę gruntów wpisanych do rejestru gruntów;
- Przyjęcie aktu prawnego zmieniającego dekret regulacyjny nr 9-A/2017 z dnia 3 listopada[34], który wyjaśnia funkcjonowanie uproszczonego systemu informacji katastralnej i platformy BUPI, przyjmując środki służące niezwłocznej identyfikacji struktury gruntów i własności gruntów rolnych i gruntów mieszanych; oraz
- opracowanie wniosku dotyczącego ustawy ustanawiającej nadzwyczajny system rejestracji gruntów wiejskich i zmieniającej kodeks ewidencji gruntów (CRP).

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

Reforma RE-r21: Zapobieganie pożarom na obszarach wiejskich i ich zwalczanie

Celem tego środka jest zwiększenie zapobiegania pożarom na obszarach wiejskich i poprawa ich zwalczania poprzez utworzenie podstawowej sieci przerw w zarządzaniu paliwem oraz wzmocnienie podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie pożarami na obszarach wiejskich i ochronę przed nimi.

Reforma obejmuje:
- przyjęcie aktu w sprawie zatwierdzenia krajowego planu zintegrowanego zarządzania pożarami obszarów wiejskich (PNGIFR);
- przyjęcie ustawy o ustanowieniu zintegrowanego systemu zarządzania pożarami na obszarach wiejskich (SIGIFR); oraz
- przyjęcie aktu w sprawie zatwierdzenia Krajowego Programu Działań Krajowego Planu Zintegrowanego Zarządzania Pożarami Obszarów Wiejskich.

Zintegrowany system zarządzania pożarami na obszarach wiejskich (SIGIFR) zapewnia na poziomie krajowym makropolitykę i wytyczne strategiczne, które przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka pożarów na obszarach wiejskich oraz do zmiany zachowań właścicieli, użytkowników oraz bezpośrednich i pośrednich beneficjentów terytorium wiejskiego. System określa modele koordynacji międzyresortowej, określając kompetencje i zakres działania każdego podmiotu w ramach SIGIFR, z większą odpowiedzialnością poszczególnych podmiotów uczestniczących w procesie decyzyjnym. Określa się w nim model zarządzania, monitorowania i oceny, który przyczynia się do ciągłego doskonalenia polityk i programów publicznych.

Ustanawia się system informacji o pożarach na obszarach wiejskich w celu gromadzenia i rozpowszechniania wszystkich istotnych informacji technicznych pochodzących z SIGIFR. Ponadto określa się w nim model oparty na zapobieganiu ryzyku i minimalizacji ryzyka, poprzez działania podnoszące świadomość lub poprzez ustanowienie regionalnych sieci obrony, w których zarządzanie paliwem odgrywa wiodącą rolę w systemie sankcji.

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 września 2021 r.

[34] Decreto Regulamentar nr 9-A/2017: https://dre.pt/application/conteudo/114152782

Inwestycja RE-C08-i01: Transformacja krajobrazu na obszarach leśnych podatnych na zagrożenia

Celem tego środka jest zwiększenie odporności terytoriów podatnych na zagrożenia na zagrożenia związane ze zmianą klimatu, w szczególności pożarami obszarów wiejskich i utratą różnorodności biologicznej, oraz promowanie zrównoważonego wzrostu i spójności terytorialnej. Cele te osiąga się poprzez przekształcenie krajobrazu, zwiększenie średniej wielkości nieruchomości rolnej, zmianę sposobu użytkowania gruntów oraz planowanie nowej działalności gospodarczej.

Inwestycja ta obejmuje następujące programy:

- programy planowania krajobrazu i zarządzania krajobrazem (PRGP), które mają na celu opracowanie pożądanego krajobrazu i określenie matrycy przejścia w perspektywie średnio- i długoterminowej wspieranej przez model finansowania zapewniający jego wdrożenie;
- zintegrowane obszary zarządzania krajobrazem (AIGP), które zwiększają wielkość obszaru leśnego zarządzanego tak, aby osiągnąć skalę, która promuje odporność na pożary i waloryzację kapitału naturalnego oraz tworzy warunki niezbędne do rozwoju operacji zintegrowanego zarządzania krajobrazem (OIGP), które określają programowanie interwencji, model operacyjny, środki finansowe, które mają zostać przydzielone, oraz system zarządzania i monitorowania;
- zintegrowany program wsparcia dla wsi wiejskich znajdujących się na obszarach leśnych, w ramach którego wspiera się szereg działań mających na celu zapewnienie zmiany sposobu użytkowania gruntów i zajmowania gruntów oraz gospodarowania paliwem wokół wsi wiejskich; oraz
- Program Emparcelar para Ordenar, który zwiększa średnią wielkość nieruchomości rolnej, a tym samym przyczynia się do rentowności i stabilności ekonomicznej gospodarstw, które są zainstalowane lub mają być tam zainstalowane.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 września 2025 r.

Inwestycja RE-C08-i02: Rejestr nieruchomości wiejskich i system monitorowania pokrycia terenu

Celem tego środka jest zapewnienie państwu portugalskiemu szerokiej bazy wiedzy na temat terytorium, w szczególności w zakresie rodzaju i granic nieruchomości wiejskich, co umożliwi identyfikację właścicieli gruntów. Ma to zasadnicze znaczenie dla planowania, zarządzania i wspierania decyzji dotyczących zajmowania terytorium i jego wykorzystania.

Inwestycja ta polega na rozbudowie uproszczonego systemu informacji katastralnej, opracowaniu platformy BUPI oraz opracowaniu map referencyjnych dla systemu monitorowania pokrycia terenu (SMOS), w tym cyfrowej 3-D reprezentacji terenu poprzez pokrycie terenu w zakresie wykrywania i rozpiętości światła (LiDAR), map roślinności, map biomasy i wielkości drewna, map pokrycia terenu i zagospodarowania terenu oraz pokrycia Satellite Image Coverage. Środki te wzajemnie się uzupełniają i umożliwiają pełną operacyjność platformy BUPI, przy jednoczesnym zapewnieniu interoperacyjności wszystkich istniejących systemów informacyjnych związanych z geometrią katastralną, rejestrem gruntów i matrycami podatkowymi zarządzanymi obecnie przez różne organy, w tym organ trójstronny i celny, Instytut Rejestracji i Spraw Notarialnych oraz Dyrekcję Generalną ds. Terytoriów. Obywatele, przedsiębiorstwa i wszystkie organy publiczne uzyskują niepowtarzalny numer identyfikacyjny (NIP) dla swoich nieruchomości, w tym informacje na temat ich granic i cech. W celu zapewnienia pomyślnego wdrożenia wyżej

wymienionych środków inwestycja obejmuje również szkolenia dla uprawnionego personelu technicznego gmin, rejestratorów i agentów organów podatkowych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2025 r.

Inwestycja RE-C08-i03: Przerwy w zarządzaniu paliwem - sieć pierwotna

Celem tego środka jest stworzenie horyzontalnych przerw w krajobrazie poprzez podstawową sieć przerw w zarządzaniu paliwem (RPFGC). Sieć ta odizoluje ogniska pożaru, chroni drogi komunikacyjne, infrastrukturę społeczną i wyposażenie, zmniejsza średnią powierzchnię zniszczoną przez pożary poprzez podział krajobrazu, ułatwia działania przeciwpożarowe i zapewnia bezpieczeństwo strażakom poprzez tworzenie dróg ewakuacyjnych.

Inwestycja obejmuje następujące środki:

- mapowanie i ocena sposobu użytkowania gruntów włączonych do sieci restrukturyzacji podstawowej gospodarki paliwem;
- identyfikacja właścicieli, ocena i obliczanie poziomu rekompensaty oraz inne elementy prowadzące do deklaracji użyteczności publicznej, powiadamianie właścicieli gruntów, zawieranie umów i wypłata związanych z nimi rekompensat;
- włączenie do platformy BUPI graficznego przedstawienia georeferencyjnego gruntu wiejskiego zawartego w strukturze służebności administracyjnej w celu umożliwienia kolejnych specjalnych procedur rejestracji; oraz
- wdrożenie podstawowej sieci gospodarowania paliwem na szczeblu krajowym.

W odniesieniu do braku ciągłości na rozległych obszarach morskich monokultur sosnowych, a przede wszystkim eukaliptus, Portugalia zobowiązała się, że obszar produkcji eukaliptusu w ramach programu zagospodarowania krajobrazowego Serras de Monchique e Silves (PRGPSMS) będzie bardzo ograniczony. W tym celu inwestycja RE-C08-i01 (Transformacja krajobrazu na obszarach zagrożonych lasami) przewiduje zastąpienie obszarów eukaliptusu innymi gatunkami, w szczególności gatunkami rodzimymi, takimi jak dęb korkowy, wiśnia, truskawka i inne gatunki nierodzime zadomowione w Portugalii, takie jak kasztany lub orzechy włoskie.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C08-i04: Środki zapobiegania pożarom na obszarach wiejskich i ich zwalczania

Celem tego środka jest wzmocnienie podmiotów państwowych zaangażowanych w zapobieganie pożarom na obszarach wiejskich i ich zwalczanie. W szczególności środek ten ma na celu zwiększenie zdolności portugalskich sił powietrznych oraz Instytutu Ochrony Przyrody i Leśnictwa (ICNF) pod względem infrastruktury i wyposażenia w celu zwiększenia ich skuteczności i efektywności w zapobieganiu pożarom na obszarach wiejskich i ich zwalczaniu. Ponadto środek ten poprawi ocenę ryzyka poprzez standaryzację i aktualizację sieci radarowej portugalskiego Instytutu Morza i Atmosfery (IPMA).

Inwestycja ta obejmuje zakup sześciu lekkich i sześciu śmigłowców o średnim stopniu pożarnictwa, budowę nowych i remont istniejących budynków (centrum operacyjne i hangary konserwacyjne), zakup pojazdów, maszyn i wyposażenia niezbędnych do reagowania na pożary, takich jak wyposażenie ochrony osobistej, pojazdy strażackie, buldożery i ciągniki, a także standaryzację i modernizację meteorologicznej sieci radarowej.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi

technicznymi DNSH (2021/C58/01). W szczególności, aby zapewnić zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01), nabywane pojazdy, maszyny i urządzenia muszą być bezemisyjne. W przypadku braku bezemisyjnych rozwiązań alternatywnych, pojazdy, maszyny i urządzenia, które mają zostać zakupione, odpowiadają najlepszym dostępnym poziomom efektywności środowiskowej w sektorze.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C08-i05: Program „Lepsze lasy”

Celem środka jest modernizacja systemu zapobiegania pożarom i gaszenia pożarów, przejście z modelu zwalczania pożarów na model zapobiegania pożarom oraz wzmocnienie działań organizacji producentów lasów i centrów kompetencji w sektorze leśnym poprzez zaangażowanie specjalistów i podniesienie kwalifikacji technicznych wszystkich podmiotów zaangażowanych w te podmioty.

Inwestycja ta obejmuje następujące środki:

- rozszerzenie programów „Bezpieczna wieś” i „Bezpieczna ludność”, mających na celu promowanie działań uświadamiających na rzecz zapobiegania ryzykownym zachowaniom ludności, środków samoobrony i symulacji planów ewakuacji, we współpracy z władzami lokalnymi;
- wzmocnienie zdolności operacyjnych Krajowego Urzędu ds. Nadzwyczajności i Ochrony Ludności (ANEPC) oraz żandarmerii Narodowej (GNR) w walce z pożarami na obszarach wiejskich, w szczególności poprzez zakup pojazdów i środków ochrony indywidualnej, remont istniejącej infrastruktury oraz utworzenie nowych struktur regionalnych i subregionalnych ANEPC;
- zapewnienie szkoleń i kwalifikacji personelowi operacyjnemu zaangażowanemu w gaszenie pożarów oraz technikom OFE; oraz
- wzmocnienie organizacji właścicieli lasów i centrów kompetencji w obszarach, które mają zasadnicze znaczenie dla zrównoważonego charakteru zasobów leśnych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

H.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy- Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
8.1	RE-C08-i01	T	Opracowanie programów planowania krajobrazu i zarządzania krajobrazem (PRGP) na obszarach określonych jako obszary wrażliwe.		Numer	0	20	Q3	2025	Zatwierdzenie przez rząd krajowych programów planowania i zarządzania (PRGP) dla 20 jednorodnie wrażliwych obszarów lub obszarów dotkniętych poważnymi pożarami, z uwzględnieniem Karty Jednostek Krajobrazowych w Portugalii kontynentalnej oraz modelu terytorialnego Krajowego Programu Polityki Planowania Przestrzennego.
8.2	RE-C08-i01	T	Publikacja operacji zintegrowanego zarządzania krajobrazem (OIGP) w Diário da Republica		Numer	0	60	Q3	2025	Zatwierdzenie i opublikowanie w Diário da Republica 60 operacji zintegrowanego zarządzania krajobrazem (OIGP), które określają programowanie interwencji, model operacyjny, środki finansowe, które mają zostać przydzielone, oraz system zarządzania i monitorowania.
8.3	RE-C08-i01	T	Wsie, w których realizowane są projekty w zakresie gospodarowania paliwem		Numer	0	800	Q3	2025	Zawieranie umów określających szczegółowe warunki finansowania projektów w zakresie gospodarowania paliwem pomiędzy funduszem ochrony środowiska a beneficjentami (gminami, społecznościami międzygminnymi, lokalnymi stowarzyszeniami na rzecz rozwoju) w co najmniej 800 wsiach położonych na obszarach leśnych (wspólnota na obszarach wiejskich).
8.4	RE-C08-i02	M	W kierunku platformy BUPI 2.0	Rozpoczęcie produkcji platformy BUPI 2.0				Q1	2022	Udostępnienie opartej na chmurze platformy BUPI 2.0, która modernizuje i rozszerza funkcje już istniejące w projekcie pilotażowym BUPI. BUPI 2.0 zapewnia pokrycie na szczeblu krajowym i interoperacyjność różnych systemów, którymi zarządzają obecnie różne organy, w tym organy podatkowe i celne. BUPI 2.0 umożliwia stopniowe wprowadzanie niepowtarzalnych numerów identyfikacyjnych nieruchomości (NIP).

8.5	RE-C08-i02	T	Szkolenie w zakresie BUPi		Numer	0	10	Q4	2023	Liczba organizowanych szkoleń kwartalnych związanych z BUPI dla wykwalifikowanych techników krajowych, którzy przeprowadzają procedury graficzne (RGG), pracowników Instytutu Rejestrów i Notariatów (IRN), pracowników organów podatkowych i urzędników kancelaryjnych.
8.6	RE-C08-i02	M	Mapy pokrycia terenu i użytkowania gruntów 2023	Publikacja map pokrycia terenu i użytkowania gruntów (COS)				Q1	2025	Opracowanie i publikacja map pokrycia terenu i użytkowania gruntów na 2023 r. w oparciu o informacje zatwierdzone przez właściwe organy. Mapy pokrycia terenu i użytkowania zawierają opis geograficzny kraju i zawierają informacje na temat użytkowania gruntów i zajmowania gruntów, a także na temat rodzajów upraw i zalesiania.
8.7	RE-C08-i03	M	Publikacja umowy w sprawie sieci Struszczania Paliw Paliwowych (RPFGC)	Publikacja umowy dotyczącej sieci Strukturowej Zarządzania Paliwami (RPFGC) w BASE.gov				Q1	2022	Udzielenie przez właściwy organ zamówienia na wdrożenie sieci Struszczania Paliw Paliwowych (RPFGC) w celu zapewnienia horyzontalnej przerwy w krajobrazie w celu odizolowania ognisk pożaru.
8.8	RE-C08-i03	T	Ustanowiony obszar służebności		ha	0	21 727	Q3	2025	Obszar służebności utworzony w strukturalnych siatkach przerw w dostawie paliwa w sieci bazowej
8.9	RE-C08-i03	T	Wdrożenie sieci Strukturowego Zarządzania Paliwami (RPFGC)		Numer	0	37 500	Q4	2025	Wdrożony obszar (w ha) sieci Struktury Paliw Paliwowych (RPFGC) - stworzenie horyzontalnych przerw (pasm gospodarowania paliwem) w krajobrazie w celu odizolowania ognisk pożaru.
8.10	RE-C08-i04	T	Dostawa pojazdów, maszyn i urządzeń		Numer	0	179	Q1	2023	Dostawa pojazdów przeciwpożarowych, maszyn i wyposażenia przeciwpożarowego, po potwierdzeniu, że spełniają one specyfikacje techniczne i inne wymogi umowne, zgodnie z procedurą przetargową.
8.11	RE-C08-i04	T	Dostawa lekkich i średnich śmigłowców strażackich		Numer	0	12	Q4	2025	Dostarczenie sześciu lekkich śmigłowców strażackich (HEBL) i sześciu śmigłowców średniego strażackiego (HEBM) po potwierdzeniu, że spełniają one specyfikacje techniczne i inne wymogi umowne.
8.12	RE-C08-i04	T	Instalacja dwustopniowych radarów polaryzacji		Numer	0	2	Q2	2023	Instalacja dwóch radarów polaryzacji z niezbędnym systemem obliczeniowym i archiwizacyjnym, dwoma detektorami wyładowań i dwiema stacjami meteorologicznymi pogodowymi. Instalacja zakończona po potwierdzeniu, że odpowiadają one specyfikacjom technicznym i innym wymogom umownym.

8.13	RE-C08-i05	T	Wzmocnienie podmiotów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (MAI) o pojazdy i wyposażenie operacyjne		Numer	0	62	Q4	2024	Wzmocnienie 62 podmiotów MAI (ANEPC, GNR i straż pożarna) za pomocą nowych pojazdów o wartości co najmniej 20000000 EUR oraz sprzętu operacyjnego o wartości co najmniej 14000000 EUR.
8.14	RE-C08-i05	T	Utworzenie regionalnych i subregionalnych struktur Krajowego Urzędu ds. Nadzwyczajności i Ochrony Ludności (ANEPC)		Numer	0	6	Q2	2022	Uruchomienie dwóch regionalnych i czterech regionalnych dowództw kryzysowych i dowództw ochrony ludności (zgodnie z dekretem z mocą ustawy nr 45/2019 z dnia 1 kwietnia 2019 r.)
8.15	RE-C08-i05	M	Publikacja wstępnego sprawozdania Instytutu Ochrony Przyrody i Lasów, I.P.	Publikacja sprawozdania na temat umów programowych między Instytutem Ochrony Przyrody i Lasami, I.P. i organizacjami właścicieli lasów (OPF) i centrami kompetencji				Q2	2022	Sprawozdanie zawiera szczegółowe informacje na temat umów programowych między Instytutem Ochrony Przyrody i Lasami, I.P. oraz organizacjami właścicieli lasów (OPF) i centrami kompetencji, w tym informacje na temat celów i zadań, jakie należy osiągnąć każdego roku. Po przedstawieniu wstępnego sprawozdania realizacja i postępy w realizacji umów w ramach programu są publikowane co pół roku.
8.16	RE-C08-i05	T	Realizacja krajowego programu szkoleniowego		Numer	0	150	Q4	2025	Liczba kursów szkoleniowych dla techników 150 organizacji właścicieli lasów (OPF), trwających co najmniej 684 godziny. Szkolenia skupiają się na następujących tematach: zarządzanie organizacją, zapobieganie pożarom na obszarach wiejskich, kontrolowane usuwanie pożarów, zdrowie roślin, certyfikacja zrównoważonej gospodarki leśnej, wielofunkcyjność obszarów leśnych, niedrzewne produkty leśne, wynagrodzenie za usługi ekosystemowe, różnorodność biologiczna, infrastruktura leśna, projekty leśne, inwentaryzacja lasów lub rejestr gruntów.

8.17	RE-C08-r19	M	Ramy prawne dotyczące obowiązkowego posiadania gruntów rolnych na obszarach leśnych	Wejście w życie ram prawnych dotyczących obowiązkowego posiadania gruntów rolnych na obszarach leśnych.				Q3	2021	Wejście w życie ram prawnych wprowadzających obowiązek posiadania gruntów rolnych na obszarach leśnych. Obowiązkową najemkę stosuje się wyłącznie w przypadku, gdy właściciele gruntów nie wyrażają swojego zobowiązania do realizacji działań określonych w operacji zintegrowanego zarządzania krajobrazem (OIGP) ustanowionej dla obszaru zintegrowanego zarządzania krajobrazem (AIGP), aby ich nieruchomość została zlokalizowana. Ustawa nr 68/2020 z dnia 5 listopada upoważnia rząd do zmiany ustawy nr 31/2014 z dnia 30 maja (ustanawia ogólne podstawy porządku publicznego w zakresie zagospodarowania przestrzennego, urbanistycznego i wiejskiego w celu zatwierdzenia systemu prawnego w zakresie obowiązkowego posiadania nieruchomości
8.18	RE-C08-r20	M	System monitorowania pokrycia terenu (SMOS)	Wejście w życie systemu monitorowania pokrycia terenu (SMOS)				Q4	2022	Wejście w życie systemu monitorowania pokrycia terenu (SMOS), obejmującego pokrycie terenu LiDAR, cyfrowy model terenu, model upraw i roślinności, mapy upraw i roślinności, publikację map pokrycia terenu i satelitarnego pokrycia terenu.
8.19	RE-C08-r21	M	Ustawa o ustanowieniu zintegrowanego systemu zarządzania pożarami na obszarach wiejskich (SGIFR)	Wejście w życie ustawy ustanawiającej zintegrowany system zarządzania pożarami na obszarach wiejskich (SIGIFR) oraz				Q3	2021	Zintegrowany system zarządzania pożarami na obszarach wiejskich (SGIFR) zapewnia na szczeblu krajowym makropolitykę i strategiczne wytyczne, które przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka pożarów na obszarach wiejskich oraz do zmiany zachowań właścicieli, użytkowników oraz bezpośrednich i pośrednich beneficjentów obszaru wiejskiego. System określa modele koordynacji międzyresortowej, określając kompetencje i zakres działania każdego podmiotu w ramach SIGIFR.

				określającej zasady jego funkcjonowania .						Określono w nim zawartość różnych narzędzi zintegrowanego planowania zarządzania pożarami na obszarach wiejskich na szczeblu krajowym, regionalnym, subregionalnym i gminnym. Ustanawia się system informacji o pożarach na obszarach wiejskich w celu gromadzenia i rozpowszechniania wszystkich istotnych informacji technicznych pochodzących z SIGIFR i istnieje wyraźne zobowiązanie do zdefiniowania modelu opartego na zapobieganiu ryzyku i minimalizacji ryzyka, poprzez działania podnoszące świadomość lub poprzez ustanowienie regionalnych sieci obrony, w których zarządzanie paliwem odgrywa wiodącą rolę w systemie sankcji. Ponadto określono w nim model zarządzania, monitorowania i oceny, który przyczyni się do ciągłego doskonalenia polityk i programów publicznych.

I. KOMPONENT 9: Gospodarka wodna

Komponent ten dotyczy następujących wyzwań: rozwiązanie problemu wysokiego ciśnienia w systemach magazynowania zapewniających zaopatrzenie w wodę oraz poprawa efektywności gospodarowania wodą w celu przeciwdziałania ograniczeniom wynikającym z przewidywanego rocznego spadku opadów deszczu, większej częstotliwości susz, sezonowości i wzrostu wycieków wody;

Celem komponentu jest ograniczenie niedoboru wody i zapewnienie odporności regionów, w których występuje największa problem suszy i które pilnie potrzebują skutecznej interwencji w celu zapewnienia dostaw wody w Algarve, Alentejo i Maderze.

Zwiększona odporność wody ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju tych trzech regionów, co stanowi również obowiązkowy warunek dla turystyki i ekosystemów (szczególnie w Algarve i Maderze), rolnictwa (Alentejo i Madery), rekonfiguracji działalności gospodarczej (Alentejo) oraz udziału w łączonych presjach szczytowych związanych z zapotrzebowaniem na nawadnianie i spożyciem przez ludzi (Madeira).

Komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie inwestycji w transformację klimatyczną (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

I.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Inwestycja RE-C09-i01: Regionalny plan na rzecz racjonalizacji zużycia wody w Algarve

Celem tej inwestycji jest zareagowanie na niedobór wody w Algarve, który w obliczu zmiany klimatu nadal się pogłębia. Potrzebna jest reakcja na kontynuację i rozwój działalności gospodarczej oraz na dywersyfikację gospodarki Algarve.

Inwestycja obejmuje środki mające na celu ograniczenie strat wody w sektorze miejskim i rolnym w Algarve dzięki bardziej wydajnym technologiom nawadniania, a także promowanie ponownego wykorzystania oczyszczonych ścieków. Na poziomie dostaw środki te powinny uwzględniać wykorzystanie istniejącej przepustowości i poprawę odporności istniejących zbiorników poprzez zwiększenie napływu do zbiornika Odeleite poprzez pobór wody do rzeki Guadiana, wzmocnienie rezerw strategicznych oraz zainstalowanie odsalania. W szczególności te nowe źródła wody powinny działać jako uzupełnienie, aby sprostać obecnemu zużyciu, aby stawić czoła przewidywalnym skutkom zmiany klimatu. Obejmuje ona również środki mające na celu intensyfikację monitorowania, licencjonowania i egzekwowania przepisów.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01) oraz kamienie milowe i wartości docelowe, które Portugalia ma osiągnąć. W szczególności wszystkie projekty, które potencjalnie mogą mieć znaczący wpływ na środowisko, podlegają ocenie oddziaływania na środowisko (OOŚ), która zostaje ukończona zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, a także odpowiednim ocenom w kontekście dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (ramowej dyrektywy wodnej), co dotyczy również wdrożenia wymaganych środków łagodzących dla zapewnienia zgodności z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). Wszelkie środki określone w ramach OOŚ i

oceny na mocy dyrektywy 2000/60/WE jako niezbędne do zapewnienia zgodności z zasadą DNSH są włączane do projektu i ściśle przestrzegane na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury.

W przypadku poboru wody właściwy organ wydaje odpowiednie zezwolenie określające warunki pozwalające uniknąć pogorszenia stanu wód i zapewnić utrzymanie dobrego stanu ekologicznego odnośnych jednolitych części wód, zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej 2000/60/WE.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

Inwestycja RE-C09-i02: Wielofunkcyjne przedsiębiorstwo hydrauliczne Crato

Celem tego środka jest zapewnienie zaopatrzenia w wodę pitną, przeciwdziałanie pustynnieniu regionu, zróżnicowanie rolnictwa i przyczynienie się do zmiany struktury produkcji energii na tym obszarze. Środek ten składa się z następujących etapów: budowa zapory w dolinie Crato w celu zapewnienia zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i rekonfiguracji rolnictwa, przy jednoczesnym zaoferowaniu uprzywilejowanego miejsca do zainstalowania pływających paneli fotowoltaicznych (które mają być zainstalowane w lusterku wody ze środkami spoza zakładu odbudowy i odporności) oraz samodzielnej produkcji energii elektrycznej z planowanej minihydroowni. W przypadku zainstalowanej mocy 75 MW elektrownia fotowoltaiczna musi zaspokajać ponad 60 % bieżących potrzeb energetycznych regionu i zmniejszać emisje dwutlenku węgla o ponad 80 000 ton rocznie (zgodnie z obszarem jeziora, który ma powstać - 7,24 km² — oraz maksymalnym obszarem, który może być wykorzystany do instalacji paneli fotowoltaicznych, aż do 200 MW). Przyczynia się ona również do dywersyfikacji działalności rolniczej oraz do przyciągnięcia mieszkańców na ten delikatny pod względem demograficznym obszar kraju, wprowadzając jednocześnie system gospodarki wodnej.

Inwestycja jest zlokalizowana w dorzeczu Tagu w strefie blisko granicy dorzecza Gwadiny. Oprócz rzeki Seda inwestycja ta dotyczy również dwóch dopływowych rzek, z których woda jest odprowadzana i pompowana do zbiornika zaporą. Inwestycja obejmuje następujące etapy:

- Ze strony matki: Utworzenie pełnego zbiornika retencyjnego na wysokości 248 m (wysokość 48 m), o powierzchni zalania wynoszącej 7,24 km², pojemności magazynowej 116,1 hm3 i średniej rocznej pojemności 57,83 hm3/rok, co pozwala na publiczne zaopatrzenie w wodę pitną w wysokości 50,3 hm3/rok, co jest niezbędne do zapewnienia zbędnych dostaw wody, tj. wystarczającej ilości wody do obsługi populacji (około 55 000 osób) Alter do Chão, Avis, Cravi, Pavior, Fronteira, Neira,
- Minihydro: W odniesieniu do zużycia energii przez przepływy, które mają zostać uwolnione do nawadniania w dolinie poniżej, korzystając z spadku wynikającego z wysokości zapory. Jego moc zainstalowana wynosi 1,0 MW.
- System zwiększonego napływu: Mobilizuje zasoby wodne dwóch linii wodnych łączących w dół od odcinka zapory Pisão (strumień „Chocanal” po prawym brzegu i strumień Linhares na lewym brzegu), pompując wodę do zbiornika, zwiększając wydajność i odporność całego systemu wodnego. System ten składa się z rury obejściowej, stacji wind i linii podnoszenia.
- System wzmocnienia dostaw zapory Póvoa i Meadas z zapory Pisão: połączenie ze zbiornika do stacji uzdatniania wody w Póvoa i Meadas w celu zaspokojenia potrzeb miejskich gmin Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor i Sousel.

- Infrastruktura nawadniająca w celu wsparcia istniejących użytków rolnych: obejmuje to stacje podnoszenia na potrzeby nawadniania, kanały, zbiorniki wyważające i sieci dystrybucyjne, sieci irygacyjne oraz poprawę dostępu do rolnictwa i oczekuje się, że wytworzą one 5078 ha nowych bloków irygacyjnych (Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira i Sousel).Obwód nawadniający dzieli się na partie o powierzchni nieprzekraczającej 100 ha.

- Elektrownia fotowoltaiczna (tablice słoneczne, falowniki, przewody pływające, nisko- i średnionapięciowe): instalacja paneli fotowoltaicznych w lusterku wody zbiornika. Finansowanie odbywa się poza planem odbudowy i odporności.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01) oraz kamienie milowe i wartości docelowe, które Portugalia ma osiągnąć. Wykazuje się pełną i merytoryczną zgodność z mającymi zastosowanie przepisami. Publikując projekt OOŚ do konsultacji społecznych, obejmuje on 1) prognozowane przepływy wody do danej jednolitej części wód w scenariuszu odniesienia (brak inwestycji), jak również po inwestycji, z pełnym uwzględnieniem niekorzystnych skutków zmiany klimatu w oparciu o najlepszą dostępną prognozę naukową, w tym realistyczny najbardziej pesymistyczny scenariusz; oraz 2) uzasadnienie celu inwestycji w porównaniu z alternatywnymi rozwiązaniami o potencjalnie mniejszym wpływie na środowisko, zarówno pod względem ich celów (zakres nawadnianych gruntów a zrównoważona rewitalizacja obszarów wiejskich), jak i ich środków (zmniejszenie zapotrzebowania na wodę i rozwiązania oparte na przyrodzie). W szczególności wszystkie przedsięwzięcia, które potencjalnie mogą mieć znaczący wpływ na środowisko, podlegają ocenie oddziaływania na środowisko (OOŚ), która zostanie ukończona zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, a także odpowiednim ocenom w kontekście dyrektywy 2000/60/WE, w tym wdrożeniu wymaganych środków łagodzących, zapewniając zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

Wszelkie środki określone w ramach OOŚ i oceny na mocy dyrektywy 2000/60/WE jako niezbędne do zapewnienia zgodności z zasadą DNSH są włączane do projektu i ściśle przestrzegane na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury.

Ocena oddziaływania na środowisko opiera się na najbardziej aktualnych, kompleksowych i dokładnych danych, w tym danych z monitorowania elementów jakości biologicznej, które są szczególnie wrażliwe na zmiany hydromorfologiczne, oraz na porównaniu spodziewanego stanu jednolitej części wód w wyniku podjęcia nowych działań ze stanem obecnym. Ocena uwzględnia w szczególności skumulowane skutki tego nowego projektu i innej istniejącej lub planowanej infrastruktury w dorzeczu.

Właściwy organ udziela zezwolenia na realizację projektu, określając wszystkie technicznie wykonalne i istotne z punktu widzenia ekologicznego środki wdrożone w celu złagodzenia skutków i zapewnienia osiągnięcia dobrego stanu/potencjału ekologicznego w dotkniętych jednolitych częściach wód, a także zapewniając monitorowanie skuteczności tych środków zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej 2000/60/WE.

Aby zachować zgodność z dyrektywą 2000/60/WE, należy wykazać - na podstawie oceny wszystkich potencjalnych skutków dla stanu jednolitych części wód w obrębie tego samego dorzecza oraz na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody - że środek ten:

(i) nie wywiera znaczącego lub nieodwracalnego wpływu na dotknięte jednolite części wód ani nie uniemożliwia osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału do czwartego kwartału 2025 r. w odniesieniu do konkretnej jednolitej części wód, do której się odnosi, ani innych jednolitych części wód w tym samym dorzeczu; oraz

(ii) nie wywiera znaczącego negatywnego wpływu na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody.

Właściwy organ musi udzielić zezwolenia na realizację projektu, określając wszystkie technicznie wykonalne i istotne z ekologicznego punktu widzenia środki wdrożone w celu złagodzenia skutków i zapewnienia osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego w dotkniętych jednolitych częściach wód do czwartego kwartału 2025 r., a także zapewnić monitorowanie skuteczności tych środków zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej 2000/60/WE.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja RE-C09-i03-RAM: Plan na rzecz efektywnego gospodarowania wodą oraz wzmocnienia systemów zaopatrzenia i nawadniania na Maderze

Celem środka jest zwiększenie odporności zasobów wodnych na Maderze.

Inwestycja polega na udostępnieniu zasobów wodnych na obszarach gęsto zaludnionych na południe od wyspy poprzez optymalizację wykorzystania istniejących zasobów, pobór nadmiaru wody bez wpływu na ekosystemy, utworzenie i rozwój rezerw strategicznych oraz wzajemne połączenie różnych źródeł wody.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01) oraz kamienie milowe i wartości docelowe, które Portugalia ma osiągnąć. W szczególności wszystkie przedsięwzięcia, które potencjalnie mogą mieć znaczący wpływ na środowisko, muszą koniecznie podlegać ocenie oddziaływania na środowisko (OOŚ) zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, a także odpowiednim ocenom w kontekście dyrektywy 2000/60/WE i dyrektywy 92/43/EWG, w tym wdrożeniu wymaganych środków łagodzących.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

I.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Harmonogram ukończenia		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
9.1	RE-C09-i01	T	Dodatkowe punkty monitorowania zainstalowanych zasobów wód podziemnych (SM3)		Liczba	32	82	Q1	2024	Instalacja punktów monitorowania i nadzoru zasobów wód podziemnych (w tym piezometrów i liczników telemetrycznych). Oprócz istniejących 32 należy zainstalować kolejne 50 piezometrów.
9.2	RE-C09-i01	T	Zakończenie interwencji sieciowych w celu ograniczenia strat wody (SM1)		Km	0	125	Q1	2026	Zakończenie interwencji sieciowych mających na celu optymalizację presji i rekultywację sieci poprzez następujące działania: 1) optymalizacja ciśnienia i pomiar przepływu, 2) rekultywacja sieci na obszarach miejskich/historycznych 3) rekultywacja sieci na obszarach wiejskich lub średniowiecznych.
9.3	RE-C09-i01	T	Modernizacja powierzchni gruntów zbiorowego użytku hydrorolniczego i nawadniania indywidualnego (SM2)		ha	0	10 300	Q1	2026	Obszar, którego dotyczy przyjęcie bardziej wydajnych systemów dystrybucyjnych poprzez zastąpienie kanałów kanałami kanałami, zwiększenie ciśnienia sieciowego, wdrożenie systemów teledetekcji i kontroli zużycia oraz wdrożenie systemów wykrywania wycieków w odniesieniu do zbiorowych urządzeń hydrorolniczych oraz instalowanie skuteczniejszych i monitorowalnych systemów nawadniania w indywidualnych systemach nawadniania.
9.4	RE-C09-i01	T	Liczba oczyszczalni zapewniających produkcję i rafinację oczyszczonych ścieków (SM4)		Liczba	0	4	Q1	2026	Liczba otwartych oczyszczalni w celu zapewnienia produkcji oczyszczonych ścieków gotowych do ponownego użycia

9.5	RE-C09-i01	M	Przyjęcie zaktualizowanego projektu (jeżeli jest to wymagane) środka dotyczącego poboru wody w Guadiani, w pełni uwzględniającego wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko (SM5)	Przyjęcie zaktualizowanego wzoru (w razie potrzeby)				Q2	2024	Przyjęcie zaktualizowanego projektu środka (jeżeli jest to wymagane), w pełni uwzględniającego niezbędne wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko, która zostanie ukończona zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, a także odpowiednich ocen w kontekście dyrektywy 2000/60/WE, w tym wdrożenia wymaganych środków łagodzących, zapewniających zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). Wszelkie środki określone w ramach OOŚ i oceny na mocy dyrektywy 2000/60/WE jako niezbędne do zapewnienia zgodności z zasadą DNSH są włączane do projektu i ściśle przestrzegane na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury. W przypadku poboru wody odpowiednie zezwolenie musi zostać wydane przez właściwy organ, określające warunki pozwalające uniknąć pogorszenia jakości i zapewniające utrzymanie dobrego stanu ekologicznego odnośnych jednolitych części wód, zgodnie z wymogami 2000/60/WE.
9.6	RE-C09-i01	M	Rozpoczęcie eksploatacji poboru wody w Guadiana z pełnym poszanowaniem wyników i warunków określonych w ocenie oddziaływania na środowisko (SM5)	Uruchomienie poboru wody				Q4	2025	Rozpoczęcie eksploatacji poboru wody w Guadiani, przy pełnym poszanowaniu wyniku OOŚ, która została zakończona zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, w tym wdrożenie wymaganych środków łagodzących, zapewniających zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01)

9.7	RE-C09-i01	M	Przyjęcie zaktualizowanego projektu (jeżeli jest to wymagane) środka odsalania, w pełni uwzględniającego wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko (SM6)	Przyjęcie zaktualizowanego wzoru (w razie potrzeby)				Q2	2024	Przyjęcie zaktualizowanego projektu środka odsalania (jeżeli jest to wymagane), w pełni uwzględniającego niezbędne wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko, która zostanie ukończona zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, a także odpowiednich ocen w kontekście dyrektywy 2000/60/WE, w tym wdrożenia wymaganych środków łagodzących, zapewniających zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). Wszelkie środki określone w ramach OOŚ i oceny na mocy dyrektywy 2000/60/WE jako niezbędne do zapewnienia zgodności z zasadą DNSH są włączane do projektu i ściśle przestrzegane na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury.
9.8	RE-C09-i01	M	Rozpoczęcie stosowania środka odsalania przy pełnym poszanowaniu wyników i warunków określonych w ocenie oddziaływania na środowisko (SM6)	Uruchomienie odsalania				Q1	2026	Oddanie do eksploatacji odsalarki, przy pełnym poszanowaniu wyniku oceny oddziaływania na środowisko, która została ukończona zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, w tym wdrożenia wymaganych środków łagodzących, zapewniających zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01)
9.9	RE-C09-i02	m	Publikacja dokumentacji planistycznej środka, w pełni uwzględniającej wszelkie wyniki i warunki wynikające z OOŚ	Publikacja dokumentacji planistycznej środka, w pełni uwzględniającej wszelkie wyniki i warunki wynikające z OOŚ				Q1	2022	Pod warunkiem pozytywnej oceny oddziaływania na środowisko, która w pełni i pod względem merytorycznym spełnia kryteria prawne, publikacji dokumentacji planowania środka, w pełni uwzględniającej wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli jest to wymagane do osiągnięcia zgodności z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). OOŚ jest publikowana i uzupełniana zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, a także odpowiednie oceny w kontekście dyrektywy 2000/60/WE, w tym wdrożenie wymaganych środków łagodzących. Wszelkie środki określone w ramach OOŚ i oceny na podstawie dyrektywy 2000/60/WE jako niezbędne do zapewnienia zgodności z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01) są włączane do projektu i przestrzegane na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury.

9.10	RE-C09-i02	M	Uwarunkowane pozytywną oceną oddziaływania na środowisko, która w pełni i w znacznym stopniu spełniała kryteria prawne, przyjęciem zaktualizowanego projektu wytwarzania i nawadniania zapory wodnej, wodnej i słonecznej, w pełni uwzględniającą wszystkie wyniki i warunki oceny oddziaływania na środowisko.	Przyjęcie zaktualizowanego wzoru				Q3	2025	Pod warunkiem przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w której stwierdzono, że nie doszło do znaczących szkód, przyjęcie zaktualizowanego projektu wytwarzania i nawadniania zapory wodnej, wodnej i słonecznej, w pełni uwzględniającego wszelkie wyniki i warunki wynikające z kompleksowej i skumulowanej OOŚ, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia zgodności z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). Ocena oddziaływania na środowisko została zakończona zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, a także odpowiednie oceny w kontekście dyrektywy 2000/60/WE, w tym wdrożenie wymaganych środków łagodzących. Wszelkie środki określone w ramach OOŚ i oceny na podstawie dyrektywy 2000/60/WE jako niezbędne do zapewnienia zgodności z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01) są włączane do projektu i przestrzegane na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji infrastruktury.
9.11	RE-C09-i02	M	Rozpoczęcie eksploatacji tamy, produkcji energii wodnej i słonecznej oraz nawadniania, przy pełnym poszanowaniu wyników i warunków określonych w OOŚ oraz osiągnięcie dobrego stanu odpowiednich jednolitych części wód	Oddanie do eksploatacji zapory				Q4	2025	Rozpoczęcie eksploatacji zapory, elektrowni wodnych i słonecznej oraz systemu nawadniania, przy pełnym poszanowaniu wyników i warunków określonych w kompleksowej i łącznej ocenie oddziaływania na środowisko, która została ukończona zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, a także odpowiednich ocen w kontekście dyrektywy 2000/60/WE, w tym wdrożenia wymaganych środków łagodzących. Należy zapewnić zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). Środek ten zapewnia zaspokojenie potrzeb w zakresie wody w miastach populacji Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor i Sousel. Zwiększenie zdolności wytwarzania czystej energii w zależności od mocy zainstalowanej elektrowni słonecznej plus 1,0 MW/rok z minihydro; instalacja infrastruktury bloków nawadniających umożliwiająca stworzenie nowego nawadnianego obszaru o powierzchni 5078 ha nadającego się do uprawy ekologicznej i zróżnicowanej. Dobry stan/potencjał ekologiczny odpowiednich jednolitych części wód zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej 2000/60/WE został osiągnięty i poświadczony.

9.12	RE-C09-i03-RAM	T	Dodatkowy km przebudowanych lub odnowionych przewodów		km	0	53	Q2	2024	Długość odnowionych lub rekultywowanych przewodów wodociągowych w km
9.13	RE-C09-i03-RAM	T	Dodatkowa ilość wody udostępnionej w południowej części wyspy Madera na potrzeby dostaw publicznych i nawadniania		hm3	Nie dotyczy	4	Q4	2025	Dodatkowa ilość wody udostępnionej do celów zaopatrzenia ludności i nawadniania; cel ten zostanie osiągnięty poprzez wzmocnienie, renowację, remont i budowę nowych rurociągów, kanałów, stawów i zbiorników

J. KOMPONENT 10: Morze

Komponent ten jest odpowiedzią na wyzwanie, jakim jest utorowanie drogi dla bardziej konkurencyjnej, spójnej i sprzyjającej włączeniu społecznemu gospodarki morskiej, a ponadto bardziej bezemisyjnej i zrównoważonej gospodarki morskiej, obszaru, w którym Portugalia ma duży potencjał. Komponent ten ma pomóc w wykorzystaniu możliwości wynikających z transformacji klimatycznej i cyfrowej w gospodarce morskiej. Celem tego komponentu jest wspieranie realizacji celów krajowych związanych z potencjałem produkcyjnym gospodarki morskiej. W szczególności komponent ten ma na celu zapewnienie trwałości i konkurencyjności systemu biznesowego związanego z morzem. Ponadto celem komponentu jest przeciwdziałanie, przynajmniej częściowo, ubóstwu w społecznościach nadbrzeżnych, przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjnego i spójnego terytorium w kontekście przystosowania się do zmiany klimatu i transformacji cyfrowej, w tym z naciskiem na umiejętności istotne dla sektorów morskich. Komponent ten przyczynia się również do zachowania wartości usług ekosystemu oceanicznego.

Komponent ten wspiera realizację zaleceń dla poszczególnych krajów na skoncentrowaniu polityki gospodarczej związanej z inwestycjami w porty i na innowacjach (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 2019) oraz skoncentrowaniu inwestycji na transformacji ekologicznej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020). Ponadto komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie poprawy poziomu umiejętności ludności (zalecenie dla poszczególnych krajów 2 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

J.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TC-r23: Reforma ekosystemu infrastruktury niebieskiej gospodarki.

Celem tej reformy jest dokonanie przeglądu przepisów dotyczących sieci klastrów technologii portowych (zatwierdzonych przez Radę Ministrów w 2017 r.), za pomocą których Portugalia dąży do wzmocnienia działalności gospodarczej związanej z morzem poprzez tworzenie możliwości biznesowych, tworzenie nowych miejsc pracy, wspieranie eksportu, wspieranie rozwoju transportu morskiego i promowanie zrównoważonej eksploatacji potencjału morskiego. Reforma rozszerza sieć klastrów technologii portowych na dodatkowe obszary mające dostęp do morza i wyznacza nowe cele, takie jak wzmocnienie zdolności finansowej gospodarki morskiej za pomocą zmienionego niebieskiego funduszu, wspieranie wykorzystania oceanów w celu poprawy odporności na zmianę klimatu, promowanie rozwoju umiejętności związanych z gospodarką morską i dwutorową transformacją oraz wzmocnienie publicznego wsparcia dla innowacji na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarki morskiej.

Reforma ustanawia model zarządzania nowym niebieskim centrum, które powinno być siłą napędową transferu technologii między różnymi podmiotami w łańcuchu wartości nowej, bardziej odpornej i zrównoważonej gospodarki morskiej, której wpływ ma być trwały i znaczący dla zmiany paradygmatu w kierunku inteligentnego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju gospodarczego danych sektorów.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2021 r.

Inwestycja TC-C10-i01: Blue Hub, Sieć Infrastruktury na rzecz Niebieskiej Gospodarki

Celem tej inwestycji jest stworzenie ogólnokrajowej sieci infrastruktury niebieskiej gospodarki w całym kraju oraz wzmocnienie ekosystemu innowacji w niebieskiej gospodarce.

Inwestycja obejmuje budowę lub remont nowej lub istniejącej infrastruktury, jak również inwestycje w sprzęt związany z gospodarką morską. Inwestycja obejmuje tworzenie nowych niebieskich klastrów w całym kraju oraz modernizację lub renowację istniejących niebieskich klastrów, a także inwestycje w szkolenia i umiejętności poprzez nową koncepcję niebieskiej szkoły. Inwestycja polega na budowie nowych budynków lub remontach i modernizacji budynków i wyposażenia związanych z gospodarką morską. Inwestycja umożliwi przeniesienie wyników badań do specjalizacji produkcyjnych w gospodarce w różnych klastrach w Portugalii (w tym Lizbona, Oeiras, Peniche, Aveiro, Porto, Algarve). Obejmuje ono również inwestycje w jedno niebieskie centrum, które łączy wiedzę wytworzoną przez poszczególne klastry i wspiera tworzenie sieci kontaktów między nimi. To niebieskie centrum odzwierciedla najnowocześniejszą metodologię rozwoju gospodarczego zgodną z portugalską strategią inteligentnej specjalizacji, która kładzie duży nacisk na gospodarkę oceaniczną. Obejmuje on również projekt Blue Hub School, obejmujący przede wszystkim inwestycje w infrastrukturę i sprzęt, który obejmuje istotny wymiar rozwoju umiejętności, w szczególności poprzez opracowywanie programów nauczania we współpracy z Krajową Agencją Kwalifikacji, Kształcenia i Szkolenia Zawodowego (ANQEP) oraz z naciskiem na platformy cyfrowe i szkolenia.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C10-i02: Transformacja ekologiczna i cyfrowa oraz bezpieczeństwo rybołówstwa

Celem tej inwestycji jest wsparcie finansowania projektów mających na celu innowacje, modernizację procesów, zmniejszenie śladu węglowego i gospodarkę o obiegu zamkniętym w przemyśle rybnym i organizacjach. Inwestycja jest realizowana poprzez bliskie powiązania między przedsiębiorstwami, stowarzyszeniami reprezentującymi sektor, organizacjami producentów, organami naukowymi i organami administracji centralnej w celu maksymalizacji korzyści społecznych z dokonanych inwestycji. Inwestycja obejmuje zaproszenie do składania ofert na 70 projektów dotyczących innowacji, modernizacji procesów, gospodarki o obiegu zamkniętym i zmniejszenia śladu ekologicznego przedsiębiorstw w sektorze rybołówstwa.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C10-i03: Centrum Operacji Obrony Atlantyckiej i platforma morska

Celem tej inwestycji jest przyczynienie się do sprostania wielu wyzwaniom, w tym do monitorowania biogeochemicznego wymiaru Oceanu i atmosfery; mapowanie i ocena zasobów mineralnych i wszystkich innych nieodnawialnych zasobów gleby i podglebia morskiego podlegających jurysdykcji portugalskiej; stałe mapowanie żywych zasobów (zasoby odnawialne) i monitorowanie ich ewolucji; zwalczanie nieprawidłowości i niezgodności z prawem nad oceanami podlegającymi jurysdykcji portugalskiej w odniesieniu do łańcuchów wartości przemysłu oceanicznego; reagowanie na klęski żywiołowe i katastrofy spowodowane przez człowieka; przyczynianie się do łagodzenia szkodliwych działań człowieka w oceanach (zwalczanie skutków zanieczyszczenia, takich jak makro tworzywa sztuczne); zwiększenie zdolności do rejestrowania wszystkich informacji uzyskanych na

morzu; tworzenie nowej wiedzy i generowanie wiedzy poprzez łączenie informacji i opracowywanie modeli prognozowania o różnej skali czasowej i przestrzennej.

Inwestycja polega na opracowaniu systemu opartego na trzech kluczowych filarach: Filar I - wielozadaniowa platforma marynarki wojennej o różnych mocnych stronach i służąca następującym celom: monitorowanie oceanów, badania oceanograficzne, monitorowanie ekologii morskiej, integracja nowych technologii monitorowania oceanów i interwencji oceanicznych - w tym systemów robotyki lotniczej i podmorskiej); Filar II - Centrum Operacji, zakorzenione w systemie podnoszenia świadomości opartym na krajowej bazie danych mórz i Digital Twin oraz sieci ośrodków badawczych, rozwojowych, doświadczalnych i innowacyjnych, w celu wzmocnienia środków obserwacji oceanów, przyczynienia się do realizacji celu, jakim jest stworzenie oceanu cyfrowego, rozwoju wiedzy i rozwiązań w zakresie interwencji oceanicznych, takich jak gromadzenie danych lotniczych, morskich i podmorskich, wiedza o zjawiskach oceanicznych i mapowanie oceanów do celów naukowych; oraz filar III - Akademia Arsenalu Alfeite (Akademia 4.0). Filar I polega na budowie wielofunkcyjnej platformy, łączącej technologię transgraniczną i rozszerzającej funkcje statku nadzoru oceanicznego i oceanograficznego statku badawczego na inne scenariusze, takie jak scenariusze awaryjne, takie jak wycieki ropy naftowej lub zakwity tworzyw sztucznych, alg lub żabnic) lub działań w zakresie monitorowania ekologii morskiej, oraz integrowanie nowych technologicznych środków obserwacji oceanów, monitorowania i interwencji, takich jak robotyczne systemy powietrzne lub podmorskie. Platforma prowadzi szereg działań, takich jak: działania w sytuacjach nadzwyczajnych, nadzór, badania naukowe i technologiczne oraz monitorowanie środowiska i meteorologiczne. W ramach filaru II Centrum Operacyjne ma na celu wzmocnienie środków obserwacji oceanów poprzez przyczynienie się do realizacji celu, jakim jest stworzenie oceanu cyfrowego, aby umożliwić tworzenie wiedzy, a ponadto zapewnić rozwiązania zwiększające krajową i międzynarodową zdolność do interweniowania w oceanach. Filar III ma być innowacyjnym projektem w zakresie szkolenia zasobów ludzkich w sektorze morskim - zarówno poprzez kwalifikacje i wymianę doświadczeń osób już zatrudnionych w przedsiębiorstwach, jak i poprzez przyciąganie specjalistów w dziedzinie inżynierii morskiej. Celem Akademii Arsenalnej jest skupienie się na szkoleniach w obszarach przełomowych, takich jak robotyka, telekomunikacja, biotechnologia, nanotechnologia, łączność, sztuczna inteligencja, duże zbiory danych i uczenie się maszyn.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C10-i04-RAA: Rozwój „Cluster do Mar dos Açores”.

Celem tej inwestycji jest modernizacja stacjonarnej i mobilnej infrastruktury badań w dziedzinie nauk morskich w Autonomicznym Regionie Azorów. Jeden ze środków polega na zastąpieniu statku „Archipelag”, który dobiega końca eksploatacji, nowoczesnym statkiem o wysokich standardach technologicznych w zakresie zdolności i wyposażenia oraz wysokiej efektywności energetycznej w celu zaspokojenia bieżących potrzeb w zakresie badań morskich i monitorowania lub promowania zrównoważonego wykorzystania oceanów. Drugi środek polega na utworzeniu eksperymentalnego ośrodka badań i rozwoju związanego z morzem, wspólnego z instytucjami systemu naukowego i technologicznego (SCTA) z Azorami i przedsiębiorstwami prowadzącymi do prac badawczo-rozwojowych w tradycyjnych i powstających obszarach, takich jak rybołówstwo i produkty pochodne, biotechnologia morska, biomateriały i zasoby mineralne lub technologie i narzędzia morskie, w tym „niebieski inkubator”, centrum akwakultury na Azorach.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

J.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
10.1	TC-C10-r23	M	Wejście w życie nowelizacji aktów Ministerstwa Morza dotyczących wzmocnienia zdolności finansowania gospodarki morskiej i innowacji za pośrednictwem błękitnego funduszu	Wejście w życie zmienionych aktów Ministerstwa Morza dotyczących wzmocnienia zdolności finansowania gospodarki morskiej i innowacji za pośrednictwem błękitnego funduszu				Q4	2021	Następujące akty zostaną zmienione: Dekret z mocą ustawy nr 16/2016 z dnia 9 marca 2009 r. Zarządzenie nr 343/2016 z dnia 30 grudnia 2009 r.; Uchwała Rady Ministrów nr 175/2017. Zmiana tych aktów polega na aktualizacji strategii sieci klastrów technologii portowych, rozszerzającej jej zakres na dekarbonizację gospodarki morskiej; przegląd i dostosowanie niebieskiego funduszu ekologicznego i trybu operacyjnego w celu dostosowania go do zarządzania inwestycjami w ramach komponentu; stworzenie modelu zarządzania centrum.
10.2	TC-C10-i01	T	Zakończenie modernizacji niebieskiego centrum szkolnego oraz wzmocnienie dostaw i		%	0	100	Q4	2025	Zakończenie prac modernizacyjnych, wzmocnienie oferty szkoleniowej oraz modernizacja przy użyciu sprzętu Blue Hub School. Zakończenie powyższych ustaleń następuje po potwierdzeniu zgodności ze specyfikacjami technicznymi i zobowiązaniami umownymi. Obejmuje to:

			wyposażenia							- Inwestycje w infrastrukturę i systemy Escola Superior Náutica Infante D. Henrique (ENIDH), w tym modernizacja 16 laboratoriów i zakup symulatorów (w celu pozycjonowania statków, obsługi ruchu statków, a także logistyki i funkcjonowania portów) - Modernizacja For-MAR: modernizacja 6 ośrodków szkoleniowych, wyposażenie wspierające szkolenie zawodowe, modernizacja systemów informatycznych i komunikacyjnych, cyfryzacja procesów szkoleniowych i projektowanie e-uczenia się. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.
10.3	TC-C10-i01	T	Zakończenie instalacji i/lub modernizacji węzłów „niebieskich węzłów”		Numer	0	7	Q4	2025	Zakończenie prac (budowy, remontu i wyposażenia) dla 7 niebieskich węzłów. Nowe lub zmodernizowane niebieskie węzły obejmują: 1. Centrum przedsiębiorstw i wspólne laboratorium oceaniczne w Lizbonie: budowa budynku dla laboratorium oceanicznego z między innymi przestrzeniami infrastruktury laboratoryjnej, jednostkami rafinerii biologicznej, przestrzenią dla krajowego biobanku zasobów morskich oraz przestrzenią biurową dla przedsiębiorstw technicznych. 2. Węzeł IPMA/Sea Oeiras w celu poprawy zdolności monitorowania oceanów: w tym budowa hangaru dla jednostki inżynierii oceanicznej, w tym mostu, terenów warsztatowych, budynku archiwizacyjnego z rotacyjnym półkami na próbki, które należy przechowywać w środowisku płynnym, sprzętu do badań w dziedzinie rybołówstwa. Obejmuje również sprzęt radarowy do monitorowania w czasie rzeczywistym.

										3. Centrum Smart Ocean Peniche: w tym budowa infrastruktury, park naukowo-techniczny położony w Peniche Fisheries Port, budowa i wdrożenie systemu zbierania i oczyszczania wód słonych, otwarta przestrzeń do rozpowszechniania wiedzy o morzu. 4. Węzeł Aveiro: w tym odnowienie starego systemu pozyskiwania, uzdatniania i dystrybucji wody morskiej, krajowe laboratorium zajmujące się opracowywaniem i testowaniem produktów rybołówstwa i akwakultury, produkcja 5.0 laboratorium ds. glonów i półproduktów. 5. Węzeł Ocean.Plus w Porto, Leixões I: w tym zestaw wspólnej infrastruktury dla środowiska naukowego w celu wspierania naukowców na wszystkich etapach rozwoju nauki i technologii, od projektowania po opracowanie prototypu, zastosowania testów terenowych, walidację technologii i transfer wiedzy, w tym platformy logistyczne i platformy oceaniczne z łatwym dostępem dla społeczności naukowej i innowacyjnej. 6. Porto Hub/Leixões II: Centrum Dowództwa i Kontroli Bezzałogowych Pojazdów Wspierających Morze: w tym wielodomowe bezzałogowe statki powietrzne (podpowierzchniowe, powierzchniowe i długotrwałe) wyposażone w czujniki do pomiaru podstawowych zmiennych oceanicznych (EOV), centrum dowodzenia i sterowania oraz systemy obliczeniowe i komunikacyjne. 7. Węzeł Algarve: obejmują tworzenie nowej infrastruktury i nowego sprzętu, laboratoriów i biur, przestrzeń dla nowych przedsiębiorstw (zdolność około 15 przedsiębiorstw i 90 miejsc pracy), ze szczególnym uwzględnieniem niebieskiej biotechnologii, akwakultury, żywności i amunicji, biozasobów paszowych i morskich, rozwoju produktów waloryzacyjnych i tworzenia wiedzy. Należy odtworzyć i zatrudnić model biznesowy oraz profesjonalny tymczasowy zespół ds. zarządzania biznesem dla niebieskiego centrum (obejmujący również szkołę niebieskiego centrum). Inicjatywa ta stanowi część realizacji krajowej strategii na rzecz oceanów na lata 2021-2030, mianowicie w ramach celów strategicznych 1, 2, 3, 6, 7 i 9.

										Zakończenie powyższych ustaleń następuje po potwierdzeniu zgodności ze specyfikacjami technicznymi i zobowiązaniami umownymi. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.
10.4	TC-C10-i02	T	Zatwierdzenie sprawozdań końcowych dla 70 projektów wspierających innowacje, transformację energetyczną i zmniejszenie wpływu na środowisko dla podmiotów sektora rybnego		Numer	0	70	Q4	2025	Zatwierdzenie przez DGRM-IFAP (Dyrekcja Generalna ds. Zasobów Naturalnych, Bezpieczeństwa i Usług Morskich) sprawozdań końcowych z realizacji 70 projektów wspierających innowacje, transformację energetyczną i zmniejszenie wpływu na środowisko podmiotów sektora rybnego. DGRM-IFAP mierzy postępy ilościowe w odniesieniu do celów szczegółowych uzgodnionych w momencie przydzielania finansowania podstawowego w następstwie dwóch zaproszeń do składania ofert, organizowanych przez DGRM-IFAP i planowanych na 2021 i 2022 r.
10.5	TC-C10-i03	M	Podpisanie umowy w sprawie wielofunkcyjnej platformy marynarki wojennej i centrum operacyjnego	Podpisanie umowy w sprawie wielofunkcyjnej platformy marynarki wojennej i centrum operacyjnego				Q3	2022	Podpisanie umowy o usługę budowlaną po ogłoszeniu przetargu(-ów) publicznego(-ych) - filary I i II: Filar I - wielofunkcyjna platforma marynarki wojennej, Obejmuje budowę wielofunkcyjnej platformy marynarki wojennej o długości około 100 metrów z dynamiczną automatycznym układem pozycjonowania, zintegrowanym systemem zarządzania platformą, mostkiem i centrum operacyjnym, podwodnym akustycznym systemem pozycjonowania, zaporą do wystrzeliwania okrętów podwodnych lub zejścia na ląd systemów autonomicznych, dźwigów, śmigłowców, Obejmują one również kabel pojazdu o głębokości do 6 000 metrów, parkowanie autonomicznych pojazdów powierzchniowych oraz dodatkowe aktywa morskie (w tym autonomiczne pojazdy oceaniczne, autonomiczne pojazdy podwodne, autonomiczne pojazdy powietrzne, drony). Filar II - Centrum operacyjne

										Obejmuje on renowację istniejących budynków i budowli, urządzeń do systemów komputerowych i systemów łączności na potrzeby centrum operacyjnego i sieci laboratoryjnej, systemów obliczeń wielkiej skali i systemów przechowywania informacji, systemów łączności (w tym systemów telewizyjnych VSAT (Very-small Aperture Terminal - VSAT) telewizyjnych (TVRO) oraz systemów interoperacyjności z innymi systemami marynarki wojennej, rozwoju oprogramowania i systemów immersywnych.
10.6	TC-C10-i03	M	Zakończenie Akademii Alfeite Arsenal	Zakończenie Akademii Arsenalu Alfeite				Q4	2023	Zakończenie szkoły Akademii Alfeite Arsenal (w tym modernizacja infrastruktury i zakup sprzętu (komputery; sprzęt laboratoryjny, infrastruktura technologiczna, wyposażenie dla przemysłu 4.0 i transformacja cyfrowa), diagnoza potrzeb szkoleniowych, opracowanie szkoleń, zapewnienie pierwszych szkoleń jeszcze przed ukończeniem szkoły)
10.7	TC-C10-i03	M	Przyjęcie i przyjęcie wielofunkcyjnej platformy marynarki wojennej i centrum operacyjnego	Przyjęcie i przyjęcie wielofunkcyjnej platformy marynarki wojennej i centrum operacyjnego				Q4	2025	Przyjęcie i przyjęcie wielofunkcyjnej platformy marynarki wojennej i centrum operacyjnego
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Rozpoczęcie zamówienia publicznego na roboty budowlane centrum technicznego MARTEC	Rozpoczęcie prac budowlanych dla centrum technicznego MARTEC				Q4	2022	Rozpoczęcie prac budowlanych w zakresie infrastruktury dla Technopolo MARTEC (w tym zakupu gruntów i rozbiórki istniejącej infrastruktury) na wyspie Faial, które to prace zostaną zakończone w 2025 r. jako część ośrodka doświadczalnego i rozwojowego związanego z Morzem Azorskim. Obejmuje on m.in. błękitny inkubator (o powierzchni co najmniej 6500 m²), Centrum Akwakultury (co najmniej 2000 m²) oraz niezbędny sprzęt (wyposażenie ogólne wraz z instalacją ośrodka doświadczalnego i stacji badawczej w dziedzinie akwakultury). Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.

10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Dostarczenie statku badawczego	Dostawa statku badawczego				Q1	2025	Dostarczenie nowoczesnego statku badawczego. Musi być w stanie działać na dużych głębokościach, obejmować nowoczesne urządzenia badawcze i do przekazywania danych, dynamiczne pozycjonowanie, zdolność obsługi pojazdów do zdalnego sterowania, sieci pelagicznych, drag, skrzyń kolorowych itp., normy technologiczne w zakresie zdolności i wyposażenia o wysokiej wydajności energetycznej, aby zaspokoić bieżące potrzeby w dziedzinie badań morskich i monitorowania lub promowania zrównoważonego wykorzystania oceanów.
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Ukończenie eksperymentalnego ośrodka badawczo-rozwojowego związanego z Morzem Azorskim (centrum MARTEC)	Ukończenie eksperymentalnego ośrodka badawczo-rozwojowego związanego z Morzem Azorskim (centrum MARTEC)				Q4	2025	Utworzenie eksperymentalnego centrum badawczo-rozwojowego związanego z morzem, które może zostać udostępnione instytucjom systemu naukowego i technologicznego Azorów oraz przedsiębiorstwom odpowiedzialnym za badania iampanie; rozwój w tradycyjnych i powstających obszarach, takich jak rybołówstwo i produkty z nich pochodzące, akwakultura, biotechnologia morska, biomateriały i zasoby mineralne lub technologie i urządzenia morskie. Operacjonalizacja centrum (Centrum Techniczne MARTEC), ośrodek ten znajduje się na wyspie Faial. Zapotrzebowanie na energię pierwotną nowych budynków powinno być niższe o co najmniej 20 % od zapotrzebowania na budynki o niemal zerowym zużyciu energii.

K. KOMPONENT 11: Obniżenie emisyjności przemysłu

Komponent portugalskiego planu odbudowy i zwiększania odporności jest odpowiedzią na wyzwanie, jakim jest wkład przemysłu i procesów przemysłowych w osiągnięcie celów neutralności emisyjnej, określonych w planie działania na rzecz neutralności emisyjnej do 2050 r. oraz w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu na 2030 r. Wymaga to strukturalnej transformacji, opartej na rekonfiguracji działalności przemysłowej, zmianach w procesach produkcyjnych i sposobie wykorzystania zasobów.

Środek w ramach tego komponentu ma na celu promowanie dekarbonizacji, efektywności energetycznej i zasobooszczędności oraz wykorzystania alternatywnych źródeł energii w procesach przemysłowych. Wspierane projekty są również powiązane z nowymi technologiami, innowacjami i cyfryzacją przemysłu, dążąc do większej wydajności różnych procesów produkcyjnych i organizacyjnych.

Komponent ten przyczynia się do transformacji klimatycznej portugalskiego przemysłu i wspiera jego konkurencyjność. Przyczynia się on do realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów w sprawie inwestycji w transformację ekologiczną, w szczególności w zakresie czystej i wydajnej produkcji i wykorzystania energii (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 2020) oraz w sprawie inwestycji w badania naukowe i innowacje (zalecenia dla poszczególnych krajów 3 2019 i 2020).

K.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Inwestycja TC-C11-i01: Obniżenie emisyjności przemysłu

Inwestycja ta polega na promowaniu i wspieraniu finansowym projektów innowacyjnych w przemyśle w czterech obszarach:

- niskoemisyjne procesy i technologie: celem jest wspieranie wprowadzania nowych technologii lub ulepszonych procesów produkcyjnych w celu ich dekarbonizacji, np. poprzez wprowadzenie nowych surowców i środków gospodarki o obiegu zamkniętym, środków innowacyjnych, wymiany lub dostosowania urządzeń, zwiększenie elektryfikacji zużycia energii końcowej;
- środki na rzecz efektywności energetycznej: wspierane projekty mają na celu zmniejszenie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych, na przykład poprzez optymalizację lub wymianę silników i urządzeń, optymalizację procesów, przyjęcie systemów monitorowania i zarządzania zużyciem;
- włączenie energii ze źródeł odnawialnych i magazynowania, np. poprzez instalację systemów słonecznych, wytwarzanie ciepła ze źródeł odnawialnych, wysokosprawną kogenerację, wytwarzanie i wykorzystywanie wodoru ze źródeł odnawialnych oraz gazów odnawialnych, w przypadku gdy możliwości technologiczne dekarbonizacji, w tym poprzez elektryfikację, są bardziej ograniczone;
- opracowanie planów działania na rzecz dekarbonizacji i inicjatyw na rzecz budowania zdolności, takich jak identyfikacja i rozpowszechnianie skutecznych rozwiązań technologicznych, działania szkoleniowe, platformy wymiany informacji.

Wsparcie przyznaje się w drodze rocznych procedur przetargowych (2021-2024) zarówno małym i średnim przedsiębiorstwom, jak i dużym przedsiębiorstwom w dziedzinie przemysłu i produkcji energii, w tym organom zarządzającym obszarami przemysłowymi, operatorom systemów przesyłu i dystrybucji energii, stowarzyszeniom branżowym i przedsiębiorstwom energetycznym oraz innym podmiotom. Celem inwestycji jest wsparcie co najmniej 300 projektów o różnej wielkości: małe (średnio 1000000 EUR), średnie (średnio 5000000 EUR) i

duże (średnio 10000000 EUR). Przetarg koncentruje się na sektorach najbardziej energochłonnych pod względem emisji gazów cieplarnianych, ale jest otwarty dla całego sektora przemysłu, obejmując zarówno instalacje objęte systemem ETS, jak i instalacje nieobjęte ETS. Projekty wybrane w ramach obszaru interwencji 024b skutkują ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 30 % w danych instalacjach przemysłowych, przyczyniając się do realizacji celów klimatycznych Portugalii w ramach realizacji krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[35]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[36]; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[37] i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów[38]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

---

35 Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01).

36 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

37 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

38 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

K.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
11.1	TC-C11-i01	M	Pierwsze zaproszenie do składania ofert na projekty dotyczące dekarbonizacji przemysłu	Pierwsze zaproszenie do składania ofert otwarto				Q4	2021	Ogłoszenie pierwszego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów dotyczących dekarbonizacji przemysłu, które dotyczą co najmniej jednego z następujących obszarów: niskoemisyjne procesy i technologie; przyjęcie środków w zakresie efektywności energetycznej; włączenie energii odnawialnej i magazynowania energii; oraz wzmocnienie pozycji przedsiębiorstw. Zakres wymagań i obowiązków obejmuje kryteria kwalifikowalności zapewniające zgodność wybranych projektów z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczonych oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska. Niniejsze zaproszenie do składania ofert zapewnia średnią redukcję bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych o 30 % w przypadku instalacji przemysłowych wspieranych w ramach projektów odpowiadających obszarowi interwencji 024b. Projekty o najwyższej efektywności dekarbonizacji są wspierane w sposób priorytetowy.
11.2	TC-C11-i01	M	Podpisanie umów o udzielenie wsparcia finansowego	Podpisanie umów o udzielenie wsparcia finansowego				Q4	2023	Co najmniej 383000000 EUR przyznane na projekty dotyczące dekarbonizacji przemysłu, które dotyczą co najmniej jednego z następujących obszarów: niskoemisyjne procesy i technologie; przyjęcie środków w zakresie efektywności energetycznej; włączenie energii odnawialnej i magazynowania energii; oraz wzmocnienie pozycji przedsiębiorstw.

										Udzielenie zamówień na projekty wybrane w ramach konkurencyjnych zaproszeń do składania wniosków w ramach powyższego kamienia milowego zapewnia zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie czyń poważnych szkód” (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie listy wykluczonych oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
11.3	TC-C11-i01	T	Wsparcie finansowe projektów dotyczących dekarbonizacji przemysłu		Numer	0	300	Q4	2025	Liczba projektów, które otrzymały wsparcie finansowe na rzecz dekarbonizacji przemysłu, które dotyczą co najmniej jednego z następujących obszarów: niskoemisyjne procesy i technologie; przyjęcie środków w zakresie efektywności energetycznej; oraz włączenie energii odnawialnej i magazynowania energii. W odniesieniu do wspieranych instalacji przemysłowych zapewnia się zmniejszenie o średnio 30 % bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w przypadku projektów odpowiadających obszarowi interwencji 024b oraz zgodność z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01), w tym w odniesieniu do instalacji objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji, aby zapewnić osiągnięcie przez wspierane instalacje prognozowanych emisji gazów cieplarnianych poniżej poziomu odniesienia ustanowionego dla przydziału bezpłatnych uprawnień, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

L. KOMPONENT 12: Biogospodarka

Komponent ten jest odpowiedzią na wyzwanie, jakim jest rozwój opłacalnej, zrównoważonej, konkurencyjnej biogospodarki o obiegu zamkniętym. Oczekuje się, że taka transformacja przyczyni się do modernizacji i konsolidacji przemysłu poprzez tworzenie nowych łańcuchów wartości i bardziej ekologicznych procesów przemysłowych.

Celem tego komponentu jest promowanie i przyspieszenie rozwoju produktów o wysokiej wartości dodanej z zasobów biologicznych jako alternatywy dla materiałów opartych na paliwach kopalnych.

Środki w ramach tego komponentu mają na celu wspieranie zmian strukturalnych związanych z tą transformacją i przyczyniają się do sprostania obecnym globalnym i lokalnym wyzwaniom, w tym zmianie klimatu, zmniejszeniu zależności od zasobów kopalnych i zrównoważonemu rozwojowi. Trzy sektory (wyroby włókiennicze i odzieżowe, obuwie i żywica naturalna) otrzymają specjalne wsparcie na rzecz rozwoju bioproduktów i zwiększenia zasobooszczędności. Komponent ten wspiera realizację zaleceń dla poszczególnych krajów w sprawie inwestycji w transformację ekologiczną, w szczególności w zakresie czystej i wydajnej produkcji i wykorzystania energii (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 2020) oraz inwestycji w badania naukowe i innowacje (zalecenia dla poszczególnych krajów 3 2019 i 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

L.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TC-r25: Zrównoważona biogospodarka

Celem reformy jest promowanie i zachęcanie do ochrony i efektywnego wykorzystywania zasobów biologicznych. Reforma wpisuje się w portugalski plan działania na rzecz zrównoważonej biogospodarki, który będzie przedmiotem konsultacji społecznych i będzie stanowił strategiczne ramy dla zrównoważonego rozwoju w poszczególnych krajach. W ramach wysiłków na rzecz promowania biogospodarki Portugalia oceni również zachęty podatkowe, które mogłyby zwiększyć zastępowanie nieodnawialnych zasobów naturalnych innymi zasobami pochodzenia biologicznego.

Reforma obejmuje nowy ogólny system gospodarowania odpadami (RGGR) oraz włączenie kryteriów zakupu zrównoważonych bioproduktów do przeglądu krajowej strategii na rzecz ekologicznych zamówień publicznych. Reforma ta ma na celu usunięcie głównych przeszkód i ograniczeń stwierdzonych w odniesieniu do waloryzacji zasobów biologicznych dla rozwoju zrównoważonego bioprzemysłu o obiegu zamkniętym, z poszanowaniem zasady kaskadowego traktowania.

Wdrożenie nowego ogólnego systemu gospodarowania odpadami usuwa co najmniej ograniczenia związane ze stosowaniem produktów ubocznych lub odpadów w odniesieniu do nowych produktów poprzez uproszczenie procedur klasyfikacji substancji lub przedmiotów jako produktów ubocznych, w tym z innych państw UE. Nowy ogólny system gospodarowania odpadami przyjęto w grudniu 2020 r.

Krajowa strategia na rzecz zielonych zamówień publicznych zostanie poddana przeglądowi w celu uwzględnienia co najmniej obowiązkowych kryteriów ekologicznych związanych z

zamówieniami na usługi i produkty (zwłaszcza w dziedzinie budownictwa), z uwzględnieniem zrównoważonych bioproduktów.

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 września 2022 r.

Inwestycja TC-C12-i01: Biogospodarka

Celem inwestycji jest wsparcie włączenia biomateriałów do procesów produkcyjnych w trzech sektorach: tekstylia i odzież, obuwie i żywica naturalna.

Główny instrument obejmuje wsparcie finansowe udzielane w drodze umów programowych z konsorcjami, które obejmują badania naukowe iampanie;I instytucje, przedsiębiorstwa i użytkownicy końcowi, które są wybierane w drodze procedury konkurencyjnej. Wspierane działania obejmują projekty w zakresie badań naukowych, rozwoju i innowacji produkcyjnych, projekty cyfryzacji i zaawansowane technologie produkcyjne, specjalne programy szkoleniowe i programy wzmacniania pozycji, produkcję krajowej żywicy naturalnej oraz środki podnoszące świadomość na rzecz zrównoważonej produkcji i konsumpcji. Wybrane projekty przyczyniają się co najmniej do rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym i do realizacji celów w zakresie redukcji emisji w Portugalii. Projekty mają następujące cele:

- rozwój nowych procesów produkcyjnych w zakresie tworzenia produktów o wyższej wartości dodanej obejmujących i eksploatujących zasoby biologiczne (biomasa leśna, pozostałości rolnicze i rolno-przemysłowe oraz produkty uboczne);
- rozwój procesów technologicznych w celu poprawy obiegu zamkniętego w sektorach włókienniczym i odzieżowym, obuwniczym i żywicznym; oraz
- przyczynianie się do gospodarowania odpadami w tych sektorach.

Wspierane są projekty badawcze, rozwojowe i innowacyjne w celu opracowania nowych procesów produkcyjnych w zakresie tworzenia produktów o wyższej wartości dodanej obejmujących i wykorzystujących zasoby biologiczne (biomasa leśna, pozostałości rolnicze i rolno-przemysłowe oraz produkty uboczne), procesów technologicznych mających na celu poprawę obiegu zamkniętego w sektorach tekstylnym i odzieżowym, obuwniczym i żywicznym oraz przyczynianie się do gospodarowania odpadami w tych sektorach. Wybrane projekty przyczyniają się do redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Uzupełnieniem tych środków są szczegółowe i dodatkowe przetargi na działania związane z gospodarką leśną i produkcją żywicy naturalnej. Obejmuje on wsparcie działań w zakresie zapobiegania pożarom prowadzonych przez specjalistów ds. produkcji żywicy, zakup maszyn i sprzętu przez Instytut Ochrony Przyrody i Lasów (ICNF) oraz działania w zakresie ochrony i rekultywacji morskich lasów sosnowych. Wspierając gospodarkę gruntami leśnymi, inwestycja ta przyczynia się do zapobiegania i łagodzenia skutków pożarów na obszarach wiejskich, przyczyniając się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działania łagodzące określone w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01). W szczególności w celu zapewnienia zgodności z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01) pojazdy, maszyny i urządzenia zakupione przez Instytut Ochrony Przyrody i Lasów (ICNF) są bezemisyjne. W przypadku braku bezemisyjnych rozwiązań alternatywnych, pojazdy, maszyny i urządzenia, które mają zostać zakupione, odpowiadają najlepszym dostępnym poziomom efektywności środowiskowej w sektorze. Ponadto kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz

działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[39]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[40]; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[41] i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów[42]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

[39] Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01).

[40] W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

[41] Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

[42] Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

L.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy-	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
		Wartość docelowa			Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
12.1	TC-C12-i01	M	Podpisanie protokołu z 2021 r. dotyczącego programu „Resineiros vigilantes”	Podpisanie protokołu z 2021 r. do programu „Resineiros vigilantes”				Q3	2021	Zawarcie protokołu między I.P. Instytutem ds. Przyrody i Ochrony Lasów a krajowym stowarzyszeniem zawodowym producentów żywicy (Resipinus) w celu nadzoru i wykrywania pożarów na obszarach wiejskich.
12.2	TC-C12-i01	M	Zatwierdzenie projektów przedłożonych przez konsorcja w zakresie opracowywania nowych produktów, technologii i procesów związanych z biogospodarką w sektorach włókienniczym, odzieżowym,	Zatwierdzanie projektów rozwoju nowych produktów, technologii i procesów związanych z biogospodarką				Q2	2022	Zatwierdzenie przez komisję selekcyjną projektów przedłożonych przez konsorcja w zakresie opracowywania nowych produktów, technologii i procesów związanych z biogospodarką w sektorach włókienniczym i odzieżowym, obuwniczym i żywicznym. Projekty przedstawione do wsparcia przez konsorcja wchodzą w zakres jednego z następujących programów: „Promowanie zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym w przemyśle włókienniczym i odzieżowym”, „promowanie zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym w sektorze obuwia” oraz „promowanie i waloryzacja odporu naturalnego”.

			obuwniczym i żywicznym							Skupiają się one na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowywaniu się do zmiany klimatu poprzez stosowanie czystych rozwiązań technologicznych, alternatywy o niewielkim wpływie na środowisko oraz stosowanie najlepszych dostępnych technik. Kryteria wyboru projektów wymagają, aby wszystkie wspierane projekty badawczo-baszowe zapewniały redukcję bezpośrednich i pośrednich emisji dwutlenku węgla. Wybrane projekty muszą być zgodne z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01) poprzez wykorzystanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
12.3	TC-C12-i01	T	Nowe produkty, technologie i procesy pilotażowe łączące zasoby pochodzenia biologicznego		Numer	0	15	Q4	2025	Nowe produkty, technologie i procesy pilotażowe łączące zasoby pochodzenia biologicznego. Obejmuje to co najmniej 10 nowych produktów lub technologii (poziom gotowości technologicznej 6-7) oraz co najmniej 5 przemysłowych procesów pilotażowych (poziom gotowości technologicznej 7-9) w następujących sektorach: produkcja tekstyliów, obuwia, żywicy.
12.4	TC-C12-i01	T	Rozwój morskich lasów sosnowych o potencjale produkcji żywicy		ha	0	8500	Q4	2025	Obszar morskich lasów sosnowych rozwinął się z wykorzystaniem technik naturalnej regeneracji i przycinania gałęzi żywicy.
12.5	TC-C12-r25	M	Wejście w życie nowego ogólnego systemu gospodarowania odpadami	Wejście w życie nowego ogólnego systemu gospodarowania odpadami				Q3	2021	Wejście w życie nowego ogólnego systemu gospodarki odpadami (RGGR), który upraszcza proces administracyjny i zmniejsza koszty związane ze stosowaniem produktów ubocznych.
12.6	TC-C12-r25	M	Wejście w życie zmienionej krajowej strategii na rzecz ekologicznych zamówień publicznych	Wejście w życie zmienionej krajowej strategii na rzecz ekologicznych zamówień publicznych				Q3	2022	Wejście w życie zmienionej krajowej strategii na rzecz zielonych zamówień publicznych, w której określono kryteria ekologiczne związane z zamówieniami na usługi i produkty zawierające zrównoważone biomateriały, w tym poprzez wprowadzenie obowiązkowych kryteriów ekologicznych.

M. KOMPONENT 13: Efektywność energetyczna budynków

Komponent ten odnosi się do następujących wyzwań: Sektor mieszkaniowy odpowiada za 18 % zużycia energii, a sektor usług - o kolejne 14 %. Budynki odgrywają zatem ważną rolę w osiąganiu celów neutralności emisyjnej Portugalii. Środki w tym obszarze, w szczególności w sektorze mieszkaniowym, mogą również przyczynić się do złagodzenia ubóstwa energetycznego, co w Portugalii nadal stanowi poważny problem, ponieważ odsetek gospodarstw domowych, które nie są w stanie odpowiednio ogrzewać domów, w 2019 r. nadal wynosi 19 %. Portugalia zobowiązała się do osiągnięcia neutralności emisyjnej do 2050 r. i w związku z tym musi promować dekarbonizację swoich zasobów budowlanych, przy jednoczesnej poprawie warunków mieszkaniowych (komfort i jakość w pomieszczeniach) i przystępności cenowej. Cel ten osiąga się poprzez poprawę charakterystyki energetycznej budynków, połączenie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych z elektryfikacją oraz ukierunkowanie w szczególności gospodarstw domowych o niskich dochodach na walkę z ubóstwem energetycznym.

Zidentyfikowano szereg „niedoskonałości rynku", które wiążą się z szeregiem problemów, które zwykle opóźniają przekształcenie zasobów budowlanych i wykorzystanie potencjalnych oszczędności energii, takich jak:

- brak zrozumienia zużycia energii i potencjalnych oszczędności;
- ograniczona działalność w zakresie renowacji i budownictwa w okresie po kryzysie;
- brak atrakcyjnych produktów finansowania;
- ograniczone informacje o zasobach budowlanych; oraz
- ograniczone wykorzystanie efektywnych energetycznie i inteligentnych technologii.

Celem komponentu jest renowacja budynków publicznych i prywatnych w celu poprawy ich charakterystyki energetycznej i komfortu, przy jednoczesnym zmniejszeniu rachunków i zależności energetycznej kraju, emisji gazów cieplarnianych i zależności energetycznej, ograniczenie ubóstwa energetycznego i włączenie odnawialnych źródeł energii do środowiska zbudowanego. Powinno to przynieść obywatelom i przedsiębiorstwom liczne korzyści społeczne, środowiskowe i gospodarcze, takie jak tworzenie lokalnych miejsc pracy i ograniczanie zanieczyszczenia powietrza.

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie inwestycji w transformację klimatyczną, w szczególności w zakresie czystej i wydajnej produkcji i wykorzystania energii (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020). Jest on powiązany z inicjatywą przewodnią „Renowacja" i stanowi część zielonej transformacji.

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

M.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Inwestycja TC-C13-i01: Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych

Celem tej inwestycji jest promowanie termomodernizacji budynków mieszkalnych będących własnością prywatną, przyjęcie energooszczędnych rozwiązań, zastąpienie nieefektywnego sprzętu i zwiększenie zainstalowanej mocy w celu promowania efektywności energetycznej i

zasobooszczędności, zwiększenie konsumpcji własnej energii ze źródeł odnawialnych oraz rozwiązanie problemu ubóstwa energetycznego.

Inwestycja obejmuje następujące środki:

- Wspieranie kosztów projektów (zazwyczaj od 50 % do 70 % całkowitych kosztów) promujących renowację, efektywność energetyczną, dekarbonizację, oszczędność wody i gospodarkę o obiegu zamkniętym w budynkach. Odbywa się to poprzez coroczne ogłaszanie ogłoszeń.
- W przypadku gospodarstw domowych o niskich dochodach dotkniętych ubóstwem energetycznym (gdzie dotowane może być do 100 % kosztów), działania takie wymagają ściślejszej współpracy między władzami centralnymi i lokalnymi oraz innymi podmiotami, takimi jak stowarzyszenia lokalne. Vales eficiência lub bony efektywności energetycznej, o średniej wartości 1300 EUR każdy, są wydawane i dostarczane gospodarstwom domowym znajdującym się w ubóstwie energetycznym, które uprawniają odbiorcę do określonych prac, energooszczędnych rozwiązań, urządzeń i elektryfikacji zużycia energii.
    - Materiały pomocnicze są rozpowszechniane, aby pomóc w podejmowaniu decyzji w sprawie najlepszych środków w zakresie efektywności energetycznej, które należy podjąć.
    - Należy również udostępnić kanały komunikacji i punkty kompleksowej obsługi, aby pomóc w wyjaśnieniu wątpliwości co do sposobu uzyskania tego wsparcia, w koordynacji z różnymi podmiotami krajowymi i lokalnymi, tak aby konsumenci mogli podejmować najlepsze decyzje inwestycyjne.

Planowana inwestycja ma na celu osiągnięcie średnich oszczędności rzędu 200 ktoe energii pierwotnej oraz zmniejszenie emisji CO2 o około 150 kt.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C13-i02: Efektywność energetyczna w budynkach instytucji rządowych

Celem tej inwestycji jest promowanie termomodernizacji budynków instytucji rządowych, promowanie efektywności energetycznej i zasobooszczędności oraz zwiększenie zużycia energii ze źródeł odnawialnych na własne potrzeby.

Inwestycja ta obejmuje środki promujące renowację, efektywność energetyczną, dekarbonizację, oszczędność wody i gospodarkę o obiegu zamkniętym w budynkach.

- Ogłoszenia publikowane są corocznie w odniesieniu do różnych rodzajów interwencji budowlanych, które mają być określone w przygotowywanych planach efektywności, w ramach europejskiego planu działania na rzecz ekoinnowacji ECO.AP 2030. ECO.AP 2030 jest również dostępny w celu zapewnienia wsparcia technicznego centralnym organom publicznym w identyfikowaniu projektów i promowaniu ich realizacji.
- Materiały pomocnicze są rozpowszechniane wśród urzędników administracji publicznej, aby pomóc im w wyborze najlepszych środków w zakresie efektywności energetycznej, które należy podjąć.

Planowana inwestycja ma na celu osiągnięcie średnich oszczędności rzędu 185 ktoe energii pierwotnej oraz zmniejszenie emisji CO2 o około 140 kt.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C13-i03: Efektywność energetyczna budynków wykorzystywanych przez sektor usług

Celem tej inwestycji jest promowanie termomodernizacji budynków wykorzystywanych przez sektor usług, promowanie efektywności energetycznej i zasobooszczędności, zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na własny użytek.

Inwestycja ta obejmuje następujące środki:

- Ogłoszenia publikowane są corocznie w celu ubiegania się o wsparcie (zazwyczaj od 50 % do 70 % całkowitych kosztów) w celu podziału tych kosztów w różnych rodzajach interwencji budowlanych mających na celu poprawę ich efektywności energetycznej i środowiskowej.
- Materiały pomocnicze są rozpowszechniane, aby pomóc w podejmowaniu decyzji w sprawie najlepszych środków w zakresie efektywności energetycznej, które należy podjąć.
- Należy również udostępnić kanały komunikacji, aby pomóc w wyjaśnieniu wątpliwości co do sposobu uzyskania tego wsparcia, w koordynacji z różnymi podmiotami krajowymi i lokalnymi, tak aby konsumenci mogli podejmować najlepsze decyzje inwestycyjne.

Planowana inwestycja ma na celu osiągnięcie średnich oszczędności rzędu 50 ktoe energii pierwotnej oraz zmniejszenie emisji CO2 o około 30 kt.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

M.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Wartość wyjściowa	Cel	Q	Rok	
13.1	TC-C13-i01	T	Renowacja budynków mieszkalnych w zakresie efektywności energetycznej		m²	0	830 000	Q2	2024	Powierzchnia odnowionych prywatnych budynków mieszkalnych. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.
13.2	TC-C13-i01	T	Renowacja budynków mieszkalnych w zakresie efektywności energetycznej		m²	830 000	1 020 000	Q2	2025	Powierzchnia odnowionych prywatnych budynków mieszkalnych. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786
13.3	TC-C13-i01	T	„Bony na efektywność" przyznawane gospodarstwom domowym w ubóstwie energetycznym w celu zastąpienia starych urządzeń i przyjęcia energooszczędnych rozwiązań		Numer	0	100 000	Q3	2025	Liczba „bony efektywności" o wartości średnio 1300 EUR/voucher, rozdzielonych gospodarstwom domowym w ubóstwie energetycznym (wszechnicy gospodarstw domowych korzystających z taryfy społecznej za energię), na zakup energooszczędnych urządzeń, takich jak pompy ciepła, a także na przeprowadzenie prac mających na celu poprawę charakterystyki energetycznej samego gospodarstwa domowego. Obejmuje to usługi instalacyjne i odbiór wcześniejszego sprzętu (przesyłanie go do przyjaznego dla środowiska miejsca docelowego).

13.4	TC-C13-i01	T	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na potrzeby własnej konsumpcji i do wykorzystania w społecznościach energetycznych działających w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w prywatnym sektorze mieszkaniowym		MW	0	35	Q4	2025	Dodatkowe zdolności produkcyjne energii ze źródeł odnawialnych (takie jak panele fotowoltaiczne i baterie w miarę dojrzewania tej technologii) zainstalowane na potrzeby własne i do wykorzystania w społecznościach energetycznych działających w sektorze energii odnawialnej w prywatnym sektorze mieszkaniowym.
13.5	TC-C13-i02	T	Renowacja budynków instytucji rządowych pod względem efektywności energetycznej		m²	0	1 065 000	Q1	2025	Powierzchnia odnowionych budynków instytucji rządowych. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786
13.6	TC-C13-i02	T	Renowacja budynków instytucji rządowych pod względem efektywności energetycznej		m²	1 065 000	1 255 000	Q4	2025	Powierzchnia odnowionych budynków instytucji rządowych. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786

13.7	TC-C13-i02	T	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na potrzeby własne i do wykorzystania w społecznościach energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej w budynkach instytucji rządowych		MW	0	28	Q4	2025	Dodatkowe zdolności produkcyjne energii ze źródeł odnawialnych (takie jak panele fotowoltaiczne i baterie w miarę dojrzewania tej technologii) na potrzeby własne i do wykorzystania w społecznościach energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej w budynkach instytucji rządowych.
13.8	TC-C13-i03	T	Renowacja budynków usług prywatnych pod względem efektywności energetycznej		m²	0	315 000	Q1	2025	Powierzchnia wyremontowanych budynków użytkowanych przez prywatne służby. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.
13.9	TC-C13-i03	T	Renowacja budynków usług prywatnych pod względem efektywności energetycznej		m²	315 000	360 000	Q4	2025	Powierzchnia wyremontowanych budynków wykorzystywanych przez sektor usług prywatnych. Renowacje zwiększające efektywność energetyczną muszą obejmować średnio co najmniej średnio gruntowną renowację zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.

13.10	TC-C13-i03	T	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na potrzeby własnej konsumpcji i do wykorzystania w społecznościach energetycznych działających w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze usług prywatnych		MW	0	30	Q4	2025	Dodatkowe zdolności produkcyjne energii ze źródeł odnawialnych (takie jak panele fotowoltaiczne i baterie w miarę dojrzewania tej technologii) na potrzeby własne i do wykorzystania w społecznościach energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej w sektorze usług prywatnych.

N. KOMPONENT 14: Wodór i odnawialne źródła energii

Portugalia zobowiązała się do osiągnięcia neutralności emisyjnej do 2050 r., stawiając kraj jako lidera w walce ze zmianą klimatu w ramach porozumienia paryskiego. W planie działania na rzecz neutralności emisyjnej do 2050 r. (RNC 2050) wyznaczono cele w zakresie dekarbonizacji, które mają zostać osiągnięte w zakresie redukcji emisji o ponad 85 % w porównaniu z emisjami z 2005 r. oraz zdolności do sekwestracji dwutlenku węgla wynoszącej 13 000 000 ton. Komponent ten odnosi się do tak zwanych sektorów, które trudno jest zredukować, wspierając wdrażanie wodoru ze źródeł odnawialnych.

Celem komponentu jest promowanie transformacji energetycznej i dekarbonizacji przemysłu i transportu, ze szczególnym naciskiem na produkcję wodoru ze źródeł odnawialnych i innych gazów ze źródeł odnawialnych. W przypadku regionów autonomicznych nacisk kładzie się na wykorzystanie energii odnawialnej (energia geotermalna, wiatrowa, fotowoltaiczna i wodna) oraz magazynowania. Komponent ten ma kluczowe znaczenie dla zmniejszenia krajowej zależności energetycznej poprzez produkcję energii ze źródeł lokalnych, poprawy bilansu handlowego i zwiększenia odporności gospodarki krajowej.

Komponent ten wspiera realizację zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego skoncentrowania inwestycji na transformacji klimatycznej, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji energii ze źródeł odnawialnych (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2019 i 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

N.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TC-r29: Krajowa strategia w zakresie technologii wodorowych (EN-H2)

Celem środka jest wprowadzenie elementu zachęty i stabilności dla sektora energetycznego, promującego stopniowe wprowadzanie wodoru ze źródeł odnawialnych jako zrównoważonego filaru bardziej kompleksowej strategii przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. Strategia ta określa obecną i przyszłą rolę wodoru w systemie energetycznym i proponuje szereg środków i celów w zakresie włączenia wodoru do różnych sektorów gospodarki. Obejmuje to również stworzenie niezbędnych warunków dla tej zmiany, w tym m.in. prawodawstwa i regulacji, bezpieczeństwa, norm, innowacji i rozwoju oraz finansowania. Środek dotyczy zmiany rozporządzenia w sprawie krajowej sieci przesyłowej gazu oraz rozporządzenia w sprawie krajowej sieci dystrybucji gazu, które ma zostać zatwierdzone przez Dyrekcję Generalną ds. Energii i Geologii. Zmienione rozporządzenie umożliwia ustanowienie warunków podłączenia do infrastruktury przesyłu gazu, w szczególności w odniesieniu do zatłaczania gazów pochodzenia odnawialnego, w tym wodoru ze źródeł odnawialnych i gazów o niskiej zawartości węgla, a także ustalenie minimalnego i maksymalnego odsetka zatłaczania tych gazów do sieci. Ponadto zmienione rozporządzenie zawiera niezbędne zmiany norm technicznych, które zapewniają jakość usługi i bezpieczne użytkowanie tej infrastruktury dla wszystkich użytkowników.

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 września 2021 r.

Inwestycja TC-C14-i01: Wodór i gazy odnawialne

Celem środka jest wspieranie prywatnych projektów dotyczących produkcji wodoru ze źródeł odnawialnych i innych gazów pochodzenia odnawialnego do własnego użytku lub wprowadzania do sieci.

Inwestycja obejmuje działania sprzyjające produkcji, magazynowaniu, transportowi i dystrybucji gazów ze źródeł odnawialnych, mające na celu zwiększenie udziału gazów odnawialnych w zużyciu energii, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zmniejszenie zależności energetycznej i poprawę bezpieczeństwa dostaw energii. Wspierane są różne zastosowania, takie jak wykorzystanie gazów odnawialnych w transporcie oraz wprowadzanie gazów odnawialnych do sieci gazu ziemnego.

Do produkcji gazów odnawialnych, takich jak odnawialny wodór lub biometan, wyłącznie z odnawialnych źródeł energii, można stosować szereg technologii, takich jak: Elektroliza; Procesy termochemiczne i hydrotermalne; Procesy biologiczne (biofotoliza i fermentacja); Wzbogacanie biogazu w wyniku rozkładu beztlenowego materiałów biomasy (z wyłączeniem produkcji biogazu); oraz metanizacja (wodór odnawialny w połączeniu z ditlenkiem węgla pochodzącym z recyklingu).

Inwestycje mają bardzo szczególny charakter i mają na celu zwiększenie zainstalowanej zdolności produkcyjnej do produkcji wodoru ze źródeł odnawialnych i innych gazów odnawialnych, w tym mocy zainstalowanej w elektrolizatorach do produkcji wodoru ze źródeł odnawialnych. Projekt jest realizowany w drodze trzech otwartych i niedyskryminacyjnych zaproszeń do składania ofert w celu wsparcia projektów o maksymalnej wartości 15000000 EUR na projekt.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C14-i02-RAM: Potencjał energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w Archipelagu Madery

Celem środka jest wspieranie wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych. Projekty objęte tą inwestycją umożliwiają zwiększenie udziału energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych dostępnej na każdej wyspie. Inwestycja ta przyczynia się do realizacji strategii dekarbonizacji wytwarzania energii elektrycznej, zwiększając odporność gospodarki krajowej.

Inwestycja obejmuje następujące subinwestycje:

- Pełna renowacja i remont elektrowni wodnej Water Serra oraz elektrowni wodnej Calheta I, rewitalizacja zainstalowanej mocy 6,2 MW oraz zwiększenie zainstalowanej mocy poprzez dodanie 4 MW;
- Zwiększenie zainstalowanej pojemności w systemach magazynowania baterii poprzez dodanie pojemności magazynowej co najmniej 21 MW/27 MWh;
- Zainstalować nowy synchroniczny kompensator o mocy co najmniej 15 MVAr;
- Zwiększenie zdolności sieci elektroenergetycznej w celu włączenia nowej zainstalowanej mocy o mocy co najmniej 48 MW do odnawialnych źródeł energii w systemach elektroenergetycznych (40 MW Madera +8 MW Porto Santo);
- Instalacja 130 000 inteligentnych liczników podłączonych do sieci oraz wymiana 8 750 punktów oświetlenia ulicznego na rozwiązania o niskim zużyciu energii (w tym modernizacja zarządzania oświetleniem ulicznym).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C14-i03-RAA: Transformacja energetyki na Azorach

Celem środka jest rozwój nowoczesnej infrastruktury elektroenergetycznej oraz realizacja projektów z innowacyjnymi rozwiązaniami technicznymi w celu zwiększenia samowystarczalności energetycznej. Na Azorach produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych stanowi obecnie około 40 % całkowitej wartości regionu, z czego około 24 % pochodzi z energii geotermalnej na dwóch największych wyspach archipelagu. Pozostałe 60 % energii elektrycznej pochodzi z paliw kopalnych, oleju napędowego i oleju napędowego, co stanowi wysoki roczny rachunek, nie tylko ze względu na wartość zakupu paliw, ale również ze względu na ich transport drogą morską z kontynentu na wyspy i dystrybucję między wyspami. Ten rodzaj produkcji, oprócz związanych z tym wysokich kosztów, stanowi silną zależność zewnętrzną, która w sytuacji kryzysu krajowego lub międzynarodowego może zagrozić zdolności do zaspokojenia potrzeb energetycznych archipelagu.

Inwestycja obejmuje następujące subinwestycje:

- Zwiększenie zainstalowanej mocy wytwórczej energii ze źródeł odnawialnych, głównie geotermalnej, o 12 MW i rewitalizacja już zainstalowanej elektrowni geotermalnej o 5 MW;
- Zwiększenie mocy zainstalowanej do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na wyspie Corvo poprzez instalację parków energii fotowoltaicznej i wiatrowej o 850 kW;
- Instalacja nowych systemów magazynowania energii elektrycznej na wyspach Santa Maria, São Jorge, Pico, Faial, Flores i Corvo o mocy co najmniej 20 MW;
- — Instalować nowe małe jednostki wytwórcze energii fotowoltaicznej do zdecentralizowanej produkcji i zużycia o łącznej mocy 12,6 MW.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

N.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
14.1	TC-C14-r29	M	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie krajowej sieci przesyłowej gazu oraz rozporządzenia w sprawie krajowej sieci dystrybucji gazu	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie krajowej sieci przesyłowej gazu oraz rozporządzenia w sprawie krajowej sieci dystrybucji gazu				Q3	2021	Wejście w życie zmienionego rozporządzenia w sprawie krajowej sieci przesyłowej gazu oraz rozporządzenia w sprawie krajowej sieci dystrybucji gazu. Zmiany w rozporządzeniu w sprawie krajowej sieci przesyłowej gazu oraz w rozporządzeniu w sprawie krajowej sieci dystrybucji gazu są zatwierdzane przez Dyrekcję Generalną ds. Energii i Geologii. Rozporządzenia umożliwiają ustanowienie warunków podłączenia do infrastruktury przesyłu gazu, w szczególności w odniesieniu do wprowadzania gazów pochodzenia odnawialnego, w tym wodoru ze źródeł odnawialnych, a także ustalenie minimalnego i maksymalnego udziału procentowego zatłaczania tych gazów do sieci. Ponadto obejmują one niezbędne zmiany norm technicznych, które zapewniają jakość usługi i bezpieczne użytkowanie tej infrastruktury dla wszystkich użytkowników.
14.2	TC-C14-i01	M	Pierwsze zaproszenie do składania ofert na projekty w zakresie produkcji gazu ze źródeł odnawialnych	Pierwsze zaproszenie do składania ofert otwarto				Q3	2021	Otwarcie pierwszego zaproszenia do składania wniosków dotyczących wyboru projektów, które mają otrzymać wsparcie w odniesieniu do co najmniej 88 MW mocy nowego zainstalowanego wodoru ze źródeł odnawialnych i odnawialnych gazów cieplarnianych o zerowej lub bliskiej zerowej emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia.
14.3	TC-C14-i01	T	Dodatkowa zdolność produkcji wodoru ze źródeł odnawialnych i gazu ze źródeł odnawialnych		MW	0	264	Q4	2025	Dodatkowe zdolności produkcyjne w zakresie wodoru ze źródeł odnawialnych i gazów ze źródeł odnawialnych zainstalowane przy zerowej lub bliskiej zerowej emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia.
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Instalacja nowego synchronicznego kompensatora	Instalacja nowego synchronicznego kompensatora				Q4	2023	Nabycie i instalacja jednego nowego synchronicznego kompensatora z co najmniej 15 MVAr.

14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatkowa zainstalowana moc wytwórcza energii wodnej		MW	0	4	Q4	2023	Zwiększenie mocy zainstalowanej w odnowionej elektrowni wodnej Serra.
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Odnowiona zainstalowana zdolność produkcyjna elektrowni wodnych		MW	0	6,2	Q4	2024	Pełna renowacja następujących elektrowni wodnych: Elektrownia hydroelektryczna Water Serra: wymiana i modernizacja sprzętu elektrycznego i mechanicznego, utrzymanie wyłącznie budynku. Elektrownia Hydroelektryczna Calheta I: wymiana większości aktywów, w szczególności dwóch zespołów wytwórczych o mocy zainstalowanej o mocy 0,5 MW i innych systemów elektrycznych, z wyjątkiem budynku. Prace obejmują również renowację kanałów prowadzących do zakładu o łącznej długości około 13 km.
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatkowa zainstalowana pojemność w układzie magazynowania baterii		MW	0	21	Q4	2024	Zwiększenie magazynowania energii elektrycznej poprzez dodanie zainstalowanej mocy w systemach akumulatorów. Dodana moc wynosi co najmniej 21 MW/27 MWh
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatkowa zdolność do zintegrowania nowej zainstalowanej mocy z systemem elektroenergetycznym		MW	0	48	Q2	2025	Zwiększenie zdolności do integracji odnawialnych źródeł energii z systemem elektroenergetycznym ARM. Modernizacja wynosi 8 MW w Porto Santo i 40 MW na Maderze.
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Instalacja inteligentnych liczników		Numer	0	130 000	Q4	2025	Dostarczanie i instalacja nowych inteligentnych liczników (liczników energii elektrycznej, które rejestrują informacje o zużyciu energii i są podłączone do sieci komunikacyjnej)
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Wymiana punktów oświetlenia ulicznego		Numer	0	8 750	Q4	2025	Zastąpienie publicznej sieci oświetleniowej oświetleniem LED o niskim zużyciu energii i systemem zarządzania nimi
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatkowa i odnowiona zainstalowana geotermalna zdolność produkcyjna		MW	0	17	Q4	2025	Zwiększenie zdolności produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, w szczególności energii geotermalnej. Dodatkową moc (12 MW) należy zainstalować w zakładach Pico Alto Geothermal i Pico Vermelho Geothermal. Renowacja elektrowni w Ribeira Grande Geothermal ma na celu wdrożenie trzech nowych odwiertów geotermalnych, a bardziej wydajna jednostka wytwórcza o mocy 5 MW zastąpi istniejące jednostki wytwórcze o mocy 2x2,5 MW.

14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatkowa produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w Corvo		kW	0	850	Q4	2023	Zwiększenie mocy zainstalowanej do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na wyspie Corvo poprzez instalację farm energii fotowoltaicznej i wiatrowej.
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Nowe systemy magazynowania energii w akumulatorach i systemy zarządzania energią w ARA		MW	0	20	Q4	2025	Instalacja nowych systemów magazynowania energii w akumulatorach i systemów zarządzania energią na sześciu wyspach w celu umożliwienia większej integracji odnawialnych źródeł energii przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw i jakości usług o łącznym zakresie mocy od 20 MW do 30 MW. ·
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Instalacja małych elektrowni fotowoltaicznych na potrzeby lokalnego wytwarzania i zużycia energii elektrycznej		MW	0	11,2	Q4	2025	Instalacja nowych zainstalowanych mocy wytwórczych energii elektrycznej poprzez inwestowanie w rozproszone małe instalacje fotowoltaiczne, głównie na potrzeby własne, przy założeniu braku współfinansowania ze strony beneficjentów.

O. KOMPONENT 15: Zrównoważona mobilność

Ten komponent portugalskiego planu odbudowy i zwiększania odporności podejmuje szereg wyzwań w sektorze transportu: potrzebę ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń, potrzebę zmniejszenia zależności od samochodu prywatnego oraz potrzebę zapewnienia większej spójności społecznej na obszarach miejskich.

Celem tego komponentu jest ograniczenie emisji i poprawa transportu publicznego poprzez rozbudowę sieci, zwiększenie jej dostępności oraz wzmocnienie zdolności planowania transportu publicznego. Oczekuje się, że doprowadzi to do zwiększenia liczby użytkowników transportu publicznego, zachęci do zmiany rodzaju transportu z prywatnego samochodu na transport publiczny i będzie promować lepsze zdolności w zakresie zarządzania i planowania transportu. W tym celu komponent ten obejmuje reformy i inwestycje promujące zrównoważony transport publiczny poprzez rozbudowę metro w Lizbonie i Porto, budowę systemu kolei lekkiej w Lizbonie, szybki system transportu autobusowego w Porto oraz zakup bezemisyjnych autobusów do transportu publicznego.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego skoncentrowania inwestycji na transformacji ekologicznej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

O.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TC-r30: Reforma ekosystemu transportu

Celem reformy jest wzmocnienie organów transportu publicznego, ich zdolności i umiejętności, a tym samym zwiększenie ich zdolności do lepszego planowania systemów transportu, którymi zarządzają, oraz zwiększenie wykorzystania transportu publicznego. Promuje on budowanie zdolności organów odpowiedzialnych za transport publiczny poprzez wspieranie nabywania narzędzi planowania systemów transportowych i zarządzania nimi, nowe rozwiązania cyfrowe ułatwiające korzystanie z transportu publicznego oraz wsparcie modernizacji systemów biletowych i monitorowania operacji. Wspiera on organy zarządzające transportem w przygotowywaniu, zawieraniu i wdrażaniu umów o świadczenie usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego we wszystkich obszarach metropolitalnych (AM) i Wspólnotach Międzygminnych (CIM), zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i 1107/70. Poprawi ona warunki dostępu do transportu publicznego poprzez realizację programów dotyczących obniżonych taryf (Programa de Apoio à Redução do tarifário dos Transportes Públicos, PART) oraz lepszych i bardziej przyjaznych dla klimatu usług transportowych (Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público, PROTransP) oraz wdrożenie środków fiskalnych korzystnych dla użytkownika transportu publicznego, takich jak ulga podatkowa, takich jak transport publiczny,

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

Inwestycja TC-C15-i01: Rozbudowa sieci metra lizbońskiego - linia czerwona do Alcântara

Celem środka jest zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego w Lizbonie i przyciągnięcie większej liczby użytkowników poprzez rozbudowę sieci metra.

Inwestycja polega na rozszerzeniu sieci metra lizbońskiego na Alcântara, dodając do sieci 3,7 km i cztery stacje. Oznacza to przekształcenie Alcântara w nowy ważny interfejs transportowy, który zapewnia połączenie między siecią metra a podmiejskimi usługami kolejowymi.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C15-i02: Rozbudowa sieci Metro Porto - Casa da Música-Santo Ovídio

Celem środka jest zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego w Porto i przyciągnięcie większej liczby użytkowników. Jego celem jest rozszerzenie zasięgu terytorialnego sieci metra i rozwiązanie problemów związanych z zatorami na osi Porto - Vila Nova de Gaia.

Inwestycja obejmuje rozbudowę sieci metra w Porto poprzez budowę nowej linii dwutorowej o długości 6,74 km z 8 nowymi stacjami Boavista/Casa da Música w Porto oraz nową stacją, która ma zostać zbudowana w Santo Ovídio (interfejs z linią Amarela) w Vila Nova de Gaia.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C15-i03: Korytarz Drogi Kolejowej Odivelas - Loures

Celem środka jest zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego w Lizbonie i przyciągnięcie większej liczby użytkowników. Obecnie prywatny transport drogowy ma dominującą pozycję między Loures a Lizboną, co powoduje znaczne emisje gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń oraz problemy związane z zatorami komunikacyjnymi. Środek ten ma na celu uruchomienie przejścia z indywidualnego transportu drogowego na transport publiczny.

Inwestycja polega na budowie systemu tranzytu kolejowego o długości 12 km, który połączy gminę Loures z siecią metro w Lizbonie.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TC-C15-i04: Szybki tranzyt autobusowy Boavista - Império

Celem środka jest zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego w Porto i przyciągnięcie większej liczby użytkowników. Jego celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń oraz zachęcanie do odchodzenia od transportu drogowego.

Inwestycja ta polega na utworzeniu nowego systemu szybkiego transportu autobusowego (wywołane pasy dla autobusów) o długości 3,8 km i 7 dworców między Praça do Império a Praça Mouzinho de Albuquerque w Porto, zapewniającego połączenie z siecią metro Porto. System szybkiego tranzytu autobusowego jest obsługiwany przez autobusy elektryczne.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

Inwestycja TC-C15-i05: Obniżenie emisyjności transportu publicznego

Celem środka jest odnowienie i obniżenie emisyjności floty transportu publicznego w Portugalii poprzez zapewnienie autobusów bezemisyjnych.

Inwestycja obejmuje wsparcie finansowe na zakup 145 autobusów bezemisyjnych (elektrycznych i wodorowych) przeznaczonych do transportu publicznego i infrastruktury ładowania na potrzeby ich eksploatacji. Wsparcie udzielane jest w formie bezzwrotnej dotacji

na pokrycie różnicy między kosztami zakupu autobusu bezemisyjnego (elektrycznego lub wodorowego) i pojazdu ekwiwalentnego oleju napędowego (EURO VI). Autobusy są wykorzystywane do świadczenia usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego w ramach umów o świadczenie usług publicznych na obszarach Lizbony i Porto.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

O.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
15.1	TC-C15-i01	M	Podpisanie umowy o rozbudowę sieci metra lizbońskiego	Podpisanie umowy o rozbudowę sieci metra lizbońskiego				Q3	2022	Podpisanie umowy o realizację projektu między władzami publicznymi a wykonawcą wybranym w ramach procedury przetargowej. Celem umowy jest rozbudowa sieci metra lizbońskiego (Red Line do Alcântara).
15.2	TC-C15-i01	M	Sprawozdanie z postępu prac nad rozbudową sieci metra lizbońskiego	Sprawozdanie z postępu prac stwierdzające, że prace są realizowane zgodnie z harmonogramem				Q2	2023	Rozwój prac nad rozbudową sieci metra lizbońskiego i przestrzeganie harmonogramu ich realizacji będą mierzone za pomocą regularnych sprawozdań z postępu prac w trakcie realizacji robót. Obejmuje on ocenę rozwoju prac zgodnie z planowanym harmonogramem, w tym określenie już zakończonych działań, określenie działań, które mają zostać przeprowadzone, oraz analizę ryzyka dotyczącą proponowanych terminów realizacji wraz z, w razie potrzeby, planem łagodzenia skutków i planem awaryjnym w celu zapewnienia, że umowa zostanie zrealizowana w proponowanych terminach. Kamień milowy zostaje osiągnięty, jeżeli w sprawozdaniu z postępu prac stwierdzono, że w momencie realizacji celu pośredniego prace są realizowane zgodnie z harmonogramem.
15.3	TC-C15-i01	T	Zakończenie rozbudowy sieci metra lizbońskiego		Km	0	3,7	Q4	2025	Długość robót budowlanych zakończonych w celu rozbudowy sieci metra lizbońskiego (3,3 km w tunelu i 0,4 km wiaduktu) poprzez rozbudowę linii czerwonej do Alcântara. Rozbudowana linia metra jest gotowa do natychmiastowego uruchomienia planowanych usług transportowych.
15.4	TC-C15-i02	M	Podpisanie umowy o rozbudowę sieci Metro Porto	Podpisanie umowy o rozbudowę sieci Metro Porto	—			Q2	2023	Podpisanie umowy o realizację projektu między władzami publicznymi a wykonawcą wybranym w ramach procedury przetargowej. Przedmiotem zamówienia jest rozbudowa sieci Porto Metro (Casa da Música-Santo Ovídio).

15.5	TC-C15-i02	M	Sprawozdanie z postępu prac nad rozbudową sieci metra w Porto	Sprawozdanie z postępu prac stwierdzające, że prace są realizowane zgodnie z harmonogramem				Q2	2024	Rozwój prac nad rozbudową sieci porto Metro i zgodność z harmonogramem ich realizacji są mierzone za pomocą regularnych sprawozdań z postępu prac w trakcie realizacji robót. Obejmuje on ocenę rozwoju prac zgodnie z planowanym harmonogramem, w tym określenie już zakończonych działań, określenie działań, które mają zostać przeprowadzone, oraz analizę ryzyka dotyczącą proponowanych terminów realizacji wraz z, w razie potrzeby, planem łagodzenia skutków i planem awaryjnym w celu zapewnienia, że umowa zostanie zrealizowana w proponowanych terminach. Kamień milowy zostaje osiągnięty, jeżeli w sprawozdaniu z postępu prac stwierdzono, że w momencie realizacji celu pośredniego prace są realizowane zgodnie z harmonogramem.
15.6	TC-C15-i02	T	Zakończenie rozbudowy sieci Metro Porto		Km	0	6,7	Q4	2025	Długość robót budowlanych ukończonych w celu rozbudowy sieci Porto Metro poprzez budowę nowej linii między Casa da Música (Porto) a Santo Ovídio (Vila Nova de Gaia). Nowa linia metra jest gotowa do natychmiastowego uruchomienia planowanych usług transportowych.
15.7	TC-C15-i03	M	Podpisanie umowy o budowę linii kolejowej lekkiej między Odivelas a Loures	Podpisanie umowy o budowę linii kolejowej lekkiej między Odivelas a Loures				Q1	2023	Podpisanie umowy o realizację projektu między władzami publicznymi a wykonawcą wybranym w ramach procedury przetargowej. Przedmiotem zamówienia jest budowa linii kolejowej lekkiej między Odivelas a Loures.
15.8	TC-C15-i03	M	Sprawozdanie z postępu prac nad budową linii kolei lekkiej między Odivelas a Loures	Sprawozdanie z postępu prac stwierdzające, że prace są realizowane zgodnie z harmonogramem				Q2	2024	Wykonanie robót związanych z budową linii tranzytowej kolei lekkiej między Odivelas a Loures oraz zgodność z harmonogramem ich realizacji są mierzone za pomocą regularnych sprawozdań z postępu prac w trakcie realizacji robót. Obejmuje on ocenę rozwoju prac zgodnie z planowanym harmonogramem, w tym określenie już zakończonych działań, określenie działań, które mają zostać przeprowadzone, oraz analizę ryzyka dotyczącą proponowanych terminów realizacji wraz z, w razie potrzeby, planem łagodzenia skutków i planem awaryjnym w celu zapewnienia, że umowa zostanie zrealizowana w proponowanych terminach. Kamień milowy zostaje osiągnięty, jeżeli w sprawozdaniu z postępu prac stwierdzono, że w momencie realizacji celu pośredniego prace są realizowane zgodnie z harmonogramem.

15.9	TC-C15-i03	T	Ukończono budowę linii kolejowej kolei lekkiej między Odivelas a Loures		Km	0	12	Q4	2025	Długość ukończonych prac budowlanych dla linii tranzytowej kolei lekkiej do połączenia Loures z lizbońską siecią Metro w Odivelas. Nowa linia tranzytowa dla kolei lekkiej jest gotowa do natychmiastowego świadczenia planowanych usług transportowych.
15.10	TC-C15-i04	M	Podpisanie umowy o budowę linii szybkiego tranzytu autobusów między Praçą do Império a Praçą Albuquerque Mouzinho w Porto	Podpisanie umowy o budowę szybkiej linii autobusowej między Praça do Império a Praçą Albuquerque Mouzinho w Porto				Q1	2022	Podpisanie umowy o realizację projektu między władzami publicznymi a wykonawcą wybranym w ramach procedury przetargowej. Przedmiotem zamówienia jest budowa linii szybkiego tranzytu Bus łączącej Praça do Império z Praçą Albuquerque Mouzinho w Porto.
15.11	TC-C15-i04	T	Zakończenie budowy linii tranzytowej Bus Rapid między Praçą do Império a Praçą Albuquerque Mouzinho w Porto		Km	0	3,8	Q4	2023	Długość ukończonych prac budowlanych w zakresie szybkiej linii kolejowej łączącej Praça do Império z Praçą Albuquerque Mouzinho w Porto. Nowa szybka linia autobusowa jest gotowa do natychmiastowego świadczenia planowanych usług transportowych.

15.12	TC-C15-i05	M	Podpisana umowa na zakup ekologicznie czystych autobusów w ramach programu dekarbonizacji transportu publicznego	Podpisana umowa zakupu 145 ekologicznie czystych autobusów w ramach programu dekarbonizacji transportu publicznego				Q3	2022	Podpisanie umowy między beneficjentami a podmiotem zarządzającym, w oparciu o konkurencyjną procedurę przetargową, zobowiązującej się do zakupu nowych autobusów bezemisyjnych (elektrycznych i wodorowych).
15.13	TC-C15-i05	T	Zakup nowych autobusów bezemisyjnych (elektrycznych lub wodorowych) wykorzystywanych w transporcie publicznym		Numer	0	145	Q4	2023	Liczba nowych autobusów bezemisyjnych (elektrycznych lub wodorowych) zakupionych i eksploatowanych w celu świadczenia usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego w Lizbonie i na obszarach metropolitalnych Porto.
15.14	TC-C15-r30	T	Podpisane umowy dotyczące usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego na obszarach metropolitalnych i społecznościach międzygminnych		Numer	0	23	Q4	2023	Liczba organów zarządzających transportem, które podpisały umowy dotyczące wszystkich usług publicznych w zakresie kolejowego, drogowego i śródlądowego transportu pasażerskiego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1370/2007.

P. KOMPONENT 16: Przedsiębiorstwa 4.0

Komponent ten jest odpowiedzią na wyzwania związane z niską cyfryzacją przedsiębiorstw. Zgodnie z wynikami indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI 2020) Portugalia zajmuje 19. miejsce w UE i poniżej średniej UE. Najbardziej delikatnymi aspektami w przypadku Portugalii są „kapitał ludzki" i „korzystanie z usług internetowych" oraz pewien wymiar „integrujących technologii cyfrowych", które odzwierciedlają ograniczenia zdolności cyfrowych i wyników przedsiębiorstw.

Celem komponentu jest ukierunkowanie działań na sektor przedsiębiorstw, w szczególności MŚP i ich pracowników, poprzez inwestycje mające na celu przyspieszenie transformacji cyfrowej, uzupełnione wzmocnieniem umiejętności cyfrowych zatrudnionej siły roboczej. Inwestycje przewidują następujące działania:

- Wzmocnienie umiejętności cyfrowych pracowników sektora przedsiębiorstw;
- Modernizacja modelu biznesowego przedsiębiorstw oraz ich procesów produkcyjnych, w tym cyfryzacja obiegu zadań, takich jak zarządzanie przedsiębiorstwami, innowacyjne produkty i fakturowanie;
- Tworzenie nowych cyfrowych kanałów marketingowych dla produktów i usług;
- Innowacje i włączenie zaawansowanych technologii cyfrowych do modelu biznesowego przedsiębiorstw; oraz
- Wspieranie przedsiębiorczości opartej na technologiach cyfrowych.

Komponent ten wspiera realizację zaleceń dla poszczególnych krajów związanych ze wspieraniem korzystania z technologii cyfrowych, zapewnieniem równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia, zwiększaniem konkurencyjności przedsiębiorstw oraz wspieraniem zatrudnienia i priorytetowym traktowaniem środków służących utrzymaniu miejsc pracy (zalecenie specjalne 2 2020 dla poszczególnych krajów). W ramach komponentu wspiera się również realizację zaleceń dla poszczególnych krajów w celu podniesienia poziomu umiejętności ludności, w szczególności umiejętności cyfrowych, w tym poprzez zwiększenie adekwatności uczenia się dorosłych do potrzeb rynku pracy (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 2 z 2019 r.) oraz skoncentrowanie inwestycji na transformacji cyfrowej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

P.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TD-r31: Cyfrowa transformacja otoczenia biznesu

Celem środka jest zwiększenie wzrostu otoczenia biznesu, tak aby stało się ono bardziej konkurencyjne i odporne pod względem cyfrowym w obecnym globalnym kontekście gospodarczym i społecznym. Reforma ta jest częścią szerszego planu działania na rzecz transformacji cyfrowej, przyjętego przez Portugalię w kwietniu 2020 r.

Reforma składa się z następujących elementów:

- Przegląd treści koncepcyjnych zawartych w krajowym katalogu kwalifikacji, w szczególności w odniesieniu do umiejętności cyfrowych do wykorzystania w kontekście zawodowym. Odnowienie to jest dostosowane do najnowszych osiągnięć technologicznych i najpilniejszych potrzeb przedsiębiorstw w różnych sektorach

gospodarki. W tym celu od 2021 r. mogą być udostępniane nowe ścieżki szkoleniowe i krótkie kursy szkoleniowe.

- Ustanowienie ram prawnych i regulacyjnych niezbędnych do tworzenia pieczęci cyfrowych w obszarach cyberbezpieczeństwa, prywatności, zrównoważoności i użyteczności. Ramy te oraz promowanie zaufania cyfrowego są warunkiem wstępnym realizacji inwestycji w zakresie pieczęci cyfrowych przewidzianych w tym komponencie.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 marca 2022 r.

Inwestycja TD-C16-i01: Cyfrowe upodmiotowienie przedsiębiorstw

Celem środka jest zwiększenie umiejętności cyfrowych zatrudnionych pracowników, w tym pracowników i kierowników, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw w sektorach przemysłu, handlu, usług, turystyki i rolnictwa, w celu zwiększenia liczby pracowników posiadających umiejętności cyfrowe oraz poprawy konkurencyjności i odporności przedsiębiorstw, a tym samym przyczynienia się do utrzymania i tworzenia miejsc pracy. Inwestycje te przyczynią się do zwiększenia liczby miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji w istniejących przedsiębiorstwach oraz do tworzenia nowych przedsiębiorstw.

Inwestycja obejmuje dwa powiązane ze sobą programy szkoleniowe, które zostaną ustanowione w celu wyeliminowania braków w umiejętnościach cyfrowych pracowników (pracowników i kadry kierowniczej) i przedsiębiorstw. Oczekuje się, że inwestycja wpłynie na nowe strategie polityczne i przyczyni się do rozwoju umiejętności zawodowych i praktyk szkoleniowych przez całe życie. Oczekuje się również, że inwestycja poprawi zdolność przedsiębiorstw do stawienia czoła wyzwaniom i wykorzystania możliwości stwarzanych przez technologię. Te dwa działania to:

- Academy Portugal Digital: celem jest dotarcie do 800 000 uczestników szkolenia online, szkolenia mieszanego i szkolenia w zakresie umiejętności cyfrowych
- Zatrudnienie + technologie cyfrowe 2025: celem jest zaoferowanie 200 tys. uczestników głębszych szkoleń w zakresie umiejętności cyfrowych opartych na twarzy i łączonych

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 września 2025 r.

Inwestycja TD-C16-i02: Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw

Celem środka jest przyczynienie się do transformacji modeli biznesowych portugalskich MŚP i ich cyfryzacji. Jest to szczególnie istotne w świetle faktu, że portugalska gospodarka jest zdominowana głównie przez mikroprzedsiębiorstwa, które są mniej aktywne pod względem cyfrowym niż większe przedsiębiorstwa. Tak więc poprzez zaangażowanie MŚP w cyfryzację przedsiębiorstw celem inwestycji jest przekształcenie modelu biznesowego portugalskiej gospodarki oraz przyczynienie się do zwiększenia konkurencyjności i odporności.

Inwestycja składa się z czterech grup działań:

- „Krajowa sieć ośrodków badawczych”: utworzenie krajowej sieci Test Beds miało na celu stworzenie warunków dla przedsiębiorstw do opracowywania i testowania nowych produktów i usług oraz przyspieszenie procesu transformacji cyfrowej za pomocą urządzeń fizycznych i sprzętu do testowania infrastruktury lub symulatorów wirtualnych/cyfrowych. Celem jest stworzenie 30 infrastruktur badawczych i przetestowanie co najmniej 3 600 projektów pilotażowych.
- Handel cyfrowy: program na rzecz cyfryzacji MŚP, ze szczególnym uwzględnieniem mikroprzedsiębiorstw w sektorze komercyjnym, mający na celu uruchomienie ich cyfrowych kanałów handlu, włączenie technologii do modeli biznesowych oraz

dematerializację procesów z klientami i dostawcami poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Obejmuje ono trzy projekty: (i) „Akceleratory handlu cyfrowego" wraz z utworzeniem 25 lokalnych, regionalnych lub sektorowych akceleratorów (podmiotów zapewniających coaching, mentoring, wsparcie finansowe dla przedsiębiorstw typu start-up i MŚP, aby pomóc im w rozwoju) oraz systemu zachęt finansowych do cyfryzacji modeli biznesowych MŚP (celem jest 30 000 MŚP); (ii) „sąsiedztwo handlu cyfrowego", które wspierają cyfryzację (wraz z lokalnymi platformami handlu elektronicznego i dostaw) 50 obszarów handlowych położonych w ośrodkach miejskich, na obszarach podmiejskich lub wiejskich w celu pobudzenia tych obszarów i promowania spójności terytorialnej i lokalnej gospodarki; (iii) „umiędzynarodowienie poprzez handel elektroniczny", aby pomóc przedsiębiorstwom w rozwijaniu nowych kanałów sprzedaży za granicą poprzez sprzedaż przez internet.

- Wsparcie transformacji cyfrowej modeli biznesowych: Coaching 4.0 - program wspierający przedsiębiorstwa w przyjmowaniu zaawansowanych technologii cyfrowych.
- Przedsiębiorczość: za pomocą takich środków jak i) program „Voucher for startt-up - New Green and Digital Products" - program bonów mający na celu wspieranie przedsiębiorstw typu start-up, które chcą rozwijać cyfrowe i ekologiczne modele biznesowe; (ii) „wzmocnienie krajowej struktury przedsiębiorczości - Startup Portugalia" poprzez inwestycje w mapowanie otoczenia przedsiębiorstw typu start-up w celu określenia wyzwań i rozwiązań związanych z programem na rzecz przedsiębiorczości oraz wdrożeniem odpowiednich planów działania; oraz (iii) „bony inkubatorów przedsiębiorczości/akceleratorów" w celu wspierania inkubatorów i akceleratorów w ich rozwoju, w tym w zakresie przyjmowania nowych technologii cyfrowych, ulepszania dostępnych im zasobów oraz wzmacniania ich wiedzy i zdolności w celu wspierania przedsiębiorstw typu start-up za pomocą modeli biznesowych opartych na technologiach cyfrowych.

W przypadku instrumentów finansowych, w ramach środka „Akceleratory handlu cyfrowego", który zapewnia wsparcie finansowe i zachęty finansowe, w celu zapewnienia zgodności środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01), umowa prawna między władzami portugalskimi a podmiotem, któremu powierza się zadania, lub pośrednikiem finansowym odpowiedzialnym za dany instrument finansowy oraz późniejsza polityka inwestycyjna instrumentu finansowego:

- wymagać stosowania wytycznych technicznych Komisji dotyczących kontroli zrównoważonego charakteru w odniesieniu do Funduszu InvestEU; oraz
- wyłączyć z zakresu kwalifikowalności następujący wykaz działań i aktywów: (i) działalność i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[43]; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki[44]; (iii) działalność i aktywa

[43] Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01).

[44] W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie

związane ze składowiskami odpadów, spalarniami[45] i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów[46]; oraz (iv) działania i aktywa, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może spowodować szkody dla środowiska; oraz

- wymóg weryfikacji zgodności projektów z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska przez podmiot, któremu powierza się zadania, lub pośrednika finansowego w odniesieniu do wszystkich transakcji, w tym transakcji zwolnionych z kontroli zrównoważonego rozwoju.

W przypadku przetargów, w celu zapewnienia zgodności środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[47]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[48]; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[49] i zakładami mechaniczno-

---

jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

45 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

46 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

47 Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01).

48 W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

49 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

biologicznego przetwarzania odpadów[50]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 września 2025 r.

Inwestycja TD-C16-i03: katalizator transformacji cyfrowej przedsiębiorstw

Celem środka jest przyczynienie się do transformacji cyfrowej i ekologicznej społeczeństwa i przedsiębiorstw.

Inwestycja obejmuje trzy następujące działania:

- „Dematerializacja fakturowania" wraz z projektem mającym na celu ograniczenie zużycia papieru za pośrednictwem platformy wysyłającej faktury cyfrowe;
- „Cyberbezpieczeństwo, prywatność, możliwości wykorzystania i zrównoważony charakter certyfikacji" - inwestycja w: stworzenie czterech nowych pieczęci certyfikacji w zakresie cyberbezpieczeństwa, prywatności, użyteczności i zrównoważonego rozwoju; utworzenie platform wspierających komunikację między wszystkimi partnerami i podmiotami zaangażowanymi w proces (jak również tworzenie danych proceduralnych istotnych dla monitorowania programu); kampanię mającą na celu rozpowszechnienie inicjatywy i wzmocnienie pozycji jednostek oceniających zgodność lub jednostek ds. oceny technicznej, które wspierają pieczęcie certyfikacyjne w tych obszarach; oraz
- „Centra innowacji cyfrowych (DIH)": usługa wspierająca przedsiębiorstwa w zwiększaniu konkurencyjności w sferze cyfrowej w celu poprawy ich procesów produkcyjnych poprzez automatyzację lub wprowadzanie przełomowych technologii. Inwestycje te wzmocnią i uzupełnią sieć już stworzoną w ramach programu „Cyfrowa Europa", aby osiągnąć łącznie 16 centrów innowacji cyfrowych utworzonych w Portugalii.

W przypadku przetargów dotyczących utworzenia centrów innowacji cyfrowych oraz wyboru beneficjentów wspieranych przez centra innowacji cyfrowych, w celu zapewnienia zgodności środka z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla[51]; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie poziomy odniesienia[52]; (iii) działalność

[50] Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

[51] Z wyjątkiem projektów w ramach tego środka dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód" (2021/C58/01).

[52] W przypadku gdy wspierane działanie osiąga prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są znacznie niższe niż odpowiednie wskaźniki, należy przedstawić wyjaśnienie przyczyn, dla których nie

związana ze składowiskami odpadów, spalarniami[53] i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów[54]; oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. Zakres uprawnień wymaga ponadto, aby można było wybierać wyłącznie działania zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

jest to możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione dla przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, jak określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

53 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań w ramach tego środka w instalacjach przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani do istniejących obiektów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów ze spalania, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji obiektów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

54 Wyłączenie to nie ma zastosowania do działań podejmowanych w ramach tego środka w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy działania w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie działania w ramach tego środka nie prowadzą do zwiększenia zdolności zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

P.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
16.1	TD-C16-r31	M	Wejście w życie przeglądu treści szkoleń zawartych w krajowym katalogu kwalifikacji dotyczących modułów w dziedzinie umiejętności cyfrowych oraz przepisów lub regulacji dotyczących tworzenia podpisów cyfrowych i pieczęci cyfrowych	Wejście w życie przeglądu treści szkoleń zawartych w krajowym katalogu kwalifikacji dotyczących modułów w dziedzinie umiejętności cyfrowych oraz przepisów lub regulacji dotyczących tworzenia podpisów cyfrowych i pieczęci cyfrowych				Q1	2022	Wejście w życie następujących przepisów ustawowych lub wykonawczych: 1) przegląd treści szkoleń zawodowych i edukacyjnych zawartych w krajowym katalogu kwalifikacji w dziedzinie umiejętności cyfrowych, a mianowicie modułów szkoleniowych związanych z technologiami i narzędziami, w celu rozwijania umiejętności, które są głównie potrzebne w kontekście zawodowym, w oparciu o diagnozę przewidywania umiejętności. (2) przepisy lub regulacje niezbędne do tworzenia podpisów cyfrowych i pieczęci cyfrowych w obszarach cyberbezpieczeństwa, prywatności, zrównoważoności i użyteczności. Stworzenie tych ram prawnych i promowanie zaufania cyfrowego jest warunkiem realizacji inwestycji w zakresie pieczęci cyfrowych przewidzianych w tym komponencie.
16.2	TD-C16-i01	M	Start Portugalskiej Akademii Cyfrowej i Programy na rzecz Zatrudnienia + Cyfryzacji	Rozpoczęcie Portugalskiej Akademii Cyfrowej i Zatrudnienia + Programy cyfrowe				Q1	2022	Portugalska Akademia Cyfrowa - (1) platforma internetowa jest operacyjna i dostępna dla użytkowników, (2) określono procedury diagnostyczne w celu oceny zaleceń dotyczących umiejętności cyfrowych dla stażystów oraz określenia potrzebnych im zindywidualizowanych szkoleń, a także uruchomiono pierwszy zestaw szkoleń online, które są dostępne dla stażystów.

										Zatrudnienie + technologie cyfrowe - (1) określono sektory gospodarki, które mają być ukierunkowane, oraz określono główne wyzwania cyfrowe, które mają zostać podjęte w ramach kursów; 2) określono partnerów i zainteresowane strony na potrzeby realizacji programu; (3) rozpoczyna się program szkoleń i rozpoczyna się szkolenie bezpośrednie lub mieszane.
16.3	TD-C16-i01	T	Zatrudnienie + uczestnicy szkoleń cyfrowych		Numer	0	200 000	Q3	2025	Liczba uczestników szkoleń, którzy ukończyli bezpośredni lub mieszany moduł szkolenia w zakresie przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji, koncentrujący się na umiejętnościach cyfrowych, które odpowiadają na wyzwania zidentyfikowanych sektorów gospodarki w programie na rzecz zatrudnienia i cyfryzacji. Wybrane sektory gospodarki to sektory określone w kamieniu milowym pierwszego kwartału 2022 r.
16.4	TD-C16-i01	T	Uczestnicy szkoleń Portugalskiej Akademii Cyfrowej		Numer	0	800 000	Q3	2025	Liczba uczestników szkolenia, którzy przeszli diagnozę umiejętności cyfrowych, indywidualny plan szkolenia i którzy ukończyli internetowy, mieszany lub osobisty moduł w ramach programu Portugalskiej Akademii Cyfrowej.
16.5	TD-C16-i02	T	MŚP wspierane przez akceleratory handlu cyfrowego		Numer	0	12 000	Q3	2023	Liczba MŚP wspieranych poprzez utworzenie 25 lokalnych, regionalnych lub sektorowych akceleratorów handlu cyfrowego, a także system zachęt finansowych do cyfryzacji modeli biznesowych MŚP. Wsparcie polega na ocenie i diagnozowaniu poziomu cyfryzacji MŚP będących beneficjentami, a także na świadczeniu ukierunkowanych usług i zachęt do szerszego stosowania technologii cyfrowych w modelu biznesowym beneficjentów. Kryteria wyboru zapewniają zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez stosowanie testu zrównoważonego rozwoju, stosowanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
16.6	TD-C16-i02	T	Opracowanie pilotażowych produktów sieci krajowych baz		Numer	0	540	Q3	2023	Liczba produktów pilotażowych opracowanych (z zamiarem osiągnięcia co najmniej poziomu gotowości technologicznej 7) w ramach krajowej sieci ośrodków badawczych.

			testowych							Kryteria wyboru zapewniają zgodność wytycznych technicznych „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez zastosowanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
16.7	TD-C16-i02	T	Stanowiska testowe wybrane do sieci krajowych baz testowych		Numer	0	30	Q3	2022	Liczba stanowisk badawczych wybranych do dalszego montażu z niezbędnym wyposażeniem umożliwiającym opracowanie i testowanie produktów pilotażowych w krajowej sieci ośrodków badawczych. Zasięg sektorów przemysłu oraz ich podsektorów odpowiada zakresowi przewidzianemu dla sieci centrów innowacji cyfrowych (DIH) w celu stworzenia synergii i komplementarności z siecią centrów innowacji cyfrowych. Kryteria wyboru zapewniają zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez wykorzystanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
16.8	TD-C16-i02	T	Opracowanie pilotażowych produktów sieci krajowych baz testowych		Numer	540	3 600	Q3	2025	Liczba produktów pilotażowych opracowanych z zamiarem osiągnięcia poziomu gotowości technologicznej 7) w ramach krajowej sieci ośrodków badawczych. Kryteria wyboru zapewniają zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez wykorzystanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

16.9	TD-C16-i02	T	Sąsiedztwo handlu elektronicznego		Numer	0	50	Q3	2025	Liczba dzielnic handlu elektronicznego w ośrodkach miejskich, na obszarach podmiejskich lub wiejskich. Inwestycje te obejmują łączność i lokalną infrastrukturę cyfrową, w szczególności instalację (lub modernizację) istniejących urządzeń i instalacji dostępu do internetu Wi-fi dla klientów na obszarach zakupowych. Obejmuje ono również integrację rozwiązań technologicznych w zakresie zarządzania doręczaniem paczek oraz przyjęcie elektronicznych środków płatniczych w celu digitalizacji doświadczeń konsumentów oraz modelu biznesowego sklepów. Kryteria wyboru zapewniają zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez wykorzystanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
16.10	TD-C16-i02	T	MŚP wspierane przez akceleratory handlu cyfrowego		Numer	12 000	30 000	Q3	2025	Liczba MŚP wspieranych poprzez utworzenie 25 lokalnych, regionalnych lub sektorowych akceleratorów handlu cyfrowego, a także system zachęt finansowych do cyfryzacji modeli biznesowych MŚP. Wsparcie polega na ocenie i diagnozowaniu poziomu cyfryzacji MŚP będących beneficjentami, a także na świadczeniu ukierunkowanych usług i zachęt do szerszego stosowania technologii cyfrowych w modelu biznesowym beneficjentów. Kryteria wyboru zapewniają zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez stosowanie testu zrównoważonego rozwoju, stosowanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
16.11	TD-C16-i02	T	MŚP i inkubatory przedsiębiorczości wspierane bezpośrednio przez programy cyfryzacji		Numer	0	8 900	Q3	2025	Liczba MŚP (8500) i inkubatorów przedsiębiorczości (400) wspieranych w ramach jednego z następujących programów: (1) Internacjonalizacja za pośrednictwem handlu elektronicznego; (2) coaching 4.0 działania wspierające modele biznesowe transformacji cyfrowej; (3) tabory dla przedsiębiorstw typu start-up na rzecz rozwoju nowych produktów ekologicznych i cyfrowych; (4) tabory dla inkubatorów przedsiębiorczości i akceleratorów dla ich rozwoju technologicznego.

										Kryteria wyboru zapewniają zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez wykorzystanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
16.12	TD-C16-i02	T	Przedsiębiorstwa typu start-up mapowane na platformie Startup Portugal		Numer	0	5 000	Q3	2025	Liczba nowo utworzonych przedsiębiorstw poprzez określenie ich głównych cech charakterystycznych na platformie start-up Portugalia. Nowa platforma monitoruje ekosystem przedsiębiorstw typu start-up, w szczególności, ale nie wyłącznie, przedsiębiorstw cyfrowych. Platforma jest udostępniana całemu ekosystemowi (start-up, inwestorzy, akceleratory/inkubatory, podmioty publiczne).
16.13	TD-C16-i03	T	Centra innowacji cyfrowych (DIH)		Numer	0	16	Q4	2021	Liczba konsorcjów DIH wybranych w drodze zatwierdzenia ofert. Utworzenie każdego DIH oznacza następnie utworzenie inkubatora/akceleratora w celu wspierania ekosystemu przedsiębiorczości powiązanego z sektorami objętymi tym centrum. Inwestycje te wzmacniają i uzupełniają sieć już stworzoną w ramach programu „Cyfrowa Europa”. Kryteria wyboru zapewniają zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez wykorzystanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

16.14	TD-C16-i03	M	Utworzenie platform służących do wysyłania faktur cyfrowych i certyfikacji w zakresie cyberbezpieczeństwa, prywatności, użyteczności i zrównoważonego rozwoju	Utworzenie platform służących do wysyłania faktur cyfrowych i certyfikacji w zakresie cyberbezpieczeństwa, prywatności, użyteczności i zrównoważonego rozwoju				Q4	2022	Ustanawia się pięć nowych platform dla: 1) wysyłanie faktur cyfrowych; oraz 2) certyfikacji cyberbezpieczeństwa, 3) certyfikacji prywatności, 4) certyfikacji użyteczności oraz 5) certyfikacji zrównoważonego rozwoju; w tym powiązane kampanie informacyjne na wszystkich platformach. Platformy certyfikacji wspierają wnioski i składanie wniosków o certyfikację, zarządzanie procesami, wydawanie i scentralizowane repozytorium wydanych certyfikatów i pieczęci. Platformy certyfikacji wspierają również komunikację między wszystkimi partnerami i podmiotami zaangażowanymi w procesy, a także generują dane proceduralne istotne dla monitorowania programu. Platformy muszą być operacyjne i dostępne dla przewidzianych użytkowników.
16.15	TD-C16-i03	T	Beneficjenci usług doradczych świadczonych przez centra innowacji cyfrowych		Numer	0	4 000	Q3	2025	Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały usługi doradcze od sieci centrów innowacji cyfrowych w celu poprawy wiedzy i procesów produkcyjnych poprzez automatyzację lub włączenie przełomowych technologii. Kryteria wyboru zapewniają zgodność z wytycznymi technicznymi „Nie powodować znaczących szkód” (2021/C58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego środka poprzez wykorzystanie wykazu wyłączeń oraz wymóg zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.

Q. KOMPONENT 17: Jakość i stabilność finansów publicznych

Komponent ten jest odpowiedzią na wyzwania związane z wysokim wskaźnikiem długu publicznego w Portugalii do PKB, który dodatkowo pogorszył się z powodu kryzysu związanego z COVID-19. Wielkość relacji długu publicznego do PKB w Portugalii ogranicza dostępną przestrzeń fiskalną oraz, gdy pozwalają na to warunki gospodarcze, wzywa do zapewnienia stabilności finansów publicznych w średnim okresie. W tym kontekście oczekuje się, że silniejsze warunki ramowe dla polityki fiskalnej przyczynią się do bardziej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu ścieżki na rzecz większej stabilności budżetowej.

Celem komponentu jest poprawa zarządzania finansami publicznymi w Portugalii oraz wypełnienie istniejących luk w reformach budżetowych o charakterze strukturalnym. Cele te obejmują między innymi:

- pełne i skuteczne wdrożenie ramowej ustawy budżetowej na 2015 r. i związanych z nią zmian strukturalnych w zakresie budżetowania, rachunkowości i systemów informatycznych;
- Zwiększenie oszczędności wydajności dzięki szerszemu wykorzystaniu scentralizowanych zamówień publicznych i przeglądów wydatków, które mają zostać włączone do regularnej procedury budżetowej i podlegać systematycznym ocenom ex post;
- poprawa wyników finansowych przedsiębiorstw państwowych poprzez większą przejrzystość, lepsze monitorowanie i lepsze zarządzanie, przy czym zarządzanie staje się bardziej odpowiedzialne i zorientowane na wyniki; oraz
- zwiększenie wydajności administracji skarbowej, w tym zarówno Urzędu Podatkowego i Celnego, jak i służb zabezpieczenia społecznego, poprzez wykorzystanie dostępnych możliwości większej cyfryzacji i przyjazności dla biznesu.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego poprawy jakości finansów publicznych, przy jednoczesnym wzmocnieniu ogólnej kontroli wydatków, efektywności kosztowej i odpowiedniego budżetowania (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2019), zalecenie dotyczące poprawy stabilności finansowej przedsiębiorstw państwowych, przy jednoczesnym zapewnieniu bardziej terminowego, przejrzystego i kompleksowego monitorowania (zalecenie dla danego kraju 1 2019), oraz zalecenie, by - gdy pozwolą na to warunki gospodarcze - kontynuować polityki budżetowe mające na celu osiągnięcie rozważnej średniookresowej sytuacji budżetowej i zapewnienie stabilności zadłużenia (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2020). Komponent ten przyczynia się również do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego skoncentrowania inwestycji na transformacji cyfrowej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

Q.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TD-r32: Modernizacja i uproszczenie zarządzania finansami publicznymi

Nadrzędnym celem reformy jest poprawa jakości i stabilności finansów publicznych, a w szczególności wzmocnienie kontroli wydatków i odpowiedniego budżetowania. Reforma ma również na celu zwiększenie przejrzystości i efektywności wykorzystania zasobów publicznych poprzez bardziej zintegrowane zarządzanie procesami administracyjnymi i finansowymi we wszystkich jednostkach sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Reforma jest kompleksową reformą fiskno-strukturalną, która obejmuje wzajemnie wzmacniające się inicjatywy.

- Po pierwsze, stopniowe działania przyczynią się do pełnego i skutecznego wdrożenia ramowej ustawy budżetowej na 2015 r. Obejmują one opracowywanie budżetu programowego i włączanie go do planowania i monitorowania budżetowego, a także rozpoczęcie działalności przez państwowy podmiot odpowiedzialny za rachunkowość. Oczekuje się również, że planowana znacząca modernizacja systemów informacyjnych w zakresie zarządzania finansami publicznymi ułatwi przestrzeganie zasad rachunkowości memoriałowej.
- Po drugie, planuje się, że przeglądy wydatków staną się strukturalną cechą procesu budżetowego Portugalii dzięki ich lepszemu włączeniu do rocznego cyklu budżetowego oraz ocenie ex post ewentualnego wzrostu wydajności.
- Po trzecie, należy wprowadzić ulepszenia w zakresie scentralizowanych zamówień publicznych w celu zwiększenia wydajności.
- Po czwarte, planowane jest dwutorowe podejście do przedsiębiorstw państwowych, w ramach którego środki mające na celu zwiększenie przejrzystości w ujawnianiu danych finansowych mają zostać uzupełnione działaniami na rzecz wzmocnienia zarządzania, w tym za pomocą udoskonalonych umów o zarządzanie w celu zachęcenia do stosowania praktyk zarządczych opartych na zachętach, oraz podpisaniem planów budżetowych i planów działania, które umożliwią większą autonomię w połączeniu z większą rozliczalnością i monitorowaniem.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TD-C17-i01: Systemy informacji o zarządzaniu finansami publicznymi

Celem inwestycji jest wdrożenie powiązanej reformy zarządzania finansami publicznymi w celu poprawy jakości i stabilności finansów publicznych. Inwestycja ma szczególne znaczenie dla pełnego i skutecznego wdrożenia ramowej ustawy budżetowej na 2015 r.

Inwestycja obejmuje uzupełniające subinwestycje, które łącznie powinny przyczyniać się do zintegrowanego zarządzania dochodami i wydatkami publicznymi. Po pierwsze, subinwestycje są ukierunkowane na rozwiązania informatyczne umożliwiające monitorowanie transakcji rządowych, w oparciu o cyfryzację procesów, automatyzację rachunkowości i integrację w systemach centralnych w Ministerstwie Finansów, co będzie korzystne dla planowania budżetowego, monitorowania i rozliczalności. Obejmują one opracowanie rozwiązań informatycznych, które umożliwią zarządzanie skarbem państwa w sposób zintegrowany za pośrednictwem państwowej jednostki księgowej, a także wsparcie przygotowania budżetu państwa i średniookresowego planowania budżetowego poprzez wprowadzenie budżetowania programowego i stosowanie systemu rachunkowości memoriałowej. Po drugie, w systemach informacyjnych dotyczących scentralizowanych zamówień publicznych oraz zarządzania pojazdami publicznymi i nieruchomościami przewidziano również dodatkowe usprawnienia.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja TD-C17-i02: Modernizacja systemów informatycznych Urzędu ds. Podatków i Ceł w zakresie podatków od nieruchomości wiejskich

Celem inwestycji jest postęp w cyfryzacji wszystkich procesów związanych z opodatkowaniem nieruchomości wiejskich, w szczególności w zakresie powiązanych informacji - mapowania i związanych z nimi cech (takich jak uprawy i potencjał gospodarczy) - oraz wdrożenia wstępnego wypełniania w odniesieniu do konkretnych obowiązków deklaracyjnych.

Inwestycja składa się z kilku podinwestycji obejmujących: (i) digitalizacja informacji pomocniczych w odniesieniu do matryc nieruchomości; (ii) wzmocnienie infrastruktury informatycznej w celu zachowania zdigitalizowanych informacji majątkowych; (iii) opracowanie mechanizmów konsultacji i wizualizacji matryc nieruchomości; (iv) opracowanie systemu informacji wspierającego uproszczoną ocenę katastralną nieruchomości wiejskich; (v) opracowanie georeferencyjnego rozwiązania w zakresie zarządzania informacjami; oraz vi) rozwój deklaratywnych usług wstępnego wypełniania (w szczególności w odniesieniu do opodatkowania nieruchomości i szczególnych transakcji podlegających opłacie skarbowej).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TD-C17-i03: Transformacja cyfrowa usług zabezpieczenia społecznego

Celem inwestycji jest przyspieszenie cyfryzacji usług zabezpieczenia społecznego w celu uczynienia ich bardziej przyjaznymi dla użytkownika, zwiększenia wydajności oraz ograniczenia oszustw i uchylania się od opodatkowania.

Inwestycja obejmuje działania mające na celu: (i) poprawa struktury i organizacji usług zabezpieczenia społecznego, w oparciu o modernizację podstawowych systemów informacyjnych, w obszarach świadczeń społecznych, składek na ubezpieczenie społeczne, zapobiegania nadużyciom finansowym, zarządzania informacjami i kanałów płatności; (ii) opracowanie i wdrożenie nowego modelu relacji, który ma zintegrować różne kanały interakcji między obywatelami, przedsiębiorstwami i służbami zabezpieczenia społecznego za pomocą podejścia wielokanałowego; (iii) dostosowanie miejsc pracy służb zabezpieczenia społecznego w celu umożliwienia bardziej elastycznej organizacji pracy, takiej jak telepraca; (iv) wdrożenie infrastruktury technologii informacyjnej opartej na rozwiązaniach opartych na chmurze obliczeniowej, które mają potencjał wspierania wydajności i interoperacyjności; oraz (v) przegląd procesów wewnętrznych i szkolenie pracowników zabezpieczenia społecznego w celu wsparcia sprawnego wdrażania wyżej wymienionych inwestycji i zmian strukturalnych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Q.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
17.1	TD-C17-r32	T	Zakończenie opracowywania i wdrażania nowych modeli zamówień publicznych dla krajowego centralnego systemu zamówień publicznych, jak przewidziano w planie strategicznym na lata 2020-2023 podmiotu świadczącego wspólne usługi administracji publicznej;		Numer	0	10	Q4	2022	Liczba zmienionych umów ramowych i modeli umów w celu: (i) wspieranie uproszczenia procedur administracyjnych; (ii) wzmocnienie mechanizmów monitorowania i kontroli; (iii) wspieranie efektywności kosztowej i racjonalizacji; (iv) rozszerzenie wykazu towarów i usług podlegających scentralizowanym zamówieniom; oraz v) promowanie współpracy między wewnętrznymi i zewnętrznymi zainteresowanymi stronami.
17.2	TD-C17-r32	M	Wejście w życie przepisów stanowiących podstawę państwowej jednostki księgowej	Wejście w życie przepisów stanowiących podstawę państwowej jednostki księgowej				Q4	2022	Wejście w życie prawa wtórnego (lub wytycznych administracyjnych) regulującego, które konkretne pozycje dochodów i wydatków zostaną ujęte w budżecie państwowej jednostki księgowej, w pełnej zgodności z art. 49 i 55 ramowej ustawy budżetowej na 2015 r.
17.3	TD-C17-r32	M	Zakończenie i zatwierdzenie modelu monitorowania wykonania budżetu i finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych	Ukończenie i zatwierdzenie modelu monitorowania wykonania budżetu i finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych				Q4	2022	Zakończenie i zatwierdzenie przez Ministerstwo Finansów modelu kontroli i monitorowania wykonania budżetu i finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych, w pełnej zgodności z przepisami ramowej ustawy budżetowej na 2015 r. i zasadami memoriałowymi standardu rachunkowości dla administracji publicznej.

17.4	TD-C17-r32	M	Przyjęcie modelu kalkulacji kosztów w odniesieniu do budżetowania programów	Przyjęcie przepisów dotyczących modelu kalkulacji kosztów w odniesieniu do budżetowania programów				Q4	2025	Przyjęcie prawodawstwa wtórnego (lub wytycznych administracyjnych) w celu ustanowienia zasad kalkulacji kosztów i monitorowania zgodności ze wskaźnikami opartymi na wynikach, określonymi dla każdego programu budżetowego i polityki publicznej, z myślą o wejściu w życie do 1. kwartału 2027 r.
17.5	TD-C17-r32	M	Wdrożenie mechanizmów mających na celu włączenie przeglądów wydatków do regularnej procedury budżetowej, w tym oceny ex post oszczędności w zakresie efektywności	Sprawozdanie w sprawie włączenia przeglądów wydatków do regularnej procedury budżetowej i ich oceny ex post				Q4	2024	Opracowane zostaną ramy strukturalne i instytucjonalne dla przeglądów wydatków w celu pełnego włączenia ich do rocznej procedury budżetowej i średniookresowych ram budżetowych Portugalii. Proces ten obejmuje diagnozę, projektowanie rozwiązań i zdefiniowanie modelu, który umożliwia generowanie przyrostu wydajności w świadczeniu usług publicznych, promowanie rozszerzenia przeglądów wydatków na dodatkowe sektory w ramach sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz uwolnienie zasobów, dzięki zwiększeniu wydajności, na transformację cyfrową i ekologiczną. Oprócz włączania przeglądów wydatków do rocznej procedury budżetowej, podlegają one skutecznym rocznym ocenom ex post w celu ustalenia osiągniętego przyrostu wydajności. Działanie to może obejmować większe wykorzystanie wspólnych usług i scentralizowanych zamówień publicznych w oparciu o wykorzystanie platform technologicznych i wspólnych zasobów.
17.6	TD-C17-r32	M	Wejście w życie nowego wzoru umowy o zarządzanie w ramach nowego systemu zachęt/sankcji w odniesieniu do zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi	Wejście w życie nowego wzoru umowy o zarządzanie				Q4	2021	Wejście w życie nowego wzoru umowy o zarządzanie, który ma zostać podpisany z zarządcami publicznymi powołanymi do rad dyrektorów przedsiębiorstw państwowych, w celu zwiększenia odpowiedzialności i rozliczalności w zarządzaniu zasobami publicznymi dzięki nowemu systemowi zachęt/sankcji ukierunkowanych na wyniki.

17.7	TD-C17-r32	M	Wejście w życie nowego modelu analizy i ujawniania sytuacji finansowej i wyników przedsiębiorstw państwowych	Wejście w życie nowego sprawozdania zawierającego szczegółowe informacje na temat sytuacji finansowej i wyników przedsiębiorstw państwowych				Q4	2022	Wejście w życie nowego sprawozdania opisującego sytuację finansową i wyniki przedsiębiorstw państwowych w sposób regularny i terminowy, zawierającego dane finansowe zgromadzone za pośrednictwem nowego systemu informacji sektora przedsiębiorstw państwowych.
17.8	TD-C17-r32	T	Liczba planów budżetowych i planów działalności przedsiębiorstw państwowych konsekwentnie zatwierdzonych przez Ministra Finansów i właściwych ministrów		Numer	74	136	Q4	2025	Terminowa ocena budżetu i planów działalności przedsiębiorstw państwowych. Są to trzyletnie strategiczne plany zarządzania, w ramach których przedsiębiorstwa państwowe określają i negocjują z ministrem finansów i odpowiednimi właściwymi ministrami główne kierunki działania, portfel usług, zasoby ludzkie, plan inwestycyjny, poziomy działalności pomocowej i oświadczenie finansowe na okres trzech lat, a także wyjaśniają wzrost wydajności i wydajności, który zapewni ich stabilność finansową w perspektywie średnio- i długoterminowej.
17.9	TD-C17-i01	M	Zakończenie wdrażania Państwowej Jednostki Rachunkowej	Zakończenie wdrażania Państwowej Jednostki Rachunkowej				Q4	2023	Zakończenie wdrażania państwowego podmiotu rachunkowego, w pełnej zgodności z art. 49 i 55 ramowej ustawy budżetowej na 2015 r.
17.10	TD-C17-i01	M	Uruchomienie systemu informacyjnego w celu przeprojektowania i wykonania procedury budżetowej, w tym budżetowanie programowe	Uruchomienie systemu informacyjnego w celu przeprojektowania i wdrożenia procedury budżetowej				Q4	2024	Uruchomienie systemu informacyjnego w celu zapewnienia prezentacji informacji budżetowych/księgowych zgodnie z nowymi formatami określonymi w ramowej ustawie budżetowej na 2015 r. przez wszystkie podmioty sektora instytucji rządowych i samorządowych, w tym w odniesieniu do nowych programów budżetowych opartych na wynikach.
17.11	TD-C17-i01	M	Uruchomienie pomocniczego systemu informacyjnego dla nowego modelu kontroli budżetowej i finansowej	Funkcjonujący system informacyjny				Q4	2025	Wprowadzenie w życie pomocniczego systemu informacyjnego w celu zapewnienia kontroli i monitorowania informacji budżetowych/księgowych zgodnie z nowymi formatami określonymi w ramowej ustawie budżetowej na 2015 r. przez wszystkie podmioty sektora instytucji rządowych i samorządowych.

17.12	TD-C17-i01	T	Dokończenie modernizacji i uproszczenia systemów informacyjnych krajowego centralnego systemu zamówień publicznych		Numer	0	11	Q4	2024	Liczba zmodernizowanych i uproszczonych systemów informacyjnych krajowego centralnego systemu zamówień publicznych w celu: (i) wspieranie uproszczenia procedur administracyjnych; (ii) wzmocnienie mechanizmów monitorowania i kontroli; (iii) wspieranie efektywności kosztowej i racjonalizacji; (iv) rozszerzenie wykazu towarów i usług podlegających scentralizowanym zamówieniom; oraz v) promowanie współpracy między wewnętrznymi i zewnętrznymi zainteresowanymi stronami. Osiągnięcie tego celu mierzy się na podstawie liczby działających nowych systemów informacyjnych.
17.13	TD-C17-i01	T	Zakończenie modernizacji systemów informacyjnych dla pojazdów państwowych		Numer	0	2	Q2	2026	Liczba nowych systemów informacyjnych, które funkcjonują w celu inwentaryzacji i monitorowania pojazdów będących własnością państwa.
17.14	TD-C17-i01	M	Zakończenie realizacji centrum operacyjnego ds. bezpieczeństwa	Zakończenie realizacji centrum operacyjnego ds. bezpieczeństwa				Q4	2025	Zakończenie wdrażania centrum operacyjnego ds. bezpieczeństwa, aby umożliwić zwiększenie bezpieczeństwa informacji i dostępu do danych, a także wdrożenie polityki bezpieczeństwa i rozwiązań w zakresie cyberbezpieczeństwa.
17.15	TD-C17-i02	M	Zakończenie wstępnego wypełniania wzoru 1 deklaracji podatku komunalnego od nieruchomości (IMI) na podstawie danych dostępnych organowi podatkowemu i celnemu	Zakończenie wstępnego wypełniania wzoru 1 deklaracji dotyczącej gminnego podatku od nieruchomości (IMI)				Q2	2022	Wymiana danych między organami podatkowymi i celnymi a gminami na potrzeby wstępnego wypełniania wzoru 1 deklaracji dotyczącej gminnego podatku od nieruchomości (" Imposto Municipal sobre Imóveis", IMI), z wykorzystaniem istniejących informacji na temat nieruchomości znajdujących się w odpowiednich systemach informacyjnych.
17.16	TD-C17-i02	M	Zapewnienie i uruchomienie ostatecznej wersji systemu informacyjnego wspierającego uproszczoną ocenę nieruchomości wiejskich	Zapewnienie i uruchomienie ostatecznej wersji systemu informacyjnego wspierającego uproszczoną ocenę nieruchomości wiejskich				Q4	2025	Dostarczenie systemu informacji wspierającego uproszczoną ocenę nieruchomości wiejskich jako środka pomocniczego w stosunku do ogólnej przeszacowania tego rodzaju nieruchomości.

17.17	TD-C17-i02	T	Uzupełnienie charakterystyki edafo-klimato-morfologicznej (gleby i klimatu) i oceny potencjału gospodarczego nieruchomości wiejskich		%	0	90	Q4	2025	Odsetek obszaru wiejskiego Portugalii kontynentalnej, którego charakterystyka edafo-klimato-morfologicznego (gleba i klimat) i ocena potencjału gospodarczego zostaną uzupełnione, przy wsparciu opracowania georeferencyjnego rozwiązania w zakresie zarządzania informacjami.
17.18	TD-C17-i03	T	Rozszerzenie funkcjonalności strony internetowej Segurança Social Direta poprzez dodanie pięciu nowych usług online		Numer	3	8	Q4	2025	Liczba nowych usług online dodanych do strony internetowej Segurança Social Direta w celu rozszerzenia jej funkcji, a mianowicie: (i) system informacyjny na potrzeby pomocy technicznej dla sądów - proces opieki społecznej oraz proces promocji i ochrony; (ii) świadczenia uzupełniające - oświadczenie o bezrobociu; (iii) świadczenia rodzinne - ponowna ocena; (iv) dotacja w związku z zawieszeniem działalności; oraz (v) emerytura. Celem jest zwiększenie względnego znaczenia Segurança Social Direta we wszystkich kanałach komunikacji z systemem zabezpieczenia społecznego w kontekście wprowadzenia planu wizji 360°.
17.19	TD-C17-i03	T	Zmniejszenie o 80 % średniej liczby dni potrzebnych do przyznania świadczeń społecznych o charakterze składkowym w przypadku osób, których średni czas przyznawania jest dłuższy niż 10 dni		Numer	109	22	Q4	2025	Zmniejszenie o 80 % średniej liczby dni potrzebnych do przyznania świadczeń społecznych o charakterze składkowym w przypadku osób, których średni czas przyznawania jest dłuższy niż 10 dni, dzięki udoskonaleniom wprowadzonym na stronie internetowej Segurança Social Direta (odnoszącej się do emerytur emerytów posiadających karierę składkową wyłącznie w Portugalii).
17.20	TD-C17-i03	T	Wdrożenie modeli inteligentnego nadzoru w celu wsparcia zapobiegania nadużyciom finansowym, w oparciu o procesy uczenia się maszyn		Numer	0	2	Q4	2025	Należy zapewnić i uruchomić dwa modele inteligentnego nadzoru wykorzystujące procesy uczenia się maszyn. Dwa modele, które mają zostać utworzone i wdrożone, to: (i) model predyktywny, który może sygnalizować podmioty, które mają zostać poddane inspekcji, na podstawie wyników algorytmów uczenia się, wykorzystując dane historyczne z podsystemu informacji dozorowania systemu informacji o zabezpieczeniach społecznych, w celu prowadzenia bardziej ukierunkowanych działań w zakresie nadzoru, przy mniejszym wysiłku operacyjnym i bardziej asertywnych wynikach, zwiększając skuteczność i wydajność systemu nadzoru oraz wykorzystując inne źródła informacji; (ii) model wskaźników ryzyka dla beneficjentów świadczeń społecznych.

R. KOMPONENT 18: Sprawiedliwość gospodarcza i otoczenie biznesu

Komponent ten odnosi się do problemu niewydolności portugalskiego systemu wymiaru sprawiedliwości oraz utrzymujących się wąskich gardeł w udzielaniu zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej. W ostatnich latach wydłuża się czas trwania procedur administracyjnych i podatkowych, ale nadal jest jednym z najwyższych w UE, a liczba toczących się spraw (zaległe sprawy) pozostaje stosunkowo wysoka. Otoczenie biznesowe jest również utrudnione przez niską skuteczność przepisów dotyczących zabezpieczeń i upadłości oraz uciążliwe procedury udzielania licencji w niektórych sektorach.

Celem komponentu jest wzmocnienie i zwiększenie skuteczności stosunków między obywatelami a przedsiębiorstwami z państwem, a także zmniejszenie obciążeń i złożoności, które hamują działalność gospodarczą i wpływają na wydajność. Odnosi się ona do dwóch długotrwałych kwestii: przeszkody w uzyskiwaniu licencji na prowadzenie działalności gospodarczej i nieskuteczność systemu wymiaru sprawiedliwości, a także przyjęcie modelu „cyfrowego z definicji" w systemie wymiaru sprawiedliwości i jego promowanie w procedurach udzielania licencji, zarówno w odniesieniu do funkcjonowania sądów, jak i interakcji z zainteresowanymi stronami.

Komponent ten ma na celu zajęcie się różnymi wyzwaniami wskazanymi w zaleceniach dla poszczególnych krajów (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 4 2019 i 2020), a mianowicie pozostałymi niedociągnięciami w obszarze postępowań upadłościowych oraz sądów administracyjnych i podatkowych, a także zajęcie się kwestią wymogów licencyjnych dla przedsiębiorstw, przy jednoczesnym uwzględnieniu ram zawodów regulowanych (uwzględnionych również w tych samych zaleceniach dla poszczególnych krajów), aczkolwiek ograniczonych do zawodu zarządcy w postępowaniu upadłościowym (problem dotyczący zawodów regulowanych omówiono w komponencie 6). Komponent ten przyczynia się również do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego skoncentrowania inwestycji na transformacji cyfrowej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

R.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TD-r33: Sprawiedliwość gospodarcza i otoczenie biznesu

Reforma obejmuje identyfikację barier dla inwestycji w dziedzinie licencjonowania, w celu zmniejszenia nieefektywności procedur i czerpania korzyści z cyfryzacji i interoperacyjności usług, przy zastosowaniu zasady „tylko jeden raz", jako kluczowego elementu reformy w odniesieniu do otoczenia biznesu. Zmiany w ramach prawnych, które usuwają takie bariery, mają wejść w życie do trzeciego kwartału 2025 r.

W dziedzinie wymiaru sprawiedliwości reforma ma na celu zwiększenie skuteczności sądów administracyjnych i podatkowych poprzez ustanowienie ram prawnych promujących w postępowaniach ugodowych i pozasądowych, ustanowienie ram prawnych dla dobrowolnego arbitrażu administracyjnego oraz utworzenie wyspecjalizowanych izb w sądach wyższej instancji, natomiast przegląd ram dotyczących niewypłacalności obejmuje wzmocnienie roli

zarządców, przegląd ram prawnych wzmacniających prawa kredytodawcy oraz wprowadzenie obowiązkowego częściowego podziału w konkretnych przypadkach.

Ponadto planowana reforma zapewni podstawę prawną cyfryzacji procesów i procedur w całym systemie wymiaru sprawiedliwości, w tym w obszarze dochodzeń kryminalistycznych i karnych.

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 września 2025 r.

Inwestycja TD-AP-C18-i1: Sprawiedliwość gospodarcza i otoczenie biznesu

Celem inwestycji jest zapewnienie transformacji cyfrowej i odporności portugalskich systemów informatycznych wymiaru sprawiedliwości. Jego celem jest zintegrowanie paradygmatu „cyfrowego z definicji" w sądownictwie i rejestratorach, w tym w odniesieniu do interakcji z obywatelami i przedsiębiorstwami.

Transformacja cyfrowa jest krokiem w kierunku tej inwestycji, skupiającej się na systemie wymiaru sprawiedliwości, podzielonej na pięć klastrów:

- Opracowanie i wdrożenie platform cyfrowych dla wymiaru sprawiedliwości (obejmujących wszystkie sądy), w przypadku których celem jest promowanie cyfryzacji wszystkich procesów i procedur sądowych oraz czerpanie korzyści z nieodłącznego wzrostu wydajności w celu zaradzenia istniejącym zaległościom. Ponadto należy opracować nowe interfejsy interakcji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami;
- Rozwój platform cyfrowych dla obywateli i przedsiębiorstw (w tym migracja danych), udostępnianie nowych usług online oraz zapewnienie całkowitej dematerializacji niektórych usług. Inwestycja ta ma na celu zapewnienie zintegrowanych platform usługowych dla przedsiębiorstw i obywateli w całym ich cyklu życia, w tym wszystkich różnych rejestratorów (realizacja, pojazdy, obywatelstwo, rejestry handlowe i karne oraz rejestracja i weryfikacja patentów);
- Cyfrowych platform dochodzeniowych i kryminalistycznych, rozwoju i modernizacji systemów informacyjnych oraz zapewnienia połączenia z sieciami europejskimi,
- Rozwój i wdrażanie platform zarządzania wiedzą w wymiarze sprawiedliwości, w tym wspólnej platformy usługowej, zarządzania dokumentami, rozwoju platformy do zestawiania statystyk i wskaźników oraz uproszczenia języka używanego w komunikacji i usługach cyfrowych w kontaktach z obywatelami i przedsiębiorstwami (w tym powiadomień elektronicznych);
- Poprawa infrastruktury technologicznej i sprzętu, w tym centrum danych, obiektu katastrof/odzysku, archiwów cyfrowych, platformy otwartych danych, zarządzania tożsamością cyfrową oraz utworzenia cyfrowego centrum kontaktowego i biura obsługi w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości.

Inwestycje te korzystają z silnej synergii z komponentem 19 - cyfrowa administracja publiczna, wdrażając model „cyfrowy z definicji" i zapewniając zgodność z krajową strategią bezpieczeństwa cybernetycznego i strategią dotyczącą chmury obliczeniowej.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

R.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
18.1	TD-C18-r33	M	Utworzenie wyspecjalizowanych izb w sądach administracyjnych i sądach wyższej instancji	Utworzenie wyspecjalizowanych izb w sądach administracyjnych i sądach wyższej instancji				Q1	2023	Utworzenie wyspecjalizowanych izb w sądach administracyjnych i sądach wyższej instancji: zwykłe wyroki administracyjne, administracyjne orzeczenia socjalne, wyroki dotyczące zamówień publicznych, zwykłe wyroki podatkowe, egzekucje podatkowe i wykroczenia administracyjne
18.2	TD-C18-r33	M	Wejście w życie systemu prawnego sprzyjającego ugodzie sądowej i pozasądowej	Wejście w życie systemu prawnego sprzyjającego ugodzie sądowej i pozasądowej				Q1	2023	Wejście w życie systemu prawnego ustanawiającego ustawowy system zachęt do zakończenia postępowania w drodze ugody sądowej i pozasądowej

18.3	TD-C18-r33	M	Wejście w życie zmienionych ram prawnych dotyczących niewypłacalności i odzyskiwania wierzytelności	Wejście w życie zmienionych ram prawnych dotyczących niewypłacalności i odzyskiwania wierzytelności				Q2	2024	Wejście w życie zmienionych ram prawnych dotyczących niewypłacalności i ratowania przedsiębiorstw w celu przyspieszenia tych postępowań i dostosowania ich do „domyślnej cyfrowości", w tym a) przegląd kodeksu postępowania upadłościowego w celu optymalizacji postępowania upadłościowego, odzwierciedlający również transpozycję dyrektywy 2019/1023 i ustanowienie postępowań czysto elektronicznych; b) powierzenie zarządcy masy upadłościowej zadania opracowania planu likwidacji, wraz z terminowymi celami, w celu likwidacji majątku wchodzącego w skład masy upadłości; c) uproszczenie procedury badania zobowiązań i kolejności zaspokajania roszczeń w postępowaniu upadłościowym poprzez powierzenie syndykowi masy upadłościowej odpowiedzialności za przedłożenie wraz z wykazem uznanych wierzytelności propozycji ich rankingu, umożliwiającej sędziemu, w przypadku porozumienia i braku sprzeciwu, zatwierdzenie obu dokumentów, umożliwiając w ten sposób bardziej elastyczne postępowanie; d) instytucja obowiązkowego częściowego podziału, w przypadku gdy masa upadłości stanowi część dochodów z likwidacji aktywów o wartości 10000 EUR lub wyższej, których własność nie jest kwestionowana, a postępowanie nie jest w stanie dokonać ostatecznego podziału; e) przegląd systemu pierwokupu prawa do zatrzymania wierzytelności zabezpieczonej hipoteką (Código Civil); f) ograniczenie ograniczeń w wykonywaniu czynności przez zarządców w postępowaniu dotyczącym niewypłacalności. g) zniesienie ograniczeń na etapie wezwania do stawienia się przed sądem, ustanowienie co do zasady elektronicznego doręczania osób prawnych, w szczególności w postępowaniu upadłościowym (CPC); h) tworzenie i funkcjonowanie wyspecjalizowanych izb w sądach wyższej instancji w sprawach handlowych. procedury sekretariatu sieci EUREKA i dostosowanie ich do „domyślnej cyfrowości", w tym

18.4	TD-C18-r33	M	Wejście w życie pakietu legislacyjnego dotyczącego usuwania barier utrudniających wydawanie zezwoleń	Wejście w życie pakietu legislacyjnego dotyczącego usuwania barier utrudniających wydawanie zezwoleń				Q3	2025	Wejście w życie przepisów dotyczących usuwania barier w udzielaniu licencji, określonych w sprawozdaniu grupy roboczej powołanej wspólnym zarządem właściwego rządu
18.5	TD-C18-i01	M	Zmodernizowany system informatyczny do prowadzenia dochodzeń w sprawach karnych	Funkcjonujący zmodernizowany system informatyczny do prowadzenia dochodzeń w sprawach karnych				Q4	2023	Uruchomienie zmodernizowanego systemu informatycznego do celów dochodzeń w sprawach karnych. Modernizacja obejmuje wdrożenie interfejsów i modernizację systemów przechwytywania oraz zapewnienie interoperacyjności z europejskimi i międzynarodowymi odpowiednikami.
18.6	TD-C18-i01	M	System informacyjny „przedsiębiorstwo 2.0”	Funkcjonujący system informacyjny „przedsiębiorstwo 2.0”				Q1	2024	Uruchomienie systemu informacyjnego „Przedsiębiorstwa 2.0”, który jest nową platformą zawierającą informacje o cyklu życia przedsiębiorstwa (tworzenie, zarządzanie i zakończenie działalności).
18.7	TD-C18-i01	M	Nowy system informacyjny na potrzeby cyfrowej transformacji sądów i prokuratury	Nowy system informacyjny na potrzeby cyfrowej transformacji sądów i prokuratury w działaniu				Q4	2025	Uruchomienie nowego systemu informatycznego do prowadzenia elektronicznego postępowania sądowego. Nowy system informacyjny jest dostępny w około 400 sądach i jednostkach prokuratorskich w celu prowadzenia elektronicznych postępowań sądowych obejmujących wszystkie jurysdykcje, kroki proceduralne (w tym dochodzenia) i organy sądowe; system ten jest wykorzystywany przez sędziów, prokuratorów, urzędników sądowych i przedstawicieli. Wszelka komunikacja sądowa z zainteresowanymi stronami podlega cyfryzacji.
18.8	TD-C18-i01	M	Realizacja nowego planu technologicznego	Realizacja nowego planu technologicznego				Q4	2025	Wdrożenie nowego planu technologicznego w zakresie sprzętu i infrastruktury wymiaru sprawiedliwości wraz z uruchomieniem następujących elementów:

										a) Nowe centrum danych; b) Platforma otwartych danych dla wymiaru sprawiedliwości; c) System zarządzania informacjami dla wszystkich podmiotów w ramach wymiaru sprawiedliwości; d) Zarządzanie tożsamością cyfrową oraz e) System odzyskiwania zajętych aktywów i zarządzania nimi w postępowaniu sądowym
18.9	TD-C18-i01	M	Platformy zarządzania wiedzą w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości	Funkcjonujące platformy zarządzania wiedzą w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości				Q4	2025	Uruchomienie następujących platform zarządzania wiedzą: a) Wspólne usługi wsparcia b) Statystyki i wskaźniki c) Platforma zarządzania informacjami (system zarządzania dokumentami)

S. KOMPONENT 19: Cyfrowa administracja publiczna

Ten komponent portugalskiego planu odbudowy i zwiększania odporności jest odpowiedzią na wyzwanie związane z potrzebą zapewnienia lepszych, prostszych i bardziej cyfrowych usług publicznych. Chociaż Portugalia ma dobrą pozycję, jeśli chodzi o świadczenie usług cyfrowych, rozdrobnienie i powielanie wymogów pozostaje głównymi przeszkodami dla wydajnej i ukierunkowanej na klienta administracji publicznej. Celem tego komponentu jest sprostanie tym wyzwaniom.

Komponent ten ma na celu poprawę usług publicznych poprzez wspieranie korzystania z rozwiązań technologicznych i zacieśnianie bliskości w celu zapewnienia prostszego, bezpiecznego, skutecznego i wydajnego dostępu dla obywateli i przedsiębiorstw, zmniejszając koszty związane z kontekstem. Ponadto jego celem jest promowanie wydajności, modernizacji, innowacji i upodmiotowienia administracji publicznej, wzmocnienie jej odporności, podniesienie umiejętności urzędników służby cywilnej oraz zwiększenie wkładu państwa i administracji publicznej we wzrost gospodarczy i społeczny oraz rozwój.

Komponent ten koncentruje się na wdrożeniu paradygmatu „cyfrowego z definicji" i zasady jednorazowości w portugalskiej administracji publicznej, przy jednoczesnym inwestowaniu w podnoszenie kwalifikacji siły roboczej.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczących:

- nadanie priorytetu wydatkom sprzyjającym wzrostowi gospodarczemu (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2019 i 2020) poprzez wykorzystanie przyrostu wydajności wynikającego z cyfryzacji;
- podnoszenie poziomu umiejętności ludności (zalecenie specjalne 2 2019) w odniesieniu do służby cywilnej;
- skoncentrowanie inwestycji na transformacji cyfrowej (zalecenie dla poszczególnych krajów 3 2020) poprzez inwestowanie w przekrojowe i sektorowe systemy administracji publicznej; oraz
- zmniejszenie obciążeń regulacyjnych i administracyjnych dla przedsiębiorstw (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 4 z 2019 r.) poprzez uproszczenie i zwiększenie efektywności stosunków między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, w szczególności poprzez wdrożenie zasady jednorazowości.

  Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

S.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TD-r34: Cyfrowe, proste, sprzyjające włączeniu społecznemu i bezpieczne usługi publiczne dla obywateli i przedsiębiorstw

Celem reformy jest wdrożenie paradygmatu „cyfrowego z definicji" w usługach publicznych, aby stał się on bardziej ukierunkowany na użytkownika, zwiększył dostępność i zmniejszył obciążenie administracyjne dla obywateli i przedsiębiorstw, w tym poprzez korzystanie z usług w chmurze.

Reforma polega na wdrożeniu środków mających na celu zapewnienie istnienia niezbędnych ram prawnych na potrzeby transformacji cyfrowej, w szczególności w odniesieniu do

wdrożenia jednolitego portalu cyfrowego i zasady jednorazowości, w drodze skoordynowanego procesu między podmiotami publicznymi zakorzenionymi w strategii i planie działania na rzecz transformacji cyfrowej w administracji publicznej na lata 2021-2023 oraz 2024-2026, przy jednoczesnym wdrożeniu wymaganych zabezpieczeń bezpieczeństwa informacji, w tym gwarancji specyficznych dla cyberbezpieczeństwa.

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 września 2021 r.

Reforma TD-r35: Reforma funkcjonalna i organizacyjna administracji publicznej

Celem tej reformy jest restrukturyzacja i usprawnienie usług publicznych w celu promowania nowoczesnej i skuteczniejszej administracji publicznej, przy wykorzystaniu synergii wynikających z wdrożenia reformy TD-r34. W departamentach administracji centralnej występują obecnie rozproszenia i zwolnienia, które prowadzą do powtórzenia się służb w ministerstwach, a także wysoki poziom sztywności modeli świadczenia pracy w sektorze publicznym, które opierają się na ścisłych strukturach dowodzenia i prowadzą do niepotrzebnie biurokratycznego podejścia.

Reforma ta dokonuje przeglądu modelu funkcjonowania państwa i administracji publicznej w ogóle w celu zwiększenia synergii i wykorzystania możliwości stwarzanych przez technologię. Obejmuje to centralizację wspólnych i dzielonych usług, zajęcie się kwestią rozproszenia i zwolnień w działach administracji centralnej, odpowiednią specjalizację sektorowych bezpośrednich i pośrednich jednostek administracji publicznej w podziale na dziedziny wiedzy specjalistycznej, specjalizację krytycznych funkcji wspierania działalności rządu oraz koncentrację biur rządowych w jednej przestrzeni fizycznej, a także promowanie audytu wewnętrznego i benchmarków, ukierunkowanie na efektywność procesów, ciągłe doskonalenie i rozpowszechnianie najlepszych praktyk zarządzania wśród jednostek administracji publicznej. Reformę tę przeprowadza się poprzez utworzenie struktury misji (grupy zadaniowej) do celów diagnozowania i określania planu reorganizacji centralnych służb państwowych, finansowanego w ramach TD-C19-i07.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

Reforma TD-r36: Administracja publiczna upoważniona do tworzenia wartości publicznej

Reforma ta ma na celu podnoszenie kwalifikacji urzędników służby cywilnej, w tym umiejętności cyfrowych, oraz wprowadza nowe modele pracy (tj. telepracę). Reforma ta jest zgodna ze środkami przewidzianymi w komponencie 6.

Reforma ta, odzwierciedlona w strategii na rzecz innowacji i modernizacji administracji państwowej i publicznej z lipca 2020 r., wzmocni strukturę zarządzania i szkolenia urzędników służby cywilnej i kadry kierowniczej poprzez ustanowienie struktury koordynacji działań szkoleniowych (Instituto Nacional de Administração), która będzie zarządzała promowaniem zarówno zaawansowanych szkoleń, takich jak umiejętności kierownicze, nauki o danych, kursy specjalizacyjne, jak i poprzez pogłębienie programu pomocy dla Qualifica w celu podniesienia poziomu kwalifikacji urzędników państwowych w perspektywie krótko- i średnioterminowej. Jednocześnie reforma ta ma na celu wykorzystanie potencjału telepracy w służbie cywilnej.

Jest ona nierozerwalnie związana z inwestycją TD-C19-i07 - Wzmocnienie pozycji administracji publicznej, która przewiduje programy doskonalenia cyfrowego, programy staży zawodowych, wyższe i zaawansowane szkolenia w zakresie zarządzania oraz ogólne zwiększenie umiejętności urzędników służby cywilnej.

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2021 r.

Inwestycja TD-C19-i01: Przeprojektowanie usług publicznych i konsularnych

Celem tej inwestycji jest wdrożenie paradygmatu cyfrowego z definicji w interakcji między zainteresowanymi stronami a portugalską administracją publiczną, mając na celu zwiększenie wydajności i ograniczenie biurokracji. Ma on również na celu zwiększenie efektywności usług konsularnych oraz zapewnienie transformacji cyfrowej podmiotów kontrolowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Środek ten zrestrukturyzuje biuro obsługi publicznej i konsularnej poprzez wprowadzenie zdolności reagowania wielokanałowego (jednolity portal cyfrowy, centrum obsługi telefonicznej i usługi osobiste) w połączeniu z systemem zarządzania przekrojowego, wykorzystując chmurę obliczeniową i korzystanie z sieci 5G, w celu wprowadzania innowacji, poprawy jakości i zmniejszenia asymetrii w świadczeniu usług publicznych. Inwestycja ta obejmuje również utworzenie nowych Espaços cidadão i Lojas do Cidadão w nowych pomieszczeniach energooszczędnych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

Inwestycja TD-C19-i02: Zrównoważone usługi elektroniczne

Celem tej inwestycji jest zapewnienie wymaganego wsparcia zaplecza administracyjnego dla poprzednich inwestycji i ma na celu wzmocnienie waloryzacji i wykorzystania danych przez służby publiczne, wzmocnienie interoperacyjności i wymiany danych, a także interoperacyjność z podmiotami zewnętrznymi i współpracę transgraniczną (połączenie z europejskim jednolitym portalem danych).

Inwestycja ta opiera się na reformie TD-r34 w zakresie ustanowienia skoordynowanego zarządzania ekosystemem danych administracji publicznej, obejmującego bezpieczne rozwiązania w zakresie identyfikacji, mechanizmy kontroli dostępu do danych i informacje statystyczne. Wspiera ponowne wykorzystywanie danych gromadzonych przez organy publiczne, wdrażając zasadę jednorazowości, opierając się na interoperacyjności i integracji systemów informatycznych oraz rozszerzając zakres stosowania rozwiązań w zakresie identyfikacji elektronicznej. Ponadto wspiera ona otwarte dane i dostępność danych do celów badawczych, przy jednoczesnym wspieraniu umiejętności w zakresie nauk ścisłych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

TD-C19-i03: Wzmocnienie ogólnych ram bezpieczeństwa cybernetycznego

Celem tej inwestycji jest poprawa standardów i procedur bezpieczeństwa informacji w odniesieniu do danych online. Inwestycja jest powiązana z inwestycjami TD-C19-i01 i TD-C19-i02.

Środek ten ma na celu wzmocnienie krajowych uprawnień w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji oraz stworzenie fizycznych i technologicznych warunków wdrożenia i uruchomienia nowego modelu koordynacji bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji. Obejmuje on cztery środki:

- Zwiększenie budowania zdolności w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji poprzez tworzenie centrów kompetencji na rzecz opracowywania rozwiązań w zakresie cyberbezpieczeństwa dla MŚP i administracji publicznej;
- Zwiększają bezpieczeństwo zarządzania cyklem życia informacji poprzez rozwijanie krajowych zdolności kryptograficznych i kontroli nad informacjami niejawnymi;

- Wdrożenie krajowych ram odniesienia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa (zgodnie z reformą TD-r34) poprzez ustanowienie krajowego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa, w tym akredytacji jednostek (zgodnie z dostosowaniem i zastosowaniem środków zawartych w komponencie 16); oraz
- Stworzenie warunków fizycznych i technologicznych umożliwiających uruchomienie nowego modelu koordynacji bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji (przy pełnym upoważnieniu odpowiednich nowych organów).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

TD-C19-i04: Wydajna, bezpieczna i wspólna krytyczna infrastruktura cyfrowa

Celem tej inwestycji jest zwiększenie odporności krytycznej infrastruktury cyfrowej, a mianowicie sieci łączności alarmowej i bezpieczeństwa, a także rządowej sieci komputerowej (RING).

Inwestycje te będą ukierunkowane na rządową sieć informatyczną, poprawią zasięg i przepustowość państwowej sieci łączności w sytuacjach nadzwyczajnych oraz krajowej sieci bezpieczeństwa wewnętrznego, a także dokonają przeglądu architektury systemów informatycznych i procesów sił bezpieczeństwa. Obejmuje to:

- Odnowienie systemów technologicznych na potrzeby zarządzania granicami i ich kontroli, współpracy policyjnej i sądowej;
- Projekt centrów operacyjnych 112 - aktualizacja w celu uwzględnienia nowych norm (nowa generacja 112);
- Projekt krajowej sieci bezpieczeństwa wewnętrznego - adekwatność systemów architektury informatycznej i narzędzi technologicznych oraz budowa i uruchomienie nowego centrum danych;
- Projekt Państwowej Sieci Komunikacji Kryzysowej (SIRESP) - inwestycja obejmuje promowanie zmiany technologii infrastruktury naziemnej SIRESP (backbone), z E1 na IP (protokół internetowy), utworzenie centrum odzyskiwania informacji w przypadku systemów informatycznych powiązanych z SIRESP, jak również wdrożenie wiązek hercjskich w niektórych obiektach sieciowych poprzez zastąpienie połączeń miedzianych i światłowodowych w celu zapewnienia systemu redundancji;
- Wdrożenie wspólnych usług w siłach bezpieczeństwa i usługach, eliminowanie zwolnień w procesach technicznych, tworzenie wspólnych systemów i ograniczanie kosztów operacyjnych; oraz
- Ring - Odmłodzenie i rozwój infrastruktury technologicznej i systemów informatycznych Rządowego Centrum Zarządzania Siecią Informatyczną, szkolenie pracowników, zapewnienie zintegrowanego systemu multimedialnego oraz bezpiecznych systemów komunikacji i zarządzania.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

TD-C19-i05: Transformacja cyfrowa administracji publicznej Madery

Celem tej inwestycji jest zwiększenie odporności administracji publicznej i udostępnienie technologii cyfrowych w celu świadczenia usług publicznych.

Inwestycja ta jest zgodna z podejściem przyjętym w inwestycjach TD-C19-i01 do i03, których celem jest modernizacja infrastruktury krytycznej i architektury informatycznej, udostępnienie narzędzi cyfrowych zgodnie z potrzebami administracji publicznej i obywateli, podnoszenie kwalifikacji zasobów ludzkich (w szczególności w dziedzinie umiejętności cyfrowych), dostępność wielokanałowych usług publicznych oraz interoperacyjności i łączności. Środek ten zapewnia administracji publicznej regionu infrastrukturę, narzędzia,

interoperacyjność usług i know-how w celu zapewnienia świadczenia cyfrowych usług publicznych, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z wymogami w zakresie cyberbezpieczeństwa określonymi w reformie TD-r34 i Investment TD-C19-i03.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2025 r.

TD-C19-i06: Transformacja cyfrowa administracji publicznej na Azorach

Celem tej inwestycji jest wsparcie transformacji cyfrowej sektora publicznego i zmniejszenie obciążeń administracyjnych w celu zapewnienia obywatelom i przedsiębiorstwom lepszych usług publicznych.

Środek ten wspiera cyfrową transformację usługi publicznej, również w ramach podejścia opartego na kanałach sieciowych, w oparciu o interoperacyjne usługi cyfrowe, w przypadku których usługi transakcyjne są dostępne w internecie. Przeprojektuje ona służbę publiczną w taki sposób, aby umożliwić prostsze i sprawniejsze usługi, a także poprawia warunki technologiczne dla dematerializacji miejsc pracy w służbie cywilnej poprzez zapewnienie wirtualnego środowiska pracy i szkolenia personelu (takiego jak umiejętności cyfrowe, zarządzanie i praca w ramach współpracy). W celu zapewnienia bezpieczeństwa danych ustanawia się centrum operacyjne ds. cyberbezpieczeństwa.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

TD-C19-i07: Administracja publiczna upoważniona do tworzenia wartości publicznej

Celem tej inwestycji jest zapewnienie, aby służba cywilna dysponowała niezbędnym know-how, w szczególności w zakresie umiejętności i technologii w zakresie zarządzania, w celu zapewnienia społeczeństwu wysokiej jakości usług.

Inwestycja ta ma na celu opracowanie oferty szkoleniowej dla pracowników i kadry kierowniczej w administracji publicznej, promowanie przyciągania talentów poprzez oferowanie programów staży oraz promowanie telepracy. W szczególności obejmuje ono cyfrowe programy wspomagające, wyższe i zaawansowane szkolenia w zakresie zarządzania oraz ogólne szkolenia i podnoszenie kwalifikacji urzędników służby cywilnej.

Środek ten obejmuje również utworzenie Centrum Kompetencji ds. Planowania, Polityki i Prognoz w dziedzinie Administracji Publicznej, mające znaczenie dla wzmocnienia zdolności do wspierania określania i wdrażania polityk publicznych, oceny polityki i prognozowania.

Ponadto, jak określono w reformie TD-r35, w ramach tej inwestycji zostanie utworzona struktura misji wspierająca reorganizację usług publicznych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

S.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
19.1	TD-C19-i01	T	Usługi publiczne dostępne w uproszczony i spójny sposób za pośrednictwem różnych kanałów		Numer	0	5	Q4	2022	Liczba usług, które są zarejestrowane w rozszerzonym katalogu podmiotów i usług i są dostępne za pośrednictwem kilku kanałów: jednolity portal usług cyfrowych, punkt kontaktowy, Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão. Wskaźnik ten oznacza przeprojektowanie tych usług zgodnie z zasadą jednorazowości i udostępnienie ich w ramach podejścia wielokanałowego
19.2	TD-C19-i01	T	Usługi publiczne dostępne w uproszczony i spójny sposób za pośrednictwem różnych kanałów		Numer	5	25	Q1	2026	Liczba usług, które są zarejestrowane w rozszerzonym katalogu podmiotów i usług i są dostępne za pośrednictwem kilku kanałów: jednolity portal usług cyfrowych, punkt kontaktowy, Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão. Wskaźnik ten oznacza przeprojektowanie tych usług zgodnie z zasadą jednorazowości i udostępnienie ich w ramach podejścia wielokanałowego.
19.3	TD-C19-i01	M	Wprowadzony nowy model zarządzania konsularnego	Wprowadzony nowy model zarządzania konsularnego				Q1	2026	Pełne wdrożenie nowego modelu zarządzania konsularnego: (i) zdematerializowane usługi konsularne świadczone obywatelom/nieobywatelom za granicą, przy czym 80 % usług świadczonych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych podlega cyfryzacji; (ii) Centro de Atendimento (Centro de Atendimento) działające i dostępne w co najmniej 15 krajach.

19.4	TD-C19-i02	T	Usługi publiczne dostępne w bezpieczny sposób za pośrednictwem identyfikacji elektronicznej i zgodne z zasadą jednorazowości		Numer	0	5	Q3	2022	Liczba cyfrowych usług publicznych dostępnych dla obywateli i przedsiębiorstw wykorzystujących ponownie dane dostępne w katalogu IAP (dostępnym pod iap.gov.pt), objętych tożsamością elektroniczną (na żądanie służb) oraz systemem kontroli danych osobowych w administracji publicznej, a także publikacja otwartych danych na stronie www.dados.gov.pt.
19.5	TD-C19-i02	T	Usługi publiczne dostępne w bezpieczny sposób za pośrednictwem identyfikacji elektronicznej i zgodne z zasadą jednorazowości		Numer	5	25	Q1	2026	Liczba cyfrowych usług publicznych dostępnych dla obywateli i przedsiębiorstw wykorzystujących ponownie dane dostępne w katalogu IAP (dostępnym na stronie iap.gov.pt, objętych tożsamością elektroniczną (na żądanie służb) oraz systemem kontroli danych osobowych w administracji publicznej, a także publikacja otwartych danych na stronie www.dados.gov.pt.

19.6	TD-C19-i02	T	Infrastruktura informacji terytorialnej		Numer	0	150	Q1	2026	Liczba źródeł danych zintegrowanych z infrastrukturą informacji terytorialnej, która obejmuje informacje o mieszkalnictwie, kwestiach demograficznych oraz społecznych i gospodarczych. Źródła danych obejmują dane jednostkowe dotyczące administracji i badań (zazwyczaj na poziomie indywidualnym lub na poziomie organizacji/przedsiębiorstwa), które są stopniowo integrowane w portugalskim urzędzie statystycznym (poprzez krajową infrastrukturę danych), począwszy od zabezpieczenia społecznego, organu podatkowego, a także kilku organów administracji publicznej w obszarach rządowych, takich jak m.in. edukacja, praca, zdrowie i sprawiedliwość, a także rozszerzanie o możliwe lata (informacje roczne lub półroczne). Każde źródło danych jest stabilizowane (przekazywanie), przetwarzane i analizowane w celu przygotowania do integracji i tworzenia informacji statystycznych na najwyższym poziomie szczegółowości, zwłaszcza w wymiarze regionalnym.
19.7	TD-C19-i03	T	Szkolenie specjalistów IT w celu zwiększenia zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa i bezpieczeństwa informacji		Numer	0	9 800	Q1	2026	Liczba specjalistów IT przeszkolonych w sieci siedmiu nowo utworzonych centrów kompetencji w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Centra te zapewniają zaawansowane umiejętności w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji poprzez programy szkoleń i staży w Krajowym Centrum Cyberbezpieczeństwa (CNCS) dla pracowników administracji publicznej zajmujących się ICT (szkolenia bezpośrednie lub telematyczne).
19.8	TD-C19-i03	T	Przyjęcie portugalskiego rozwiązania kryptograficznego przez organy publiczne		Numer	0	150	Q1	2026	Liczba organów publicznych wyposażonych w urządzenia kryptograficzne zgodne z wymogami prawnymi [Resolução do Conselho de Ministros, nr 16/96, de 22 de março - Instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNAC 3), Capítulo 3/Rezolucja Rady Ministrów ds. Bezpieczeństwa, nr 16/96, instrukcja 3].
19.9	TD-C19-i03	T			Numer	0	47	Q1	2026	Liczba nowych podmiotów w administracji publicznej

			Wdrożenie krajowych ram bezpieczeństwa cybernetycznego							objętych krajowymi ramami bezpieczeństwa cybernetycznego (zob. reforma TD-r34). Podmioty te są zobowiązane do opracowania wskaźników cyberbezpieczeństwa, wdrożenia krajowych i unijnych ram regulacyjnych w zakresie cyberbezpieczeństwa, w tym za pośrednictwem jednostek oceniających zgodność i nowych audytorów, a także do określenia i monitorowania modelu zarządzania opartego na współpracy i wymianie informacji na potrzeby bezpieczeństwa wiedzy i informacji.
19.10	TD-C19-i03	M	Zakończenie budowy organów ds. bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji	Zakończenie budowy organów ds. bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji				Q1	2026	Zakończenie prac budowlanych i instalacji urządzeń z odpowiednimi warunkami technologicznymi i bezpieczeństwa w celu budowy trzech organów ds. bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji.
19.11	TD-C19-i04	T	Bezpieczny system łączności ruchomej dla pracowników sektora instytucji rządowych i samorządowych		%	0	95	Q2	2022	Odsetek pracowników sektora instytucji rządowych i samorządowych mających dostęp do bezpiecznego systemu połączeń głosowych, komunikatów i komunikacji wideo.
19.12	TD-C19-i04	M	Zakończenie modernizacji krytycznej infrastruktury cyfrowej	Zakończenie modernizacji krajowej sieci bezpieczeństwa wewnętrznego i sieci pomocy państwa w sytuacjach nadzwyczajnych				Q4	2023	Zakończenie modernizacji krytycznej infrastruktury cyfrowej: (i) 60 % realizacji dodatkowej zdolności w ramach krajowej sieci bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym dużej zdolności przetwarzania danych, odporności i bezpieczeństwa: (iii) 55 % realizacji pełnego zasięgu terytorialnego, przepustowości i zwolnień w ramach sieci pomocy państwa w sytuacjach nadzwyczajnych.
19.13	TD-C19-i04	M	Zakończenie modernizacji krytycznej infrastruktury cyfrowej	Zakończenie modernizacji krajowej sieci bezpieczeństwa wewnętrznego i sieci pomocy państwa w sytuacjach nadzwyczajnych				Q4	2025	Zakończenie modernizacji krytycznej infrastruktury cyfrowej: (i) uruchomienie dodatkowej zdolności w ramach krajowej sieci bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym dużej zdolności przetwarzania danych, odporności i bezpieczeństwa: (ii) wdrożenie nowych architektur, systemów i narzędzi technologicznych z możliwością inteligentnej automatyzacji i wyszukania; (iii) Siatka Państwowej Sieci Łączności Kryzysowej: osiągnięcie pełnego zasięgu terytorialnego oraz poprawa zdolności produkcyjnych i zwolnień

19.14	TD-C19-i04	M	Modernizacja informatycznego systemu sił i służb bezpieczeństwa	Modernizacja systemów informatycznych sił i służb bezpieczeństwa				Q4	2024	Modernizacja systemów informatycznych sił i służb bezpieczeństwa: a) uruchomienie odnowionych systemów informatycznych SEF (zarządzanie granicami i ich kontrola, współpraca policyjna i sądowa oraz wspólny europejski system azylowy) b) wspólne usługi informatyczne w siłach i służbach bezpieczeństwa
19.15	TD-C19-i04	M	Wzmocnienie rządowego centrum zarządzania siecią IT (RING)	Wzmocnienie rządowego centrum zarządzania siecią IT (RING)				Q1	2026	Celem jest wzmocnienie RING poprzez modernizację pięciu krytycznych infrastruktur technologicznych RING (ochrona przeciwpożarowa; informatyka, przechowywanie i tworzenie kopii zapasowych; telefonia VoIP; wideokonferencje; i ekosystemu aplikacji) i chmury obliczeniowej) oraz modernizacji głównych systemów informacyjnych
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Usługi publiczne dla obywateli, odwiedzających i przedsiębiorstw w ARM		Numer	0	5	Q2	2025	Liczba nowych, uproszczonych cyfrowych usług publicznych udostępnionych obywatelom i przedsiębiorstwom
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	Modernizacja infrastruktury krytycznej i architektury informatycznej usług publicznych w ARM	Modernizacja infrastruktury krytycznej i architektury informatycznej usług publicznych w ARM				Q2	2025	Dokończenie transformacji cyfrowej w administracji publicznej ARM, obejmującej: - Wprowadzenie 5G i włókien optycznych w ARM - Ruchomy ośrodek kontroli pożarów lasów - Centralizacja i odnowa istniejących centrów danych regionalnej administracji publicznej - Wdrożenie architektury cyberbezpieczeństwa (zob. r34) - Łączność w budynkach regionalnej administracji publicznej - Narzędzia mobilności cyfrowej dla pracowników sektora publicznego - Szkolenie cyfrowe dla pracowników sektora publicznego - Dostarczenie informatycznego systemu zarządzania finansami publicznymi - Zapewnienie systemu zarządzania mieniem publicznym - Interoperacyjność systemu sądownictwa ARM z krajowymi systemami informatycznymi - Projekt „inteligentny punkt dostępu”
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Cyfryzacja regionalnej administracji publicznej ARA	Cyfryzacja regionalnej administracji				Q4	2025	Zakończenie pięciu projektów: - APR+ dostępna, integracyjna i otwarta administracja publiczna

				publicznej ARA						- APR + sprawniejsze usługi publiczne - APR+ Proactiva - Mobilny portal dla regionalnej administracji publicznej - APR+ nadający się na przyszłość
19.19	TD-C19-i07	T	Program staży dla absolwentów		Numer	0	1 500	Q4	2023	Liczba absolwentów, którzy uczęszczali do programu staży w administracji publicznej ustanowionego w Resolução do Conselho de Ministros nr 11/2021
19.20	TD-C19-i07	T	Pracownicy służby cywilnej zatrudnieni w telepracy		%	0	25	Q4	2023	Odsetek pracowników pełniących funkcje zgodne z telepracą, którzy efektywnie pracują w telepracy
19.21	TD-C19-i07	T	Szkolenia dla pracowników administracji publicznej		Numer	0	114 000	Q1	2026	Liczba uczestników szkoleń w ramach następujących programów budowania zdolności: - Program Capacitação digital - Zaawansowane i wyższe szkolnictwo w zarządzaniu - Szkolenie dla Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão - Program AP Qualifica - PlanAPP — projekt dotyczący umiejętności w zakresie planowania i prognozowania
19.22	TD-C19-r34	M	Wejście w życie ram prawnych transformacji cyfrowej administracji publicznej	Wejście w życie ram prawnych transformacji cyfrowej administracji publicznej				Q3	2021	Wejście w życie ram prawnych transformacji cyfrowej administracji publicznej: (i) strategia i przekrojowy plan działania na rzecz transformacji cyfrowej administracji publicznej oraz (ii) pakiet ustawodawczy (w tym rozporządzenie w sprawie krajowych ram bezpieczeństwa cybernetycznego) w oparciu o ustawę nr 46/2018
19.23	TD-C19-r35	M	Wejście w życie pakietu legislacyjnego dotyczącego reorganizacji administracji publicznej	Wejście w życie pakietu legislacyjnego dotyczącego reorganizacji administracji publicznej				Q4	2023	Wejście w życie przepisów niezbędnych do wdrożenia zmian funkcjonalnych i organizacyjnych w centralnej administracji publicznej w oparciu o sprawozdanie Estrutura de missão utworzone na mocy rezolucji Rady Ministrów
19.24	TD-C19-r36	M	Utworzenie Krajowego Instytutu Administracji, I.P.	Ustanowienie Krajowego Instytutu Administracji, I.P. na mocy aktu prawnego				Q2	2021	Utworzenie na mocy aktu prawnego Instituto Nacional de Administração, IP, umożliwiające prowadzenie szkoleń dla administracji publicznej

T. KOMPONENT 20: Szkoła cyfrowa

W 2019 r. Portugalia odnotowała wartości poniżej średnich europejskich pod względem codziennego korzystania z internetu (65 %), korzystania z usług publicznych online (41 %) i specjalistów w dziedzinie ICT na rynku pracy (2,4 %) (dane Eurostatu/Centrum Monitorowania Umiejętności Cyfrowych) i wyznaczyła ambitne cele do 2025 r. w odniesieniu do tych wskaźników (odpowiednio 80 %, 75 % i 5 %). Wśród specjalistów w dziedzinie ICT na rynku pracy kobiety stanowiły 18,3 %, a mężczyźni - 81,7 % (dane Eurostatu).

Celem komponentu jest stworzenie warunków sprzyjających innowacjom edukacyjnym, pedagogicznym i kierowniczym portugalskiego systemu szkolnictwa podstawowego i średniego. Cel ten osiąga się poprzez rozwijanie umiejętności cyfrowych nauczycieli, uczniów i kadry szkolnej, włączenie technologii cyfrowych do różnych obszarów programu nauczania oraz zapewnienie odpowiedniego sprzętu. Oczekuje się, że to z kolei przyczyni się do transformacji cyfrowej oraz do zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów w celu podniesienia poziomu umiejętności ludności, w szczególności umiejętności cyfrowych (zalecenie dla poszczególnych krajów 2 z 2019 r.), oraz do wspierania korzystania z technologii cyfrowych w celu zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia (zalecenie dla poszczególnych krajów 2 2020).

Oczekuje się, że żaden środek w tym składniku nie spowoduje znaczącej szkody dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań łagodzących określonych w planie zgodnie z wytycznymi technicznymi DNSH (2021/C58/01).

T.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Reforma TD-r37: Reforma edukacji cyfrowej

Celem środka jest opracowanie nowego cyfrowego podejścia do edukacji, przy wykorzystaniu istniejących polityk w dziedzinie edukacji publicznej, w szczególności systemu autonomii i elastyczności w programach nauczania. Reforma ta ma na celu wprowadzenie skoku jakościowego w pedagogicznym wykorzystaniu technologii cyfrowych oraz sposobu ich włączenia do procesu zdobywania wiedzy. Reforma ma również na celu ograniczenie ryzyka wykluczenia i niekorzystnej sytuacji w procesach uczenia się poprzez zmniejszenie nierówności społecznych i edukacyjnych w dostępie do technologii cyfrowych. Reforma edukacji cyfrowej jest skierowana do społeczności edukacyjnej (uczniowie, pracownicy dydaktyczni i pracownicy niebędący nauczycielami).

Reforma obejmuje środki mające na celu zapewnienie, aby 95 % nauczycieli w publicznej sieci edukacyjnej zostało przeszkolonych w zakresie podstawowych lub bardziej zaawansowanych umiejętności cyfrowych, w tym w zakresie włączenia technologii cyfrowych do programu nauczania.

Reforma zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TD-C20-i01: Transformacja cyfrowa w edukacji

Cele inwestycji są następujące: (i) usunięcie barier w dostępie do wysokiej jakości internetu w środowisku szkolnym; (ii) usunięcie ograniczeń w zakresie zintegrowanego korzystania ze

sprzętu technologicznego i cyfrowego oraz wyeliminowanie braku specjalistycznego sprzętu do rozwijania umiejętności cyfrowych i stymulowania kontynuacji kariery w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki, aby promować równy udział dziewcząt i chłopców; (iii) przezwyciężenie niedostatecznego wykorzystania cyfrowych zasobów edukacyjnych w procesie uczenia się i w procesie oceny; oraz (iv) przezwyciężenie rozproszenia i nieskuteczności systemów zarządzania i informacji systemu edukacji poprzez przegląd i aktualizację metod i procesów zarządzania szkołą i administracji.

Inwestycja ta obejmuje:

- Zwiększenie łączności między szkołami poprzez zwiększenie łączności internetowej rozszerzonej sieci edukacyjnej z 40-300 Gb/s, połączenie szkół podstawowych i średnich z rozszerzoną siecią edukacji oraz zapewnienie im dostępu do sieci o przepustowości co najmniej 1 Gb/s oraz rozszerzenie sieci lokalnej o średnio 40 nowych punktów dostępu dla każdej szkoły.
- Udostępnienie 600 000 komputerów uczniom i nauczycielom, modernizacja sprzętu do projekcji klas (40 000 projektorów) oraz wyposażenie szkół w laboratoria edukacji cyfrowej wyposażone w zaawansowane technologie cyfrowe, takie jak drukarki 3D i roboty edukacyjne (1 300).
- Opracowanie i przyjęcie nowych cyfrowych zasobów edukacyjnych (95 % przedmiotów w programach nauczania w szkołach podstawowych i średnich, w tym wychowanie fizyczne i sport), w tym cyfryzacja testów oceniających.
- Zapewnienie szkołom „pojedynczego systemu tożsamości" w celu zarządzania społecznością szkolną, zharmonizowania i zintegrowania systemów informacyjnych związanych z zarządzaniem edukacją oraz zapewnienia zarządzania odpowiednimi rozwiązaniami informatycznymi - 15 000 różnych urządzeń (między komputerami, skanerami i drukarkami) w celu osiągnięcia skuteczniejszego i bardziej przejrzystego funkcjonowania systemu edukacji, w tym racjonalizacji wydatków szkół.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TD-C20-i02-RAA: Edukacja cyfrowa (Azory)

Celem tego środka jest zapewnienie dostępu do technologii cyfrowych, promowanie równych szans i znaczne ulepszenie środków uczenia się, zgodnie z planem działania Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji cyfrowej.

Inwestycja ta polega na wspieraniu rozwoju umiejętności cyfrowych społeczności edukacyjnej skierowanej zarówno do uczniów, jak i nauczycieli i obejmuje ukierunkowane działania w następujących obszarach:

- Wyposażenie: 24 900 nowych mobilnych urządzeń informatycznych na potrzeby edukacji przedszkolnej, podstawowej i średniej, w tym śledzenie modernizacji i oprogramowania oraz dostarczenie sprzętu na poziomie szkoły z co najmniej 330 nowymi ekranami interaktywnymi, 100 nowych specjalistycznych urządzeń laboratoryjnych, 100 nowych drukarek 3D, 150 nowych projektorów wideo i 150 nowych robotów edukacyjnych;
- Cyfrowe zasoby edukacyjne: cyfryzacja zasobów edukacyjnych w celu dotarcia do 100 % uczniów w Autonomicznym Regionie Azorów korzystających z podręczników cyfrowych;
- Kompetencje informatyczne: 24 moduły szkoleniowe przeznaczone dla nauczycieli i kadry szkolnej;

- Łączność: działania mające na celu poprawę łączności szkół w Autonomicznym Regionie Azorów do co najmniej 1 Gb/s.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

Inwestycja TD-C20-i03-RAM: Przyspieszenie cyfryzacji edukacji ARM

Celem środka jest stworzenie bardziej aktywnego, innowacyjnego, integracyjnego, autonomicznego, sprawiedliwego i otwartego systemu edukacyjnego w autonomicznym regionie Madery.

Inwestycja polega na zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia, szkolenia i kwalifikacji, przygotowaniu dzieci i uczniów do sprostania wyzwaniom XXI wieku, w tym transformacji cyfrowej, poprzez konkretne działania w następujących obszarach:

- Cyfrowe zasoby edukacyjne i sprzęt do edukacji: Celem projektu „Podręczników cyfrowych" jest zapewnienie wielu cyfrowych zasobów edukacyjnych w różnych formatach i różnych typologiach (animacje, symulacje, trójwymiarowe filmy wideo lub inne), zapewnienie sprzętu (tabletów) i dostępu do podręczników cyfrowych. W przypadku wszystkich uczniów każdego roku (15 410 uczniów): 1 tablet, 1 wirtualna licencja na dostęp do szkół ważna na każdy rok szkolny; 1 osobista i nieprzenoszalna licencja na cyfrową wersję każdego podręcznika szkolnego przyjętego do celów edukacyjnych.
- Łączność i sprzęt dla szkół: w celu wyposażenia szkół w „Innowacyjne środowisko edukacyjne" (25 przestrzeni „Innowacyjne przyuczanie do zawodu środowiskowego"; 22 laboratoria „Makerspace"; 15 miejsc na uczenie się nad dziećmi; 20 „Innowacyjne przestrzenie" - w oparciu o koncepcję Snoezelen[55] - promowanie włączenia społecznego i umiejętności cyfrowych, wraz z „Centrami innowacji edukacyjnych w zakresie programowania i robotowania", po jednym dla każdej szkoły, oraz w celu poprawy łączności szkolnej (co najmniej 1 Gbps).
- Kompetencje informatyczne: szkolenia oferowane nauczycielom i nauczycielom.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

[55] Pomieszczenia zaprojektowane w celu wywarcia wpływu na system sensoryczny, aby ostrzec lub spokojnie

T.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Numer porządkowy	Środek (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy/ Wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis i jasna definicja poszczególnych kamieni milowych i wartości docelowych
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Q	Rok	
20.1	TD-C20-r37	T	Szkolenie nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami w ramach publicznej sieci kształcenia w zakresie umiejętności cyfrowych		%	0	95	Q4	2025	Odsetek nauczycieli w sieci kształcenia publicznego, którzy przeszli szkolenie w zakresie podstawowych lub bardziej zaawansowanych umiejętności cyfrowych, w tym (dla nauczycieli) w zakresie włączenia technologii cyfrowych do programu nauczania
20.2	TD-C20-i01	M	Podpisanie umów na zakup indywidualnych komputerów dla uczniów i nauczycieli	Podpisanie umowy				Q4	2021	Podpis umów na zakup 600 000 nowych laptopów do wynajęcia nauczycielom i uczniom
20.3	TD-C20-i01	T	Komputery do indywidualnego użytku uczniów i nauczycieli		Numer	450 000	1 050 000	Q4	2022	Liczba laptopów do wynajęcia nauczycielom i uczniom w publicznych szkołach podstawowych i średnich
20.4	TD-C20-i01	T	Poprawa łączności między szkołami podstawowymi i średnimi		%	0	95	Q4	2023	Odsetek publicznych szkół podstawowych i średnich w Portugalii kontynentalnej, które 1) są połączone z rozszerzoną siecią kształcenia o przepustowości 300 Gbps o łączeniu co najmniej 1 Gbps; oraz 2) lokalne sieci szkolne posiadające co najmniej 40 punktów dostępu do sieci Wi-Fi.
20.5	TD-C20-i01	T	Instalowane laboratoria edukacji cyfrowej		Numer	0	1 300	Q4	2023	Liczba nowych laboratoriów edukacji cyfrowej zainstalowanych w publicznych szkołach podstawowych i średnich w Portugalii kontynentalnej wyposażonych w specjalistyczny sprzęt projektowy, taki jak zestawy robotyczne, drukarki 3D, sprzęt pomiarowy i testujący, różne narzędzia, moduły rozwojowe i symulacyjne, komponenty elektroniczne, maszyny do zapisu i cięcia laserowego lub inne, w celu opracowania i pomnożenia eksperymentalnych systemów obliczeniowych, programowania i Robotycznych klubów.

20.6	TD-C20-i01	T	Sale lekcyjne z nowym sprzętem projekcyjnym		Numer	0	40 000	Q4	2023	Liczba klas w szkołach podstawowych i średnich z nowym sprzętem projekcyjnym
20.7	TD-C20-i01	T	Wzmocnienie zarządzania szkołą		%	30	95	Q4	2024	Odsetek publicznych szkół podstawowych i średnich w Portugalii kontynentalnej, które 1) przyjęły jednolity system tożsamości; 2) połączone z systemami informacji o zarządzaniu edukacją w Ministerstwie Edukacji oraz 3) przyjęły system School 360, w tym dostawę 15 000 komputerów do wykorzystania w działaniach związanych z zarządzaniem szkołą.
20.8	TD-C20-i01	T	Cyfrowe zasoby edukacyjne		%	0	95	Q4	2025	Odsetek przedmiotów objętych programami nauczania podstawowego i średniego, w tym wychowania fizycznego i sportu, w przypadku których zakończono produkcję cyfrowych zasobów edukacyjnych.
20.9	TD-C20-i01	T	Testy cyfrowe i egzaminy w szkołach		%	0	95	Q4	2025	Odsetek końcowych testów punktowych i egzaminów, które zostały poddane digitalizacji.
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Masowe otwarte kursy internetowe dla nauczycieli i rodziców w ARA		Numer	0	4	Q4	2022	Liczba masowych otwartych kursów internetowych (MOOC) stworzonych w celu promowania rozwoju umiejętności cyfrowych na potrzeby kształcenia stacjonarnego i uczenia się na odległość, w tym zapewnienie szkoleń i portalu zamówień w zakresie kompetencji cyfrowych. MOOC są dostępne online i bezpłatnie dostępne dla nauczycieli i rodziców
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Nowe laptopy i tablety dla szkół w ARA		Numer	0	24 900	Q4	2025	Liczba nowych laptopów i tabletów do edukacji przedszkolnej, 1. i 2. cyklu oraz kształcenia średniego, w tym modernizacja pamięci RAM i oprogramowanie
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Sprzęt cyfrowy i cyfrowe zasoby edukacyjne szkół w ARA	Dostarczanie sprzętu cyfrowego i cyfrowych zasobów edukacyjnych do szkół w ARA				Q4	2025	Zakończenie dystrybucji następującego sprzętu cyfrowego w szkołach w Autonomicznym Regionie Azorów: co najmniej 1 Gbps łącza internetowego w 95 % szkół, 330 nowych ekranów interaktywnych, 100 nowych specjalistycznych urządzeń laboratoryjnych, 100 nowych drukarek 3D, 150 nowych projektorów wideo, 150 nowych robotów edukacyjnych. Ponadto wszystkie szkoły oferują podręczniki cyfrowe dla wszystkich uczniów.
20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Masowe otwarte kursy internetowe dla nauczycieli i rodziców w ARA		Numer	4	24	Q4	2025	Liczba masowych otwartych kursów internetowych (MOOC) stworzonych w celu promowania rozwoju umiejętności cyfrowych na potrzeby kształcenia stacjonarnego i uczenia się na odległość, w tym zapewnienie szkoleń i portalu zamówień w zakresie kompetencji cyfrowych. MOOC są dostępne online i bezpłatnie dostępne dla nauczycieli i rodziców

20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Podręczniki cyfrowe dla uczniów drugiego i trzeciego stopnia oraz uczniów szkół średnich		Numer	0	5 120	Q4	2022	Liczba uczniów w 2. i 3. cyklu kształcenia podstawowego i średniego, którzy w ciągu roku szkolnego mieli dostęp do cyfrowego zestawu ręcznego w ARM i korzystali z niego.
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Połączenie szkół w ARM		%	0	95	Q4	2024	Odsetek szkół podstawowych i średnich w ARM, które są połączone ze strukturalną siecią Wi-fi ARM z połączeniem internetowym o przepustowości co najmniej 1 Gbps dla każdej szkoły
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Podręczniki cyfrowe dla uczniów drugiego i trzeciego stopnia oraz uczniów szkół średnich w ARM		Numer	5 120	15 410	Q4	2025	Liczba uczniów w 2. i 3. cyklu kształcenia podstawowego i średniego, którzy w ciągu roku szkolnego mieli dostęp do cyfrowego zestawu ręcznego w ARM i korzystali z niego.
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Szkolenia dla nauczycieli z zakresu kompetencji cyfrowych w ARM		Numer	0	6 500	Q4	2025	Liczba wychowawców i nauczycieli ze wszystkich poziomów kształcenia (od przedszkola po szkoły średnie), którzy uczestniczyli w szkoleniu w zakresie umiejętności cyfrowych i technologicznych w ramach ARM
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Dostawa sprzętu naukowego i technicznego do szkół w ARM	Dostawa sprzętu naukowego i technicznego do szkół w ARM				Q4	2025	Szkoły w RAM korzystające z dystrybucji następującego sprzętu naukowego i technicznego: Zestawy do doświadczeń w dziedzinie robotyki (dla 129 szkół i 100 placówek przedszkolnych); Zestawy do celów doświadczalnych (dla 129 szkół); Zestawy parowe (dla 129 szkół); Zestawy biologii, fizyki i chemii (dla 35 szkół); Zestawy poliowe/Multimedia (dla 40 szkół), 100 nowych urządzeń informatycznych (dla 94 szkół w pierwszym cyklu). Ponadto tworzy się 82 innowacyjne środowiska edukacyjne, aby umożliwić nowe podejścia metodologiczne w procesie nauczania i uczenia się.

2. Szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności

Szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności Portugalii wynosi 16 643 679 377 EUR.

SEKCJA 2: WSPARCIE FINANSOWE

1. Wkład finansowy

Transze, o których mowa w art. 2 ust. 2, mają następującą strukturę:

1.1.Pierwszy wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
6.13	RE-C06-r15	M	Wejście w życie ustawy o konkursach specjalnych w celu dopuszczenia do szkolnictwa wyższego
5.4	RE-C05-r12	M	Zatwierdzenie planu innowacji dla rolnictwa
5.2	RE-C05-r11	T	Rozbudowa sieci uznanych laboratoriów współpracy
2.19	RE-C02-r04	M	Wejście w życie dekretu z mocą ustawy zatwierdzającego ramy prawne Krajowego Planu Urgentowego i Tymczasowego Mieszkalnictwa
6.14	RE-C06-r15	M	Wejście w życie nowych ram prawnych regulujących współpracę instytucji szkolnictwa wyższego z administracją publiczną i przedsiębiorstwami
7.4	RE-C07-i01	M	Wybór obszarów przyjmowania przedsiębiorstw do interwencji mających na celu poprawę zrównoważenia środowiskowego i cyfryzacji
19.24	TD-C19-r36	M	Utworzenie Krajowego Instytutu Administracji, I.P.
3.20	RE-C03-r08	M	Przyjęcie krajowej strategii walki z ubóstwem
5.11	RE-C05-i03	M	Procedura przetargowa na projekty w zakresie badań naukowych i innowacji
5.15	RE-C05-i04-RAA	M	Przyjęcie rozporządzenia w sprawie instrumentu dokapitalizowania przedsiębiorstw na Azorach
5.16	RE-C05-i04-RAA	M	Przyjęcie polityki inwestycyjnej w odniesieniu do instrumentu dokapitalizowania przedsiębiorstw na Azorach
8.17	RE-C08-r19	M	Ramy prawne dotyczące obowiązkowego posiadania gruntów rolnych na obszarach leśnych
8.19	RE-C08-r21	M	Ustawa o ustanowieniu zintegrowanego systemu zarządzania pożarami na obszarach wiejskich (SGIFR)
12.1	TC-C12-i01	M	Podpisanie protokołu z 2021 r. dotyczącego programu „Resineiros vigilantes”
12.5	TC-C12-r25	M	Wejście w życie nowego ogólnego systemu gospodarowania odpadami
14.1	TC-C14-r29	M	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie krajowej sieci przesyłowej gazu oraz rozporządzenia w sprawie krajowej sieci dystrybucji gazu
14.2	TC-C14-i01	M	Pierwsze zaproszenie do składania ofert na projekty w zakresie produkcji gazu ze źródeł odnawialnych
19.22	TD-C19-r34	M	Wejście w życie ram prawnych transformacji cyfrowej administracji publicznej

1.4	RE-C01-r02	M	Wejście w życie nowego dekretu z mocą ustawy o zdrowiu psychicznym, który określa zasady organizacji usług w zakresie zdrowia psychicznego
1.29	RE-C01-i05-RAM	M	Wdrożenie systemu klasyfikacji, profilu funkcjonalnego i systemu odsyłania użytkowników w odniesieniu do regionalnego modelu zintegrowanych usług opieki ciągłej na Maderze
2.13	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów
2.14	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - renowacja
3.17	RE-C03-i05	M	Publikacja oferty na „Budowanie infrastruktury cyfrowej na potrzeby dostępności 360°”
3.21	RE-C03-r06	M	Przyjęcie krajowej strategii integracji osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025
3.22	RE-C03-r05	M	Wejście w życie uproszczonego systemu instalowania sprzętu socjalnego
3.23	RE-C03-r07	M	Zatwierdzenie planów działania dla społeczności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na obszarach metropolitalnych Lizbony i Porto
5.1	RE-C05-r09	M	Aktualizacja wytycznych dotyczących strategii na rzecz innowacji technologicznych i biznesowych dla Portugalii do 2030 r.
5.3	RE-C05-r11	M	Wejście w życie nowego systemu prawnego dla centrów technologii i innowacji
7.6	RE-C07-i02	M	Podpisano umowę na 1 projekt drogowy
7.13	RE-C07-i05-RAA	M	Podpisano umowę dotyczącą 2 projektów drogowych
10.1	TC-C10-r23	M	Wejście w życie nowelizacji aktów Ministerstwa Morza dotyczących wzmocnienia zdolności finansowania gospodarki morskiej i innowacji za pośrednictwem błękitnego funduszu
11.1	TC-C11-i01	M	Pierwsze zaproszenie do składania ofert na projekty dotyczące dekarbonizacji przemysłu
16.13	TD-C16-i03	T	Centra innowacji cyfrowych (DIH)
17.6	TD-C17-r32	M	Wejście w życie nowego wzoru umowy o zarządzanie w ramach nowego systemu zachęt/sankcji w odniesieniu do zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi
20.2	TD-C20-i01	M	Podpisanie umów na zakup indywidualnych komputerów dla uczniów i nauczycieli
		Kwota transzy	*636 139 080 EUR*

1.2.Drugi wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
1.13	RE-C01-i01	M	Wejście w życie warunków odnoszących się do odnoszenia do przypadków nagłych prześwietlonych w kolorze białym, niebieskim lub zielonym w szpitalnych służbach ratunkowych w odniesieniu do innych rodzajów usług opieki zdrowotnej, w tym usług podstawowej opieki zdrowotnej
1.20	RE-C01-i02	M	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie przyznawania wsparcia finansowego przez regionalne organy ds. zdrowia
3.24	RE-C03-i06	M	Podpisanie umów między gminami Lizbona/Porto a lokalnymi jednostkami technicznymi określających zakres środków, które mają być wspierane.
8.4	RE-C08-i02	M	W kierunku platformy BUPI 2.0

8.7	RE-C08-i03	M	Publikacja umowy w sprawie sieci Struszczania Paliw Paliwowych (RPFGC)
9.9	RE-C09-i02	M	Publikacja dokumentacji planistycznej środka, w pełni uwzględniającej wszelkie wyniki i warunki wynikające z OOŚ
15.10	TC-C15-i04	M	Podpisanie umowy o budowę linii szybkiego tranzytu autobusów między Praçą do Império a Praçą Albuquerque Mouzinho w Porto
16.1	TD-C16-r31	M	Wejście w życie przeglądu treści szkoleń zawartych w krajowym katalogu kwalifikacji dotyczących modułów w dziedzinie umiejętności cyfrowych oraz przepisów lub regulacji dotyczących tworzenia podpisów cyfrowych i pieczęci cyfrowych
16.2	TD-C16-i01	M	Start Portugalskiej Akademii Cyfrowej i Programy na rzecz Zatrudnienia + Cyfryzacji
1.6	RE-C01-r03	M	Wejście w życie nowego wzoru umowy o zarządzanie
3.3	RE-C03-i01	M	Udzielanie zamówień na wsparcie dla podmiotów promujących tworzenie i rozwój sieci placówek socjalnych/działań społecznych.
4.1	RE-C04-i01	M	Specyfikacje techniczne sieci obiektów kulturalnych
5.18	RE-C05-i05-RAA	M	Publikacja programu innowacji i cyfryzacji rolnictwa na Azorach
8.14	RE-C08-i05	T	Utworzenie regionalnych i subregionalnych struktur Krajowego Urzędu ds. Nadzwyczajności i Ochrony Ludności (ANEPC)
8.15	RE-C08-i05	M	Publikacja wstępnego sprawozdania Instytutu Ochrony Przyrody i Lasów, I.P.
12.2	TC-C12-i01	M	Zatwierdzenie projektów przedłożonych przez konsorcja w zakresie opracowywania nowych produktów, technologii i procesów związanych z biogospodarką w sektorach włókienniczym, odzieżowym, obuwniczym i żywicznym
17.15	TD-C17-i02	M	Zakończenie wstępnego wypełniania wzoru 1 deklaracji podatku komunalnego od nieruchomości (IMI) na podstawie danych dostępnych organowi podatkowemu i celnemu
19.11	TD-C19-i04	T	Bezpieczny system łączności ruchomej dla pracowników sektora instytucji rządowych i samorządowych
		Kwota transzy	*1 967 365 517* EUR

1.3.Trzeci wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
2.1	RE-C02-i01	T	Program wsparcia na rzecz dostępu do mieszkań - podpisane porozumienia o współpracy lub finansowaniu
2.4	RE-C02-i02	T	Krajowa dotacja na zakwaterowanie na wypadek sytuacji wyjątkowej i tymczasowej - Podpisanie umów o finansowanie zakwaterowania w sytuacjach nadzwyczajnych i zakwaterowania przejściowego
7.7	RE-C07-i02	M	Podpisano umowę dotyczącą 2 projektów drogowych
7.9	RE-C07-i03	M	Zakończono pierwszą ocenę oddziaływania na środowisko
10.5	TC-C10-i03	M	Podpisanie umowy w sprawie wielofunkcyjnej platformy marynarki wojennej i centrum operacyjnego
12.6	TC-C12-r25	M	Wejście w życie zmienionej krajowej strategii na rzecz ekologicznych zamówień publicznych
15.1	TC-C15-i01	M	Podpisanie umowy o rozbudowę sieci metra lizbońskiego
15.12	TC-C15-i05	M	Podpisana umowa na zakup ekologicznie czystych autobusów w ramach programu dekarbonizacji transportu publicznego

16.7	TD-C16-i02	T	Stanowiska testowe wybrane do sieci krajowych baz testowych
19.4	TD-C19-i02	T	Usługi publiczne dostępne w bezpieczny sposób za pośrednictwem identyfikacji elektronicznej i zgodne z zasadą jednorazowości
1.3	RE-C01-r01	T	Zakończenie procesu decentralizacji odpowiedzialności w dziedzinie zdrowia w gminach
1.8	RE-C01-r03	T	Utworzenie nowych zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności w szpitalach Krajowej Służby Zdrowia
1.24	RE-C01-i03	M	Opracowanie działań uświadamiających i szkoleniowych na rzecz „budowania ścieżek pacjentów” w kontekście demencji
1.32	RE-C01-i06	T	Modernizacja lokalnych sieci informatycznych
1.33	RE-C01-i06	T	Wdrożenie funkcji w zakresie telemedycyny i telemonitorowania.
2.9	RE-C02-i03-RAM	T	Wspierane mieszkalnictwo w Autonomicznym Regionie Madery
3.11	RE-C03-i03-RAM	T	Ukończone projekty na rzecz integracji osób bezdomnych.
4.6	RE-C04-i02	M	Utworzenie sieci „Saber Fazer”
5.5	RE-C05-i01.01	T	Zawieranie umów w celu opracowania nowych towarów i usług w odpowiednich obszarach strategicznych (programy innowacji).
5.7	RE-C05-i01.02	T	Zawieranie umów w celu opracowania nowych towarów i usług w strategicznych obszarach istotnych dla gospodarki niskoemisyjnej, odporności i przystosowania się do zmiany klimatu.
5.9	RE-C05-i02	T	Umowy z podmiotami pośredniczącymi, w tym laboratoriami współpracującymi - CoLAB, zawarte
6.15	RE-C06-r16	M	Wejście w życie ustawy o zawodach regulowanych
7.1	RE-C07-i00	T	Dodatkowe publicznie dostępne stacje ładowania pojazdów elektrycznych
8.18	RE-C08-r20	M	System monitorowania pokrycia terenu (SMOS)
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Rozpoczęcie zamówienia publicznego na roboty budowlane centrum technicznego MARTEC
16.14	TD-C16-i03	M	Utworzenie platform służących do wysyłania faktur cyfrowych i certyfikacji w zakresie cyberbezpieczeństwa, prywatności, użyteczności i zrównoważonego rozwoju
17.1	TD-C17-r32	T	Zakończenie opracowywania i wdrażania nowych modeli zamówień publicznych dla krajowego centralnego systemu zamówień publicznych, jak przewidziano w planie strategicznym na lata 2020-2023 podmiotu świadczącego wspólne usługi administracji publicznej;
17.2	TD-C17-r32	M	Wejście w życie przepisów stanowiących podstawę państwowej jednostki księgowej
17.3	TD-C17-r32	M	Ukończenie i zatwierdzenie modelu monitorowania wykonania budżetu i finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych
17.7	TD-C17-r32	M	Wejście w życie nowego modelu analizy i ujawniania sytuacji finansowej i wyników przedsiębiorstw państwowych
19.1	TD-C19-i01	T	Usługi publiczne dostępne w uproszczony i spójny sposób za pośrednictwem różnych kanałów
20.3	TD-C20-i01	T	Komputery do indywidualnego użytku uczniów i nauczycieli
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Masowe otwarte kursy internetowe dla nauczycieli i rodziców w ARA
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Podręczniki cyfrowe dla uczniów drugiego i trzeciego stopnia oraz uczniów szkół średnich
		Kwota transzy	*2 404 557 471* EUR

1.4.Czwarty wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
1.5	RE-C01-r02	M	Wejście w życie nowej ustawy o zdrowiu psychicznym, która określa zasady dotyczące praw osób cierpiących na chorobę psychiczną i reguluje obowiązkową hospitalizację lub leczenie
1.12	RE-C01-r03	M	Wejście w życie nowego systemu wyłączności pracy w Krajowej Służbie Zdrowia
6.16	RE-C06-r17	M	Wejście w życie ustawy regulującej pracę za pośrednictwem platform internetowych
8.10	RE-C08-i04	T	Dostawa pojazdów, maszyn i urządzeń
15.7	TC-C15-i03	M	Podpisanie umowy o budowę linii kolejowej lekkiej między Odivelas a Loures
18.1	TD-C18-r33	M	Utworzenie wyspecjalizowanych izb w sądach administracyjnych i sądach wyższej instancji
18.2	TD-C18-r33	M	Wejście w życie systemu prawnego sprzyjającego ugodzie sądowej i pozasądowej
1.1	RE-C01-r01	M	Wejście w życie aktów prawnych w dziedzinie podstawowej opieki zdrowotnej
3.6	RE-C03-i02	T	Mieszkania o zwiększonej dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się
7.11	RE-C07-i04	M	Podpisano umowę dotyczącą 10 projektów drogowych
7.14	RE-C07-i05-RAA	M	Podpisano umowę dotyczącą 8 projektów drogowych
8.12	RE-C08-i04	T	Instalacja dwustopniowych radarów polaryzacji
15.2	TC-C15-i01	M	Sprawozdanie z postępu prac nad rozbudową sieci metra lizbońskiego
15.4	TC-C15-i02	M	Podpisanie umowy o rozbudowę sieci Metro Porto
		Kwota transzy	*1 253 016 092* EUR

1.5.Piąty wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
2.2	RE-C02-i01	T	Program wsparcia na rzecz dostępu do mieszkań - Zakupowane, zbudowane (wysoka efektywność energetyczna) lub renowacja (z poprawą charakterystyki energetycznej) mieszkań dostarczanych gospodarstwom domowym
2.6	RE-C02-i02	T	Krajowe dotacje na zakwaterowanie awaryjne i tymczasowe - Budownictwo, w którym rozpoczęto prace budowlane w zakresie zakwaterowania awaryjnego i przejściowego (które mają być zbudowane zgodnie ze standardem efektywności energetycznej lub zmodernizowane przy lepszej charakterystyce energetycznej)
4.7	RE-C04-i02	T	Podpisane umowy na remont i konserwację budynków dziedzictwa kulturowego i teatrów narodowych
16.5	TD-C16-i02	T	MŚP wspierane przez akceleratory handlu cyfrowego
16.6	TD-C16-i02	T	Opracowanie pilotażowych produktów sieci krajowych baz testowych

1.2	RE-C01-r01	T	Zapewnienie dostępu do instrumentu stratyfikacji ryzyka w celu wspierania zarządzania klinicznego w jednostkach funkcjonalnych grup ośrodków zdrowia
1.14	RE-C01-i01	T	Budowa nowych działów opieki zdrowotnej
1.22	RE-C01-i02	T	Wzmocnienie zdolności reagowania krajowych sieci zintegrowanych usług w zakresie stałej opieki i opieki paliatywnej w opiece domowej
2.15	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - budowa budynków
2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - renowacja
6.3	RE-C06-i01	T	Zmodernizowane stacje szkoleniowe
6.5	RE-C06-i02	T	Wsparcie finansowe na umowy na czas nieokreślony
8.5	RE-C08-i02	T	Szkolenie w zakresie BUPi
10.6	TC-C10-i03	M	Zakończenie Akademii Alfeite Arsenal
11.2	TC-C11-i01	M	Podpisanie umów o udzielenie wsparcia finansowego
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Instalacja nowego synchronicznego kompensatora
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatkowa zainstalowana moc wytwórcza energii wodnej
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatkowa produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w Corvo
15.11	TC-C15-i04	T	Zakończenie budowy linii tranzytowej Bus Rapid między Pracą do Império a Pracą Albuquerque Mouzinho w Porto
15.13	TC-C15-i05	T	Zakup nowych autobusów bezemisyjnych (elektrycznych lub wodorowych) wykorzystywanych w transporcie publicznym
15.14	TC-C15-r30	T	Podpisane umowy dotyczące usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego na obszarach metropolitalnych i społecznościach międzygminnych
17.9	TD-C17-i01	M	Zakończenie wdrażania Państwowej Jednostki Rachunkowej
18.5	TD-C18-i01	M	Zmodernizowany system informatyczny do prowadzenia dochodzeń w sprawach karnych
19.12	TD-C19-i04	M	Zakończenie modernizacji krytycznej infrastruktury cyfrowej
19.19	TD-C19-i07	T	Program staży dla absolwentów
19.20	TD-C19-i07	T	Pracownicy służby cywilnej zatrudnieni w telepracy
19.23	TD-C19-r35	M	Wejście w życie pakietu legislacyjnego dotyczącego reorganizacji administracji publicznej
20.4	TD-C20-i01	T	Poprawa łączności między szkołami podstawowymi i średnimi
20.5	TD-C20-i01	T	Instalowane laboratoria edukacji cyfrowej
20.6	TD-C20-i01	T	Sale lekcyjne z nowym sprzętem projekcyjnym
		Kwota transzy	*1 879 522 989* EUR

1.6.Szósty wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
1.7	RE-C01-r03	M	Wejście w życie nowego planu rachunkowości zarządczej Krajowej Służby Zdrowia
9.1	RE-C09-i01	T	Dodatkowe punkty monitorowania zainstalowanych zasobów wód podziemnych (SM3)
18.6	TD-C18-i01	M	System informacyjny „przedsiębiorstwo 2.0”
1.11	RE-C01-r03	M	Wejście w życie planu działania na rzecz wzmocnienia scentralizowanych mechanizmów zakupu leków
3.25	RE-C03-i06	M	Publikacja sprawozdania monitorującego obszarów metropolitalnych Porto i Lizbony w sprawie środków podjętych w każdym z 12 obszarów interwencji.
5.19	RE-C05-i05-RAA	T	Nowe (w celu zastąpienia przestarzałych struktur) lub przekwalifikowane struktury odpowiedzialne za ubój zwierząt oraz certyfikacja jakości mleka i bezpieczeństwa żywności
9.5	RE-C09-i01	M	Przyjęcie zaktualizowanego projektu (jeżeli jest to wymagane) środka dotyczącego poboru wody w Guadiani, w pełni uwzględniającego wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko (SM5)
9.7	RE-C09-i01	M	Przyjęcie zaktualizowanego projektu (jeżeli jest to wymagane) środka odsalania, w pełni uwzględniającego wszelkie wyniki i warunki z oceny oddziaływania na środowisko (SM6)
9.12	RE-C09-i03-RAM	T	Dodatkowy km przebudowanych lub odnowionych przewodów
13.1	TC-C13-i01	T	Renowacja budynków mieszkalnych w zakresie efektywności energetycznej
15.5	TC-C15-i02	M	Sprawozdanie z postępu prac nad rozbudową sieci metra w Porto
15.8	TC-C15-i03	M	Sprawozdanie z postępu prac nad budową linii kolei lekkiej między Odivelas a Loures
18.3	TD-C18-r33	M	Wejście w życie zmienionych ram prawnych dotyczących niewypłacalności i odzyskiwania wierzytelności
		Kwota transzy	*1 111 064 368* EUR

1.7.Siódmy wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
1.37	RE-C01-i08-RAA	T	Wprowadzenie rezerwacji telemedycyny w regionalnej służbie zdrowia Azorów
2.5	RE-C02-i02	T	Krajowa dotacja na zakwaterowanie na wypadek sytuacji wyjątkowej i tymczasowej - Podpisanie umów o finansowanie zakwaterowania w sytuacjach nadzwyczajnych i zakwaterowania przejściowego
1.10	RE-C01-r03	T	Wzmocnienie działań w zakresie hospitalizacji w domu w szpitalach państwowej służby zdrowia
1.34	RE-C01-i06	T	Wdrażanie modułów administracyjnych technologii informacyjnych, podstawowych modułów klinicznych i modułów klinicznych w nagłych przypadkach
1.35	RE-C01-i07-RAM	T	Nowy sprzęt komputerowy dla regionalnej służby zdrowia Madery
2.10	RE-C02-i03-RAM	T	Wspierane mieszkalnictwo w Autonomicznym Regionie Madery
3.2	RE-C03-i01	T	Utworzenie zespołów interwencji społecznej (Radar Social)

3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Nowe miejsca dla osób niepełnosprawnych w centrach działań zawodowych (CAO)
3.18	RE-C03-i05	M	Cyfrowa platforma informacyjna dla osób niepełnosprawnych
4.4	RE-C04-i01	M	Budowa zmodernizowanej infrastruktury technologicznej dla sieci obiektów kulturalnych
6.17	RE-C06-r18	M	Ustanowienie portugalskiej normy dotyczącej systemu zarządzania równymi wynagrodzeniami
6.18	RE-C06-r18	M	Powiadamianie przedsiębiorstw zatrudniających ponad 50 pracowników, które wykazują znaczne różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn
7.2	RE-C07-i00	T	Dodatkowe publicznie dostępne stacje ładowania pojazdów elektrycznych
8.13	RE-C08-i05	T	Wzmocnienie podmiotów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (MAI) o pojazdy i wyposażenie operacyjne
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Odnowiona zainstalowana zdolność produkcyjna elektrowni wodnych
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatkowa zainstalowana pojemność w układzie magazynowania baterii
17.5	TD-C17-r32	M	Wdrożenie mechanizmów służących włączeniu przeglądu wydatków do regularnej procedury budżetowej, w tym ocena ex post oszczędności w zakresie efektywności
17.10	TD-C17-i01	M	Uruchomienie systemu informacyjnego w celu przeprojektowania i wykonania procedury budżetowej, w tym budżetowanie programowe
17.12	TD-C17-i01	T	Dokończenie modernizacji i uproszczenia systemów informacyjnych krajowego centralnego systemu zamówień publicznych
19.14	TD-C19-i04	M	Modernizacja informatycznego systemu sił i służb bezpieczeństwa
20.7	TD-C20-i01	T	Wzmocnienie zarządzania szkołą
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Połączenie szkół w ARM
		Kwota transzy	*1 357 966 667* EUR

1.8.Ósmy wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
6.1	RE-C06-i01	T	Wyremontowane lub zbudowane specjalistyczne ośrodki technologiczne
6.8	RE-C06-i04	T	Dodatkowa liczba studentów, którzy ukończyli studia wyższe w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki
8.6	RE-C08-i02	M	Mapy pokrycia terenu i użytkowania gruntów 2023
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Dostarczenie statku badawczego
13.5	TC-C13-i02	T	Renowacja budynków instytucji rządowych pod względem efektywności energetycznej
13.8	TC-C13-i03	T	Renowacja budynków usług prywatnych pod względem efektywności energetycznej
13.2	TC-C13-i01	T	Renowacja budynków mieszkalnych w zakresie efektywności energetycznej
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatkowa zdolność do zintegrowania nowej zainstalowanej mocy z systemem elektroenergetycznym
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Usługi publiczne dla obywateli, odwiedzających i przedsiębiorstw w ARM
19.17	TD-C19-i05-RAM	T	Modernizacja infrastruktury krytycznej i architektury informatycznej usług publicznych w ARM

		Kwota transzy	*862 209 195* EUR

1.9.Dziewiąty wniosek o płatność (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
1.36	RE-C01-i08-RAA	T	Zwiększony dostęp do portalu dla użytkowników regionalnej służby zdrowia Azorów
1.38	RE-C01-i09	T	Zakończenie realizacji w szkołach programów „Szkoła Sportowa" i „Szkoła Sportowa na kółkach"
1.39	RE-C01-i09	M	Uruchomienie krajowej kampanii na rzecz powszechnego systemu wspierania aktywnego życia i powiązanej z nią platformy technologicznej
3.10	RE-C03-i03-RAM	T	Nowe miejsca w domach opieki mieszkaniowej
5.12	RE-C05-i03	T	Zakończenie projektów w zakresie innowacji i badań naukowych koncentrujących się na ekologicznych aspektach planu działań na rzecz innowacji na rzecz rolnictwa do roku 2030
5.13	RE-C05-i03	T	Zakończenie projektów w zakresie innowacji i badań naukowych koncentrujących się na cyfrowych aspektach agendy innowacji na rzecz rolnictwa 2030
6.7	RE-C06-i04	T	Dodatkowe kluby Ciência Viva
8.1	RE-C08-i01	T	Opracowanie programów planowania krajobrazu i zarządzania krajobrazem (PRGP) na obszarach określonych jako obszary wrażliwe.
8.2	RE-C08-i01	T	Publikacja operacji zintegrowanego zarządzania krajobrazem (OIGP) w Diário da Republica
8.3	RE-C08-i01	T	Wsie, w których realizowane są projekty w zakresie gospodarowania paliwem
8.8	RE-C08-i03	T	Ustanowiony obszar służebności
9.10	RE-C09-i02	M	Uwarunkowane pozytywną oceną oddziaływania na środowisko, która w pełni i w znacznym stopniu spełniała kryteria prawne, przyjęciem zaktualizowanego projektu wytwarzania i nawadniania zapory wodnej, wodnej i słonecznej, w pełni uwzględniającą wszystkie wyniki i warunki oceny oddziaływania na środowisko.
13.3	TC-C13-i01	T	„Bony na efektywność" przyznawane gospodarstwom domowym w ubóstwie energetycznym w celu zastąpienia starych urządzeń i przyjęcia energooszczędnych rozwiązań
16.3	TD-C16-i01	T	Zatrudnienie + uczestnicy szkoleń cyfrowych
16.4	TD-C16-i01	T	Uczestnicy szkoleń Portugalskiej Akademii Cyfrowej
16.8	TD-C16-i02	T	Opracowanie pilotażowych produktów sieci krajowych baz testowych
16.9	TD-C16-i02	T	Sąsiedztwo handlu elektronicznego
16.10	TD-C16-i02	T	MŚP wspierane przez akceleratory handlu cyfrowego
16.11	TD-C16-i02	T	MŚP i inkubatory przedsiębiorczości wspierane bezpośrednio przez programy cyfryzacji
16.12	TD-C16-i02	T	Przedsiębiorstwa typu start-up mapowane na platformie Startup Portugal
16.15	TD-C16-i03	T	Beneficjenci usług doradczych świadczonych przez centra innowacji cyfrowych
18.4	TD-C18-r33	M	Wejście w życie pakietu legislacyjnego dotyczącego usuwania barier utrudniających wydawanie zezwoleń
1.9	RE-C01-r03	T	Utworzenie nowych zintegrowanych ośrodków odpowiedzialności w szpitalach Krajowej Służby Zdrowia
1.21	RE-C01-i02	T	Wzmocnienie zdolności reagowania krajowych sieci zintegrowanych usług w zakresie stałej opieki i opieki paliatywnej w zakresie opieki szpitalnej i ambulatoryjnej

1.23	RE-C01-i03	T	Renowacja psychiatrii sądowej i wyposażenia psychiatrii sądowej
1.25	RE-C01-i03	M	Zakończenie prac nad wzmocnieniem sieci opieki nad zdrowiem psychicznym
1.30	RE-C01-i05-RAM	T	Zwiększenie liczby miejsc w zintegrowanych usługach w zakresie stałej opieki w ramach regionalnej służby zdrowia na Maderze
2.17	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - budowa budynków
2.18	RE-C02-i04-RAA	T	Interwencje w zakresie budynków mieszkalnych w Autonomicznym Regionie Azorów - renowacja
3.7	RE-C03-i02	T	Mieszkania o zwiększonej dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się
3.8	RE-C03-i02	T	Przestrzeń publiczna z większą dostępnością dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się
3.9	RE-C03-i02	T	Usługi publiczne o zwiększonej dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Szkolenie rodzin objętych dochodem z włączenia społecznego
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Pojazdy zakupione na rzecz Instituições Particulares de Solidariedade Social
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Projekt dotyczący starzenia się społeczeństwa
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Środki mające na celu zwalczanie przedwczesnego kończenia nauki przez dzieci i młodzież.
3.19	RE-C03-i05	M	Call-centrum dla portugalskiego języka migowego
3.26	RE-C03-i06	T	Pełne wdrożenie co najmniej 90 % środków
4.2	RE-C04-i01	T	Wsparcie finansowe na rzecz cyfrowej transformacji księgarni
4.3	RE-C04-i01	M	Cyfryzacja i wirtualizacja zbiorów publicznych
4.5	RE-C04-i01	T	Wsparcie finansowe na tłumaczenie i edycję dzieł literackich
4.8	RE-C04-i02	T	Ukończono prace remontowe i konserwacyjne obiektów dziedzictwa kulturowego i teatrów narodowych
5.6	RE-C05-i01.01	T	Zakończenie realizacji 6 umów (pakt na rzecz innowacji lub uruchomienie projektów)
5.8	RE-C05-i01.02	T	Produkty, procesy lub usługi ukończone w odniesieniu do gospodarki niskoemisyjnej, odporności i przystosowania się do zmiany klimatu
5.10	RE-C05-i02	T	Przedsiębiorstwa korzystające z usług świadczonych przez jednostki interfejsu, w tym wspólne Laboratoria-Colabs
5.14	RE-C05-i03	T	Odnowienie/udoskonalenie centrów innowacji w rolnictwie
5.17	RE-C05-i04-RAA	T	Dostarczenie ogółem 125000000 EUR przedsiębiorstwom niefinansowym regionu w formie wsparcia kapitałowego i quasi-kapitałowego, zgodnie z polityką inwestycyjną instrumentu. Orientacyjnie szacuje się, że co najmniej 300 przedsiębiorstw otrzyma wsparcie w realizacji planu.
5.20	RE-C05-i05-RAA	T	Projekty wspierane w ramach systemów wsparcia restrukturyzacji przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa i wprowadzania do obrotu
5.21	RE-C05-i05-RAA	T	Projekty wspierane w ramach systemów wsparcia restrukturyzacji gospodarstw rolnych
5.22	RE-C05-i05-RAA	T	Gospodarstwa korzystające ze specjalistycznego wsparcia technicznego w ramach programu wzmocnienia pozycji rolników
6.2	RE-C06-i01	T	Wyremontowane lub zbudowane specjalistyczne ośrodki technologiczne
6.4	RE-C06-i01	T	Zmodernizowane stacje szkoleniowe
6.9	RE-C06-i04	T	Dodatkowa liczba studentów, którzy ukończyli studia wyższe w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki
6.10	RE-C06-i05-RAA	T	Dodatkowa liczba dorosłych zapisanych do szkół policealnych i wyższych w Autonomicznym Regionie Azorów

6.11	RE-C06-i05-RAA	T	Zmodernizowane szkoły zawodowe w Autonomicznym Regionie Azorów
6.12	RE-C06-r14	M	Otwieranie ofert szkoleniowych
6.6	RE-C06-i03	T	Dodatkowi uczestnicy działań wspierających podnoszenie kwalifikacji dorosłych
7.3	RE-C07-i00	T	Dodatkowe publicznie dostępne stacje ładowania pojazdów elektrycznych
7.5	RE-C07-i01	T	Zakończenie interwencji w wybranych obszarach przyjmowania przedsiębiorstw
7.8	RE-C07-i02	T	Drogi zbudowane lub odbudowane
7.10	RE-C07-i03	T	Drogi zbudowane lub odbudowane
7.12	RE-C07-i04	T	Drogi zbudowane lub odbudowane
7.15	RE-C07-i05-RAA	T	Drogi zbudowane lub odbudowane
8.9	RE-C08-i03	T	Wdrożenie sieci Strukturowego Zarządzania Paliwami (RPFGC)
8.11	RE-C08-i04	T	Dostawa lekkich i średnich śmigłowców strażackich
8.16	RE-C08-i05	T	Realizacja krajowego programu szkoleniowego
9.6	RE-C09-i01	M	Rozpoczęcie eksploatacji poboru wody w Guadiana z pełnym poszanowaniem wyników i warunków określonych w ocenie oddziaływania na środowisko (SM5)
9.11	RE-C09-i02	M	Rozpoczęcie eksploatacji tamy, produkcji energii wodnej i słonecznej oraz nawadniania, przy pełnym poszanowaniu wyników i warunków określonych w OOŚ oraz osiągnięcie dobrego stanu odpowiednich jednolitych części wód
9.13	RE-C09-i03-RAM	T	Dodatkowa ilość wody udostępnionej w południowej części wyspy Madera na potrzeby dostaw publicznych i nawadniania
10.2	TC-C10-i01	T	Zakończenie modernizacji niebieskiego centrum szkolnego oraz wzmocnienie dostaw i wyposażenia
10.3	TC-C10-i01	T	Zakończenie instalacji i/lub modernizacji węzłów „niebieskich węzłów”
10.4	TC-C10-i02	T	Zatwierdzenie sprawozdań końcowych dla 70 projektów wspierających innowacje, transformację energetyczną i zmniejszenie wpływu na środowisko dla podmiotów sektora rybnego
10.7	TC-C10-i03	M	Przyjęcie i przyjęcie wielofunkcyjnej platformy marynarki wojennej i centrum operacyjnego
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Ukończenie eksperymentalnego ośrodka badawczo-rozwojowego związanego z Morzem Azorskim (centrum MARTEC)
11.3	TC-C11-i01	T	Wsparcie finansowe projektów dotyczących dekarbonizacji przemysłu
12.3	TC-C12-i01	T	Nowe produkty, technologie i procesy pilotażowe łączące zasoby pochodzenia biologicznego
12.4	TC-C12-i01	T	Rozwój morskich lasów sosnowych o potencjale produkcji żywicy
13.4	TC-C13-i01	T	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na potrzeby własnej konsumpcji i do wykorzystania w społecznościach energetycznych działających w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w prywatnym sektorze mieszkaniowym
13.6	TC-C13-i02	T	Renowacja budynków instytucji rządowych pod względem efektywności energetycznej
13.7	TC-C13-i02	T	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na potrzeby własne i do wykorzystania w społecznościach energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej w budynkach instytucji rządowych
13.9	TC-C13-i03	T	Renowacja budynków usług prywatnych pod względem efektywności energetycznej
13.10	TC-C13-i03	T	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na potrzeby własnej konsumpcji i do wykorzystania w społecznościach

			energetycznych działających w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze usług prywatnych
14.3	TC-C14-i01	T	Dodatkowa zdolność produkcji wodoru ze źródeł odnawialnych i gazu ze źródeł odnawialnych
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Instalacja inteligentnych liczników
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Wymiana punktów oświetlenia ulicznego
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatkowa i odnowiona zainstalowana geotermalna zdolność produkcyjna
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Nowe systemy magazynowania energii w akumulatorach i systemy zarządzania energią w ARA
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Instalacja małych elektrowni fotowoltaicznych na potrzeby lokalnego wytwarzania i zużycia energii elektrycznej
15.3	TC-C15-i01	T	Zakończenie rozbudowy sieci metra lizbońskiego
15.6	TC-C15-i02	T	Zakończenie rozbudowy sieci Metro Porto
15.9	TC-C15-i03	T	Ukończono budowę linii kolejowej kolei lekkiej między Odivelas a Loures
17.4	TD-C17-r32	M	Przyjęcie modelu kalkulacji kosztów w odniesieniu do budżetowania programów
17.8	TD-C17-r32	T	Liczba planów budżetowych i planów działalności przedsiębiorstw państwowych konsekwentnie zatwierdzonych przez Ministra Finansów i właściwych ministrów
17.11	TD-C17-i01	M	Uruchomienie pomocniczego systemu informacyjnego dla nowego modelu kontroli budżetowej i finansowej
17.14	TD-C17-i01	M	Zakończenie realizacji centrum operacyjnego ds. bezpieczeństwa
17.16	TD-C17-i02	M	Zapewnienie i uruchomienie ostatecznej wersji systemu informacyjnego wspierającego uproszczoną ocenę nieruchomości wiejskich
17.17	TD-C17-i02	T	Uzupełnienie charakterystyki edafo-climato-morfologicznej (gleby i klimatu) i oceny potencjału gospodarczego nieruchomości wiejskich
17.18	TD-C17-i03	T	Rozszerzenie funkcjonalności strony internetowej Segurança Social Direta poprzez dodanie pięciu nowych usług online
17.19	TD-C17-i03	T	Zmniejszenie o 80 % średniej liczby dni potrzebnych do przyznania świadczeń społecznych o charakterze składkowym w przypadku osób, których średni czas przyznawania jest dłuższy niż 10 dni
17.20	TD-C17-i03	T	Wdrożenie modeli inteligentnego nadzoru w celu wsparcia zapobiegania nadużyciom finansowym, w oparciu o procesy uczenia się maszyn
18.7	TD-C18-i01	M	Nowy system informacyjny na potrzeby cyfrowej transformacji sądów i prokuratury
18.8	TD-C18-i01	M	Realizacja nowego planu technologicznego
18.9	TD-C18-i01	M	Platformy zarządzania wiedzą w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości
RAM	TD-C19-i04	M	Zakończenie modernizacji krytycznej infrastruktury cyfrowej
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Cyfryzacja regionalnej administracji publicznej ARA
20.1	TD-C20-r37	T	Szkolenie nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami w ramach publicznej sieci kształcenia w zakresie umiejętności cyfrowych
20.8	TD-C20-i01	T	Cyfrowe zasoby edukacyjne
20.9	TD-C20-i01	T	Testy cyfrowe i egzaminy w szkołach
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Nowe laptopy i tablety dla szkół w ARA
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Sprzęt cyfrowy i cyfrowe zasoby edukacyjne szkół w ARA
20.13	TD-C20-i02-RAA	M	Masowe otwarte kursy internetowe dla nauczycieli i rodziców w ARA

20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Podręczniki cyfrowe dla uczniów drugiego i trzeciego stopnia oraz uczniów szkół średnich w ARM
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Szkolenia dla nauczycieli z zakresu kompetencji cyfrowych w ARM
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Dostawa sprzętu naukowego i technicznego do szkół w ARM
		Kwota transzy	*2 011 821 839* EUR

1.10. Wniosek o płatność dziesiąty (wsparcie bezzwrotne):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
1.16	RE-C01-i01	M	Ukończenie krajowych programów badań przesiewowych i wczesnej diagnostyki w podstawowej opiece zdrowotnej
3.1	RE-C03-i01	T	Dostawa pojazdów elektrycznych
3.4	RE-C03-i01	T	Tworzenie nowych miejsc i renowacja istniejących miejsc w obiektach socjalnych
3.5	RE-C03-i01	T	Użytkownicy usług wsparcia domowego oraz pracownicy otrzymujący tablety, sprzęt pomocy technicznej lub dostęp do szkoleń.
9.2	RE-C09-i01	T	Zakończenie interwencji sieciowych w celu ograniczenia strat wody
9.3	RE-C09-i01	T	Modernizacja powierzchni gruntów zbiorowego użytku hydrorolniczego i nawadniania indywidualnego (SM2)
9.4	RE-C09-i01	T	Liczba oczyszczalni zapewniających produkcję i rafinację oczyszczonych ścieków (SM4)
9.8	RE-C09-i01	M	Rozpoczęcie stosowania środka odsalania przy pełnym poszanowaniu wyników i warunków określonych w ocenie oddziaływania na środowisko (SM6)
19.2	TD-C19-i01	T	Usługi publiczne dostępne w uproszczony i spójny sposób za pośrednictwem różnych kanałów
19.3	TD-C19-i01	M	Wprowadzony nowy model zarządzania konsularnego
19.5	TD-C19-i02	T	Usługi publiczne dostępne w bezpieczny sposób za pośrednictwem identyfikacji elektronicznej i zgodne z zasadą jednorazowości
19.6	TD-C19-i02	M	Infrastruktura informacji terytorialnej
19.7	TD-C19-i03	T	Szkolenie specjalistów IT w celu zwiększenia zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa i bezpieczeństwa informacji
19.8	TD-C19-i03	T	Przyjęcie portugalskiego rozwiązania kryptograficznego przez organy publiczne
19.9	TD-C19-i03	T	Wdrożenie krajowych ram bezpieczeństwa cybernetycznego
19.10	TD-C19-i03	M	Zakończenie budowy organów ds. bezpieczeństwa cybernetycznego i bezpieczeństwa informacji
19.15	TD-C19-i04	M	Wzmocnienie rządowego centrum zarządzania siecią IT (RING)
19.21	TD-C19-i07	T	Szkolenia dla pracowników administracji publicznej
1.15	RE-C01-i01	T	Budowa nowych działów opieki zdrowotnej
1.17	RE-C01-i01	M	Zwiększenie zdolności reagowania ośrodków podstawowej opieki zdrowotnej i rozszerzenie ich obszarów interwencji
1.18	RE-C01-i01	M	Modernizacja placówek opieki zdrowotnej i wyposażenia medycznego w celu zapewnienia dostępności, jakości i warunków bezpieczeństwa w ośrodkach podstawowej opieki zdrowotnej
1.19	RE-C01-i01	M	Wzmocnienie opieki środowiskowej, działań domowych i środowiskowych

1.26	RE-C01-i04	M	Zakup sprzętu dla szpitali w Lizbonie Wschodniej, Seixal i Sintra
1.27	RE-C01-i05-RAM	T	Zwiększenie liczby dostępnych miejsc w krajowym systemie hospitalizacji regionalnej służby zdrowia na Maderze
1.28	RE-C01-i05-RAM	T	Utworzenie wspólnotowych zespołów ds. zdrowia psychicznego w ramach regionalnej służby zdrowia na Maderze
1.31	RE-C01-i05-RAM	T	Renowacja podstawowych usług opieki zdrowotnej w regionalnej służbie zdrowia na Maderze
2.3	RE-C02-i01	T	Program wsparcia na rzecz dostępu do mieszkań - Zakupowane, zbudowane (wysoka efektywność energetyczna) lub renowacja (z poprawą charakterystyki energetycznej) mieszkań dostarczanych gospodarstwom domowym
2.7	RE-C02-i02	T	Krajowa dotacja na zakwaterowanie awaryjne i tymczasowe - utworzone miejsca zakwaterowania w sytuacjach nadzwyczajnych i w okresie przejściowym (zbudowane zgodnie ze standardem efektywności energetycznej lub zmodernizowane przy lepszej charakterystyce energetycznej) i dostarczone deweloperom
2.8	RE-C02-i02	T	Zakwaterowanie dostarczone deweloperom sił bezpieczeństwa
2.11	RE-C02-i03-RAM	T	Wspierane mieszkalnictwo w Autonomicznym Regionie Madery
2.12	RE-C02-i03-RAM	T	Liczba odnowionych mieszkań prywatnych właścicieli prywatnych, w tym poprawa efektywności energetycznej
17.13	TD-C17-i01	T	Zakończenie modernizacji systemów informacyjnych dla pojazdów państwowych
		Kwota transzy	*423 631 066* EUR

2. <u>Pożyczki</u>

Transze, o których mowa w art. 3 ust. 2, mają następującą strukturę:

2.1.Pierwszy wniosek o płatność (wsparcie pożyczki):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
5.23	RE-C05-r10	M	Wejście w życie rozporządzenia ustanawiającego działalność i statut Banco Português de Fomento (BPF)
5.27	RE-C05-i06	M	Wejście w życie dekretu z mocą ustawy regulującego środek dokapitalizowania BPF
5.28	RE-C05-i06	M	Rozwój polityki inwestycyjnej (kapitalizacja) i przyjęcie przez zarządcę infrastruktury
		Kwota transzy	*700 000 000* EUR

2.2.Drugi wniosek o płatność (wsparcie pożyczki):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
5.30	RE-C05-i06	M	Powiadomienie Komisji Europejskiej o pozytywnym przejściu oceny spełnienia wymogów dotyczących filarów w odniesieniu do BPF
5.31	RE-C05-i06	M	Transfer kapitału w wysokości 250000000 EUR z rządu portugalskiego do BPF i przyjęcie polityki inwestycyjnej BPF

		Kwota transzy	*125 000 000* EUR

2.3.Trzeci wniosek o płatność (wsparcie pożyczki):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
5.24	RE-C05-r13	M	Wejście w życie przeglądu ram prawnych dotyczących przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania
2.20	RE-C02-i05	T	Przystępne publiczne zasoby mieszkalne - przypisane mieszkania (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)
2.25	RE-C02-i06	M	Zakwaterowanie studentów po przystępnych cenach - ogłoszenie przetargu
5.25	RE-C05-r13	M	Wejście w życie nowelizacji ustawy o papierach wartościowych
		Kwota transzy	*275 000 000* EUR

2.4.Czwarty wniosek o płatność (wsparcie pożyczki):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
2.26	RE-C02-i06	T	Zakwaterowanie studentów po przystępnych cenach
5.26	RE-C05-r13	M	Rozwój rynku kapitałowego - wejście w życie przepisów
5.29	RE-C05-i06	T	Dostarczenie przez instrument kapitalizacji łącznej kwoty 1300000000 EUR na rzecz portugalskich przedsiębiorstw niefinansowych w formie wsparcia kapitałowego i quasi-kapitałowego, zgodnie z jego polityką inwestycyjną
		Kwota transzy	*685 000 000* EUR

2.5.Piąty wniosek o płatność (wsparcie pożyczki):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
2.21	RE-C02-i05	T	Przystępne publiczne zasoby mieszkalne - przypisane mieszkania (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)
2.22	RE-C02-i05	T	Przystępne publiczne zasoby mieszkalne - przypisane mieszkania (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)
2.27	RE-C02-i06	T	Zakwaterowanie studentów po przystępnych cenach
		Kwota transzy	*585 000 000* EUR

2.6.Szósty wniosek o płatność (wsparcie pożyczki):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
2.23	RE-C02-i05	T	Przystępne publiczne zasoby mieszkalne - przypisane mieszkania (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)
5.32	RE-C05-i06	T	Podpisano 100 % gwarancji udostępnionych w wyniku podwyższenia kapitału.
		Kwota transzy	*180 000 000* EUR

2.7.Siódmy wniosek o płatność (wsparcie pożyczki):

Numer porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
2.28	RE-C02-i06	T	Zakwaterowanie studentów po przystępnych cenach
2.24	RE-C02-i05	T	Przystępne publiczne zasoby mieszkalne - przypisane mieszkania (budowa o wysokiej efektywności energetycznej lub rekultywacja dzięki lepszej charakterystyce energetycznej)
		Kwota transzy	*149 000 000* EUR

SEKCJA 3: DODATKOWE USTALENIA

1. Ustalenia dotyczące monitorowania i realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności

Monitorowanie i realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności Portugalii są prowadzone zgodnie z następującymi ustaleniami:

Dekret z mocą ustawy nr 29-B/2021 ustanawia czteropoziomowy model zarządzania:

a) Międzyministerialną komisję, której przewodniczy premier, odpowiedzialną za koordynację strategiczną i polityczną oraz ogólne kierownictwo polityczne;
b) Krajowa komisja monitorująca składająca się z przedstawicieli różnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz kluczowych przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, której przewodniczy niezależna osoba, w celu monitorowania wdrażania planu odbudowy i zwiększania odporności oraz jego wyników, promowania jego właściwego rozpowszechniania wśród obywateli, przedsiębiorstw i innych organizacji oraz badania wszelkich kwestii mających wpływ na jego realizację i proponowania zaleceń;
c) Za realizację planu odbudowy i zwiększania odporności odpowiada struktura administracyjna Estrutura de missao Recuperar Portugal („grupa zadaniowa") ustanowiona uchwałą Rady Ministrów nr 46-B/2021 wraz z Agencją Rozwoju i Spójności (kontrolą wykorzystania kombinacji funduszy UE, kontrolowaniem ryzyka podwójnego finansowania i spójności z innymi inicjatywami) oraz Ministerstwem Finansów;
d) Komitet ds. Audytu i Kontroli (CAC), któremu przewodniczy Generalny Inspektorat Finansów (IGF), odpowiedzialny za działania audytowe i kontrolne.

Portugalia ustanowiła podmioty instytucjonalne odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych reform i inwestycji na poziomie komponentów. Odpowiedzialne ministerstwa lub podmioty zaangażowane w realizację każdej reformy i inwestycji regularnie współpracują z grupą zadaniową, która odpowiada za koordynację prac nad planem odbudowy i zwiększania odporności, podpisywanie umów z bezpośrednimi i pośredniczącymi beneficjentami, sprawdzanie realizacji kamieni milowych i wartości docelowych oraz wysyłanie wniosków o płatność do Komisji Europejskiej.

2. Ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do danych bazowych

- Za ogólną koordynację i monitorowanie planu odpowiada grupa zadaniowa „Estrutura de missao Recuperar Portugal" wraz z Agencją Rozwoju i Spójności oraz Ministerstwem Finansów jako centralny organ koordynujący plan odbudowy i zwiększania odporności Portugalii oraz jego realizację. W szczególności działa jako organ koordynujący w zakresie monitorowania postępów w realizacji kamieni milowych i wartości docelowych, monitorowania oraz, w stosownych przypadkach, realizacji działań w zakresie kontroli i audytu, a także zapewniania sprawozdawczości i składania wniosków o płatności. Koordynuje sprawozdawczość dotyczącą kamieni milowych i wartości docelowych, odpowiednich wskaźników, a także jakościowych informacji finansowych i innych danych, np. dotyczących ostatecznych odbiorców. Kodowanie danych odbywa się w scentralizowanym systemie informatycznym.
- Zgodnie z art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 po zakończeniu odpowiednich uzgodnionych kamieni milowych i wartości docelowych określonych w sekcji 2.1

niniejszego załącznika Portugalia przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek o wypłatę wkładu finansowego oraz, w stosownych przypadkach, pożyczki. Portugalia zapewnia Komisji, na jej wniosek, pełny dostęp do odpowiednich danych stanowiących podstawę wniosku o płatność, które potwierdzają należyte uzasadnienie wniosku o płatność, zarówno do celów oceny wniosku o płatność zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, jak i audytu i kontroli.